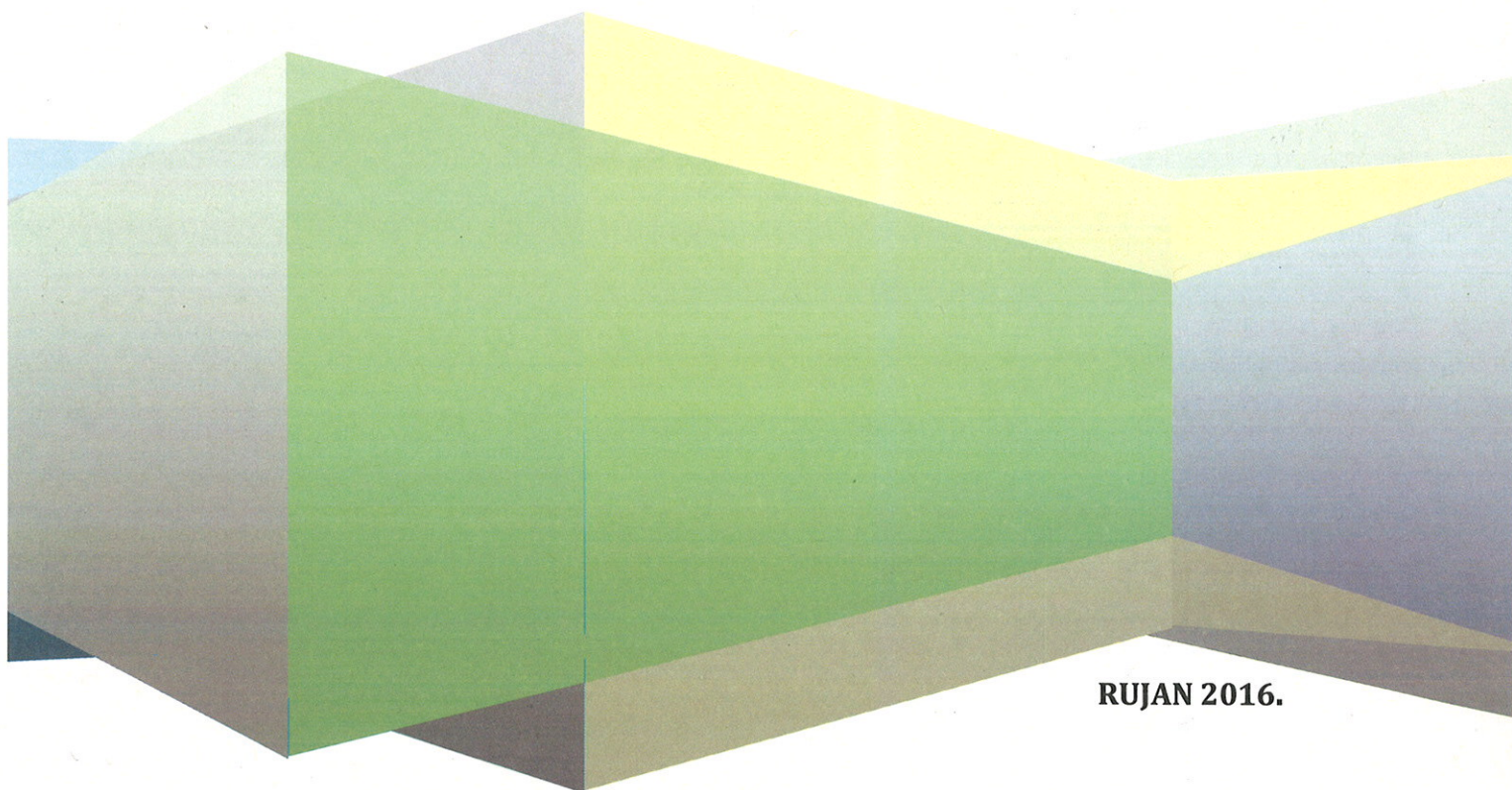

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost

**Izvješće o ostvarenju Programa rada
Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
za 2015. godinu**

RUJAN 2016.

SADRŽAJ

I. UVODNE NAPOMENE.....	1
II. CILJEVI FONDA U 2015. GODINI	2
CILJ 1. SUFINANCIRANJE PROJEKATA KOJI DOPRINOSE SPREČAVANJU ONEČIŠĆENJA OKOLIŠA I ODRŽIVOM KORIŠTENJU PRIRODNIH RESURSA	2
Cilj 1.1. Zaštita okoliša i djelotvorno upravljanje otpadom	2
Cilj 1.2. Energetska učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije	4
CILJ 2. ORGANIZIRANJE I FINANCIRANJE SUSTAVA GOSPODARENJA POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA.....	5
CILJ 3. NAPLATA PRIHODA.....	6
III. OSTVARENJE PROGRAMA RADA FONDA U 2015. GODINI.....	10
1. PLANIRANI I OSTVARENI PRIHODI I PRIMICI FONDA U 2015. GODINI	10
2. PLANIRANI I OSTVARENI RASHODI I IZDACI U 2015. GODINI.....	15
3. OSTVARENJE PROGRAMA RADA FONDA PO PROGRAMIMA I PROJEKTIMA U 2015. GODINI	20
3.1. PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA U 2015. GODINI	20
PREGLED OSTVARENJA PO AKTIVNOSTIMA	26
3.1.1. Sanacija odlagališta komunalnog otpada	26
3.1.2. Sanacija divljih odlagališta	29
3.1.3. Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada.....	30
3.1.4. Gospodarenje otpadom – izgradnja centara za gospodarenje otpadom	33
3.1.5. Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada.....	34
3.1.6. Sanacija odlagališta opasnog otpada – lokacije visokog onečišćenja okoliša.....	36
3.1.7. Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode i mora	39
3.1.8. Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti	41
3.1.9. Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora	44
3.1.10. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša	46
3.1.11. Ostali programi i projekti zaštite okoliša	48
3.1.12. Gospodarenje otpadom – izgradnja županijskog centra za gospodarenje otpadom Kaštijun	50
3.1.13. Gospodarenje otpadom – izgradnja županijskog centra za gospodarenje otpadom Marišćina.....	51
3.1.14. Sanacija odlagališta komunalnog otpada sufinancirana iz EU.....	51
3.1.15. Izgradnja pretovarnih stanica	52
3.1.16. Sanacija odlagališta opasnog otpada Jama Sovjak	52
3.1.17. Sanacija lokacije opasnog otpada Lemić Brdo	53
3.1.18. Omiška Dinara – očuvanje krajobrazne raznolikosti.....	53
3.1.19. Razvoj i održavanje informacijskog sustava zaštite okoliša (AZO).....	54
3.1.20. Državna mreža	55
3.1.21. Sanacija klizišta u RH	55
3.1.22. Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području zaštite okoliša	55
3.1.23. Darovnica GEF – projekt smanjenja onečišćenja Jadranskog mora.....	56
3.2. PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI U 2015. GODINI	57
PREGLED OSTVARENJA PO AKTIVNOSTIMA	64
3.2.1. Provedba nacionalnih energetskega programa	64
3.2.2. Provedba energetskega pregleda i sustavno gospodarenje energijom	67
3.2.3. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije	70
3.2.4. Poticanje održive gradnje	73

3.2.5. Poticanje čistijeg transporta	76
3.2.6. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u područja energetske učinkovitosti	79
3.2.7. Ostali programi i projekti energetske učinkovitosti	80
3.2.8. Program obnove zgrada javnog sektora – provedba	82
3.2.9. Program obnove višestambenih zgrada – provedba	82
3.2.10. Program obnove zgrada javnog sektora – financiranje izrade energetske pregleda, energetske certifikata i projektnih zadataka	83
3.2.11. Program obnove višestambenih zgrada – sufinanciranje izrade energetske pregleda, energetske certifikata i projektne dokumentacije	85
3.2.12. Program obnove obiteljskih kuća	87
3.2.13. Potpora provedbi klimatsko-energetske politike	89
3.2.14. Međunarodna suradnja	89
3.2.15. Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti	90
3.2.16. Analiza mjera energetske učinkovitosti za korisnike sredstava Fonda	93
3.3. GOSPODARENJE POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA U 2015. GODINI	96
3.3.1. Gospodarenje ambalažnim otpadom	98
3.3.2. Gospodarenje otpadnim gumama	100
3.3.3. Gospodarenje otpadnim vozilima	101
3.3.4. Gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima	102
3.3.5. Gospodarenje otpadnim uljima	103
3.3.6. Gospodarenje otpadnim električnim i elektroničkim otpadom	104
3.3.7. Gospodarenje kontroliranim i zamjenskim tvarima	105
4. ADMINISTRACIJA	108
4.1. USTROJSTVO I UPRAVLJANJE	108
4.1.1. Upravni odbor	108
4.1.2. Ustrojstvo	109
4.1.3. Materijalni resursi	110
4.1.4. Ljudski potencijali	110
4.1.5. Propisi o ustrojstvu i redu Fonda	111
4.1.6. Informatizacija	111
4.1.7. Javna nabava	113
IV. ZAKLJUČNO RAZMATRANJE	114
V. POPIS KRATICA I OZNAKA	118
PRILOG - UŠTEDE IZ PROJEKATA FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST REALIZIRANIH DO KONCA 2015. GODINE	

I. UVODNE NAPOMENE

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond) osnovan je Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (u daljnjem tekstu: Zakon o Fondu; NN 107/03 i 144/12).

Na temelju članka 23. stavka 1. i 2. Zakona o Fondu Upravni odbor Fonda donosi Financijski plan i Program rada u kojima se izdvojeno prikazuju programi i projekti te financijska sredstva za područje zaštite okoliša i energetska učinkovitosti.

Na sjednici održanoj 02. prosinca 2014. godine Hrvatski sabor je dao suglasnost na Financijski plan Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost za 2015. godinu i projekcije za 2016. i 2017. godinu, koji je 15. prosinca 2014. godine objavljen u Narodnim novinama 148/14, a kojim su planirani prihodi i primici te rashodi i izdaci Fonda u iznosu od 1.481.273.000,00 kn.

Na temelju Financijskog plana Fonda za 2015. godinu s projekcijom za 2016. i 2017. godinu izrađen je i Program rada Fonda za 2015. godinu koji je Upravni odbor Fonda prihvatio Odlukom na sjednici održanoj 05. svibnja 2015. godine (Klasa: 024-04/15-03/6, Urbroj: 563-01/01-15-3). Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 11. lipnja 2015. godine donijela Odluku o davanju suglasnosti na Program rada Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost za 2015. godinu (Klasa: 022-03/15-04/227; Urbroj: 50301-05/25-15-3).

Fond se obratio Ministarstvu financija dopisom, Klasa: 400-01/15-01/7, Urbroj: 563-06-15-1 od 16. lipnja 2015. godine radi davanja suglasnosti na preraspodjelu sredstava Financijskog plana Fonda za 2015. godinu u ukupnom iznosu od 80.000.000 kn, a na isti je Ministarstvo financija dalo suglasnost dopisom, Klasa: 400-06/15-01/69, Urbroj: 513-05-01-15-2 od 19. lipnja 2015. godine.

Sukladno odredbama članka 7. stavka 3. Zakona o proračunu (NN 87/08, 136/12 i 15/15) Fond je izradio Izmjene i dopune Financijskog plana Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost za 2015. godinu s projekcijama za 2016. i 2017. godinu koje je na sjednici održanoj 4. rujna 2015. godine donio Upravni odbor Fonda.

Dana 25. rujna 2015. godine Hrvatski sabor je dao suglasnost na Izmjene i dopune Financijskog plana Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost za 2015. godinu (NN 103A/15) i to na:

- prihode poslovanja u iznosu od 1.611.451.000,00 kn,
- prihode od nefinancijske imovine u iznosu od 417.500,00 kn,
- rashode poslovanja u iznosu od 1.633.130.000,00 kn,
- rashode za nefinancijsku imovinu u iznosu od 104.220.000,00 kn,
- primitke od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 10.115.000,00 kn,
- izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 11.662.000,00 kn,
- prijenos depozita iz prethodne godine u iznosu od 203.173.018,00 kn,
- prijenos depozita u sljedeće razdoblje u iznosu od -76.144.518,00 kn.

Financijski plan i Program rada Fonda za 2015. godinu udovoljavaju osnovnim točkama Programa

Vlade RH za mandat 2011.- 2015. godine u kojem i Fond ima značajnu ulogu u usklađivanju osnovnih poluga razvoja kao što su zaštita okoliša, energetika, učinkovito korištenje fondova EU i uravnoteženje regionalnog razvoja.

Programom rada Fonda za 2015. godinu definiraju se ciljevi, rokovi i nositelji potrebnih investicijskih aktivnosti s naglaskom na zelene razvojne projekte i rješavanje ključnih ekoloških problema otpada i štetnih emisija.

II. CILJEVI FONDA U 2015. GODINI

Prema odredbama Zakona o Fondu, Fond je osnovan kao izvanproračunski fond u svojstvu pravne osobe s javnim ovlastima, s ciljem prikupljanja namjenskih prihoda za financiranje programa, projekata i sličnih aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unapređenja okoliša i prirode kao i financiranju nacionalnih energetske programa imajući u vidu postizanje energetske učinkovitosti, odnosno korištenje obnovljivih izvora energije, racionalno gospodarenje energijom te organiziranje i provedbu financiranja sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada.

CILJ 1. SUFINANCIRANJE PROJEKATA KOJI DOPRINOSE SPREČAVANJU ONEČIŠĆENJA OKOLIŠA I ODRŽIVOM KORIŠTENJU PRIRODNIH RESURSA

Uz sve izazove, s jasno definiranim principima i ciljevima te energičnim djelovanjem, okoliš je u Republici Hrvatskoj moguće dugoročno očuvati. Od osobite je važnosti zaštita okoliša i održivo korištenje prirodnih resursa, unapređivanje upravljanja okolišem, sprečavanje onečišćenja okoliša, integracija načela zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u druge sektore (turizam, energetiku, industriju, poljoprivredu, šumarstvo, rudarstvo, promet, graditeljstvo odnosno zgradarstvo) te jačanje svijesti i uključivanje javnosti u proces donošenja odluka i provedbe mjera, te uloga Fonda u sufinanciranju programa i projekata zaštite okoliša i prirode, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije.

Zaštita i očuvanje prirode osigurat će postojanost temeljnih vrijednosti i potencijala za daljnji razvitak Republike Hrvatske, kao i njenu afirmaciju u europskom okruženju kao zemlje s razvijenom svijesti o značaju očuvanja prirodnog bogatstva koje pametnim, promišljenim i održivim korištenjem osigurava višestruke razvojne pravce. Cilj je očuvanje postojeće bioraznolikosti, krajobrazne raznolikosti, georaznolikosti, zaštita klime i prilagodba klimatskim promjenama, vraćanje dijela izgubljenih svojti i staništa, gdje je to moguće i opravdano, te razvoj prikladnog sustava za njihovo vrednovanje i očuvanje. Jačanjem zaštite i očuvanjem bioraznolikosti, krajobrazne raznolikosti i georaznolikosti na regionalnoj i lokalnoj razini, obrazovanjem i edukacijom, međusektorskom suradnjom te uključivanjem javnosti teži se podizanju svijesti o potrebi njenog očuvanja u svim oblicima političkog, gospodarskog i društvenog djelovanja.

Cilj 1.1. Zaštita okoliša i djelotvorno upravljanje otpadom

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) definiran je sustav gospodarenja otpadom

uključujući red prvenstva gospodarenja otpadom, načela, ciljevi i način gospodarenja otpadom, strateški i programski dokumenti u gospodarenju otpadom, nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom, lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom.

Sustav gospodarenja otpadom podrazumijeva sprječavanje i smanjivanje nastajanja otpada i njegovog štetnog utjecaja na okoliš, te postupanje s otpadom po gospodarskim načelima.

Otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti mora se odvojeno sakupljati kako bi se mogao reciklirati u skladu s načelima i načinima gospodarenja otpadom koja su propisana Zakonom.

U tu svrhu Fond je osigurao značajna financijska sredstva jedinicama lokalne samouprave za nabavu komunalne opreme za odvojeno prikupljanje otpada, komunalnih vozila, projekte edukacije stanovništva o važnosti odvojenog prikupljanja otpada, te izgradnju reciklažnih dvorišta. Sredstva Fonda dodjeljuju se po javnim natječajima i javnim pozivima Fonda za neposredno sufinanciranje, sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te kriterijima i mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava Fonda (NN 18/09, 42/12, 73/13, 29/14 i 155/14).

Poznavanjem tokova otpada i njihovih količina uz dobru organizaciju, ali i izgrađene kapacitete za skupljanje i recikliranje, moguće je uspostaviti cjeloviti sustav gospodarenja otpadom.

Neodgovarajuće gospodarenje otpadom ugrožava sastavnice okoliša, tlo, vodu, zrak, more, ljudsko zdravlje, ima nepovoljno djelovanje na krajobraz i aktivnosti u prostoru. Zbog toga je prioritet Fonda nastavak sanacije službenih odlagališta komunalnog otpada, sanacije odlagališta opasnog otpad, recikliranje radi iskorištavanja njegovih vrijednih svojstava, izgradnja centara za gospodarenje otpadom, kao i ulaganja u projekte čiji je cilj zaštita bioraznolikosti i krajobrazne raznolikosti, razvoj ruralnog prostora te poboljšanje kvalitete zraka, tla, vode i mora.

Zakonom o potvrđivanju Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (NN MU 2/12) definirano je da sva postojeća odlagališta u Hrvatskoj trebaju ispuniti zahtjeve Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. godine o odlagalištima otpada (SL L 182, 16.7.1999.) i Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjena direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012), koje su prenesene u odredbe Zakona o održivom gospodarenju otpadom i u Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 117/07, 111/11, 17/13 i 62/13), najkasnije do 31. prosinca 2018. godine, a paralelno s tim mora biti uspostavljen sustav integriranog gospodarenja otpadom u RH što uključuje izgradnju infrastrukture za odvojeno sakupljanje i recikliranje otpada.

Hrvatska je preuzela obavezu postepenog smanjenja količine biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagalištima u skladu s postavljenim ciljem, a to je da se do kraja 2013. godine udio biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagalištima smanji na 75% masenog udjela biorazgradivoga komunalnoga otpada koji je proizveden u 1997. godini;

da se do kraja 2016. godine udio smanji na 50%; a do konca 2020. smanji na 35% udjela biorazgradivoga komunalnoga otpada koji je proizveden u 1997. godini.

Hrvatska kao članica EU, pored navedenog dužna je pridonijeti ispunjenju ciljeva gospodarenja otpadom EU 2020 koji obavezuju na korištenje i recikliranje 50% otpada iz kućanstava kao što su papir, plastika, metal, staklo i slično, kao i 70% neopasnog građevinskog otpada.

Navedenom politikom Fond se približava ispunjenju nacionalnih i EU ciljeva koji su definirani i aktivnostima u Programu rada Fonda za 2015. godinu za programe i projekte zaštite okoliša i to:

- sanacija i zatvaranje odlagališta otpada u cilju zaštite okoliša i zdravlja ljudi,
- povećanje odvojenog prikupljanja otpada na mjestu nastanka, recikliranje i smanjenje odlaganja otpada na odlagalištima otpada,
- uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u skladu s EU politikom zaštite okoliša kojoj je cilj promicati održivi razvoj i štiti okoliš za sadašnje i buduće naraštaje,
- ostvarenje ciljeva Nacionalnog plana djelovanja na okoliš za sve sastavnice okoliša,
- sprječavanje onečišćenja i zaštita kvalitete zraka, mora, vode i tla,
- te zaštićena i očuvana priroda.

Cilj 1.2. Energetska učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije

Nacionalna politika poboljšanja energetske učinkovitosti i povećanja korištenja obnovljivih izvora energije definirana je Strategijom energetske razvoja Republike Hrvatske (NN 130/09), Nacionalnim programom energetske učinkovitosti za razdoblje 2008.- 2016. godine, nacionalnim akcijskim planovima energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, kao i ostalim programima koji proizlaze iz navedenih strateških dokumenata, a koje donose nadležna ministarstva iz područja energetike, graditeljstva, zaštite okoliša i prometa. Fond svoje djelovanje u ovom području temelji i u potpunosti usklađuje s navedenim nacionalnim dokumentima te tako doprinosi ispunjenju sljedećih nacionalnih ciljeva:

- smanjenje neposredne potrošnje energije u 2016. godini u iznosu 19,77 PJ (9% prosječne potrošnje iz razdoblja 2001.-2005.),
- smanjenje potrošnje primarne energije za 20% do kraja 2020. godine u odnosu na temeljni scenarij,
- ostvarenje udjela obnovljivih izvora energije u bruto neposrednoj potrošnji energije od 20% u 2020. godini,
- ostvarenje udjela obnovljivih izvora energije u neposrednoj potrošnji energije u prometu od 10% u 2020. godini.

Prema Zakonu o energetske učinkovitosti (NN 127/14), Fond je dužan osigurati sufinanciranje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti utvrđenih u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti (NAPEnU). U 2015. godini temelj rada Fonda bio je upravo 3.NAPEnU koji pokriva razdoblje od 2014. do 2016. godine, a kojega je Vlada RH usvojila u srpnju 2014. godine. **Program rada Fonda za 2015. godinu u potpunosti je bio usklađen s 3.NAPEnU.**

Fond je za 2015. godinu osigurao značajna financijska sredstva, kojima je planirao sufinancirati projekte energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, sve s ciljem ostvarenja nacionalnih ciljeva energetske politike, iz kojih su proizašli i opći ciljevi Program rada Fonda za 2015. godinu:

- povećati ulaganja u projekte i programe energetske učinkovitosti kojima se ostvaruju dokazive uštede energije u svim sektorima neposredne potrošnje energije (zgradarstvo, industrija, promet);
- povećati ulaganja u projekte i programe korištenja obnovljivih izvora energije poglavito u proizvodnji toplinske energije;
- osigurati potporu razvoju projekata u području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije poticanjem međunarodne suradnje i iskorištavanja fondova i programa Europske unije kao i potporu istraživanju i razvoju novih tehnologija i proizvoda kojima se smanjuje potrošnja energije;
- osigurati potporu projektima i programima kojima se podiže razina svijesti, znanja i informiranosti svih dionika u društvu o energetske učinkovitosti i obnovljivim izvorima energije.

Ostvarenjem ovih ciljeva, Fond osim doprinosa ostvarenju nacionalne energetske politike, značajno doprinosi i ostvarenju ciljeva nacionalne politike suzbijanja klimatskih promjena. Naime, oko 85% emisija ugljičnog dioksida (CO₂) u Hrvatskoj dolazi iz stacionarnih i mobilnih energetske izvora, kao posljedica izgaranja fosilnih goriva. Smanjenje potrošnje energije iz ovih goriva ili njihova zamjena obnovljivim izvorima energije posljedično dovodi do smanjenja emisija stakleničkih plinova, i ispunjavanju obveza definiranih zajedničkom europskom klimatskom politikom.

Treba istaknuti da je Fond u cijelosti ostvario navedene opće ciljeve kao i posebne ciljeve u svakom pojedinačnom području djelovanja Sektora za energetske učinkovitost, o čemu svjedoče podaci o povećanju odobrenih sredstava i broja projekata u tim područjima, koji su navedeni u poglavlju 3.2. te o ostvarenim učincima tih projekata, koji su navedeni u poglavlju IV. ovoga Izvješća.

CILJ 2. ORGANIZIRANJE I FINANCIRANJE SUSTAVA GOSPODARENJA POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Fond je temeljem odredbi pravilnika o gospodarenju posebnim kategorijama otpada 2006. godine započeo s organiziranjem sustava gospodarenja ambalažnim otpadom i otpadnim gumama, dok je s organizacijom sustava gospodarenja otpadnim uljima, vozilima, baterijama i akumulatorima te električkim i elektroničkim uređajima i opremom (EE otpadom) započeo 2007. godine. Uspostava navedenih sustava imala je za cilj sprječavanje nekontroliranog odbacivanja posebnih kategorija otpada u prirodu ili u komunalni otpad te poboljšanje zaštite prirode i zdravlja ljudi. U 2015. godini na području gospodarenja posebnim kategorijama otpada prioriteta Fonda bili su poduzimanje mjera za učinkovito skupljanje i oporabu svih vrsta posebnih kategorija otpada i s tim u svezi ostvarivanje pravilnicima i direktivama EK propisanih ciljeva za svaku vrstu posebnih kategorija. U tom cilju Fond će i dalje pratiti i analizirati sve sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada i provoditi kontrole svih sudionika u sustavima sa ciljem unapređenja funkcioniranja sustava.

U 2015. godini, u odnosu na postavljene ciljeve sakupljanja, oporabe i recikliranja, Fond je ispunio ciljeve odvojenog sakupljanja, oporabe i recikliranja ambalažnog otpada, otpadnih guma i otpadnih vozila. Cilj stope skupljanja otpadnih baterija i akumulatora nije ispunjen, dok je cilj odvojenog skupljanja EE otpada od kućanstva ispunjen. Ciljevi obrade, oporabe ili recikliranja za EE otpad su ispunjeni. Ciljeve za obradu i recikliranje otpadnih baterija i akumulatora prati Hrvatska agencija za okoliš i prirodu. Za otpadna ulja nema propisanih ciljeva.

CILJ 3. NAPLATA PRIHODA

Prikupljanjem izvanproračunskih prihoda po principu „onečišćivač plaća“ sukladno važećim zakonima i pravilnicima omogućuje se sufinanciranje programa i projekata zaštite okoliša i energetske učinkovitosti koji imaju za cilj sprečavanje daljnjeg onečišćenja okoliša, saniranje postojećih onečišćenja te održivo korištenje prirodnih resursa, kao i organizaciju sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada.

Financijska sredstva osigurana su iz namjenskih prihoda Fonda sukladno:

- Zakonu o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (NN 107/03 i 144/12) – naknade onečišćivača okoliša, naknade na opterećivanje okoliša otpadom, posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon;
- Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) – naknada gospodarenja otpadnom ambalažom i povratna naknada, naknada za gospodarenje otpadnim gumama, naknada gospodarenja otpadnim vozilima, naknada gospodarenja EE otpadom, naknada gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima, naknada zbrinjavanja otpadnih mazivih ulja;
- Zakonu o zaštiti zraka (NN 130/11 i 47/14) - naknada za pokriće troškova prikupljanja, obnavljanja, oporabe i uništavanja kontroliranih tvari i fluoriranih stakleničkih plinova.

Također, Fond ostvaruje financijska sredstva i temeljem trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova putem dražbi u okviru sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova Europske Unije. Naime, ulaskom u EU Republika Hrvatska je stekla parvo uključivanja u centralnu državnu platformu radi prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbi, a Odlukom Vlade Republike Hrvatske (NN 84/14 od 14.07.2014. godine) za dražbovatelja je određen Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost koji u ime Republike Hrvatske obavlja poslove dražbe emisijskih jedinica stakleničkih plinova.

Kako su se tek u prosincu 2014. godine stekli uvjeti za priznavanje i odobravanje sudjelovanja dražbovatelju za obavljanje poslova dražbi emisijskih jedinica, Republika Hrvatska je uvrštena u kalendar dražbi s početkom 2015. godine u kojem su, osim emisijskih jedinica koje Republici Hrvatskoj pripadaju za 2015. godinu, raspoređene i zadržane emisijske jedinice iz 2013. i 2014. godine (sveukupno 11.397.500 emisijskih jedinica). U 2015. godini održana je ukupno 151 dražba. Temeljem Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13 i 153/13) u 2014. godini, doneseni su provedbeni propisi kojima se uređuje program dodjele EU Ecolabel (dobrovoljni instrument zaštite okoliša namijenjen promociji proizvoda i usluga s manje nepovoljnim utjecajem na okoliš tijekom cijelog životnog ciklusa u usporedbi sa sličnim ili istim proizvodima i uslugama iz iste skupine) i postupak

za dobrovoljno sudjelovanje organizacija u sustavu za ekološko upravljanje i neovisno ocjenjivanje (EMAS). S time u vezi, a kako se radi o dobrovoljnim instrumentima zaštite okoliša i održive potrošnje i proizvodnje, operateri odnosno organizacije koji žele sudjelovati u navedenom programu odnosno sustavu biti će obvezni plaćati naknadu za znak zaštite okoliša Europske unije (EU Ecolabel) i naknadu za registraciju u sustav EMAS, a u 2015. godini po navedenim osnovama nisu ostvareni prihodi.

Imajući u vidu Odluku Vlade Republike Hrvatske od 23. travnja 2015. godine kojom se, između ostalog, utvrđuje obveza smanjenja parafiskalnih nameta za 2015. godinu kao dijela strukturnih reformi kojima Republika Hrvatska teži ispuniti ciljeve iz Nacionalnog programa reformi za 2015. godinu, a u skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom u tijeku 2015. godine doneseni su provedbeni propisi kojima su, između ostalog, ukinute odnosno smanjene naknade vezane za propise kojima se uređuje gospodarenje s otpadnom ambalažom, otpadnim gumama, otpadnim vozilima, otpadnim baterijama i akumulatorima i otpadnim uljima.

S ciljem jačanja i kontrole ukupnog sustava naplate naknada za gospodarenje posebnim kategorijama otpada te identifikacije potencijalnih obveznika plaćanja naknada za gospodarenje posebnim kategorijama otpada, Fond je 2015. godine uspostavio poslovnu suradnju s Ministarstvom financija – Poreznom upravom, Ministarstvom financija – Carinskom upravom te Hrvatskim centrom za poljoprivredu, hranu i selo s kojima su sklopljeni Sporazumi o poslovnoj suradnji temeljem kojih su Fondu dostavljeni podaci iz baza podataka navedenih institucija, odnosno regulirana međusobna prava i obveze u odnosu na administrativne poslove vezane uz obračun i naplatu naknade koji se u jednom dijelu povjeravaju Carinskoj upravi. U tu svrhu izrađena je aplikacija odnosno podsustav za obračun naknade gospodarenja otpadnim vozilima putem koje Carinski uredi imaju direktan pristup bazi podataka Fonda čime je omogućena jednostavnija identifikacija obveznika plaćanja, obračun i naplata naknade.

Slijedom podataka dobivenih iz baza podataka koje se vode u navedenim institucijama, Fond je u tijeku 2015. godine uputio na adrese potencijalnih obveznika plaćanja naknada za posebne kategorije otpada ukupno 9.469 zaključaka za dostavu propisanih izvješća s podacima radi obračuna naknada.

Nadalje, sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, nadzor nad primjenom propisa donesenih na temelju citiranog Zakona, u dijelu koji se odnosi na obveze proizvođača proizvoda od kojih potječu posebne kategorije otpada, provode ovlašteni službenici ministarstva nadležnog za carinsku upravu. S time u vezi Fond je uspostavio suradnju s Ministarstvom financija – Carinskom upravom s ciljem provođenja sustavnih kontrola nad obvezama proizvođača – obveznika plaćanja naknada te u tu svrhu u 2015. godini održao edukaciju djelatnika Carinske uprave. Stoga, ovlašteni službenici ministarstva nadležnog za carinsku upravu uvidom u knjigovodstvenu, financijsku i poslovnu dokumentaciju provode nadzore kod obveznika plaćanja naknada sa svrhom provjere pravilnosti i načina vođenja evidencija, podnošenja propisanih izvješća, provjere vjerodostojnosti iskazanih podataka radi utvrđivanja visine naknada sukladno provedbenim propisima donesenih na temelju citiranog Zakona. U 2015. godini Fond je po toj osnovi zaprimio ukupno 266 zapisnika o provedenim nadzorima nad obvezama proizvođača proizvoda od kojih potječu posebne kategorije

otpada. Naprijed poduzete aktivnosti utjecale su i na povećanje prihoda po osnovi naknada za gospodarenje posebnim kategorijama otpada.

Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Zakonom o održivom gospodarenju otpadom propisane su naknade za koje u 2015. godini nisu doneseni provedbeni propisi i to naknada korisnika okoliša, naknada za odlaganje komunalnog otpada poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada, naknada za odlaganje građevinskog otpada i naknada za rad sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada.

Tablica 1. Pregled naknada sa zakonodavnim okvirom

	NAKNADA / PRIHOD	PROPIS	PODZAKONSKI AKT
1.	Naknada na emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid	Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, NN 107/03, NN 144/12	Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid, NN 71/04, 115/15
			Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknade na emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid, NN 95/04 i NN 142/13
			Pravilnik o obliku i načinu vođenja očevidnika obveznika plaćanja naknada na emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid NN 120/04
2.	Naknada na emisiju u okoliš oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid	Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, NN 107/03, NN 144/12	Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid, NN 71/04, 115/15
			Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknade na emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid, NN 95/04 i 142/13
			Pravilnik o obliku i načinu vođenja očevidnika obveznika plaćanja naknada na emisiju u okoliš oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid NN 120/04
3.	Naknada na emisiju u okoliš ugljikovog dioksida	Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, NN 107/03, NN 144/12	Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na emisiju u okoliš ugljikovog dioksida, NN 73/07 i 48/09
			Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknade na emisiju u okoliš ugljikovog dioksida, NN 77/07
4.	Posebna godišnja naknada na emisije stakleničkih plinova	Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, NN 107/03, NN 144/12	Uredba o načinu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova NN 69/12, 154/14

5.	Prihod od prodaje na dražbi emisijskih jedinica stakleničkih plinova	Zakon o zaštiti zraka NN 130/11, 47/14	
6.	Naknada na opterećivanje okoliša neopasnim industrijskim otpadom	Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, NN 107/03, NN 144/12	Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na opterećivanje okoliša otpadom, NN 71/04
			Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknade na opterećivanje okoliša otpadom, NN 95/04
			Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja očevidnika obveznika plaćanja naknade na opterećivanje okoliša otpadom NN 120/04
7.	Naknada na opterećivanje okoliša opasnim otpadom	Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, NN 107/03, NN 144/12	Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na opterećivanje okoliša otpadom, NN 71/04
			Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknade na opterećivanje okoliša otpadom, NN 95/04
			Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja očevidnika obveznika plaćanja naknade na opterećivanje okoliša otpadom NN 120/04
8.	Posebna naknada za okoliš na vozila na motorni pogon	Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, NN 107/03, NN 144/12	Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon, 114/14 i 147/14
			Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon, NN 156/14
9.	Naknada za pokriće troškova prikupljanja, obnavljanja, uporabe i uništavanja kontroliranih tvari i fluoriranih stakleničkih plinova	Zakon o zaštiti zraka, NN 130/11, 47/14	Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranim stakleničkim plinovima, NN 90/14
10.	Naknada gospodarenja otpadnom ambalažom i povratna naknada	Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13	Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži, NN 88/15
			Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom, NN 97/15
11.	Naknada za gospodarenje otpadnim gumama	Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13	Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama, NN 40/06, 31/09 i 156/09, 111/11 i 86/13
12.	Naknada gospodarenja otpadnim vozilima	Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13	Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima, NN 125/15
			Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima, NN 112/15
13.	Naknada gospodarenja EE otpadom	Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13	Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom, NN 42/14, 48/14, 107/14 i 139/14
14.	Naknada gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima	Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13	Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima, NN 111/15
			Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima, NN 105/15

15.	Naknada zbrinjavanja otpadnih mazivih ulja	Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13	Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima, NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12 i 86/13
16.	Naknade za znak zaštite okoliša Europske unije (EU Ecolabel)	Zakon o zaštiti okoliša NN 80/13, 153/13	Pravilnik o znaku zaštite okoliša Europske unije – EU Ecolabel, NN 110/14
17.	Naknade za registraciju u sustav za ekološko upravljanje i neovisno ocjenjivanje (EMAS)	Zakon o zaštiti okoliša NN 80/13, 153/13	Uredba o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu za ekološko upravljanje i neovisno ocjenjivanje (EMAS) NN 77/14
18.	Naknada korisnika okoliša	Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, NN 107/03, NN 144/12	
19.	Naknada za odlaganje komunalnog otpada	Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13	
20.	Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada	Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13	
21.	Naknada za odlaganje građevinskog otpada	Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13	
22.	Naknada za rad sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13	

III. OSTVARENJE PROGRAMA RADA FONDA U 2015. GODINI

1. PLANIRANI I OSTVARENI PRIHODI I PRIMICI FONDA U 2015. GODINI

Prihodi i primici Fonda u 2015. godini planirani su u iznosu od **1.621.983.500,00 kn**, a ostvareni su u iznosu od **1.731.488.703,31 kn**, što čini 106,75% planiranih sredstava za 2015. godinu.

Ukupni prihodi u razdoblju 2015. godini planirani su u iznosu od **1.611.868.500,00 kn**, a ostvareni su u iznosu od **1.679.243.311,04 kn** što čini 104,18% planiranih sredstava za 2015. godinu.

Prihodi od naknada koje se temelje na Zakonu o Fondu u 2015. godini planirani su u iznosu od **197.094.000,00 kn**, a ostvareni su u iznosu od **204.171.410,00 kn** (103,59% u odnosu na planirane) i čine 12,16% ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi od naknada koje se temelje na Zakonu o održivom gospodarenju otpadom u 2015. godini planirani su u iznosu od **646.000.000,00 kn**, a ostvareni su u iznosu od **778.395.080,10 kn** (120,49% u odnosu na planirane) i čine 46,35% ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi temeljem Zakona o zaštiti zraka planirani su u iznosu od **629.075.000,00 kn** (odnose se na naknade od trgovanja emisijama i naknade za uvoz otpadnih kontroliranih tvari i/ili fluoriranih stakleničkih plinova), a ostvareni su u iznosu od **590.533.089,82 kn**.

Primici od financijske imovine i zaduživanja u 2015. godini planirani su u iznosu od **10.115.000,00 kn**, a ostvareni su u iznosu od **52.245.392,27 kn**, što čini 516,51% planiranih sredstava za 2015. godinu. Planirani primici od financijske imovine i zaduživanja odnose se na povrate danih dugoročnih zajmova i primitaka od povrata depozita.

Pomoći iz inozemstva i subjekata unutar općeg proračuna u 2015. godini planirane su u iznosu od 116.931.000,00 kn, a ostvarene su u iznosu od 87.000.512,77 kn što čini 74,40% planiranih sredstava za 2015. godinu.

Tijekom 2015. godine za pokriće troškova rada PT2 Fondu su predviđena sredstava iz EU fondova u iznosu od 1.971.662,51 kn, što čini 85% prihvatljivih troškova.

Ulaskom u EU Republika Hrvatska je stekla pravo uključivanja u centralnu dražbovnu platformu radi prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbi u okviru sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova Europske unije, te je Odlukom Vlade Republike Hrvatske (NN 84/14 od 14.07. 2014. godine) za dražbovatelja određen Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost koji će u ime Republike Hrvatske obavljati poslove dražbe emisijskih jedinica stakleničkih plinova.

Izmjenama i dopunama Financijskog plana i Programom rada Fonda za 2015. godinu planirani su prihodi od trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u iznosu od **628.000.000,00 kn**, koji osim emisijskih jedinica koje Republici Hrvatskoj pripadaju za 2015. godinu uključuju i zadržane emisijske jedinice stakleničkih plinova iz 2013. i 2014. godine, a u 2015. godini ostvareno je **589.457.134,90 kn**.

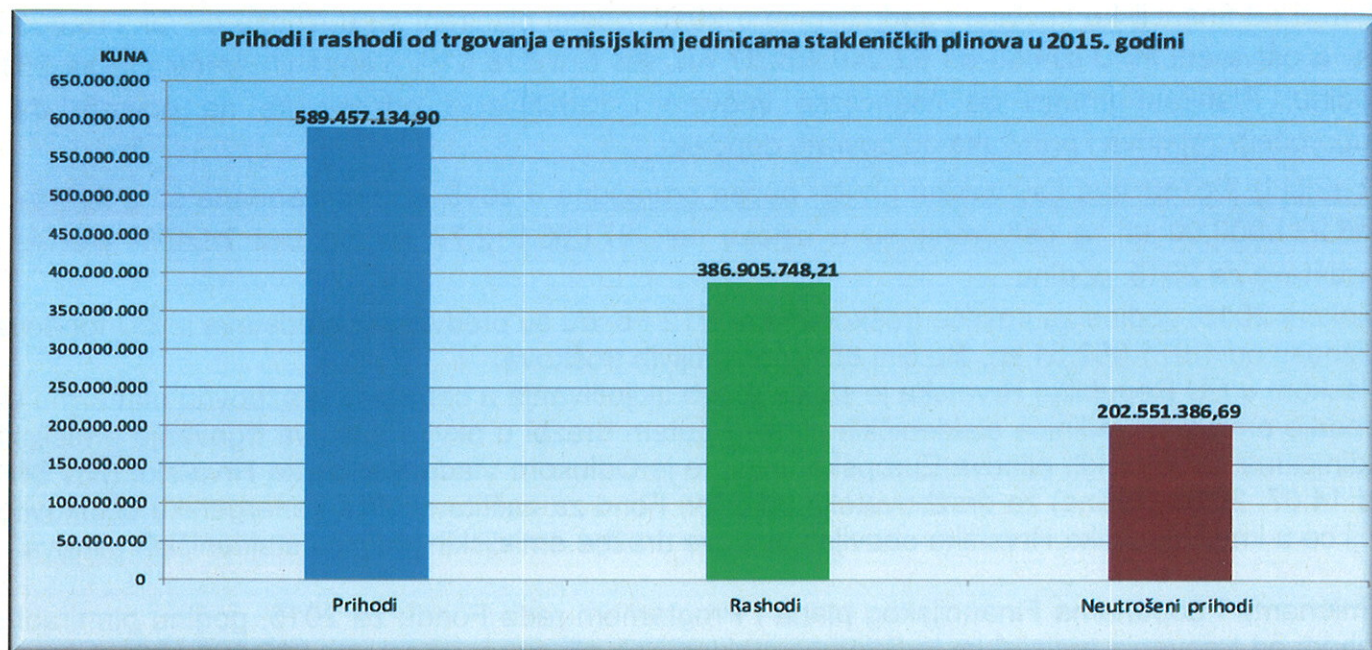
Sukladno odredbama Zakona o zaštiti zraka sredstva ostvarena prodajom emisijskih jedinica na dražbi koriste se strogo namjenski sukladno Planu korištenja financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2016. godine (u daljnjem tekstu: Plan korištenja) kojeg donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva zaštite okoliša i prirode, a dio sredstava prikupljenih na primarnim dražbama uplaćuje se u državni proračun Republike Hrvatske za pokrivanje troškova administriranja sustava i to u visini od 5% od prikupljenih sredstava, s izuzetkom 2014. i 2015. godine kada se odvaja 15% sredstava.

Sukladno Planu korištenja financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2016. godine (NN 140/14) u 2015. godini financijska sredstva dobivena od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi utrošena su u iznosu od 386.905.748,21 kn i to za:

- za administrativno upravljanje i opremanje 376.231,34 kn (bankarske usluge i usluge platnog prometa),
- za programe i projekte zaštite okoliša 23.778.138,49 kn i
- za programe i projekte energetske učinkovitosti 362.751.378,38 kn,

odnosno po prioritetnim mjerama iz Plana:

- Istraživanje i razvoj (IR) – 3.602.220,00 kn
- Otpad (OT) – 20.908.630,87 kn
- Obnovljivi izvori (OI) – 13.288.393,00 kn
- Energetska učinkovitost (EU) – 314.467.925,00 kn
- Promet (PR) – 34.262.348,00 kn.

Slika 1. Prihodi i rashodi od trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u 2015. godini

Tablica 2. Planirani i ostvareni prihodi i primici u 2015. godini

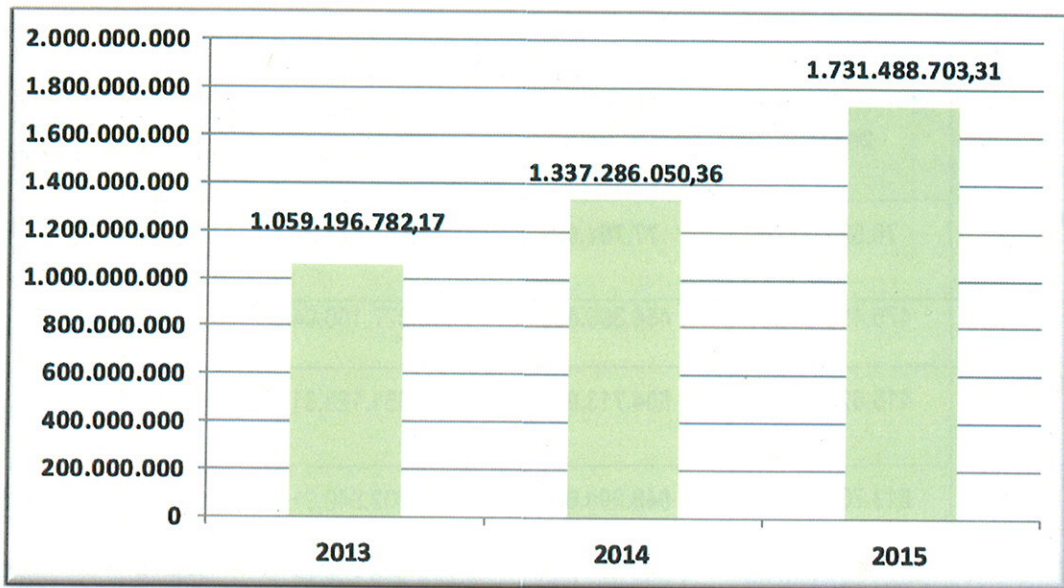
	PRIHODI I PRIMICI	IZVORNI PLAN 2015.	TEKUĆI PLAN 2015.	IZVRŠENJE 2015.	INDEKS	% učešće u ukupnim prihodima
1	2	3	4	5	6(5/4)	7
	POMOĆI IZ INOZEMSTVA I SUBJEKATA UNUTAR OPĆEG PRORAČUNA					
6321	Tekuće pomoći od međunarodnih organizacija	552.000	598.000	806.852,43	134,93	0,05
6322	Kapitalne pomoći od međunarodnih organizacija	5.170.000	2.200.000	2.864.466,39	130,20	0,17
6331	Tekuće pomoći proračunu iz drugih proračuna	909.000	962.000	1.262.092,19	131,19	0,08
6332	Kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna	29.450.000	24.641.000	17.344.380,62	70,39	1,03
6381	Tekuće pomoći od proračunskih korisnika temeljem prijenosa sred. EU	5.682.000	3.762.000	5.518.572,06	146,69	0,33
6382	Kapitalne pomoći od proračunskih korisnika temeljem prijenosa sredstava EU	89.771.000	84.768.000	59.204.149,08	69,84	3,53
	UKUPNO	131.534.000	116.931.000	87.000.512,77	74,40	5,18
	PRIHODI OD IMOVINE					
6413	Kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju	5.000.000	5.000.000	4.653.370,46	93,07	0,28
6414	Prihodi od zateznih kamata	10.000.000	10.000.000	6.838.589,95	68,39	0,41
6415	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika i razlika zbog promjene valutne klauzule	300.000	350.000	343.650,08	98,19	0,02
6419	Ostali prihodi od financijske imovine	100.000	100.000	103.583,31	103,58	0,01
	UKUPNO	15.400.000	15.450.000	11.939.193,80	77,28	0,71
	PRIHODI TEMELJEM ZAKONA O FONDU					
6514	Naknada za emisiju u okoliš SO2	100.000	160.000	145.601,04	91,00	0,01
6514	Naknada na emisije u okoliš NO2	100.000	134.000	136.267,13	101,69	0,01
6514	Naknada za emisiju u okoliš CO2	15.000.000	10.000.000	10.015.536,19	100,16	0,60

	PRIHODI I PRIMICI	IZVORNI PLAN 2015.	TEKUĆI PLAN 2015.	IZVRŠENJE 2015.	INDEKS	% učešće u ukupnim prihodima
6514	Naknade za neopasni tehnološki (industrijski) otpad	2.000.000	1.800.000	1.929.362,78	107,19	0,11
6514	Posebna naknada za okoliš na vozila na motorni pogon	228.000.000	185.000.000	191.944.642,86	103,75	11,43
	UKUPNO	245.200.000	197.094.000	204.171.410,00	103,59	12,16
	PRIHODI TEMELJEM ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM					
6514	Naknade za ambalažu i ambalažni otpad	475.000.000	420.000.000	526.395.921,53	125,33	31,35
6514	Naknada za gospodarenje otpadnim gumama	29.000.000	29.000.000	33.042.897,66	113,94	1,97
6514	Naknada za gospodarenje otpadnim vozilima	44.000.000	55.000.000	66.377.852,47	120,69	3,95
6514	Naknada za gospodarenje otpadnim uljima	35.000.000	35.000.000	36.559.316,71	104,46	2,18
6514	Naknada za gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima	7.000.000	7.000.000	8.425.266,11	120,36	0,50
6514	Naknada za gospodarenje EE otpadom	100.000.000	100.000.000	107.593.825,62	107,59	6,41
	UKUPNO	690.000.000	646.000.000	778.395.080,10	120,49	46,35
	PRIHODI TEMELJEM ZAKONA O ZAŠTITI ZRAKA					
6514	Prihodi od kontroliranih tvari	900.000	1.075.000	1.075.954,92	100,09	0,06
6514	Trgovanja emisijama	378.673.000	0	0,00	-	-
6526	Ostali nespomenuti prihodi - Prihodi od prodaje emisijskih jedinica	0	628.000.000	589.457.134,90	93,86	35,10
	UKUPNO	379.573.000	629.075.000	590.533.089,82	93,87	35,17
	PRIHODI POSLOVANJA					
6526	Ostali nespomenuti prihodi	5.000.000	0	1.750.713,59	-	0,10
6614	Prihodi od prodaje proizvoda i robe	1.000	1.000	0,00	-	0,00
6615	Prihodi od pruženih usluga	3.400.000	3.400.000	1.409.355,27	41,45	0,08
6831	Ostali prihodi	1.000.000	3.500.000	3.676.386,25	105,04	0,22
	UKUPNO	9.401.000	6.901.000	6.836.455,11	99,06	0,41
	PRIHODI OD PRODAJE NEF. IMOV.					
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	50.000	417.500	367.569,44	88,04	0,02
	UKUPNO	50.000	417.500	367.569,44	88,04	0,02
	UKUPNO PRIHODI	1.471.158.000	1.611.868.500	1.679.243.311,04	104,18	100,00
	PRIMICI OD FINACIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA					
8163	Povrat zajmova danih tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora	9.800.000	9.190.000	11.451.197,87	124,60	-
8164	Povrati zajmova danih tuzemnim obrtnicima	200.000	500.000	484.969,40	96,99	-
8174	Povrati zajmova danih općinskim proračunima	15.000	25.000	24.225,00	96,90	-
8176	Povrati zajmova danih ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna	100.000	400.000	285.000,00	71,25	-
8181	Primici od povrata depozita od kreditnih i ostalih finansijskih institucija-tuzemni	0	0	40.000.000,00	-	-
	UKUPNO	10.115.000	10.115.000	52.245.392,27	516,51	-
	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	1.481.273.000	1.621.983.500	1.731.488.703,31	106,75	-

U 2015. godini ostvareni su ukupni prihodi i primici u iznosu od **1.731.488.703,31 kn** i rashodi i izdaci u iznosu od **1.686.692.198,81 kn** pa je rezultat poslovanja izvještajnog razdoblja **višak u iznosu od 247.969.522,15 kn** koji uključuje neutrošena sredstva od trgovanja emisijskim jedinicama u iznosu od **202.551.386,69 kn** i višak tekućeg poslovanja u iznosu od **45.418.135,46 kn**.

Tablica 3. Usporedba ostvarenih prihoda i primitaka u razdoblju 2013. – 2015. godine

PRIHODI I PRIMICI	2013.	2014.	2015.	INDEKS 2015/2014	INDEKS 2015/2013
Tekuće pomoći od međunarodnih organizacija	0,00	791.694,17	806.852,43	101,91	-
Kapitalne pomoći od međunarod. organizacija	417.693,30	0,00	2.864.466,39	-	685,78
Tekuće pomoći iz proračuna	1.403.943,34	1.132.694,50	1.262.092,19	111,42	89,90
Kapitalne pomoći i z proračuna	5.124.172,21	39.874.024,98	17.344.380,62	43,50	338,48
Tekuće pomoći od proračuna korisnika temeljem prijenosa sredstava EU	7.835.746,23	7.761.487,94	5.518.572,06	71,10	70,43
Kapitalne pomoći od prorač. korisnika temeljem prijenosa sredstava EU	48.249.124,48	126.248.220,22	59.204.149,08	46,90	122,71
Ukupno	63.030.679,56	175.808.121,81	87.000.512,77	49,49	138,03
Prihodi od imovine	15.147.278,90	16.031.002,62	11.939.193,80	74,48	78,82
Ukupno	15.147.278,90	16.031.002,62	11.939.193,80	74,48	78,82
Naknada za emisiju u okoliš CO2	15.575.740,10	9.437.998,66	10.015.536,19	106,12	64,30
Naknada za emisiju u okoliš SO2	1.620.802,86	192.637,45	145.601,04	75,58	8,98
Naknada na emisije u okoliš NO2	3.816.592,40	118.356,39	136.267,13	115,13	3,57
Naknade za neopasni tehnološki (indust.) otpad	944.282,21	2.863.557,21	1.929.362,78	67,38	204,32
Posebna naknada za okoliš na vozila na motorni pogon	225.726.484,29	235.304.581,53	191.944.642,86	81,57	85,03
Ukupno	247.683.901,86	247.917.131,24	204.171.410,00	82,35	82,43
Naknade za ambalažu i ambalažni otpad	501.750.777,85	474.223.846,20	526.395.921,53	111,00	104,91
Naknada za gospodarenje otpadnim gumama	32.319.629,56	33.790.544,13	33.042.897,66	97,79	102,24
Naknada za gospodarenje otpadnim vozilima	38.884.358,90	48.948.993,77	66.377.852,47	135,61	170,71
Naknada za gospodarenje otpadnim uljima	31.962.347,64	38.535.592,02	36.559.316,71	94,87	114,38
Naknada za gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima	8.066.934,95	7.378.178,51	8.425.266,11	114,19	104,44
Naknada za gospodarenje EE otpadom	91.917.449,96	118.303.254,15	107.593.825,62	90,95	117,05
Ukupno	704.901.498,86	721.180.408,78	778.395.080,10	107,93	110,43
Prihodi od kontroliranih tvari	927.522,24	830.031,54	1.075.954,92	129,63	116,00
Ukupno	927.522,24	830.031,54	1.075.954,92	129,63	116,00
Prihod od pruženih usluga	27.800,00	167.236,95	1.409.355,27	842,73	5.069,62
kapitalne donacije	28.753,25	0,00	0,00	-	0,00
Ostali nespomenuti prihodi	3.991.337,36	5.007.671,60	591.207.848,49	11.806,04	14.812,27
Ostali prihodi	3.314.963,14	1.708.027,23	3.676.386,25	215,24	110,90
Prihodi od prodaje proizvoda i robe	0,00	1.189,60	0,00	0,00	-
Ukupno	7.362.853,75	6.884.125,38	596.293.590,01	8.661,86	8.098,67
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	3.308,32	10.623,00	367.569,44	3.460,13	11.110,46
Ukupno	3.308,32	10.623,00	367.569,44	3.460,13	11.110,46
UKUPNO PRIHODI	1.039.057.043,49	1.168.661.444,37	1.679.243.311,04	143,69	161,61
Primici od financijske imovine i zaduživanja	20.139.738,68	168.624.605,99	52.245.392,27	30,98	259,41
UKUPNO PRIMICI	20.139.738,68	168.624.605,99	52.245.392,27	30,98	259,41
UKUPNO	1.059.196.782,17	1.337.286.050,36	1.731.488.703,31	129,48	163,47

Slika 2. Ostvareni prihodi i primici u razdoblju 2013. – 2015. godine

2. PLANIRANI I OSTVARENI RASHODI I IZDACI U 2015. GODINI

Fond je u 2015. godini planirao rashode i izdatke u ukupnom iznosu od **1.684.012.000,00 kn¹**, a ostvareno je **1.686.692.198,81 kn** (100,16%).

Za programe i projekte zaštite okoliša planirana su sredstva u iznosu od 456.398.000,00 kn², za programe i projekte energetske učinkovitosti planirana su sredstva u iznosu 504.713.000,00 kn, za gospodarenje s posebnim kategorijama otpada planirana su sredstva u iznosu 645.200.000,00 kn, a za administrativno upravljanje i opremanje planirana su sredstva u iznosu 77.701.000,00 kn.

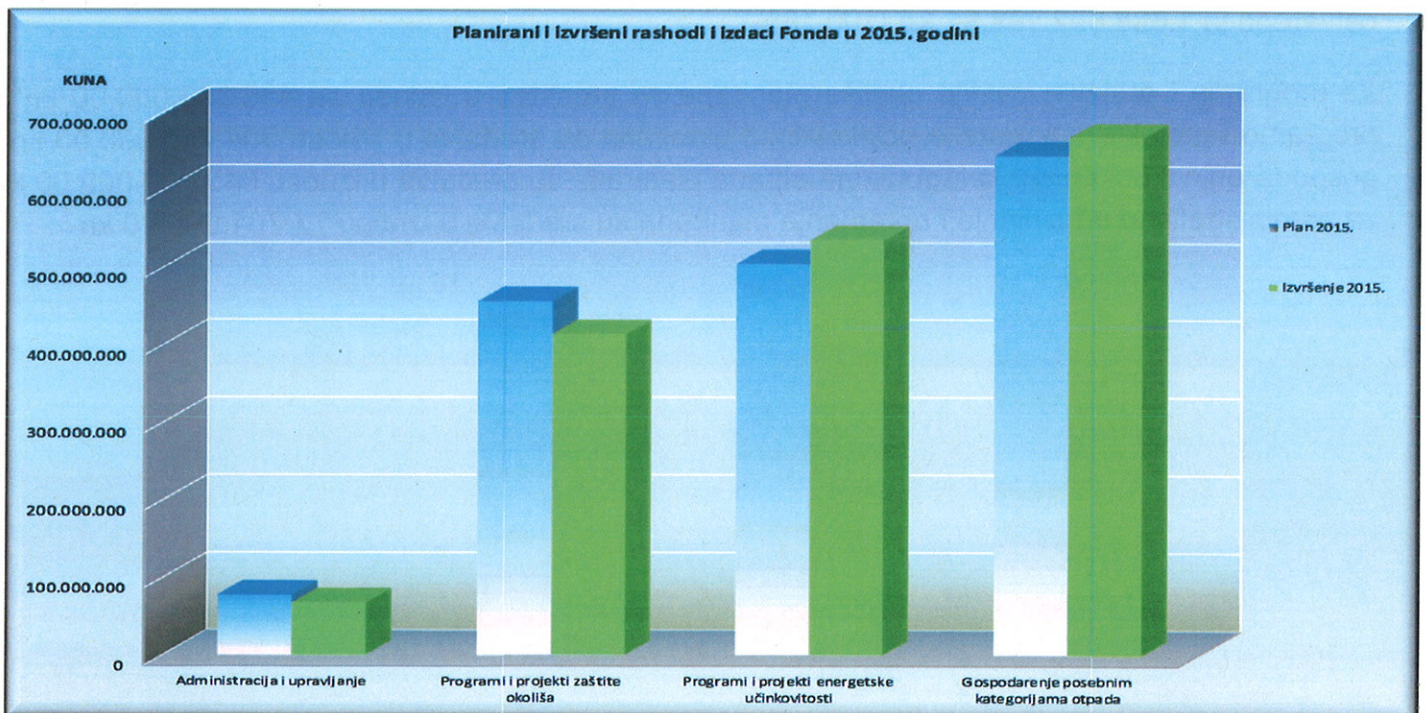
¹ Planirani rashodi i izdaci Fonda u iznosu od 1.749.012.000 kn realno su manji za 65.000.000 kn iz razloga što je Ministarstvo financija dopisom Klasa: 351-01/15-01/12, Urbroj: 513-05-02-15-21 od 29. prosinca 2015. godine naložilo Fondu drugačije evidentiranje rashoda koji se odnose na sredstva od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbi na način da je iznos od 71.281.919,19 kn s aktivnosti K2012 predstavljao obvezu Fonda prema Ministarstvu financija, a ne rashod.

² Planirani rashodi za provedbu programa i projekata zaštite okoliša u iznosu od 521.398.000 kn realno su manji za 65.000.000 kn jer je Ministarstvo financija naložilo drugačije evidentiranje rashoda na aktivnosti K2012.

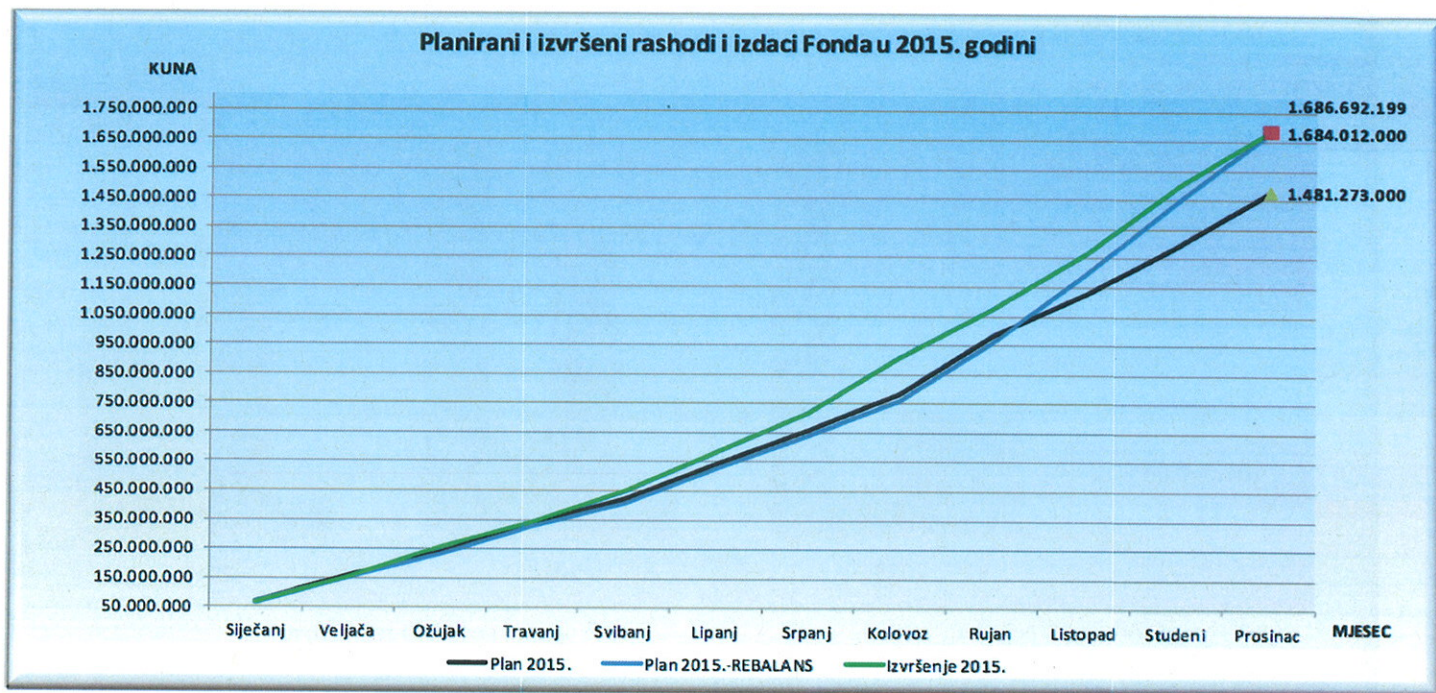
Tablica 4. Planirani i ostvareni rashodi i izdaci u 2015. godini

RASHODI I IZDACI	IZVORNI PLAN 2015.	TEKUĆI PLAN 2015.	IZVRŠENJE 2015.	INDEKS izvršenje/plan	% u uk. rashodima i izdacima
Administrativno upravljanje i opremanje	76.526.000,00	77.701.000	67.551.073,35	86,94	4,00
Programi i projekti zaštite okoliša	475.418.000,00	456.398.000	413.977.160,94	90,71	24,54
Programi i projekti energetske učinkovitosti	415.629.000,00	504.713.000	535.661.123,61	106,13	31,76
Gospodarenje s posebnim kategorijama otpada	513.700.000,00	645.200.000	669.502.840,91	103,77	39,69
UKUPNO	1.481.273.000,00	1.684.012.000	1.686.692.198,81	100,16	100,00

Od ostvarenih rashoda i izdataka, najveći udio se odnosi na gospodarenje posebnim kategorijama otpada – 669.502.840,91 kn (39,69% ukupnih rashoda i izdataka), zatim na programe i projekte energetske učinkovitosti - 535.661.123,61 kn (31,76% ukupnih rashoda i izdataka), programe i projekte zaštite okoliša - 413.977.160,94 kn (24,54% ukupnih rashoda i izdataka) te na administrativno upravljanje i opremanje - 67.551.073,35 kn (4,00% ukupnih rashoda i izdataka).

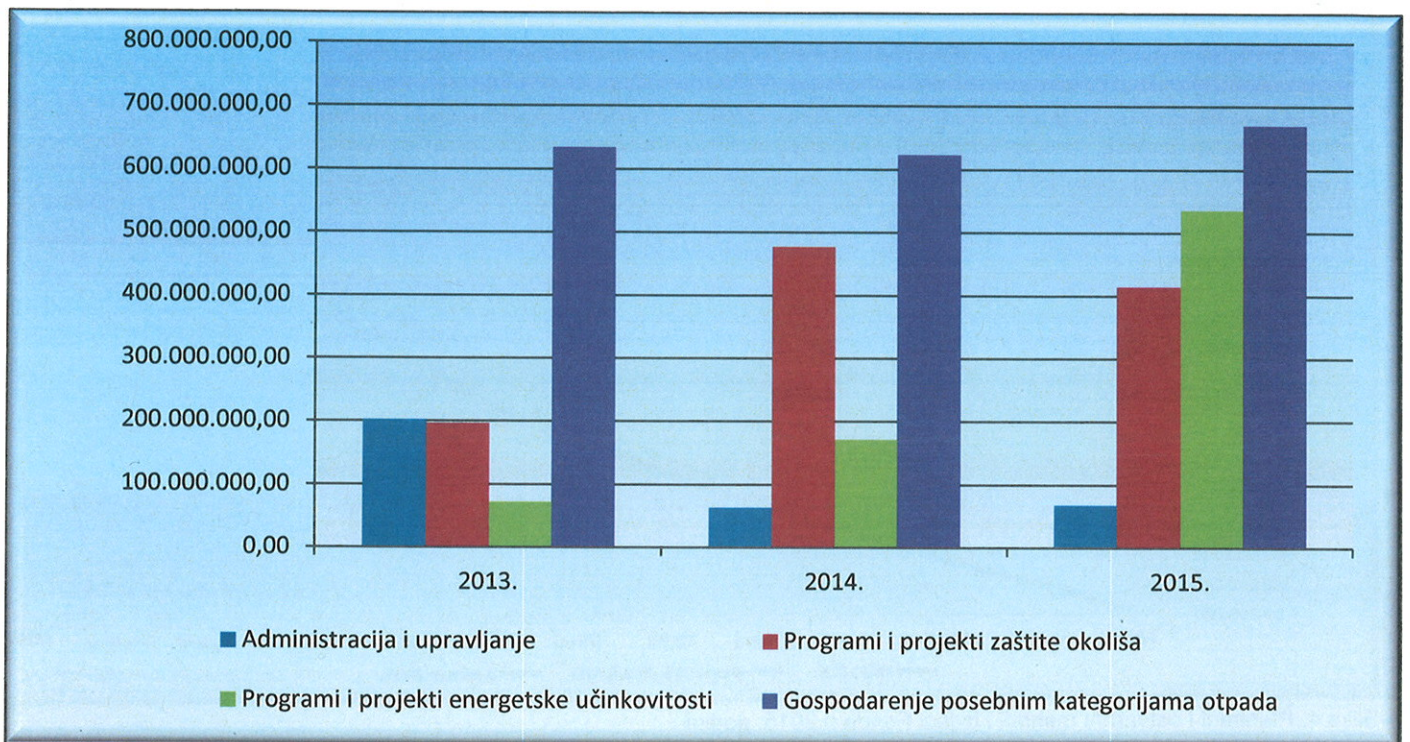
Slika 3. Planirani i ostvareni rashodi i izdaci Fonda u 2015. godini

Slika 4. Planirani i ostvareni rashodi i izdaci Fonda u 2015. godini

Tablica 5. Usporedba ostvarenih rashoda i izdataka u razdoblju 2013. – 2015. godine

RASHODI I IZDACI	2013.	2014.	2015.	INDEKS 2015/2014	INDEKS 2015/2013
Administracija i upravljanje	201.958.962,35	62.613.381,02	67.551.073,35	107,89	33,45
Programi i projekti zaštite okoliša	196.640.146,19	476.722.045,65	413.977.160,94	86,84	210,53
Programi i projekti energetske učinkovitosti	71.630.656,16	171.027.316,85	535.661.123,61	313,20	747,81
Gospodarenje posebnim kategorijama otpada	633.691.589,29	622.748.368,38	669.502.840,91	107,51	105,65
UKUPNO	1.103.921.353,99	1.333.111.111,90	1.686.692.198,81	126,52	152,79

Slika 5. Ostvareni rashodi i izdaci u razdoblju 2013. – 2015. godine

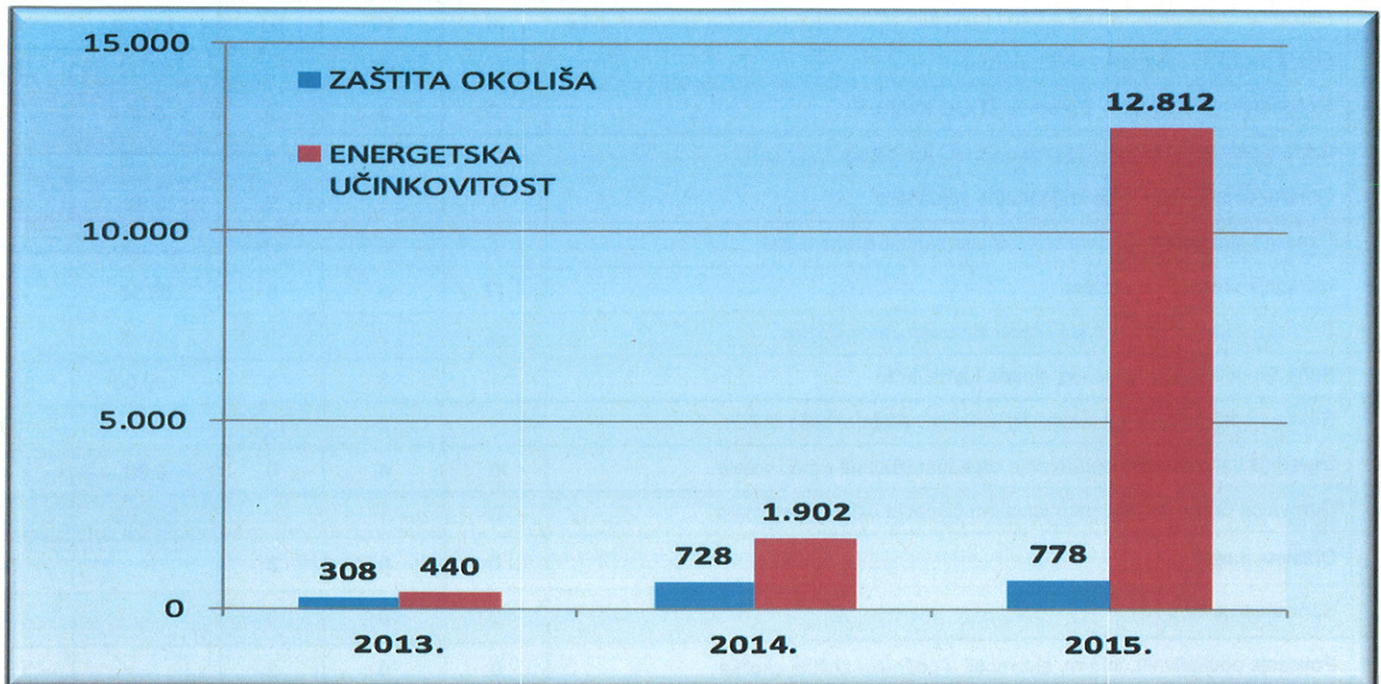
Fond je u razdoblju od 01.01.2013. do 31.12.2015. godine odobrio sredstva za **16.968** nova ugovora, od čega je **1.814** iz područja zaštite okoliša, a **15.154** iz područja energetske učinkovitosti uz **2** javna poziva za kupovinu kućanskih uređaja energetskog razreda A+++ (19.766 ugovora).

U 2015. godini odobreno je **13.590** ugovora (**778** iz područja zaštite okoliša i **12.812** iz područja energetske učinkovitosti), što je povećanje od 1.168,29% u odnosu na 2014. godinu odnosno 4.359,36% u odnosu na 2013. godinu.

Tablica 6. Broj novih ugovora u razdoblju 2013.-2015. za programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti

	PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA	2013.	2014.	2015.	INDEKS 2015/2014	INDEKS 2015/2013
1.	Saniranje odlagališta komunalnog otpada	1	3	3	100,00	300,00
2.	Sanacija divljih odlagališta	2	4	1	25,00	50,00
3.	Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada	54	275	266	96,73	492,59
4.	Gospodarenje otpadom - izgradnja centara za gospodarenje otpadom	13	10	9	90,00	69,23
5.	Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada	10	50	97	194,00	970,00
6.	Sanacija odlagališta opasnog otpada	35	5	2	40,00	5,71
7.	Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode i mora	3	26	26	100,00	866,67
8.	Poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada	0	0	1	-	-
9.	Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti	58	61	52	85,25	89,66
10.	Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora	20	36	25	69,44	125,00

11.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša	37	50	91	182,00	245,95
12.	Ostali projekti i programi zaštite okoliša	59	179	167	93,30	283,05
13.	Gospodarenje otpadom - izgradnja ŽCGO Kaštijun	0	3	0	0,00	-
14.	Gospodarenje otpadom - izgradnja ŽCGO Marišćina	0	3	1	33,33	-
15.	Omiška dinara - očuvanje krajobrazne vrijednosti	1	1	0	0,00	0,00
16.	Sanacija odlagališta komunalnog otpada sufinancirana iz EU	1	6	18	300,00	1.800,00
17.	Izgradnja pretovarnih stanica	12	6	5	83,33	41,67
18.	Sanacija lokacije visoko onečišćene otpadom Jama Sovjak	0	2	3	150,00	-
19.	Sanacija odlagališta opasnog otpada Lemić brdo	1	3	3	100,00	300,00
20.	Razvoj i održavanje informacijskog sustava zaštite okoliša (AZO)	1	0	0	-	0,00
21.	Izgradnja centara za gospodarenje otpadom (Babina gora i ostali)	0	4	0	0,00	-
22.	Darovnica GEF - projekt smanjenja onečišćenja Jadranskog mora	0	1	2	200,00	-
23.	Državna mreža	0	0	3	-	-
24.	Sanacija klizišta u RH	0	0	0	-	-
25.	Poticanje edukativnih, inform. aktivnosti u području zaštite okoliša	0	0	3	-	-
	UKUPNO ZAŠTITA OKOLIŠA	308	728	778	106,87	252,60
	PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI					
1.	Provedba nacionalnih energetske programa (K2018)	39	116	19.882	-	-
2.	Provedba energetske pregleda i sustavno gospodarenje energijom (K2019)	99	554	109	19,68	110,10
3.	Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (K 2020)	130	118	181	153,39	139,23
4.	Poticanje održive gradnje (K2021)	109	300	324	108,00	297,25
5.	Poticanje čistijeg transporta (K2022)	27	429	733	170,86	-
6.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području energetske učinkovitosti (K2023)	1	67	135	201,49	-
7.	Ostali projekti i programi energetske učinkovitosti (K2024)	8	8	1	12,50	12,50
8.	Program obnove zgrada javnog sektora – provedba (K2040)	1	0	0	-	0,00
9.	Program obnove višestambenih zgrada – provedba (K2041)	0	19	753	-	-
10.	Program obnove zgrada javnog sektora – financiranje izrade energetske pregleda, energetske certifikata i projektne zadatka (K2042)	1	0	0	-	0,00
11.	Program obnove višestambenih zgrada – sufinanciranje izrade energetske pregleda, energetske certifikata i projektne dokumentacije (K2043)	0	225	1.332	592,00	-
12.	Program obnove obiteljskih kuća	0	0	9065	-	-
13.	Provedba aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i nacionalnoj razini RH (A1004)	0	0	0	-	-
14.	Potpora provedbi klimatsko-energetske politike (A1005)	0	8	4	50,00	-
15.	Međunarodna suradnja (A1006)	0	17	5	29,41	-
16.	Poticanje edukativnih i informacijske aktivnosti u području EnU (A1007)	25	41	54	131,71	216,00
	UKUPNO ENERGETSKA UČINKOVITOST	440	1.902	32.578	-	-
	SVEUKUPNO	748	2.630	33.356	-	-

Slika 6. Novi ugovori za programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u razdoblju 2013. – 2015. godine

U razdoblju od 01.01.2013. do 31.12.2015. godine provedeno je 435 postupaka javne nabave. U 2015. godini provedeno je 135 postupaka javne nabave, u 2014. godini proveden je 161, a u 2013. godini 139 postupaka javne nabave.

3. OSTVARENJE PROGRAMA RADA FONDA PO PROGRAMIMA I PROJEKTIMA U 2015. GODINI

3.1. PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA U 2015. GODINI

Za provedbu programa i projekata zaštite okoliša u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 456.398.000,00 kn, od čega je ostvareno 413.977.160,94 kn odnosno 90,71%.

U odnosu na 2014. godinu (kada je realizacija iznosila 476.722.045,65 kn) programi i projekti zaštite okoliša u 2015. godini ostvareni su s indeksom 87,00 odnosno 62.744.884,71 kn manje.

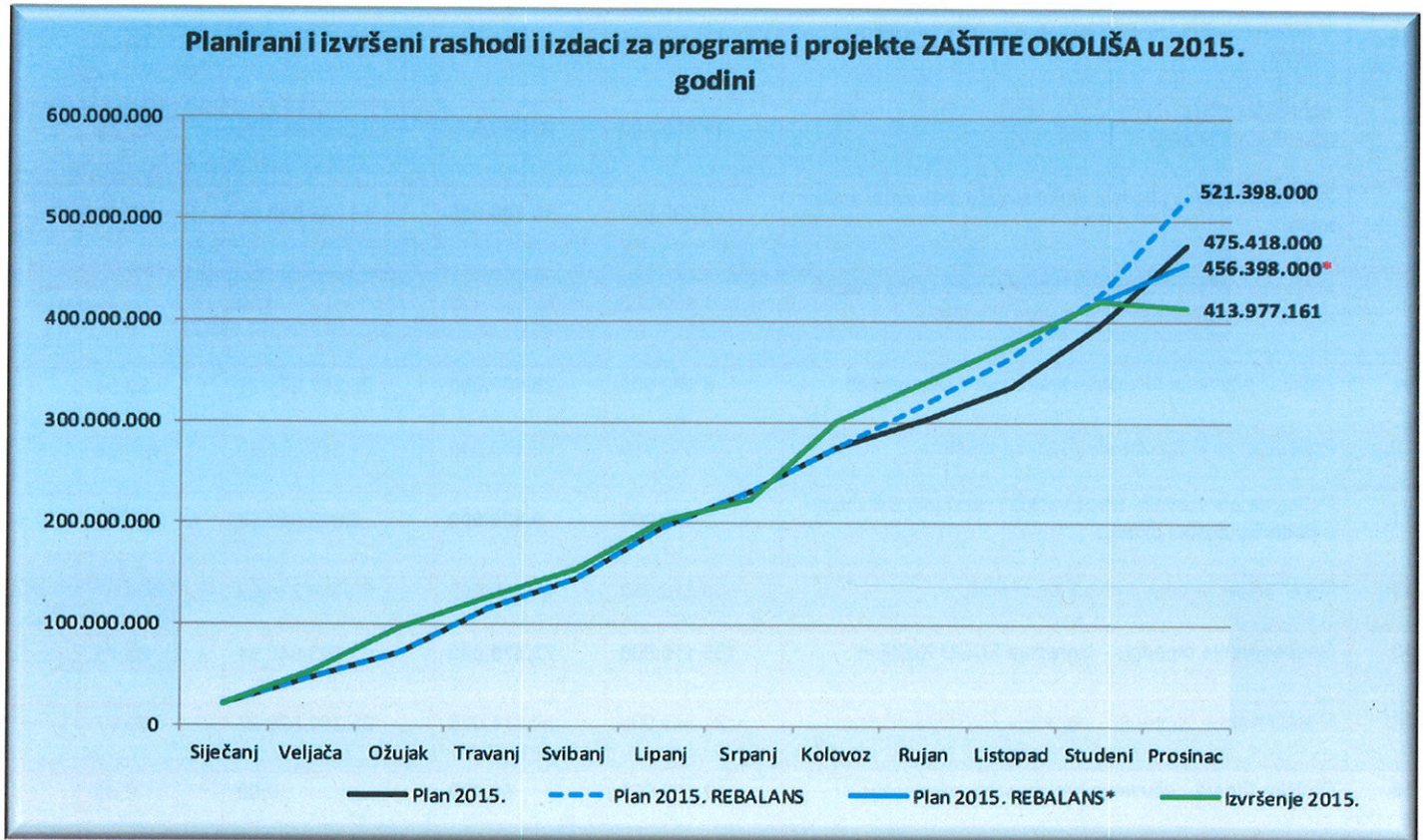
Tablica 7: Planirana i ostvarena sredstva za programe i projekte zaštite okoliša u 2015. godini

	PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA	IZVORNI PLAN 2015.	TEKUĆI PLAN 2015.	IZVRŠENJE 2015.	INDEKS izvršenje/plan 2015	% u uk. sredstvima
1.	Sanacija odlagališta komunalnog otpada	40.000.000	45.000.000	46.440.767,24	103,20	15,95
2.	Sanacija divljih odlagališta	2.400.000	475.000	486.779,68	102,48	0,17

3.	Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada	49.728.000	49.800.000	42.405.759,18	85,15	14,56
4.	Gospodarenje otpadom - izgradnja centara za gospodarenje otpadom	41.392.750	17.300.000	13.202.855,92	76,32	10,75
5.	Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada	18.930.000	15.200.000	13.820.822,13	90,93	4,75
6.	Sanacija odlagališta opasnog otpada - lokacije visokog onečišćenja okoliša	11.075.000	25.250.000	32.146.240,03	127,31	11,04
7.	Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, voda i mora	29.290.000	18.500.000	16.248.820,82	87,83	5,58
8.	Poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i emisija štetnih plinova	1.400.000	0	0,00	-	0,00
9.	Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti	8.590.000	28.600.000	26.867.274,28	93,94	9,23
10.	Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora	810.000	2.100.000	2.246.544,69	106,98	0,77
11.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša	3.920.000	5.820.000	5.845.083,78	100,43	2,01
12.	Ostali projekti i programi zaštite okoliša	58.215.000	80.000.000	80.054.314,69	100,07	27,49
13.	Gospodarenje otpadom - izgradnja ŽCGO Kaštijun	105.110.000	73.579.000	61.593.840,31	83,71	50,17
14.	Gospodarenje otpadom - izgradnja ŽCGO Marišćina	21.347.000	32.774.000	23.259.829,27	70,97	18,95
15.	Omiška Dinara - očuvanje krajobrazne vrijednosti	2.500.000	50.000	0,00	0,00	0,00
16.	Sanacija odlagališta kom. otpada sufinancirana iz EU	10.697.250	7.528.000	7.396.273,76	98,25	6,02
17.	Izgradnja pretovarnih stanica	30.005.000	15.174.000	12.763.879,18	84,12	10,40
18.	Sanacija lokacije visoko onečišćene otpadom Jama Sovjak	2.508.000	1.473.000	1.362.998,87	92,53	1,11
19.	Sanacija odlagališta opasnog otpada Lemić Brdo	13.280.000	15.400.000	4.569.385,68	29,67	1,57
20.	Razvoj i održavanje inf. sustava zaštite okoliša (AZO)	6.970.000	2.680.000	4.295.985,23	160,30	1,48
21.	Državna mreža	8.000.000	10.500.000	9.704.670,61	92,43	3,33
22.	Sanacija klizišta u RH	0	100.000	0,00	0,00	0,00
23.	Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području zaštite okoliša	3.750.000	6.330.000	6.073.966,33	95,96	2,09
24.	Darovnica GEF-projekt smanjenja onečišćenja Jadranskog mora	5.500.000	2.765.000	3.191.069,26	115,41	2,60
	UKUPNO*	475.418.000	456.398.000	413.977.160,94	90,71	

* Planirani rashodi za provedbu programa i projekata zaštite okoliša u iznosu od 521.398.000 kn realno su manji za 65.000.000 kn iz razloga što je Ministarstvo financija dopisom Klasa: 351-01/15-01/12, Urbroj: 513-05-02-15-21 od 29. prosinca 2015. godine naložilo Fondu drugačije evidentiranje rashoda koji se odnose na sredstva od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbi na način da je iznos od 71.281.919,19 kn s aktivnosti K2012 predstavljao

obvezu Fonda prema Ministarstvu financija, a ne rashod. Navedeno je za posljedicu imalo slabiju realizaciju na istoimenoj aktivnosti odnosno ukupnog Sektora te konačni i ukupne realizacije Fonda u 2015. godini (slika 6).

Slika 7. Planirana i ostvarena sredstva po mjesecima za programe i projekte zaštite okoliša u 2015. godini

Sukladno članku 55. **Zakona o održivom gospodarenju otpadom** (NN 94/13) koji prenosi odredbe Okvirne direktive o otpadu, Republika Hrvatska je obvezna do 1. siječnja 2020. godine putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, staklo i plastiku iz kućanstava, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otada slični otpadu iz kućanstava, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada.

Radi navedenog Fond je u 2013., 2014. i 2015. godini intenzivno sufinancirao jedinicama lokalne samouprave nabavu komunalne opreme i vozila za odvojeno prikupljanje otpada, nabavu mobilnih reciklažnih dvorišta i opreme za nadogradnju sustava prikupljanja otpada u pogledu obračuna komunalne usluge odvoza otpada prema volumenu ili masi, za te je vidljiv veliki porast na aktivnostima na kojima se vode ovi projekti u odnosu na prethodne godine. U 2013. godini realizirano je 70 projekata, u 2014. godini 340 projekata, dok je u 2015. realizirano 393 projekata. Ukupno u promatranom razdoblju realizirano je 803 projekata.

Zakon o izmjenama i dopunama **Zakona o zaštiti zraka** (NN 47/14) u članku 28. stavku 7. propisuje da Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost osigurava financiranje provedbe Programa mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži. Zbog toga je financiranje provedbe Programa mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži u 2014. godini bilo osigurano dijelom

sredstvima Fonda, a dijelom iz Državnog proračuna da bi od 2015. godine Fond preuzeo zakonsku obvezu u 100% iznosu.

U svrhu provedbe mjera u rokovima koji su definirani Planom zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine (NN 139/13) Fond je 2015. godini pokrenuo nove projekte koji se odnose na zaštitu zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena, a ujedno su u funkciji ispunjavanja međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske u okviru Programa Ujedinjenih naroda za klimatske promjene (UNFCCC), Kyotskog protokola i pravne stečevine EU, te su polazište za dugoročni razvoj gospodarstva s niskom emisijom stakleničkih plinova.

Osnovni ciljevi zaštite i očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti su očuvanje ciljnih vrsta/staništa u područjima NATURA 2000 (uključujući zaštićena područja), uspostavljanje i provedba monitoringa za potrebe izvješćivanja prema EU sukladno obvezama prema Direktivi 92/43/EEZ o zaštiti prirodnih staništa i divljih biljnih i životinjskih vrsta (SL L 206, 22. 7. 1992.) kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Direktivom Vijeća 2013/17/EU o prilagodbi određenih direktiva u području okoliša zbog pristupanja Republike Hrvatske (SL L 158, 10.6.2013.) te Direktivi 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. godine o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija) (SL L 20, 26.1.2010.) koje su prenesene u odredbe **Zakona o zaštiti prirode** (NN 80/13) i pripadajuće provedbene propise, a odnose se na:

- jačanje sustava upravljanja u zaštiti prirode,
- poboljšanje kvalitete posjetiteljske i prezentacijske infrastrukture u zaštićenim dijelovima prirode,
- postizanje optimalnog modela (očuvanja) korištenja zaštićenih područja i Natura 2000 područja,
- jačanje kapaciteta javnih ustanova za pripremu i provedbu projekata koji će se prijaviti za EU sufinanciranje.

Zaštitom i očuvanjem bioraznolikosti, georaznolikosti i krajobrazne raznolikosti na regionalnoj i lokalnoj razini, obrazovanjem i edukacijom, međusektorskom suradnjom te uključivanjem javnosti podiže se svijest o potrebi očuvanja prirode. Stvaraju se pretpostavke za cjelovitu i sustavnu zaštitu vrsta i staništa i izvan zaštićenih područja, integriranje mjera zaštite i održivog korištenja prirode u sve relevantne sektorske i međusektorske propise, planove, programe i strategije, za usklađenost zaštite prirode u Republici Hrvatskoj sa zaštitom prirode razvijenih zemalja Europe i svijeta te za uključivanje Republike Hrvatske u europske integracijske procese i EU makroregionalne strategije i lakšu primjenu i ispunjenje sadašnjih i budućih obveza koje iz njih proizlaze.

U 2015. godini pokrenuti su novi projekti s Državnim zavodom za zaštitu prirode te javnim ustanovama na uređenju i izgradnji posjetiteljske infrastrukture u nacionalnim parkovima i parkovima prirode, kao i drugi projekti vezani uz područje biološke i krajobrazne raznolikosti.

PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA	Iznos planiranih sredstava Fonda (kn)		Iznos ostvarenih sredstava Fonda (kn)	
	Planirani	Ostvareni	Planirani	Ostvareni
komunalna vozila				70.502.756,23
radni strojevi				3.430.198,61
Ostali projekti i programi zaštite okoliša	80.000.000,00			3.019.010,34
prijevoz otpada s otoka na kopno				2.887.764,86
mobilna reciklažna dvorišta				214.584,66
ostali projekti				
Sanacija odlagališta komunalnog otpada	45.000.000,00		46.440.767,24	
Poticanje izbjegavanja i smanj. nastajanja otpada	49.800.000,00		42.405.759,18	
Sanacija odlagališta opasnog otpada - lokacije visokog onečišćenja okoliša	25.250.000,00		32.146.240,03	
Sanacija divljih odlagališta	475.000,00		486.779,68	
Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, voda i mora	83.500.000,00		16.248.820,82	
Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti	28.600.000,00		26.887.274,28	
Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada	15.200.000,00		13.820.822,13	
Razvoj i održavanje inf. sustava zaštite okoliša (AZO)	2.680.000,00		4.295.985,23	
Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša	5.820.000,00		5.845.083,78	
Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora	2.100.000,00		2.246.544,69	
Omiška Dinara - Očuvanje krajobrazne vrijednosti	50.000,00		0,00	

Slika 8. Planirani i ostvareni rashodi i izdaci Fonda za programe i projekte Sektora za zaštitu okoliša u 2015. godini

Na aktivnosti Ostali projekti i programi zaštite okoliša vode se projekti nabave komunalnih vozila za odvojeno prikupljanje otpada, nabava radnih strojeva za rad na odlagalištima otpada, sufinanciranje prijevoza otpada s otoka na kopno, te drugi manji projekti. Velika zainteresiranost jedinica lokalne samouprave za nabavu komunalnih vozila (smećara) u 2015. godini bila je iz razloga što je veliki broj njih imao stari vojni park koji uzrokuje velike troškove održavanja. Nabavom novih vozila ujedno se smanjuju štetne emisije u okoliš, povećava se ušteda goriva, te smanjuju troškovi održavanja.

Razlozi zbog kojih je na pojedinim aktivnostima *realizacija manja od planirane* je odustajanje korisnika od projekta zbog nemogućnosti osiguranja vlastitog udjela sredstava, neizvršavanje svih ugovornih obveza po kojima bi se projekt smatrao završenim, produljenje rokova provedbe projekata, te žalbe u postupcima javne nabave ili značajnije niže cijene koje se ostvaruju po postupcima javne nabave od prvotno procijenjenih.

Također na nekim aktivnostima *realizacija je veća od planirane* iz razloga što je postojao veći interes korisnika za projekte ili su bili stečeni uvjeti da se projekt odvija bržom dinamikom od planirane.

U 2015. godini značajna financijska sredstva su uložena u projekte gospodarenja otpadom (sanacije odlagališta otpada i projekti odvojenog prikupljanja otpada) čiji rezultati bi trebali biti vidljivi u Izvješću o komunalnom otpadu za 2016. godinu i Izvješću o odlaganju biorazgradivog otpada za 2016. godinu, čije podatke prati i obrađuje Hrvatska agencija za okoliš i prirodu.

Tablica 8. Ostvarenje za programe i projekte zaštite okoliša u razdoblju 2013. – 2015. godine

	PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA	IZVRŠENJE 2013.	IZVRŠENJE 2014.	IZVRŠENJE 2015.	INDEKS 2015/2014	INDEKS 2015/2013
1.	Saniranje odlagališta komunalnog otpada	46.391.657,08	51.900.171,94	46.440.767,24	89,48	100,11
2.	Sanacija divljih odlagališta	1.854.512,68	24.260.748,79	486.779,68	2,01	26,25
3.	Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada	6.544.146,82	42.503.474,27	42.405.759,18	99,77	648,00
4.	Gospodarenje otpadom - izgradnja centara za gospodarenje otpadom	2.887.861,36	4.599.885,38	13.202.855,92	287,03	457,18
5.	Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada	725.689,85	5.328.232,84	13.820.822,13	259,39	1.904,51

6.	Sanacija odlagališta opasnog otpada	56.246.373,05	31.498.526,28	32.146.240,03	102,06	57,15
7.	Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode i mora	316.940,28	21.738.324,84	16.248.820,82	74,75	5.126,78
8.	Poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada	120.145,65	0	0	-	0,00
9.	Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti	1.869.422,62	8.468.893,03	26.867.274,28	317,25	1.437,20
10.	Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora	844.358,35	1.445.578,07	2.246.544,69	155,41	266,07
11.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša	766.031,11	2.204.309,40	5.845.083,78	265,17	763,03
12.	Ostali projekti i programi zaštite okoliša	14.525.501,55	68.496.989,90	80.054.314,69	116,87	551,13
13.	Gospodarenje otpadom - izgradnja ŽCGO Kaštijun	22.539.744,94	76.170.523,64	61.593.840,31	80,86	273,27
14.	Gospodarenje otpadom - izgradnja ŽCGO Marišćina	39.623.580,63	99.705.057,66	23.259.829,27	23,33	58,70
15.	RCGO Piškornica	0	1.906.630,00	0,00	0,00	-
16.	Omiška dinara - očuvanje krajobrazne vrijednosti	20.000,00	86.875,00	0,00	0,00	0,00
17.	Sanacija odlagališta komunalnog otpada sufinancirana iz EU	0	562.710,00	7.396.273,76	1.314,40	-
18.	Izgradnja pretovarnih stanica	0	24.626.073,25	12.763.879,18	51,83	-
19.	Sanacija lokacije visoko onečišćene otpadom Jama Sovjak	0	1.652.520,80	1.362.998,87	82,48	-
20.	Sanacija odlagališta opasnog otpada Lemić brdo	123.496,76	5.882.204,38	4.569.385,68	77,68	3.700,00
21.	Razvoj i održavanje informacijskog sustava zaštite okoliša (AZO)	1.240.683,46	2.417.928,85	4.295.985,23	177,67	346,26
22.	Izgradnja centara za gospodarenje otpadom (Babina gora i ostali)	0	383.000,00	0,00	0,00	-
23.	Državna mreža	0	0	9.704.670,61	-	-
24.	Sanacija klizišta u RH	0	0	0,00	-	-
25.	Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području zaštite okoliša	0	0	6.073.966,33	-	-
26.	Darovnica GEF - projekt smanjenja onečišćenja Jadranskog mora	0	883.387,33	3.191.069,26	361,23	-
	SVEUKUPNO	196.640.146,19	476.722.045,65	413.977.160,94	86,84	210,53

Tablica 9. Broj ugovora po kojima je izvršeno plaćanje za programe i projekte zaštite okoliša u razdoblju 2013. – 2015. godine (po aktivnostima)

PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA		2013.	2014.	2015.
1.	Saniranje odlagališta komunalnog otpada	46	54	58
2.	Sanacija divljih odlagališta	15	8	4
3.	Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada	52	230	255
4.	Gospodarenje otpadom - izgradnja centara za gospodarenje otpadom	10	11	21
5.	Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada	1	8	40
6.	Sanacija odlagališta opasnog otpada	40	32	22
7.	Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode i mora	3	27	28
8.	Poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada	1	0	0

9.	Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti	45	77	85
10.	Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora	9	21	32
11.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša	34	45	56
12.	Ostali projekti i programi zaštite okoliša	50	133	163
13.	Gospodarenje otpadom - izgradnja ŽCGO Kaštijun	4	5	5
14.	Gospodarenje otpadom - izgradnja ŽCGO Marišćina	3	6	4
15.	RCGO Piškornica	0	1	0
16.	Omiška Dinara - očuvanje krajobrazne vrijednosti	1	1	
17.	Sanacija odlagališta komunalnog otpada sufinancirana iz EU	0	4	12
18.	Izgradnja pretovarnih stanica	0	14	11
19.	Sanacija lokacije visoko onečišćene otpadom Jama Sovjak	0	1	4
20.	Sanacija odlagališta opasnog otpada Lemić brdo	1	4	5
21.	Razvoj i održavanje informacijskog sustava zaštite okoliša (AZO)	1	1	1
22.	Izgradnja centara za gospodarenje otpadom (Babina gora i ostali)	0	1	0
23.	Državna mreža	0	0	3
24.	Sanacija klizišta u RH	0	0	0
25.	Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području zaštite okoliša	0	0	3
26.	Darovnica GEF - projekt smanjenja onečišćenja Jadranskog mora	0	1	3
	SVEUKUPNO	316	685	815

Ukoliko se usporedi broj realiziranih projekata Fonda za 2015. s brojem realiziranih projekata u 2013. i 2014. godini, vidljiva su značajna povećanja u realizaciji. Povećanje u 2015. godini je 258% u odnosu na 2013. godinu, odnosno 119% u odnosu na 2014. godinu. Potrebno je uzeti u obzir i težinu projekata jer se jedan složeni dugogodišnji projekt izgradnje centra za gospodarenje otpadom ne može usporediti sa npr. projektom nabave komunalne opreme.

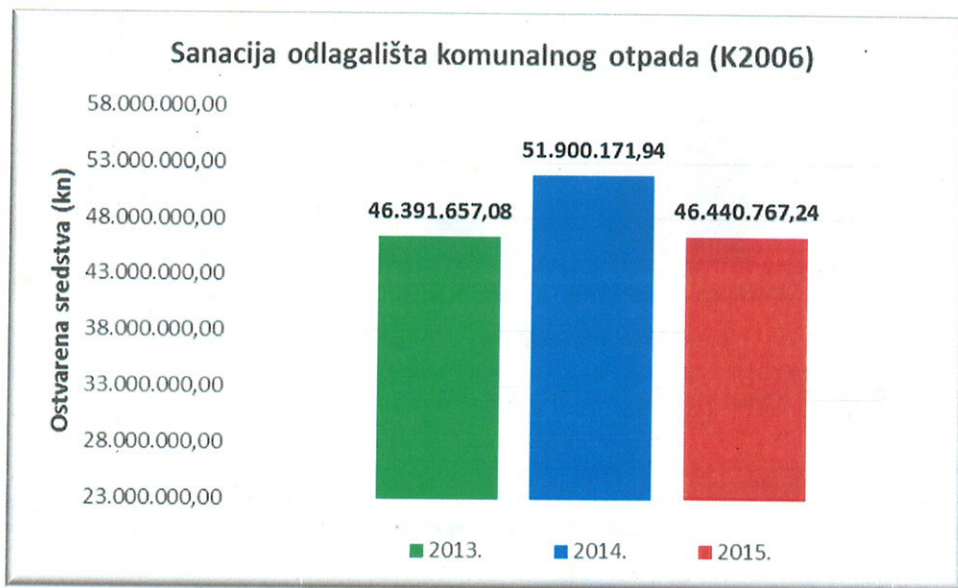
Uzrok povećanja broja projekata kroz godine su Javni pozivi i Javni natječaji kojih je u Sektoru zaštite okoliša u 2015. godini bilo 11, od čega 9 Javnih poziva, a koje je Fond uveo radi lakše dostupnosti i brzine dodjele sredstava Fonda, te njihove kvalitetnije realizacije.

PREGLED OSTVARENJA PO AKTIVNOSTIMA

3.1.1. Sanacija odlagališta komunalnog otpada

Fond je za sanaciju odlagališta komunalnog otpada u 2015. godini planirao sredstva u iznosu od 45.000.000,00 kn, a ostvareno je 46.440.767,24 kn, odnosno 103,20%. U 2015. godini ostvareno je 100,11% sredstava u odnosu na 2013., dok je u odnosu na 2014. godinu ostvareno 89,48%

sredstava. Razlog smanjenja realizacije su žalbe u postupcima javne nabave za odabir izvođača radova (Grad Pakrac, Grad Novalja, Općina Jelsa) zbog čega radovi nisu započeli u planiranom roku.

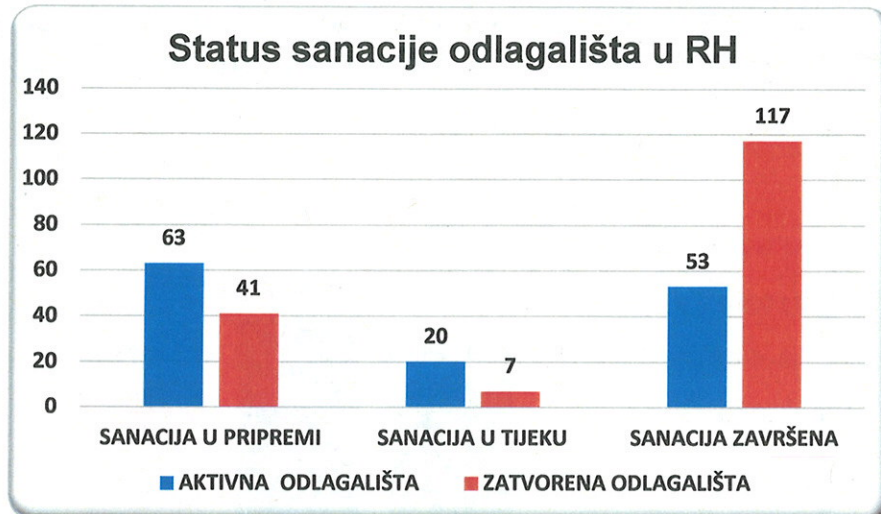

Slika 9. Prikaz isplaćenih sredstava Fonda za sanacije odlagališta otpada od 2013. do 2015.

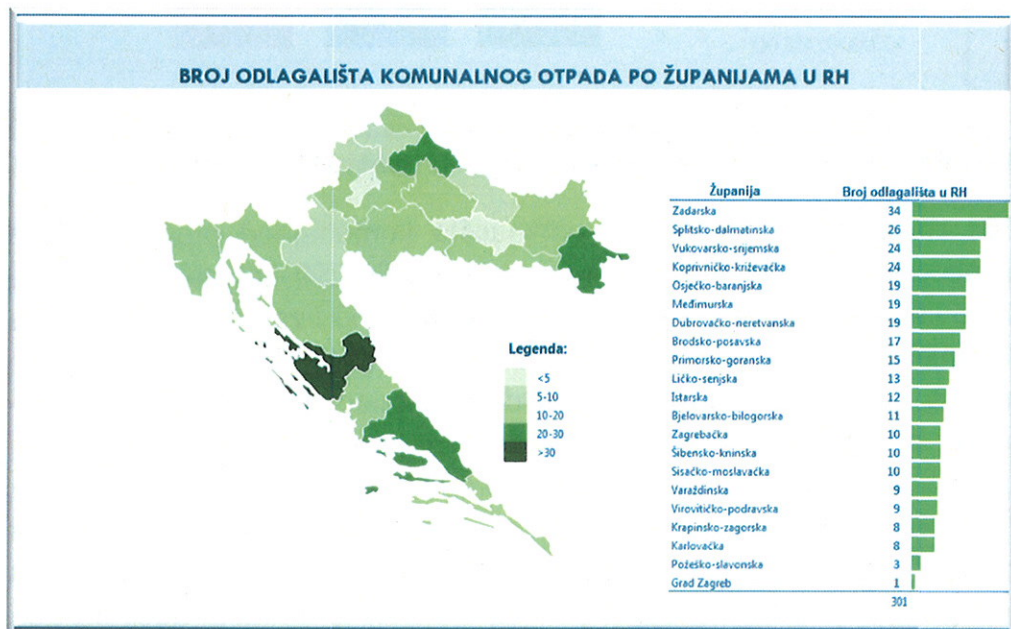
Od ukupno 301 registriranog službenog odlagališta komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj (odlagališta za neopasni otpad), Fond sufinancira sanaciju 299 odlagališta. Do kraja 2015. godine sanirano je 170 odlagališta, od kojih je 117 lokacija sanirano i zatvoreno, a 53 lokacije sanirane su uz daljnje odlaganje otpada na uređenu plohu ili se postojeće odlagalište proširuje budući da nisu izgrađeni centri za gospodarenje otpadom. Od preostalog 131 odlagališta, 27 odlagališta je u postupku sanacije, a 104 odlagališta su u pripremi sanacije (rješavanje imovinsko pravnih odnosa i/li ishođenje potrebnih akata za gradnju ili u pripremi/provedbi EU sufinanciranja). U tijeku 2015. godine Fond je jednostrano raskinuo ugovor o sanaciji odlagališta Kozjačić s Gradom Imotskim i ugovor o sanaciji odlagališta Vuline Drage u Općini Povljana, te su podnesene tužbe. Razlog raskida je istek ugovora o realizaciji sanacije i nepotpisivanje dodatka ugovora od strane Korisnika kojim se reguliraju više isplaćena sredstva od strane Fonda, te dodatno reguliraju međusobni odnosi.

Tablica 10. Status odlagališta na području RH

STATUS	SANACIJA U PRIPREMI	SANACIJA U TIJEKU	SANACIJA ZAVRŠENA	UKUPNO
AKTIVNA ODLAGALIŠTA	63	20	53	136
ZATVORENA ODLAGALIŠTA	41	7	117	165
UKUPNO	104	27	170	301

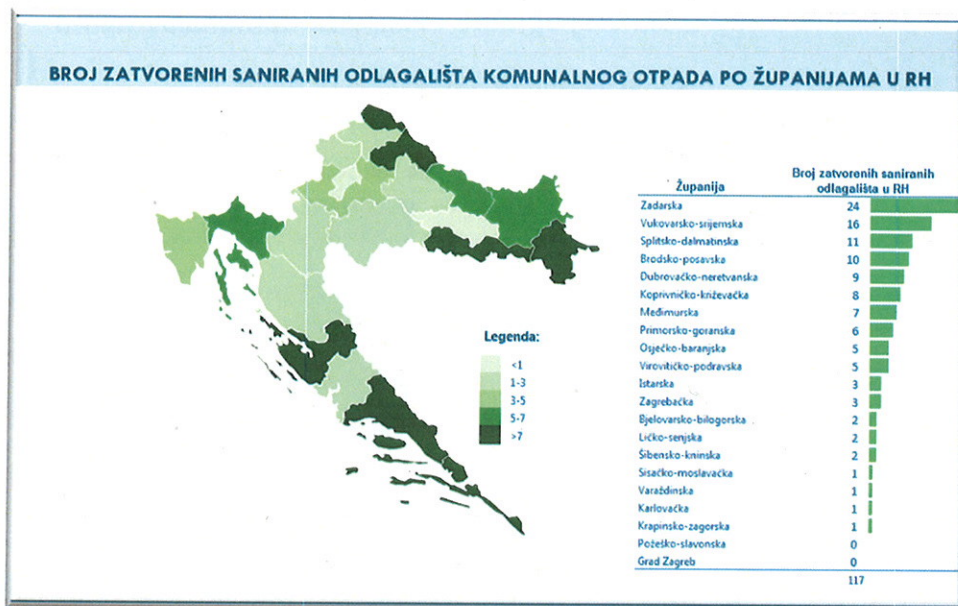
Slika 10. Prikaz statusa sanacije odlagališta otpada na području RH

Slika 11. Broj odlagališta komunalnog otpada po županijama u Republici Hrvatskoj

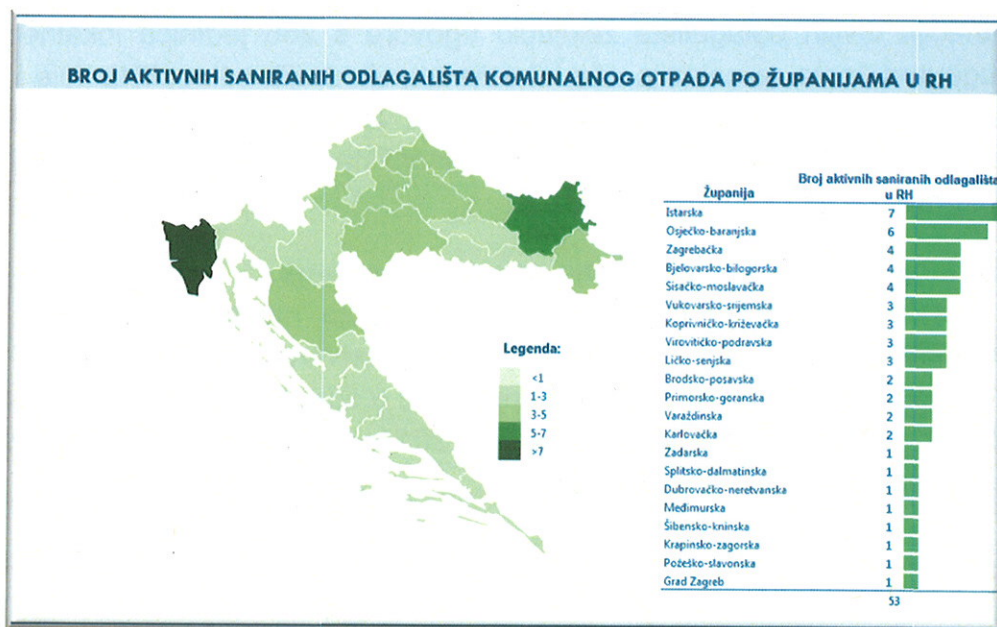
Najveći broj odlagališta otpada nalazi na području Zadarske, Splitsko-dalmatinske, Vukovarsko-srijemske i Koprivničko-križevačke županije (preko 20 po županiji).

Iz geografske raspodjele saniranih-zatvorenih (117), vidljivo je da je najviše saniranih-zatvorenih odlagališta na području Zadarske, Vukovarsko-srijemske, Splitsko-dalmatinske i Brodsko-posavske županije (preko 10 po županiji).

Slika 12. Broj zatvorenih saniranih odlagališta komunalnog otpada po županijama u Republici Hrvatskoj

Iz geografske raspodjele **saniranih-aktivnih (53)**, koji i nakon sanacije prihvaćaju otpad, vidljivo je da je najviše saniranih-aktivnih odlagališta na području Istarske i Osječko-baranjske županije (preko 5 po županiji).

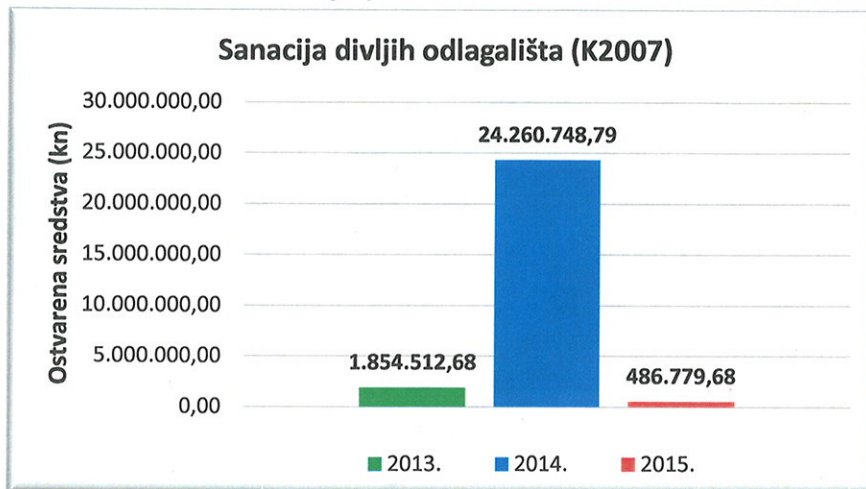

Slika 13. Broj aktivnih saniranih odlagališta komunalnog otpada po županijama u Republici Hrvatskoj

3.1.2. Sanacija divljih odlagališta

Fond je za sanaciju divljih odlagališta otpada u 2015. godini planirao sredstva u iznosu od 475.000,00 kn, a ostvareno je 486.779,68 kn, odnosno 102,48%. U 2015. godini značajno su smanjena planirana sredstva na ovoj aktivnosti, pa je tako i realizacija u odnosu na 2013. godinu manja, odnosno ostvareno je 26,25%. Razlog je što se projekti završavaju, ugovori se zatvaraju, te je politika Fonda da se više projekti sanacije divljih odlagališta ne sufinanciraju, već da tu funkciju preuzimaju jedinice komunalne samouprave, odnosno komunalna društva, budući da je Fond u

proteklom razdoblju sufinancirao veliki broj opreme i vozila za komunalnu svrhu.

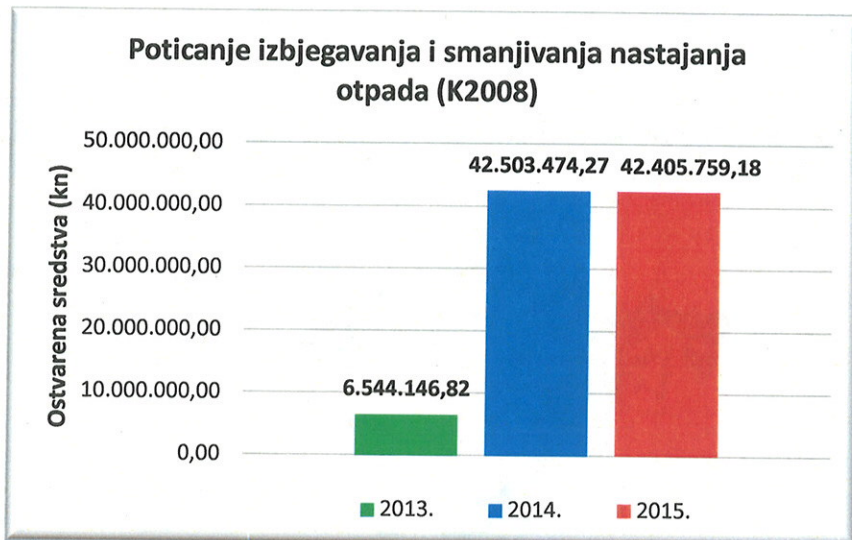
Slika 14. Prikaz isplaćenih sredstava Fonda za sanacije divljih odlagališta otpada od 2013. do 2015.

U odnosu na 2014. godinu u 2015. godini ostvareno je 2,01% sredstava (u 2014. godini ostvareno je 24.260.748,79 kn). Veliki skok u 2014. godini na ovoj aktivnosti odnosi se na Odluku Vlade Republike Hrvatske iz 2014. godine o zbrinjavanju otpada nakon poplave u Vukovarsko srijemskoj županiji.

Fond je za sanaciju divljih odlagališta zaključio ugovore s 266 jedinica lokalne samouprave. U okviru jednog ugovora često se nalazilo više lokacija manjih divljih odlagališta koje je trebalo sanirati tako da je Fond sufinancirao sanaciju 1.007 lokacija. Do kraja 2015. godine zatvoreno je 265 ugovora, a 1 ugovor je još u provedbi (sanacija odlagališta u Općini Nedelišće). Početkom 2016. godine planira se realizacija i tog ugovora.

3.1.3. Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada

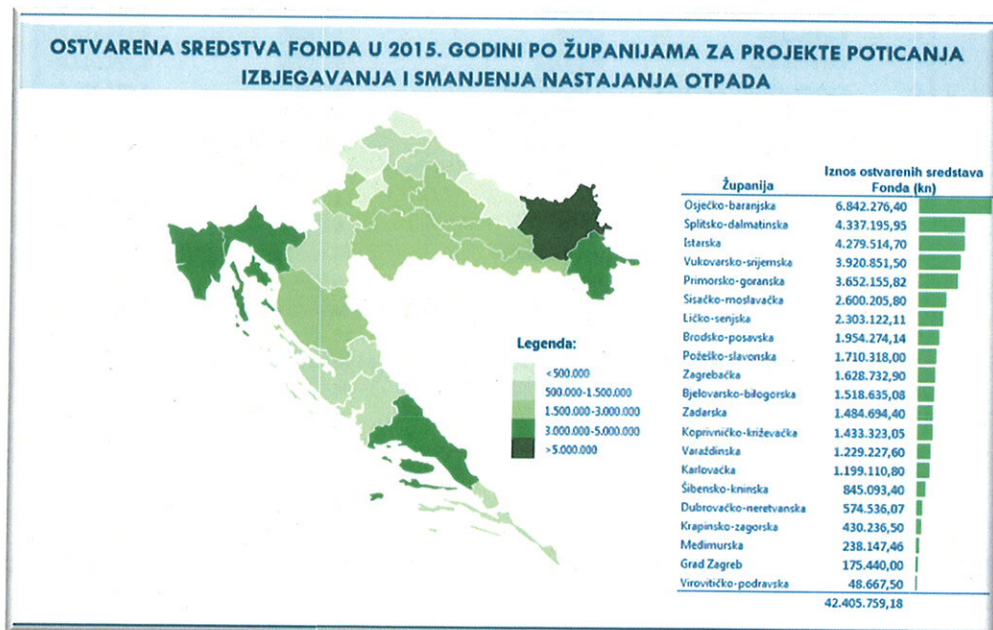
Za provedbu projekata poticanja izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 49.800.000,00 kn, a ostvareno je 42.405.759,18 kn, odnosno 85,15%. U 2015. godini ostvareno je 648,00% sredstava u odnosu na 2013. godinu (u 2013. godini ostvareno je 6.544.146,82 kn), dok je u odnosu na 2014. godinu ostvareno 99,77% sredstava (u 2014. godini ostvareno je 42.503.474,27 kn).

Slika 15. Prikaz isplaćenih sredstava Fonda za projekte odvojenog prikupljanja otpada od 2013. do 2015.

U 2015. godini realizirano je **255** projekata nabave komunalne opreme za odvojeno prikupljanje otpada i opremu za nadogradnju sustava prikupljanja otpada u pogledu obračuna komunalne usluge odvoza otpada prema volumenu ili masi (čipiranje posuda i vozila), za što su bili raspisani javni pozivi za neposredno sufinanciranje.

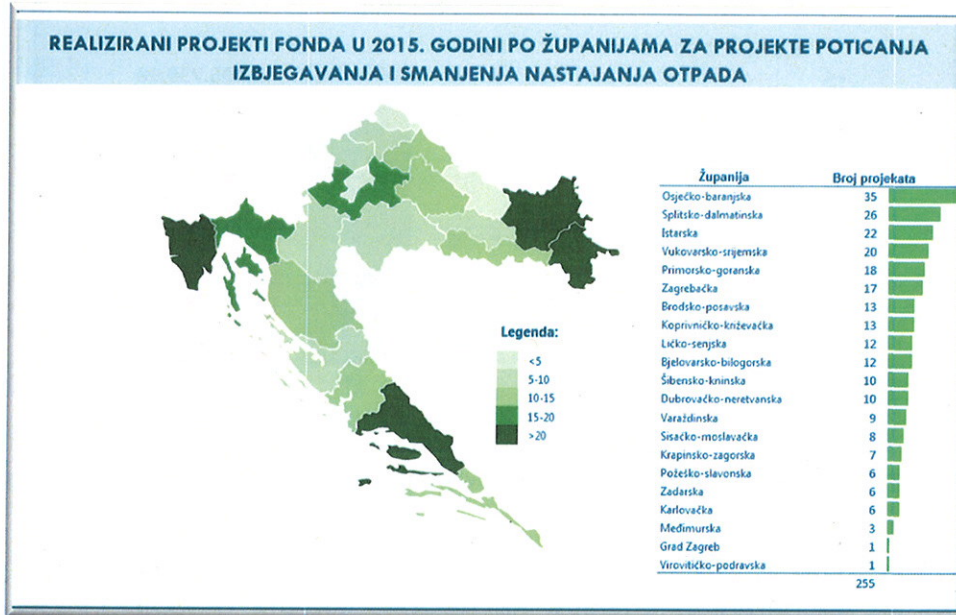
Geografska raspodjela ostvarenih sredstava Fonda pokazuje da je najviše sredstava ostvareno na području Osječko-baranjske, Splitsko-dalmatinske i Istarske županije (preko 4 mil kn po županiji).

Slika 16. Ostvarena sredstva Fonda za projekte poticanja izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada u 2015. godini po županijama

Geografska raspodjela realiziranih projekata pokazuje da se u ove tri županije realiziralo preko 20 projekata nabave komunalne opreme za odvojeno prikupljanje otpada i opremu za nadogradnju sustava prikupljanja otpada u pogledu obračuna komunalne usluge odvoza otpada prema volumenu

ili masi, te se u budućem vremenskom razdoblju mogu očekivati i značajniji pomaci u postotku odvojenog prikupljanja otpada.

Slika 17. Broj realiziranih projekata Fonda za projekte poticanja izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada u 2015. godini po županijama

Redni broj	Županije	Broj projekata	Ostvarena sredstva Fonda (kn)
1.	Zagrebačka	17	1.628.732,90
2.	Krapinsko-zagorska	7	430.236,50
3.	Sisačko-moslavačka	8	2.600.205,80
4.	Karlovačka	6	1.199.110,80
5.	Varaždinska	9	1.229.227,60
6.	Koprivničko-križevačka	13	1.433.323,05
7.	Bjelovarsko-bilogorska	12	1.518.635,08
8.	Primorsko-goranska	18	3.652.155,82
9.	Ličko-senjska	12	2.303.122,11
10.	Virovitičko-podravska	1	48.667,50
11.	Požeško-slavonska	6	1.710.318,00
12.	Brodsko-posavska	13	1.954.274,14
13.	Zadarska	6	1.484.694,40
14.	Osječko-baranjska	35	6.842.276,40
15.	Šibensko-kninska	10	845.093,40
16.	Vukovarsko-srijemska	20	3.920.851,50
17.	Splitsko-dalmatinska	26	4.337.195,95
18.	Istarska	22	4.279.514,70
19.	Dubrovačko-neretvanska	10	574.536,07
20.	Međimurska	3	238.147,46
21.	Grad Zagreb	1	175.440,00
		255	42.405.759,18

Slika 18. Ostvarena sredstva Fonda za projekte poticanja izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada u 2015. godini po županijama

Iz navedenih podataka može se zaključiti da su značajno pokrenute aktivnosti odvojenog prikupljanja otpada na području Republike Hrvatske, a stvarni podaci o količinama odvojenog prikupljanja otpada biti će vidljivi tek kada Hrvatska agencija za zaštitu okoliša i prirodu obradi sve podatke koji će biti navedeni u Izvješću o komunalnom otpadu za 2016. godinu.

3.1.4. Gospodarenje otpadom – izgradnja centara za gospodarenje otpadom

Projekti uspostave sustava gospodarenja otpadom provode se sukladno Strategiji gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. - 2015. godine, Operativnom programu "Zaštita okoliša" 2007. - 2013. i Operativnom programu "Konkurentnost i kohezija (OPKK) 2014. - 2020."

Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15) definirano je da sva postojeća odlagališta otpada koja ne zadovoljava uvjete Pravilnika smatraju se neusklađenim i moraju biti sanirana i zatvorena najkasnije godinu dana od dana puštanja u rad centra za gospodarenje otpadom za područja županije na čijem se području nalaze.

Do sada su za financiranje odobreni projekti izgradnje Županijskih centara za gospodarenje otpadom u Primorsko-goranskoj županiji - Marišćina i Istarskoj županiji – Kaštijun. Paralelno s realizacijom (izgradnjom) navedena dva CGO u tijeku je priprema projektno-tehničke dokumentacije za ostale planirane centre.

Ova aktivnost obuhvaćala je pripremu dokumentacije za centre koji su u 2015. godini prijavljeni na EU sufinanciranje (Bikarac II faza, Biljane Donje), zatim centre kojima nedostaje dio dokumentacije za prijavu (Babina Gora, Piškornica, Lećevica, Lućino Razdolje) te centre koji su u početnim faza pripreme ili im je trebalo odrediti lokaciju (Grad Zagreb i Zagrebačka županija, područje sedam županija Panonske Hrvatske).

U 2015. godini završena je priprema projekata Bikarac II faza i CGO Biljane Donje:

- za projekt Bikarac - II faza donesena je Odluka o financiranju (rujan 2015.); te je potpisan Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava iz Kohezijskog fonda (listopad 2015.), odnosno isti je prijavljen u sklopu OP Zaštita okoliša 2007. - 2013. odnosno financijske perspektive 2007-2013, dok će se ostali Centri financirati iz EU financijske perspektive 2014-2020, odnosno u okviru Operativnog programa "Konkurentnost i kohezija- OPKK".
- Prvi projekt CGO-a iz OPKK je Centar za gospodarenje otpadom - Biljane Donje za koji je u listopadu 2015. objavljen poziv za dostavu projektnog prijedloga. Donošenje odluke o financiranju očekuje se u prvom tromjesečju 2016. godine.

Što se tiče CGO-a u visokoj fazi pripreme (Babina Gora, Piškornica, Lećevica, Lućino Razdolje) u 2015. izrađeni su nacrti Studija izvedivosti za sve Centre te se u 2016. očekuje dovršetak Studija izvedivosti i ostale potrebne dokumentacije i prijava na EU sufinanciranje.

Za preostale Centre, iako planirano, u 2015. nije započela izrada dokumentacije:

- Za CGO na području sedam županija Panonske Hrvatske – nije započela priprema dokumentacije, već su stvarani preduvjeti za pokretanje navedenih aktivnosti i financiranje od strane Fonda (utvrditi/potvrditi lokacije objekata (CGO i PS) u prostornim planovima, osnovati/imenovati zajedničku komunalnu tvrtku nadležnu za osnivanje i izgradnju objekata itd.),
- Za Grad Zagreb i Zagrebačku županiju - Izmjenama i dopunama Plana gospodarenja otpadom

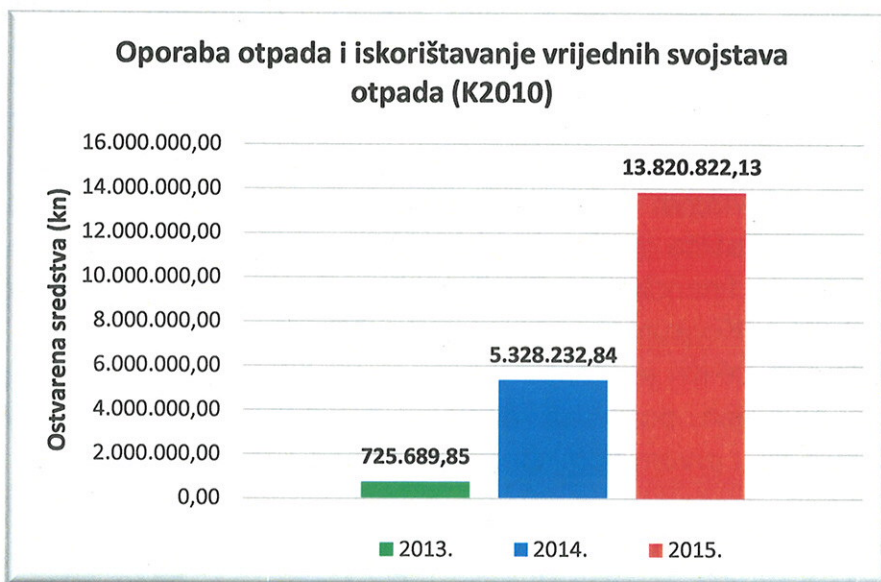
RH (travanj 2015.) definirano je da za CGO Tarno i CGO Zagreb potrebno izraditi zajedničku studiju izvedivosti koja će opravdati izgradnju tih centara u odnosu na mogućnost zbrinjavanja komunalnog otpada s područja Grada Zagreba, Zagrebačke županije i dijela Sisačko-moslavačke županije, pa se u 2015. nije započelo s pripremom dokumentacije.

Fond je za pripremu i izgradnju centara za gospodarenje otpadom na ovoj aktivnosti u 2015. godini planirao sredstva u iznosu od 17.300.000,00 kn, od kojih je ostvareno **13.202.855,92 kn, odnosno 76,32 %**. Ostatak planiranih sredstava nije isplaćen zbog kašnjenja u izradi Studija izvedivosti što će se realizirati 2016. godine.

3.1.5. Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada

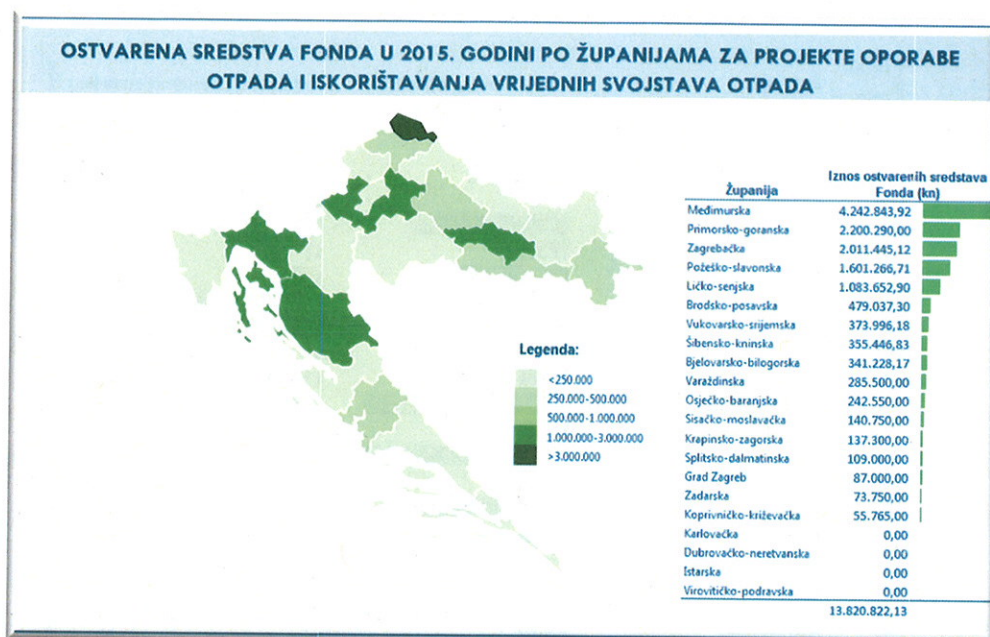
Fond je za realizaciju projekata oporabe otpada i iskorištavanja vrijednih svojstava otpada u 2015. godini planirao sredstva u iznosu od 15.200.000,00 kn, a ostvareno je 13.820.822,13 kn, odnosno 90,93%. U 2015. godini ostvareno je 1904,51% sredstava u odnosu na 2013. godinu, dok je u odnosu na 2014. godinu ostvareno 259,39%.

Projekti na ovoj aktivnosti odnose se najvećim dijelom na sufinanciranje projektne dokumentacije i izgradnju reciklažnih dvorišta, izgradnju kompostana i sortirnica koja Fond sufinancira jedinicama lokalne samouprave. U 2015. godini bio je raspisan Javni poziv za neposredno financiranje izrade projektne dokumentacije za izgradnju reciklažnih dvorišta i Javni poziv za sufinanciranje izgradnje reciklažnih dvorišta.

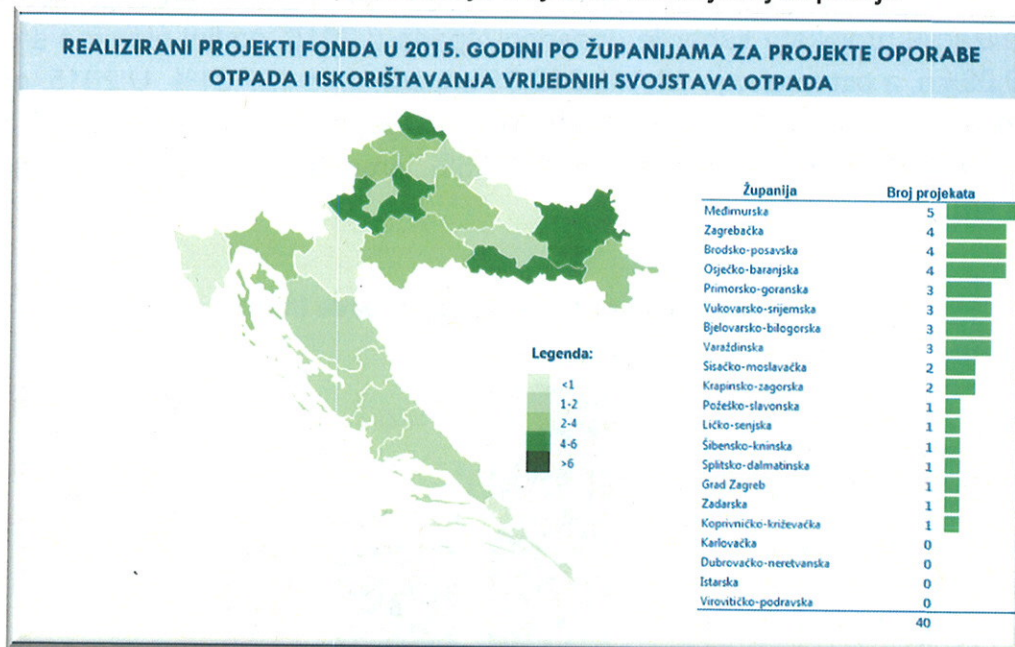
Slika 19. Prikaz isplaćenih sredstava Fonda za projekte oporabe i iskorištavanja vrijednih svojstava otpada od 2013. do 2015.

Iz geografske raspodjele ostvarenih sredstava Fonda vidljivo je da je najviše sredstava ostvareno na području Međimurske, Primorsko-goranske, Zagrebačke i Požeško-slavonske i Ličko-senjske županije.

Slika 20. Ostvarena sredstva Fonda za projekte oporabe otpada i iskorištavanja vrijednih svojstava otpada u 2015. godini po županijama

Iz geografske raspodjele realiziranih projekata vidljivo je da je najviše projekata realizirano u Međimurskoj, Zagrebačkoj, Brodsko-posavskoj i Osječko-baranjskoj županiji.

Slika 21. Broj realiziranih projekata Fonda za projekte oporabe otpada i iskorištavanja vrijednih svojstava otpada u 2015. godini po županijama

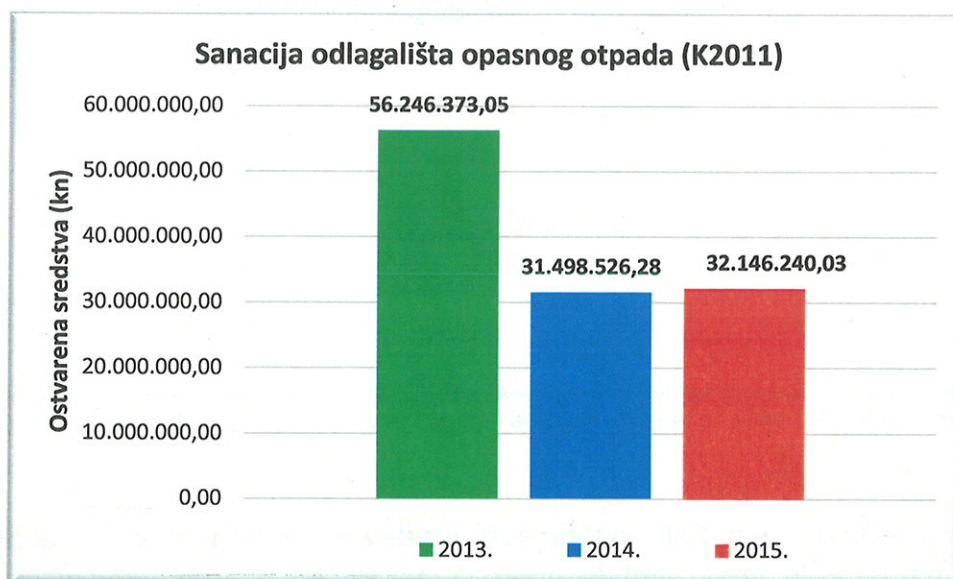
Uspoređujući geografsku raspodjelu ostvarenih sredstava Fonda i broja realiziranih projekata vidljivo je da županije koje imaju isplate preko 1 mil kn su u 2015. godini izgradile reciklažna dvorišta, dok su one sa manjim iznosima ostvarenih sredstava još u poslovima projektiranja i ishođenja potrebnih dozvola.

Redni broj	Županije	Broj projekata	Ostvarena sredstva Fonda (kn)
1.	Zagrebačka	4	2.011.445,12
2.	Krapinsko-zagorska	2	137.300,00
3.	Sisačko-moslavačka	2	140.750,00
4.	Karlovačka	0	0,00
5.	Varaždinska	3	285.500,00
6.	Koprivničko-križevačka	1	55.765,00
7.	Bjelovarsko-bilogorska	3	341.228,17
8.	Primorsko-goranska	3	2.200.290,00
9.	Ličko-senjska	1	1.083.652,90
10.	Virovitičko-podravska	0	0,00
11.	Požeško-slavonska	1	1.601.266,71
12.	Brodsko-posavska	4	479.037,30
13.	Zadarska	1	73.750,00
14.	Osječko-baranjska	4	242.550,00
15.	Šibensko-kninska	1	355.446,83
16.	Vukovarsko-srijemska	3	373.996,18
17.	Splitsko-dalmatinska	1	109.000,00
18.	Istarska	0	0,00
19.	Dubrovačko-neretvanska	0	0,00
20.	Međimurska	5	4.242.843,92
21.	Grad Zagreb	1	87.000,00
		40	13.820.822,13

Slika 22. Ostvarena sredstva Fonda za projekte oporabe otpada i iskorištavanja vrijednih svojstava otpada u 2015. godini po županijama

3.1.6. Sanacija odlagališta opasnog otpada – lokacije visokog onečišćenja okoliša

Fond je za realizaciju projekata sanacije opasnog otpada u 2015. godini planirao sredstva u iznosu od 25.250.000,00 kn, a ostvareno je 32.146.240,03 kn, odnosno 127,31%. U 2015. godini ostvareno je 57,15% sredstava u odnosu na 2013. godinu (u 2013. godini ostvareno je 56.246.373,05 kn), dok je u odnosu na 2014. godinu ostvareno 102,06% sredstava (u 2014. godini ostvareno je 31.498.526,28 kn).

Slika 23. Prikaz isplaćenih sredstava Fonda za projekte sanacije lokacija opasnog otpada i sustav gospodarenja građevinskim otpadom koji sadrži azbest od 2013. do 2015.

Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. do 2015. godine odredio je 9

lokacija visokoonečišćenih opasnim otpadom tzv. „crne točke“ i još 4 lokacije onečišćene opasnim otpadom.

Tablica 11. Pregled statusa svih projekata sanacije „crnih točaka“ i lokacija onečišćenih opasnim otpadom

	NAZIV PROJEKTA	STATUS PROJEKTA NA DAN 31.12.2015.	DALJNJE AKTIVNOSTI
1.	Sanacija bazena crvenog mulja i otpadne lužine bivše tvornice glinice u Obrovcu	Dana 08. prosinca 2015. ishođena Suglasnost MZOIP-a na Sanacijski program.	Priprema Projektnog zadatka i DZN za projektiranje i izvođenje radova
2.	Sanacija tvornice Salonit d.d. u stečaju		
2.a.	Sanacija i zbrinjavanje azbestno cementnog otpada iz kruga tvornice Salonit d.d. u stečaju na lokaciju Mravinačke kave	Završeno u 2007. godini.	nema
2.b.	Sanacija kave na kojoj se nalazi nogometno igralište „Omladinac“ u Vranjicu	Završeno u 2009. godini.	nema
2.c.	Sanacija Mravinačke kave	Završeno u 2012. godini	nema
2.d.	Sanacija lokacije Kosica	Projektni zadatak je poslan Gradu Solinu na pregled i dopunu	Izrada DZN za projektiranje i raspisivanje otvorenog postupka javne nabave
3.	Sanacija neuređenog odlagališta s većim količinama opasnog otpada "Lemić brdo" kraj Karlovca	Radovi u izvođenju (otkrivene dodatne lokacije koje se trebaju sanirati)	u tijeku izvođenje radova na sanaciji
4.	Sanacija lokacije na kojima se nalaze veće količine šljake i pepela: odlagalište šljake u Kaštelanskom zaljevu	Ishođena Suglasnost MZOIP-a na Program sanacije. Vlasnici zemljišta naslijedili su onečišćenu lokaciju, te moraju sudjelovati u sanaciji.	Grad Kaštela treba izraditi DPU kako bi se mogle utvrditi dopuštene granice onečišćenja koje su ulazni parametri za daljnje projektiranje. S obzirom na vlasništvo zemljišta (privatno i RH) potrebno je definirati sudionike u sanaciji i njihovo učešće.
5.	Sanacija zemljišta onečišćenog koksnim katranom i uljem na dijelu kemijske sekcije koksare u Bakru postupkom solidifikacije	Završeno u 2010. godini	nema
6.	Odlagalište šljake – TE Plomin I	Sanirano	nema
7.	Odlagalište fosfogipsa – Petrokemija Kutina	U sklopu projekta PHARE 2006 izrađen prijedlog Plana sanacije. Petrokemija je u srpnju 2014. godine informirala Fond da u okviru Programa restrukturiranja i financijske konsolidacije Petrokemije d.d. od 2014. do 2018. godine pokušavaju iznaći rješenje vezano uz sanaciju i zatvaranje odlagališta fosfogipsa.	Načelo "onečišćivač plaća"!
8.	Sanacija lokacije praonice i dezinfekcijske stanice u Botovu	Izrađen Program sanacije. Nejasan pravni sljedbenik onečišćivača HŽ.	Rješavanje problematika JŽ-HŽ. Načelo "onečišćivač plaća"
9.	Sanacija jame Sovjak kod Rijeke	Ishođeno je Rješenje na PUO te je u tijeku dorada Idejnog projekta, Studije izvedivosti i aplikacije.	Priprema Projektnog zadatka i DZN za projektiranje i izvođenje radova

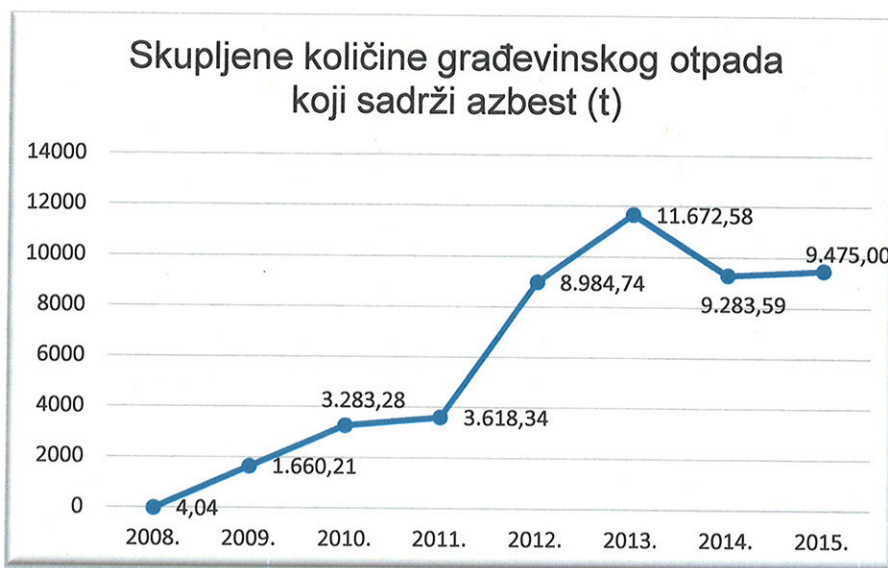
	OSTALI PROJEKTI OPASNOG OTPADA	STATUS PROJEKTA NA DAN 31.12.2015.	DALJNJE AKTIVNOSTI
1.	Sanacija onečišćenog zemljišta bivše Tvornice elektroda i ferolegura (TEF) u Šibeniku	Završeno u 2014. godini	nema (sukladno Ugovoru o zajmu, planira se povrat zajma od prodaje zemljišta)
2.	Sanacija lokacije bivše tvornice „Borovo“ u Vukovaru	Završena u 2009. godini.	nema
3.	Grad Komiža – otok Biševo za sanaciju katrana s plaže Salbunara	Završeno u 2008. godini.	nema
4.	Tvrtka DIV d.o.o. iz Samobora – sanacija mazuta u sklopu bivše tvornice vijaka TVIK u Kninu	U sklopu projekta PHARE 2006 izrađen je prijedlog Plana sanacije. Potrebno je izraditi Sanacijski program.	Načelo "onečišćivač plaća"

Temeljem odluka Vlade Republike Hrvatske iz 2008. i 2011. godine Fond je uspostavio sustav gospodarenja građevinskim otpadom koji sadrži azbest.

Od uspostave sustava 2008. godine do konca 2015. godine sakupljeno je od građana 38.506 t građevinskog otpada koji sadrži azbest koji je putem ovlaštenih sakupljača odložen u posebne kazete za zbrinjavanje tog otpada u okviru odlagališta otpada koja su u postupku sanacije. U 2014. godini vidljiv je pad količina prikupljenog građevinskog otpada koji sadrži azbest.

Tablica 12. Skupljene količine građevinskog otpada koji sadrži azbest od 2008. do 2015. godine

	Skupljene količine građevinskog otpada koji sadrži azbest (t)
2008.	4,04
2009.	1.660,21
2010.	3.283,28
2011.	3.618,34
2012.	8.984,74
2013.	11.672,58
2014.	9.283,59
2015.	9.475,00
Ukupno	47.981,78

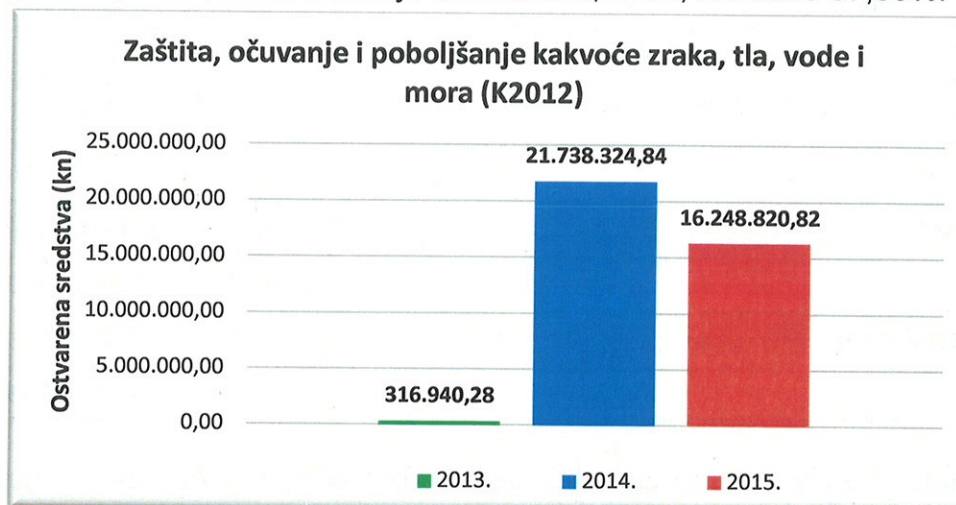

Slika 24. Prikaz skupljenih količina građevinskog otpada koji sadrži azbest

Iz grafičkog prikaza vidljivo je da je u posljednje dvije godine trend pada u sakupljenim količinama građevinskog otpada koji sadrži azbest, međutim još uvijek postoje značajne količine i zainteresiranost građana za ovu mjeru. U 2015. godini neke jedinice lokalne samouprave u Istarskoj županiji dale su dodatne poticaje građanima za zamjenu salonitnih ploča što još jače podupire i mjeru Fonda u području energetske obnove obiteljskih kuća, stoga je vidljiv manji porast količina u odnosu na 2014. godinu.

3.1.7. Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode i mora

Za provedbu projekata zaštite, očuvanja i poboljšanja kakvoće zraka, tla, vode i mora, te ublažavanje klimatskih promjena i zaštita ozonskog omotača u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 18.500.000,00 kn, a ostvareno je 16.248.820,82 kn, odnosno 87,83%.

Slika 25. Ostvarena sredstva Fonda za provedbu projekata zaštite, očuvanja i poboljšanja kakvoće zraka, tla, vode i mora, te ublažavanje klimatskih promjena i zaštita ozonskog omotača u razdoblju od 2013. do 2015. godine.

Na aktivnosti Zaštita, očuvanje, poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode i mora Fond je u 2015. godini, sukladno sklopljenim Sporazumima iz 2013. i 2015. godine s Organizacijom Ujedinjenih naroda za industrijski razvoj (UNIDO), završio provedbu projekta Plan postupnog smanjivanja i ukidanja potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj (HCFC R22-kontrolirana tvar) u Republici Hrvatskoj. Projekt se odnosio na postupno smanjivanje i ukidanje potrošnje kontrolirane tvari HCFC R22 u rashladnim sustavima u državnom vlasništvu, kako bi se istovremeno povećala energetska učinkovitost postojećih sustava te umanjio potencijal globalnog zagrijavanja (GWP) radne tvari. Projektom je s tržišta uklonjeno 2330 kg R-22 te ukupno smanjen utjecaj na globalno zagrijavanje od 4.834.411 kg GWP_{eq}. Vrijednost projekta je iznosila cca. 7 mil. kn, od čega sredstva UNIDO-a cca. 30%.

Tablica 13. Pregled korisnika retrofittinga i zamjene rashladnih uređaja s ukupno isplaćenim sredstvima Fonda

Red.br.	Korisnik	Isplaćeno (kn)
Retrofitting		
1.	Galerija Klovićevi dvori	50.000,00
2.	Nacionali park Brijuni	38.211,20
3.	Opća bolnica dr. Josip Benčević	99.797,50
4.	Galerija Klovićevi dvori	50.000,00
5.	MUP	87.187,50
6.	Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci	34.025,00
7.	MUP	124.250,00
8.	Hrvatski Sabor	26.195,00
9.	Vlada Republike Hrvatske	47.118,75
10.	Zadar	141.977,35
11.	Opća bolnica dr. Josip Benčević	99.300,00
12.	Opća bolnica Dubrovnik	150.000,00
Zamjena uređaja		
13.	HNK Split	1.348.724,56
14.	KBC Split	922.670,73
15.	KBC Sestre Milosrdnice	637.500,00
16.	KBC Osijek	1.919.316,79
17.	MUP	1.156.000,00
18.	Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci	47.216,25
Ukupno		6.979.490,63

Započeta je izrada Studije vezane za održivost i poboljšanje sustava za prikupljanje, uporabu i uništavanje tvari koje oštećuju ozonski sloj temeljem koje će se planirati budući projekti u svrhu unapređenja sustava.

Sukladno Pravilniku o uzajamnoj razmjeni informacija i izvješćivanju o kvaliteti zraka (NN 57/2013) te Provedbenoj Odluci Komisije od 12. prosinca 2011. godine Republika Hrvatska (preko AZO) je u

2014. godini izvijestila Europsku Komisiju (EK) o prekoračenjima graničnih i ciljnih vrijednosti razina onečišćujućih tvari u zraku u 2013. godini. Prema članku 46. Zakona o zaštiti zraka (NN 130/11 i 47/14) predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, donosi akcijski plan za poboljšanje kvalitete zraka za svoje administrativno područje koji se sukladno članku 122. Zakona o zaštiti zraka mogu financirati sredstvima Fonda. Republika Hrvatska je podatke o akcijskim planovima za poboljšanje kvalitete zraka (za pet gradova: Kutina, Rijeka, Sisak, Zagreb, Osijek) dostavila u prosincu 2015. godine u EEA/EK čija je izrada bila sufinancirana od strane Fonda. Grad Slavonski Brod zbog problema s prekograničnim onečišćenjem i specifičnosti situacije je u fazi izrade Akcijskog plana za što je osigurano sufinanciranje od strane Fonda u 2016. godini. Dodatno se kao doprinos rješavanju problema onečišćenja zraka u Slavanskom Brodu sufinancira višegodišnji projekt Brodsko-posavske županije i Grada Slavanskog Broda pod nazivom „Edukacija i obavješćivanje građana o kvaliteti zraka u Slavanskom Brodu.“

Temeljem izmjena i dopuna Zakona o zaštiti zraka od 2014. godine Fond je preuzeo obvezu osiguravanja financiranja provedbe Programa mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži koja je u prvoj godini vođena na ovoj aktivnosti. U 2015. godini Fond je otvorio dodatnu aktivnost (Državna mreža K-2045) koja obuhvaća daljnje obveze financiranja.

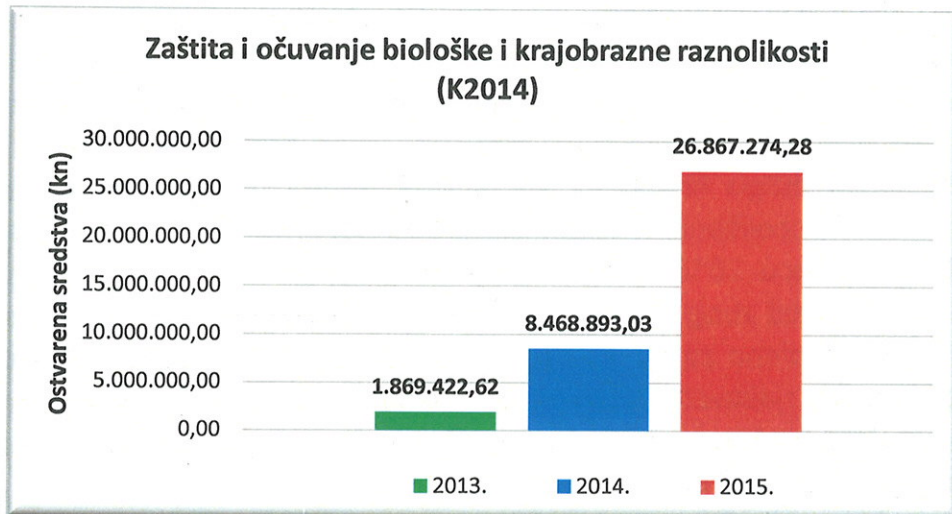
U 2015. godinu započeta je priprema projekta Modernizacija državne mreže za praćenje kvalitete zraka koji se planira u 2016. godini prijaviti na financiranje iz OPKK.

U svrhu ispunjavanja međunarodnih obveza RH te u svrhu analize postojećeg EU ETS sustava izrađeni su program za „Postupno smanjenje emisija za određene onečišćujuće tvari u Republici Hrvatskoj s projekcijama emisija do 2020., 2025. i 2030. godine s pogledom na 2050. godinu“ i studija „Procjena utjecaja Okvira za klimatsko-energetsku politiku u razdoblju 2021.-2030. godine“. Odabrani su projekti po javnom pozivu ZO-9/2015, Istraživačke i razvojne aktivnosti u području klimatskih promjena koje se financiraju sredstvima iz Plana korištenja sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi za razdoblje od 2014. do 2016. godine (NN 149/14), a odnose se na mjere IRSP-2, IRSP-15. Realizacija istih se očekuje do sredine 2017. godine.

U okviru ove aktivnosti planirane su tekuće pomoći državnom proračunu u iznosu od 65.000.000 kn koje se odnose na sredstva od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbi. Dopisom Klasa: 351-01/15-01/12, Urbroj: 513-05-02-15-21 od 29. prosinca 2015. godine Ministarstvo financija dalo je tumačenje o načinu knjigovodstvene evidencije sredstva od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbi u korist državnog proračuna. Obzirom da sredstva koja je Fond uplaćivao u državni proračun nisu prihod Fonda (kao što je planirano), nego državnog proračuna, odnosno MZOiP-a i AZO-a, Fond je evidentirao samo obveze za naplaćene tuđe prihode i shodno tome izostala je realizacija na tekućim pomoćima državnom proračunu.

3.1.8. Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti

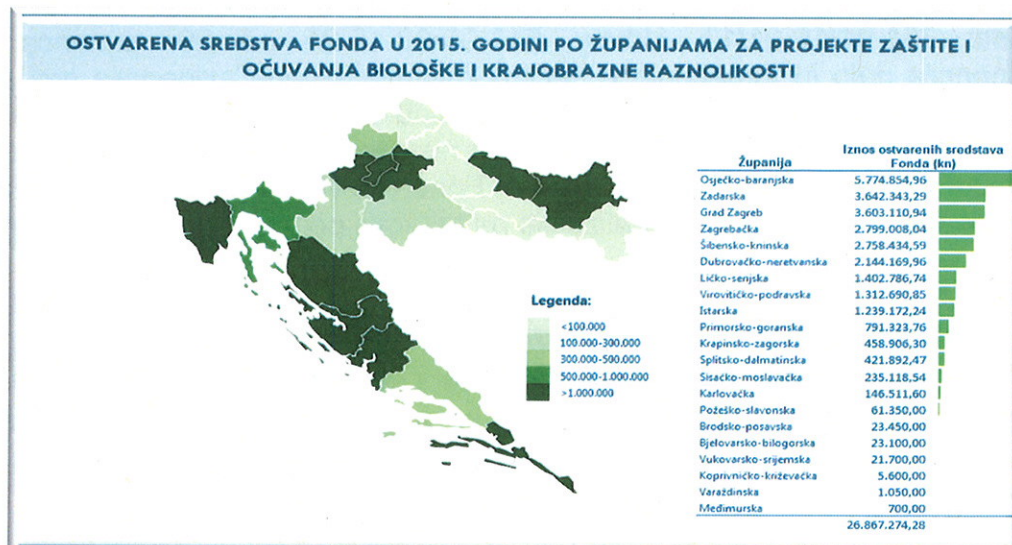
Za provedbu projekata zaštite i očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 28.600.000,00 kn, a ostvareno je 26.867.274,28 kn, odnosno 93,94%. U 2015. godini ostvareno je 1437,20% sredstava u odnosu na 2013. godinu, dok je u odnosu na 2014. godinu ostvareno 317,25% sredstava.

Slika 26. Ostvarena sredstva Fonda za projekte zaštite i očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti u razdoblju 2013. do 2015. godine

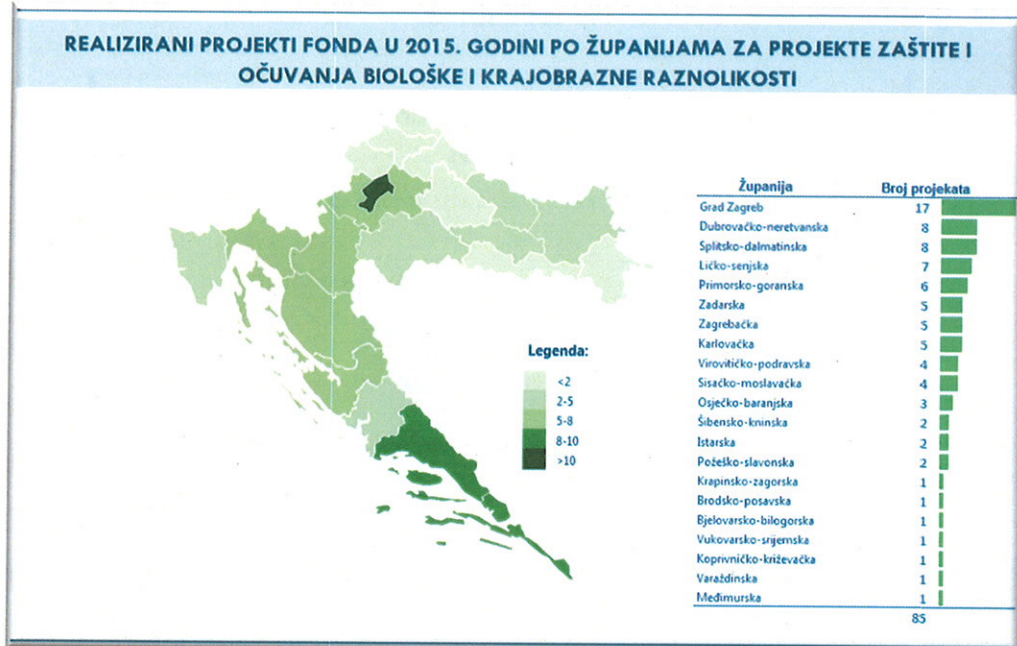
Fond je u 2015. godine nastavio provedbu ugovorenih projekata te sklopio ugovore za sufinanciranje novih projekata kojima se postižu standardi i ciljevi u području zaštite i očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti, a koji su zacrtani nacionalnim strategijama ili se njima ispunjavaju obveze Republike Hrvatske prema Europskoj uniji. Projekti koji se prijavljuju za sufinanciranje sredstvima iz EU fondova, a odnose se na projekte rekonstrukcije i uređenja posjetiteljskih centara i izgradnju, uređenje i opremanje prijemnih centara u nacionalnim parkovima i parkovima prirode, odvijaju se sporije od planirane dinamike iz razloga zahtjevnosti pripreme dokumentacije koju provode Javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkovima i parkovima prirode.

Geografska raspodjela ostvarenih sredstava Fonda pokazuje da je najviše ostvarenih sredstava u Osječko-baranjskoj, Zadarskoj, Gradu Zagrebu, Zagrebačkoj, Šibensko kninskoj i Dubrovačko-neretvanskoj županiji (preko 2 mil kn), budući da se radi o ulaganjima u nacionalne parkove i parkove prirode.

Slika 27. Ostvarena sredstva Fonda za projekte zaštite i očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti u 2015. godini po županijama

Geografska raspodjela realiziranih projekata pokazuje drugačiju sliku, budući da se na ovoj aktivnosti vode i projekti udruga koje djeluju u području zaštite okoliša, a radi se o više malih projekata koji su realizirani.

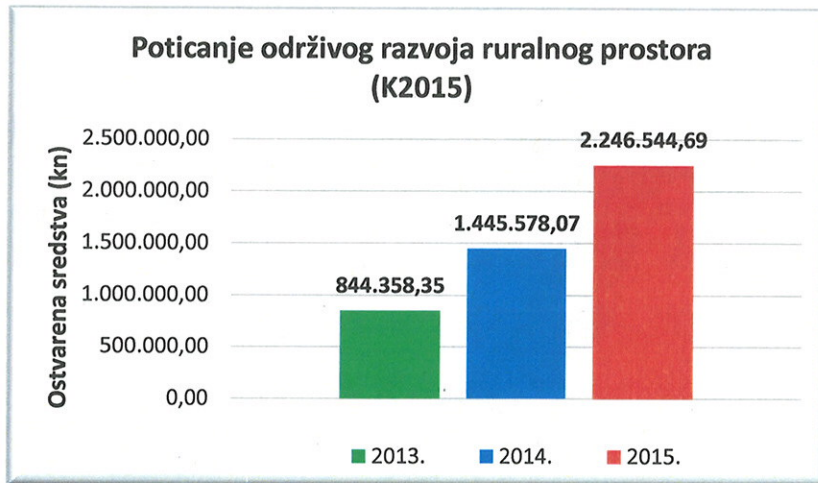
Slika 28. Broj realiziranih projekata Fonda za projekte zaštite i očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti u 2015. godini po županijama

Redni broj	Županije	Broj projekata	Ostvarena sredstva Fonda (kn)
1.	Zagrebačka	5	2.799.008,04
2.	Krapinsko-zagorska	1	458.906,30
3.	Sisačko-moslavačka	4	235.118,54
4.	Karlovačka	5	146.511,60
5.	Varaždinska	1	1.050,00
6.	Koprivničko-križevačka	1	5.600,00
7.	Bjelovarsko-bilogorska	1	23.100,00
8.	Primorsko-goranska	6	791.323,76
9.	Ličko-senjska	7	1.402.786,74
10.	Virovitičko-podravska	4	1.312.690,85
11.	Požeško-slavonska	2	61.350,00
12.	Brodsko-posavska	1	23.450,00
13.	Zadarska	5	3.642.343,29
14.	Osječko-baranjska	3	5.774.854,96
15.	Šibensko-kninska	2	2.758.434,59
16.	Vukovarsko-srijemska	1	21.700,00
17.	Splitsko-dalmatinska	8	421.892,47
18.	Istarska	2	1.239.172,24
19.	Dubrovačko-neretvanska	8	2.144.169,96
20.	Međimurska	1	700,00
21.	Grad Zagreb	17	3.603.110,94
		85	26.867.274,28

Slika 29. Broj realiziranih projekata i ostvarena sredstva Fonda za projekte zaštite i očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti u 2015. godini po županijama

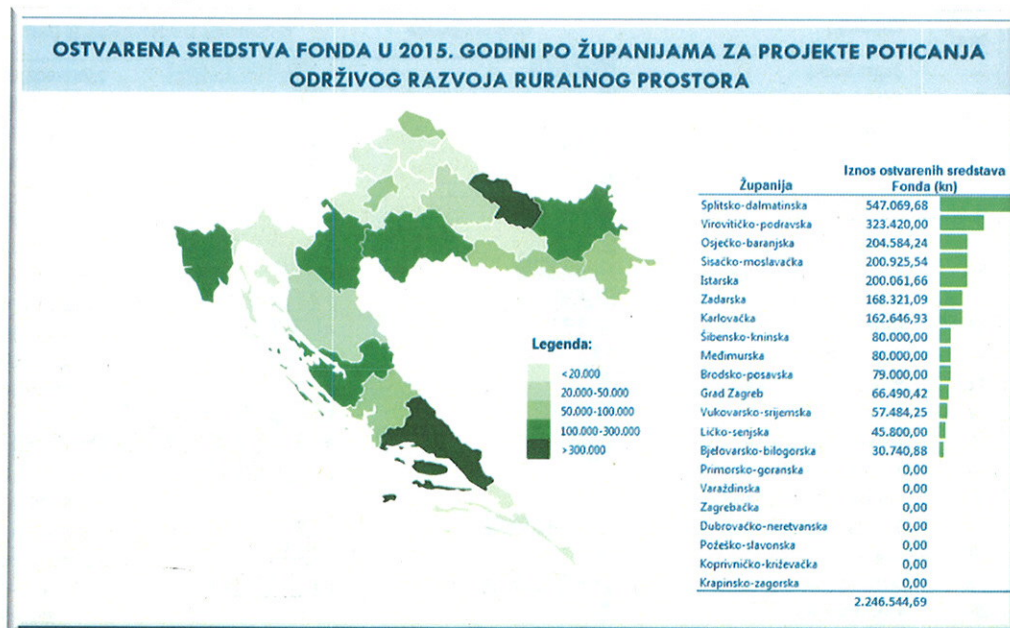
3.1.9. Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora

Za provedbu projekata u području poticanja održivog razvoja ruralnog prostora u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 2.100.000,00 kn, a ostvareno je 2.246.544,69 kn, odnosno 106,98%. U 2015. godini ostvareno je 266,07% sredstava u odnosu na 2013. godinu, dok je u odnosu na 2014. godinu ostvareno 155,41% sredstava.

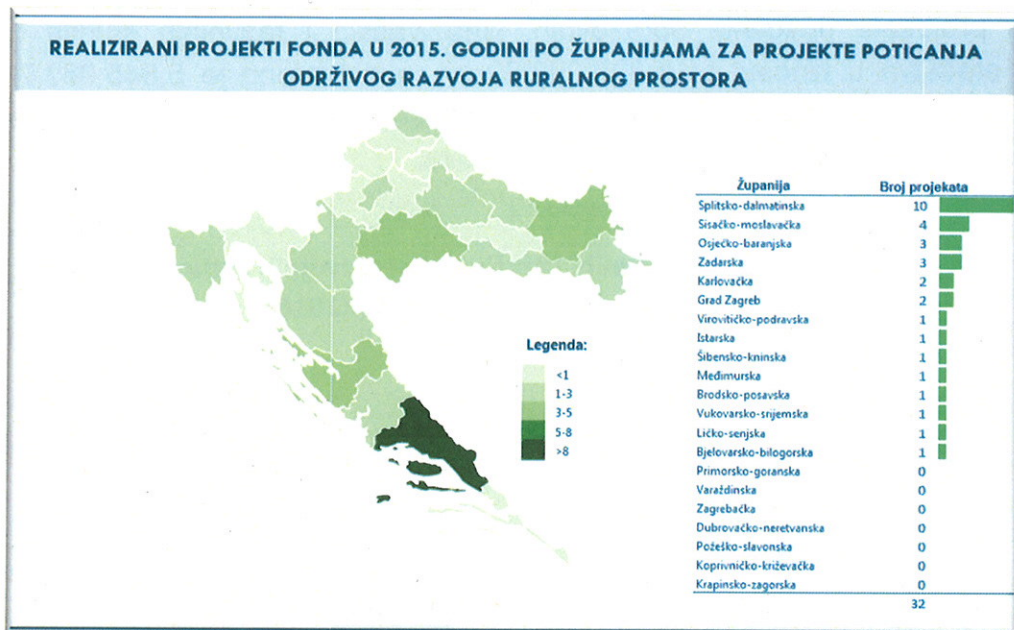
Slika 30. Ostvarena sredstva Fonda za provedbu projekata u području poticanja održivog razvoja ruralnog prostora u razdoblju od 2013. do 2015. godine

Geografska raspodjela ostvarenih sredstava Fonda pokazuje da je najviše sredstava ostvareno u Splitsko-dalmatinskoj, Virovitičko-podravskoj, Osječko-baranjskoj, Sisačko-moslavačkoj i Istarskoj županiji (preko 200.000 kn).

Slika 31. Ostvarena sredstva Fonda za projekte poticanja održivog razvoja ruralnog prostora u 2015. godini po županijama

Geografska raspodjela realiziranih projekata pokazuje da je najviše projekata realizirano u Splitsko-dalmatinskoj županiji, dok je u ostalim županijama realizirano manje od 5 projekata.

Slika 32. Broj realiziranih projekata Fonda za projekte poticanja održivog razvoja ruralnog prostora u 2015. godini po županijama

Redni broj	Županije	Broj projekata	Ostvarena sredstva Fonda (kn)
1.	Zagrebačka	0	0,00
2.	Krapinsko-zagorska	0	0,00
3.	Sisačko-moslavačka	4	200.925,54
4.	Karlovačka	2	162.646,93
5.	Varaždinska	0	0,00
6.	Koprivničko-križevačka	0	0,00
7.	Bjelovarsko-bilogorska	1	30.740,88
8.	Primorsko-goranska	0	0,00
9.	Ličko-senjska	1	45.800,00
10.	Virovitičko-podravska	1	323.420,00
11.	Požeško-slavonska	0	0,00
12.	Brodsko-posavska	1	79.000,00
13.	Zadarska	3	168.321,09
14.	Osječko-baranjska	3	204.584,24
15.	Šibensko-kninska	1	80.000,00
16.	Vukovarsko-srijemska	1	57.484,25
17.	Splitsko-dalmatinska	10	547.069,68
18.	Istarska	1	200.061,66
19.	Dubrovačko-neretvanska	0	0,00
20.	Međimurska	1	80.000,00
21.	Grad Zagreb	2	66.490,42
		32	2.246.544,69

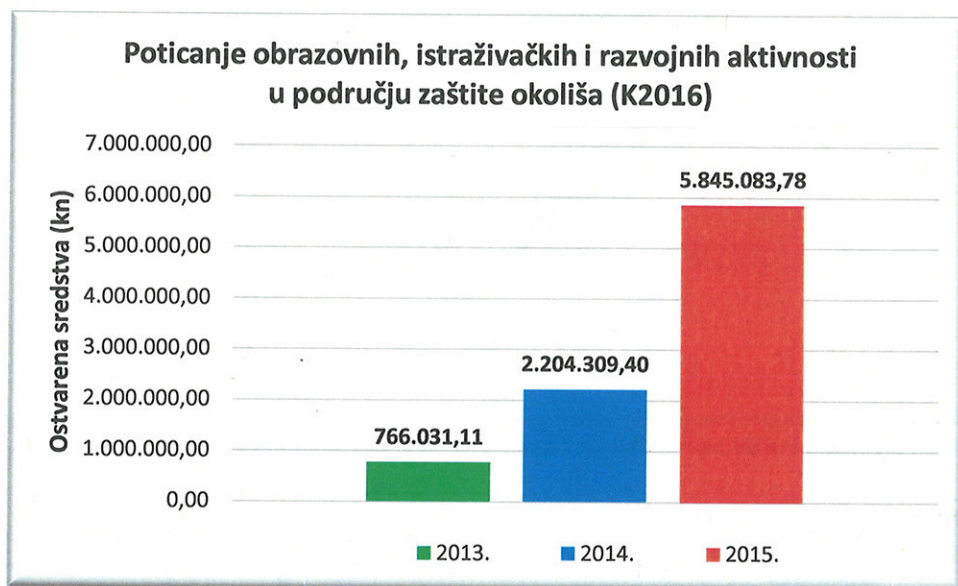
Slika 33. Ostvarena sredstva Fonda za projekte poticanja održivog razvoja ruralnog prostora u 2015. godini po županijama

U okviru programa održivog razvoja ruralnog prostora Fond je do konca 2015. godine nastavio provedbu projekata zadruga hrvatskih branitelja temeljem zajedničkog natječaja sa Ministarstvom branitelja.

Sufinancirani su projekti zadruga hrvatskih branitelja za provedbu održivih gospodarskih djelatnosti u ruralnom prostoru, nabava postrojenja i opreme za ekološku proizvodnju te čišćenje i uređenje zemljišta/terena.

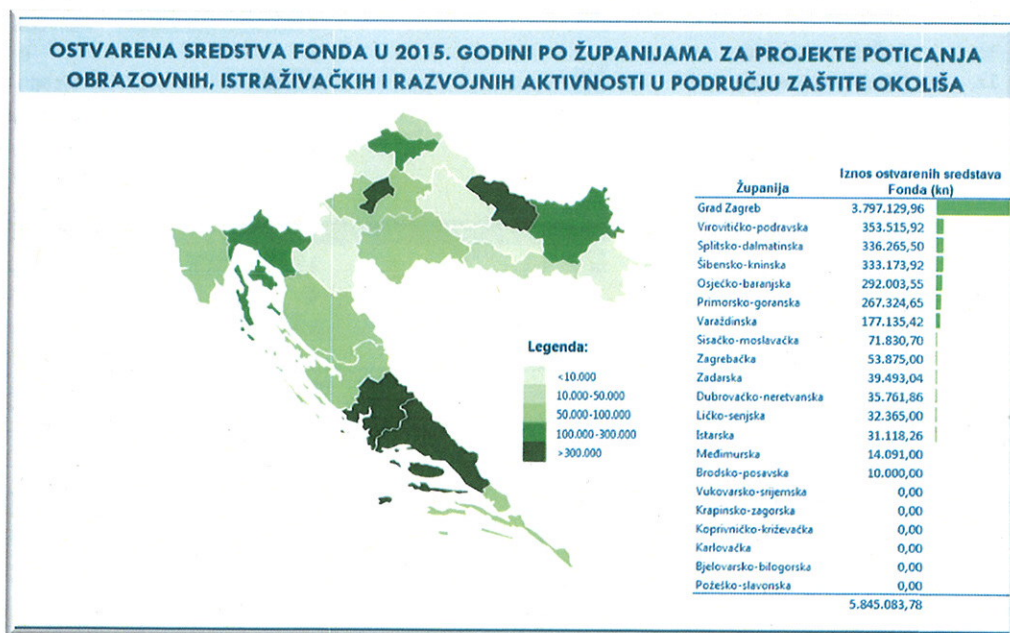
3.1.10. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša

Za provedbu projekata poticanja obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 5.820.000,00 kn, a ostvareno je 5.845.083,78 kn, odnosno 100,43%. U 2015. godini ostvareno je 763,03% sredstava u odnosu na 2013. godinu, dok je u odnosu na 2014. godinu ostvareno 265,17% sredstava.

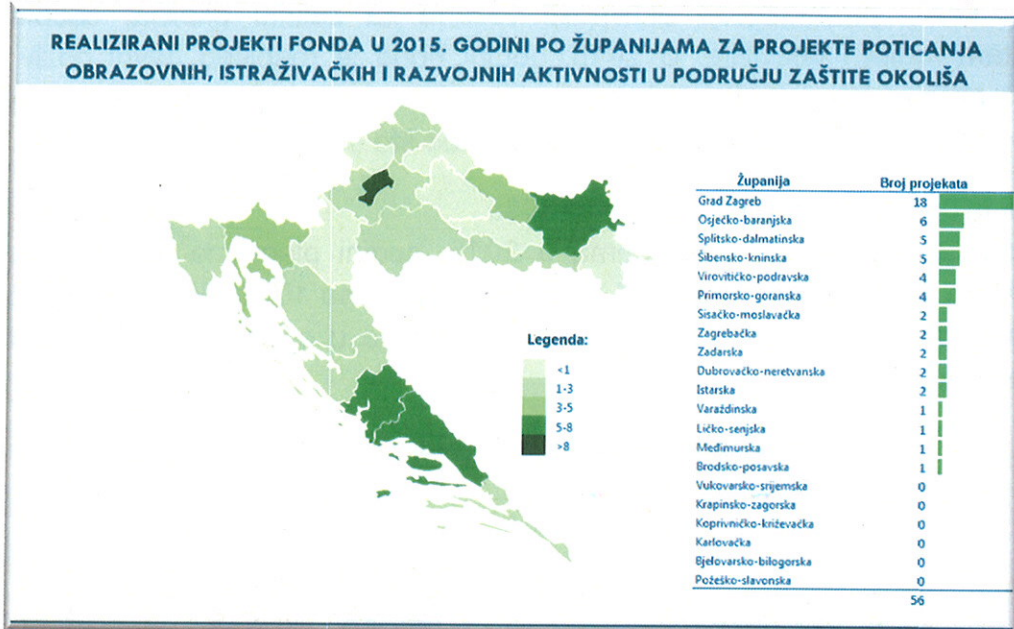
Slika 34. Prikaz isplaćenih sredstava Fonda za projekte poticanja obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti od 2013. do 2015.

Iz geografske raspodjele ostvarenih sredstava Fonda najviše je ostvarenih sredstava na području Grada Zagreba, Virovitičko-podravске županije, Splitsko-dalmatinske i Šibensko-kninske (preko 300.000 kn)

Slika 35. Ostvarena sredstva Fonda za projekte poticanja obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša u 2015. godini po županijama

Iz geografske raspodjele realiziranih projekata najaktivniji u provedbi projekata je Grad Zagreb, Osječko-baranjska, Splitsko-dalmatinska i Šibensko-kninska županija (preko 5 projekata).

Slika 36. Broj realiziranih projekata Fonda za projekte poticanja obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša u 2015. godini po županijama

Redni broj	Županije	Broj projekata	Ostvarena sredstva Fonda (kn)
1.	Zagrebačka	2	53.875,00
2.	Krapinsko-zagorska	0	0,00
3.	Sisačko-moslavačka	2	71.830,70
4.	Karlovačka	0	0,00
5.	Varaždinska	1	177.135,42
6.	Koprivničko-križevačka	0	0,00
7.	Bjelovarsko-bilogorska	0	0,00
8.	Primorsko-goranska	4	267.324,65
9.	Ličko-senjska	1	32.365,00
10.	Virovitičko-podravska	4	353.515,92
11.	Požeško-slavonska	0	0,00
12.	Brodsko-posavska	1	10.000,00
13.	Zadarska	2	39.493,04
14.	Osječko-baranjska	6	292.003,55
15.	Šibensko-kninska	5	333.173,92
16.	Vukovarsko-srijemska	0	0,00
17.	Splitsko-dalmatinska	5	336.265,50
18.	Istarska	2	31.118,26
19.	Dubrovačko-neretvanska	2	35.761,86
20.	Međimurska	1	14.091,00
21.	Grad Zagreb	18	3.797.129,96
	Ukupno	56	5.845.083,78

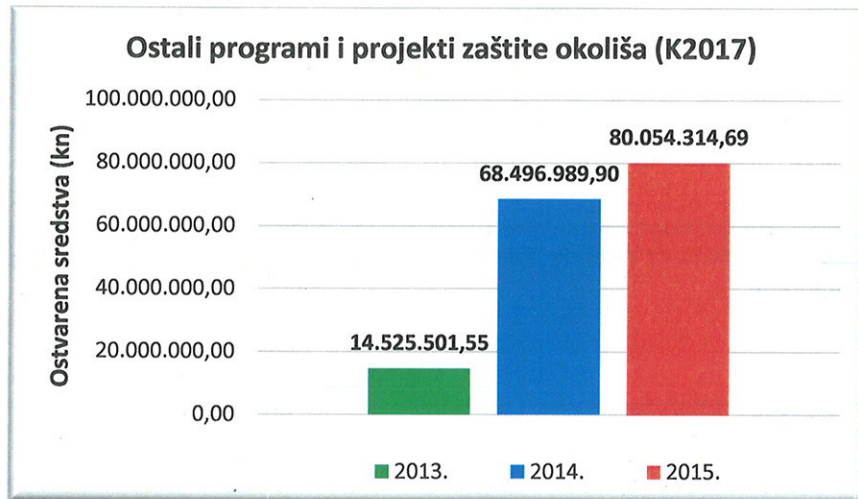
Slika 37. Ostvarena sredstva Fonda za projekte poticanja obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša u 2015. godini po županijama

Tijekom 2015. godine na ovoj aktivnosti Fond je sufinancirao, projekte znanstvenih institucija, organizacija civilnog društva (udruga), udruga hrvatskih branitelja i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima je provedena edukacija djece i šire javnosti o potrebi očuvanja

prirodnih vrijednosti okoliša, voda i drugih prirodnih resursa te stanju okoliša i odvojenom prikupljanju otpada. Sufinancirani su znanstveni simpoziji i savjetovanja, ekološko-edukativne manifestacije, kao i promidžbene aktivnosti vezane za zaštitu okoliša, osobito gospodarenja otpadom, putem radija i televizije. U 2015. godini Fond je raspisao Javni poziv za neposredno sufinanciranje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša te projekte uvođenja provjerenih sustava upravljanja okolišem kao što su ISO14000.

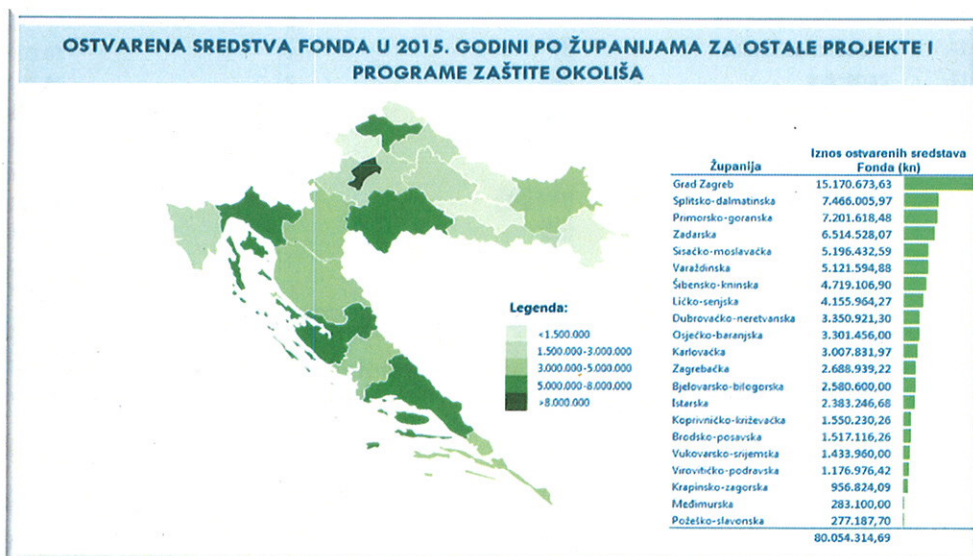
3.1.11. Ostali programi i projekti zaštite okoliša

Za provedbu ostalih projekata i programa u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 80.000.000,00 kn, a ostvareno je 80.054.314,69 kn, odnosno 100,07%. U 2015. godini ostvareno je 551,13% sredstava u odnosu na 2013. godinu, dok je u odnosu na 2014. godinu ostvareno 116,87 % sredstava.

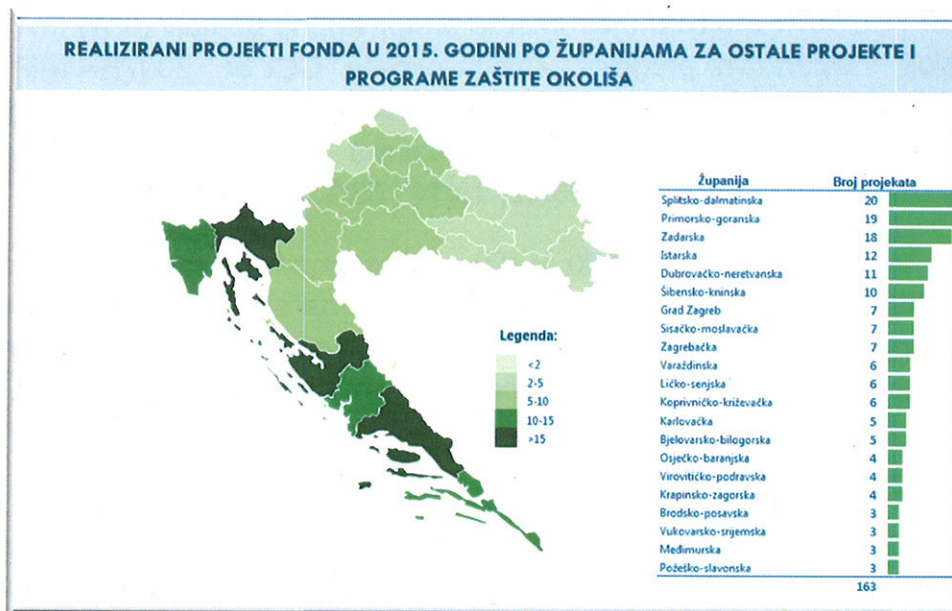
Slika 38. Prikaz isplaćenih sredstava Fonda za ostale programe i projekte od 2013. do 2015.

Iz geografske raspodjele ostvarenih sredstava Fonda vidljivo je da je najviše sredstava ostvario Grad Zagreb, Splitsko-dalmatinska, Primorsko-goranska i Zadarska županija (više od 6 mil kn).

Slika 39. Ostvarena sredstva Fonda za ostale projekte i programe zaštite okoliša u 2015. godini po županijama

Iz geografske raspodjele realiziranih projekata vidljivo je da je najviše projekata realizirano na području Splitsko-dalmatinske, Primorsko-goranske, Zadarske, Istarske i Dubrovačko-neretvanske županije (preko 10 projekata).

Slika 40. Broj realiziranih projekata Fonda za ostale projekte i programe zaštite okoliša u 2015. godini po županijama

Redni broj	Županije	Broj projekata	Ostvarena sredstva Fonda (kn)
1.	Zagrebačka	7	2.688.939,22
2.	Krapinsko-zagorska	4	956.824,09
3.	Sisačko-moslavačka	7	5.196.432,59
4.	Karlovačka	5	3.007.831,97
5.	Varaždinska	6	5.121.594,88
6.	Koprivničko-križevačka	6	1.550.230,26
7.	Bjelovarsko-bilogorska	5	2.580.600,00
8.	Primorsko-goranska	19	7.201.618,48
9.	Ličko-senjska	6	4.155.964,27
10.	Virovitičko-podravska	4	1.176.976,42
11.	Požeško-slavonska	3	277.187,70
12.	Brodsko-posavska	3	1.517.116,26
13.	Zadarska	18	6.514.528,07
14.	Osječko-baranjska	4	3.301.456,00
15.	Šibensko-kninska	10	4.719.106,90
16.	Vukovarsko-srijemska	3	1.433.960,00
17.	Splitsko-dalmatinska	20	7.466.005,97
18.	Istarska	12	2.383.246,68
19.	Dubrovačko-neretvanska	11	3.350.921,30
20.	Međimurska	3	283.100,00
21.	Grad Zagreb	7	15.170.673,63
		163	80.054.314,69

Slika 41. Broj realiziranih projekata i ostvarena sredstva Fonda za ostale projekte i programe zaštite okoliša u 2015. godini po županijama

U okviru ove aktivnosti provodili su se projekti sufinanciranje troškova prijevoza komunalnog otpada s otoka na kopno radi konačnog zbrinjavanja i sufinanciranje troškova nabave komunalnih vozila (smećara).

3.1.12. Gospodarenje otpadom – izgradnja županijskog centra za gospodarenje otpadom Kaštijun

Dvostrani sporazum o projektu između Vlade Republike Hrvatske i Komisije Europskih zajednica vezano uz sufinanciranje velikog projekta Županijski centar za gospodarenje otpadom „Kaštijun“ CCI BR.: 2008HR16IPR001 u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) IPA Komponenta III – „Regionalni razvoj“ – Operativni program „Zaštita okoliša“ CCI br.: 2007HR16IPO003 potpisan je 29. lipnja 2009. godine, pri čemu je prva Izmjena Dvostranog sporazuma potpisana 11. travnja 2011. godine a druga Izmjena Dvostranog sporazuma potpisana je 11. ožujka 2013. godine („Narodne novine“, Međunarodni ugovori 08/09, 13/11 i 03/13).

Projekt izgradnje samog Centra (uključivo MBO) se sastoji od pet ugovora. Do sada su potpisani ugovori o tehničkoj pomoći, informiranju javnosti, radovima i nadzoru radova. Ugovori o nabavi opreme obuhvaćaju nabavu opreme za 5 grupa pri čemu je 2014. godine realizirana nabava opreme za 3 od 5 grupa nabave. Od preostalih grupa koje nisu ugovorene u 2015. godini nabava se planira pokrenuti u 2016. godini s time da bi oprema bila dostupna do puštanja u rad centra.

Imajući u vidu da se lokacija ŽCGO „Kaštijun“ nalazi u blizini vojnog strelišta 'Valdebek' i obuhvaćena je zaštitnom i sigurnosnom zonom koja je definirana temeljem Pravilnika o zaštitnim i sigurnosnim zonama vojnih objekata (NN 175/03) i utvrđena u Prostornom planu uređenja Grada Pule i Prostornom planu uređenja Općine Medulin također su planirana sredstva Fonda u svrhu sufinanciranja izrade projektno-tehničke dokumentacije i rekonstrukcije strelišta s ishođenjem potrebnih akata za uporabu, a sve u cilju pravovremenog ispunjenja ugovorenih obveza proizašlih iz Ugovora o građenju i važećih građevinskih dozvola za izgradnju ŽCGO „Kaštijun“ u Istarskoj županiji. Krajem 2015. godine Istarska županija obratila se Ministarstvu obrane Republike Hrvatske sa zahtjevom za potpisivanjem dodatka Sporazuma o korištenju strelišta 'Valdebek' u Puli temeljem kojeg bi se sanacija strelišta 'Valdebek' izuzela iz uvjeta za izdavanje uporabne dozvole ŽCGO 'Kaštijun' uz zabranu korištenja strelišta do ishođenja uporabne dozvole za strelište. Dodatak sporazuma o korištenju strelišta 'Valdebek' u Puli planiran je za potpisivanje u prvom kvartalu 2016. godine.

Tijekom 2015. godine nastavljeno je s aktivnostima izgradnje ŽCGO Kaštijun po ishođenim građevinskim dozvolama za faze 1, 2, 3, 4 za koje je Izvođač u tijeku 2015. godine pristupio izradi izmjena i dopuna. Budući da je izrada projektne dokumentacije usko povezana s radovima, izgradnja se planira završiti tijekom 2016. godine. Aktivnosti na izgradnji pratile su plan za 2015. godinu te je po Ugovoru za radove u 2015 godini bilo ostvareno 51.785.518,63 kn od planiranih 63.779.000,00 kn (81%). Ugovor o nadzoru se nastavlja te prati provedbu izvođenja radova te je u 2015. godini od planiranih 2.183.000,00 kn realizirano je 2.198.938,48 kn (101%). Nastavno na Ugovore za nabavku opreme za 5 podgrupa u 2015. godini realizirana je nabava opreme za 3 od 5 grupa nabave te je od planiranih 7.417.000,00 kn realizirano 7.416.552,16 kn (100%). Za preostale podgrupe opreme nabava se planira realizirati u 2016. godini odnosno do puštanja u rad centra.

Planirana sredstva: Fond je za izgradnju centra za gospodarenje otpadom ŽCGO „Kaštijun“ u 2015. godini planirao sredstva u iznosu od 73.579.000,00 kn pri čemu je realizirano 61.593.840,31 (83,71%).

3.1.13. Gospodarenje otpadom – izgradnja županijskog centra za gospodarenje otpadom Marišćina

Dvostrani sporazum o projektu između Vlade Republike Hrvatske i Komisije Europskih zajednica vezano uz sufinanciranje velikog projekta Županijski centar za gospodarenje otpadom "Marišćina" CCI BR.: 2007HR16IPR001 u okviru Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) IPA Komponenta III – „Regionalni razvoj“ – Operativni program „Zaštite okoliša“ CCI broj: 2007HR16IPO003 potpisan je 29. lipnja 2009. godine, pri čemu je prva Izmjena Dvostranog sporazuma potpisana 5. travnja 2011. godine a druga Izmjena Dvostranog sporazuma potpisana je 11. ožujka 2013. godine („Narodne novine“, Međunarodni ugovori, broj 08/09, 11/11 i 03/13).

Projekt izgradnje samog Centra (uključivo MBO) se sastoji od pet ugovora. Do sada su potpisani ugovori o informiranju javnosti, tehničkoj pomoći, radovima i nadzoru radova. Ugovori o nabavi opreme obuhvaćaju nabavu opreme za 5 grupa pri čemu je 2015. godine realizirana nabava opreme za 4 od 5 grupa nabave. Preostala grupa koje nije ugovorena u 2015. godini potpisivanje ugovora očekuje početkom 2016. godine.

Tijekom 2015. godine nastavljeno je s aktivnostima izgradnje ŽCGO Marišćina te se kroz Ugovor o radovima od planiranih 27.135.000,00 kn realiziralo 17.820.051,46 kn (65,67%). Slabo izvršenje plana je posljedica neprovođenja Odluke o postupku rješavanja spora (DAB) te dijela planiranih radova koji nisu izvedeni jer izvođač radova nije slijedio ugovornu dinamiku. Ugovor za tehničku pomoć je završen te je od planiranih 2.630.000,00 kn za tehničku pomoć i nadzor, realizirano je 2.468.142,48 kn. Nastavno na Ugovore za nabavku opreme za 5 podgrupa u 2015. godini realizirana je nabava opreme za 4 od 5 grupa nabave te je od planiranih 2.959.000,00 kn realizirano 2.958.725,00 kn (100%). Za preostalu grupu opreme potpisivanje ugovora planira se realizirati u 2016. godini odnosno do puštanja u rad centra.

Primopredaja ŽCGO-a Marišćina planirana je sredinom 2016.

Planirana sredstva: Fond je za izgradnju centra za gospodarenje otpadom ŽCGO „Marišćina“ u 2015. godini planirao sredstva u iznosu od 32.774.000,00 kn pri čemu je realizirano 23.259.829,27 (70,97%).

3.1.14. Sanacija odlagališta komunalnog otpada sufinancirana iz EU

Nastavak sanacije odlagališta neopasnog (komunalnog) otpada, sukladno nacionalnim propisima i standardima EU, te njihovo zatvaranje potrebno je provesti na području cijele Republike Hrvatske, čime se stvaraju pretpostavke da se sva odlagališta saniraju do izgradnje županijskih/regionalnih centara za gospodarenje otpadom.

Budući da pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu u mogućnosti osigurati potrebna sredstva prema predviđenoj dinamici i zaključenim ugovorima s Fondom o sanaciji, neka odlagališta se planiraju sufinancirati iz EU Kohezijskog fonda.

U okviru Operativnog programa Zaštita okoliša u financijskom razdoblju od 2007 - 2013. godine odobrena su sredstva EU fondova za sufinanciranje projekata sanacije zatvorenih odlagališta neopasnog otpada „Filipovica“ u Gradu Osijeku, „Stara Ciglana“ u Općini Semeljci te „Trebež“ u Gradu Samoboru. Prve dvije spomenute sanacije su realizirane u 2015. godini, dok radovi na

sanaciji odlagališta „Trebež“ još traju.

Također, u 2015. godini donesene su Odluke o financiranju za projektni prijedlog Sanacija odlagališta neopasnog otpada Rešetari (Općina Rešetari), odlagalište Strm Breg (Općina Feričanci), odlagalište Teodorovac (Općina Đurđenovac), odlagalište Alabarica (Općina Donji Andrijevc). Objavljeni su i pozivi za dostavu projektnih prijedloga za sanacije odlagališta Papuk (Grad Vinkovci) te Donji Picudo-istok u Gradu Umagu.

Izrađena je dokumentacija za odlagališta „Šljivici“ u Lovasu, „Meka“ u Ludbregu i „Hrastinka“ u Murskom Središću, koji se planiraju prijaviti na EU financiranje u 2016. godini.

Obzirom da EU sufinancira troškove projekata sanacije do maksimalno 85% od ukupno prihvatljivih troškova, Fond sufinancira preostalih 15% sredstava potrebnih za provedbu projekata. U 2015. planirana su sredstva za pripremu dokumentacije potrebnu za prijavu projekata sanacije na EU sufinanciranje (koju Fond financira 100%) te za provedbu projekata sanacija (do maksimalno 85% od ukupno prihvatljivih troškova).

Za pripremu i provedbu projekata sanacije odlagališta komunalnog otpada sufinanciranih iz EU Fond je u 2015. godini planirao ukupno 7.528.000,00 kn, od čega je ostvareno 7.396.273,76 kn odnosno 98,25 %.

3.1.15. Izgradnja pretovarnih stanica

S obzirom da je dovršetak izgradnje centara Marišćina u Primorsko-goranskoj županiji te Kaštijun u Istarskoj županiji predviđen početkom 2016. godine, u cilju uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom potrebno je izgraditi i pretovarne stanice u navedenim županijama. Stoga su u 2015. godini planirana sredstva za izradu projektno-tehničke dokumentacije i izgradnju pretovarnih stanica.

U 2014. izgrađene su pretovarne stanice „Donji Picudo“ u Gradu Umagu, „Košambra“ u Gradu Poreču te „Cere“ u Gradu Labinu. Tijekom 2015. završena je izgradnja pretovarne stanice „Griža“ u Gradu Buzetu, te je započela izgradnja pretovarne stanice u „Jelinčići“ u Gradu Pazinu. Početak izgradnje posljednje PS „Lokva Vidotto“ u Gradu Rovinju očekuje se u siječnju 2016.

U 2015. započela je izgradnja pretovarne stanice „Pržiči“ otok Cres, dok se u 2016. očekuje početak izgradnje preostalih pretovarnih stanica u Primorsko-goranskoj županiji: „Treskavac“ otok Krk, „Kalvarija“ otok Mali Lošinj, „Duplja“ u Novom Vinodolskom, te po rješavanju imovinsko pravnih odnosa - i „Sović laz“ u Delnicama te „Sorinj“ otok Rab,

Fond je za pripremu i izgradnju pretovarnih stanica u 2015. godini planirao sredstva u iznosu ukupno 15.174.000,00 kn, od čega je ostvareno 12.763.879,18 kn odnosno 84,12 %.

3.1.16. Sanacija odlagališta opasnog otpada Jama Sovjak

Strategijom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, lokacija Sovjak evidentirana je kao „crna točka“ odnosno lokacija onečišćena opasnim otpadom. Za sanaciju lokacija visoko onečišćenih opasnim otpadom tzv. „crne točke“ nadležno je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode (MZOIP), a sve

poslove u vezi sa sanacijom u ime i za račun Republike Hrvatske obavlja Fond.

U 2015. godini planirana su sredstva za dovršetak izrade Studije utjecaja na okoliš (SUO) i novelaciju dosad izrađene dokumentacije. Do kraja 2015. godine izrađen je SUO i proveden je postupak procjene utjecaja na okoliš te dorađena Studija izvedivosti. U 2016. godini predviđeno je ishodenje lokacijske dozvole i prijava projekta na EU sufinanciranje.

Fond je u 2015. godini za pripremu projekta sanacije odlagališta opasnog otpada Sovjak planirao sredstva u iznosu od 1.473.000,00 kn. od čega je ostvareno 1.362.998,87 kn odnosno 92,53 %.

3.1.17. Sanacija lokacije opasnog otpada Lemić Brdo

Strategijom gospodarenja otpadom i Planom gospodarenja otpadom lokacija onečišćena opasnim otpadom „Lemić Brdo“ kraj Karlovca je jedna od devet lokacija visokog rizika tzv. „crna točka“. Fond je za navedenu lokaciju izradio svu projektnu dokumentaciju i ishodio Građevinsku dozvolu.

Fond je u travnju 2014. godine proveo odgovarajuće postupke javne nabave za odabir izvođača radova, stručni i projektantski nadzor za sanaciju odlagališta s većim količinama opasnog otpada Lemić Brdo kraj Karlovca. Radovi su započeli 01. kolovoza 2014. godine. Vrijednost građevinskih radova iznosi 15.339.779,63 kn, a ukupna vrijednost investicije iznosi 15.698.279,63 kn.

Dana 24. kolovoza 2015. godine za projekt sanacije odlagališta opasnog otpada Lemić Brdo sklopljen je *Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji su financirani iz Strukturnih fondova i Kohezijskog fonda u sklopu programa 2007.-2013.* Ugovor su sklopili *Ministarstvo zaštite okoliša i prirode* (kao Upravljačko tijelo) i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (kao Posredničko tijelo razine 2) s jedne strane i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (kao Korisnik sredstava) s druge strane. Do kraja 2015. godine isplaćena su sredstva u visini 9.341.740,95 kn za izvedene radove, stručni i projektantski nadzor.

Tijekom izvođenja radova na sanaciji, utvrđene su nove lokacije sličnog sadržaja izvan područja obuhvaćenog postojećom građevinskom dozvolom ali unutar katastarske čestice obuhvata zahvata u prostoru prema Rješenju o prihvatljivosti zahvata na okoliš. O navedenom obaviještena su nadležna tijela. *Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom pri Ministarstvu zaštite okoliša i prirode* donijela je *Mišljenje* da se sanacija predmetnih lokacija može provesti po postojećem *Programu sanacije* uz poštivanje propisanih mjera zaštite okoliša. Radi navedenog potrebno je ishoditi izmjenu/dopunu Lokacijske dozvole i izmjenu/dopunu Građevinske dozvole, za što su pokrenute potrebne aktivnosti.

Rok završetka svih radova je do kraja 2016. godine.

3.1.18. Omiška Dinara – očuvanje krajobrazne raznolikosti

Temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske, od listopada 2011. godine Fond je zadužen da, zbog odronjavanja fragmenata stijenske mase Omiške Dinare, osigura sredstva za provedbu sanacije stijenske mase, a radi očuvanja krajobrazne raznolikosti

U prosincu 2012. godine ishoden je Potvrda glavnog projekta, no s obzirom na nedostatke u dokumentaciji, istu je trebalo doraditi. Grad Omiš je u suradnji s Građevinskim fakultetom u Splitu, Geodetskim fakultetom u Zagrebu i projektantom doradio postojeću projektnu dokumentaciju. U kolovoza 2015. godine raspisan je javni natječaj te je odabran izvođač radova, građevinski nadzor, voditelj projekta, projektantski nadzor i PR. Sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske, Fond i Grad

Omiš sklopili su ugovor o financiranju predmetnog projekta.

U 2015. godini nije bilo realizacije na ovoj aktivnosti.

3.1.19. Razvoj i održavanje informacijskog sustava zaštite okoliša (AZO)

Program Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (HAOP) „Dogradnja i razvoj informacijskog sustava zaštite okoliša i unaprjeđenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u RH davanjem financijske pomoći“ provodi se od 2013. godine kroz tri komponente. Ugovorom o sufinanciranju između Fonda i HAOP, osigurana su sredstva Fonda u visini od 34.124.000,00 kn za razdoblje od 2013. do 2016. godine.

Program se ostvaruje kroz projekte, tematski podijeljene u tri komponente:

- Komponenta 1. - Unaprjeđenje informacijskog sustava zaštite okoliša
- Komponenta 2. - Unaprjeđenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u RH
- Komponenta 3. - Informatizacija HAOP

Tijekom 2015. godine za projekte je ukupno isplaćeno 4.295.985,23 kn, odnosno, ukupna realizacija od 2013. iznosi 7.954.597,54 kn.

Tablica 14. Realizacija projekata Programa Dogradnja i razvoj informacijskog sustava zaštite okoliša i unaprjeđenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u RH davanjem financijske pomoći“ u 2015. godini

Programa “Dogradnje i razvoja informacijskoga sustava zaštite okoliša i unaprjeđenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u RH davanjem financijske pomoći“ u 2015. godini		
	UGOVORENO	REALIZACIJA 2015.
Komponenta 1.		
7.3.2. Uvođenje i izgradnja sustava za centralni pristup obveznika te upravljanje pravima i obvezama korisnika ISZO -a (AAA)	1.300.000,00	223.062,50
7.3.5. Izrada centralnog sustava za skladište podataka i poslovno izvještavanje	2.894.000,00	249.100,00
7.3.6. HIST sustav, CORINE projekt, WEB GIS preglednik i uspostava trajnog motrenja tala RH	2.700.000,00	316.099,23
7.3.12. Razvoj i nadogradnja Informacijskog sustava klimatskih promjena (ISKP)	1.600.000,00	220.000,00
7.3.14. Razvoj informacijskog sustava Prirode (ISZP)	1.000.000,00	373.192,25
7.3.15. Razvoj informacijskog sustava za sektorske pritiske (Kemikalije, Velike nesreće, Registar onečišćavanja okoliša)	2.500.000,00	437.627,50
Komponenta 2.		
7.3.1. Unaprjeđenje sustava za praćenje i razmjenu podataka o otpadu, razvoj sustava za sprečavanje nastanka otpada uz osiguranje dostupnosti podataka o gospodarenju otpadom i tokovima materijala	760.000,00	199.312,50
7.3.2. Unaprjeđenje sustava prikupljanja i razmjene podataka te izrada metodologija za njihovu obradu u skladu sa smjernicama UNFCCC i Kyotskog protokola definirane IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change)	4.890.000,00	770.846,25
7.3.3. Unaprjeđenje sustava prikupljanja i razmjene podataka te izrada metodologija za njihovu obradu u skladu sa smjernicama Konvencije o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka (LRTAP Konvencija)	795.000,00	301.875,00

7.3.4. Uspostava i razvoj sustava te metodologija za razmjenu podataka o integriranim temama održivog razvoja i zaštite okoliša sa EIONET mrežom sukladno direktivama i smjernicama EK i UN (Agenda 21), te strateškim dokumentima RH	285.000,00	66.500,00
Komponenta 3.		
7.3.1. Nadogradnja, nabava, razvoj te optimizacija strojne i programske infrastrukture	3.200.000,00	1.138.370,00
UKUPNO	34.124.000,00	4.295.985,23

3.1.20. Državna mreža

Praćenje kvalitete zraka u Republici Hrvatskoj provodi se u okviru državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka i lokalnih mreža za praćenje kvalitete zraka u županijama i gradovima, koje uključuju i mjerne postaje posebne namjene.

Fond sukladno članku 28. Zakona o zaštiti zraka osigurava financiranje provedbe Programa mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži kojega provode Državni hidrometeorološki zavod (u dijelu koji se odnosi na plinovite onečišćujuće tvari i automatske metode za lebdeće čestice PM₁₀ i PM_{2,5}) i Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada (u dijelu koji se odnosi na uzorkovanje i fizikalno-kemijske analize lebdećih čestica PM₁₀ i PM_{2,5}) radi čega Fond s navedenim institucijama sklapa odgovarajuće godišnje ugovore.

3.1.21. Sanacija klizišta u RH

Klizišta su područja zahvaćena pokretima geoloških materijala na padinama, dominantno pod utjecajem gravitacije. U Hrvatskoj su pojave klizanja i odrona učestale i nastaju uslijed obilnih oborina (osobito poplava), seizmičke aktivnosti i sl. Klizišta su jedna od prijetnji koja ugrožava kvalitetu tla.

Sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske (Klasa: 022-03/14-04/518, Ur.broj: 5031-05/18-14-2) od 23. prosinca 2015. godine o postupku realizacije sanacije klizišta na županijskim i lokalnim cestama u Republici Hrvatskoj nositelj/investitor realizacije projekta sanacije klizišta su Hrvatske ceste d.o.o., a Fond je zadužen u svrhu realizacije osigurati sredstva u visini 30.000.000 kn, što čini 100% ukupne vrijednosti građevinskih radova, stručnog nadzora i kontrolnih ispitivanja. Priprema projekata je započeta u 2015. godini, dok se realizacija očekuje u 2016. godini. U 2015. godini nije bilo isplata za ovaj projekt.

3.1.22. Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području zaštite okoliša

U 2015. godini pokrenuta je medijska informativno-izobrazna kampanja vezana za gospodarenje otpadom „Naviku usvojimo – otpad odvojimo“, u sklopu koje su provedene sljedeće oglasne kampanje: Zašto gospodarimo otpadom, Reuse – ponovna upotreba, Recikliranje, Električni i elektronički otpad, Gospodarenje otpadom – rezultati, Glomazni otpad. Oglasi su objavljeni u nacionalnim i lokalnim medijima, a kao dio kampanje pokrenuta je i specijalizirana web stranica www.naviku-usvojimo.hr. Izdane su i brošure Naviku usvojimo i otpad odvojimo, Vizija održive ambalaže te letci o postupanju sa EE otpadom te o postupanju s glomaznim otpadom i posebnim

kategorijama otpada. Brošure i letci distribuiraju se putem javnih glasila, direktnom distribucijom na skupovima za građane vezanim za zaštitu okoliša ili na događanjima vezanim za zaštitu okoliša koje provode korisnici sufinanciranja ili predstavnici Fonda.

3.1.23. Darovnica GEF – projekt smanjenja onečišćenja Jadranskog mora

Sklapanjem Ugovora o darovnici Globalnog fonda za okoliš za „Projekt kontrole onečišćenja okoliša Jadranskog mora I.“ između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj u svojstvu provedbene agencije Globalnog fonda za okoliš (GEF) u rujnu 2014. godine omogućeno je korištenje odobrenih sredstava darovnice za provedbu predmetnog Projekta.

Cilj projekta je: smanjenje onečišćenja Jadrana s prekograničnim utjecajem, pomoć Hrvatskoj u pripremi dokumentacije za projekte Europske unije te pripremu projekata kontrole zagađenja na odabranim lokalitetima u Dalmaciji te kupovina potrebne opreme za praćenje kakvoće mora. Između ostalog u okviru projekta izrađen je Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za period 2015. - 2021. godinu zajedno sa Strateškom procjenom Plana. Projekt je dio šireg GEF Programa za zaštitu okoliša Jadranskog mora, a ukupna vrijednost darovnice za Projekt iznosi preko 39 milijuna kn, od čega je ovom darovnicom Republici Hrvatskoj namijenjeno preko 25 milijuna kn.

Projekt provodi Fond u svojstvu nacionalnog provedbenog tijela i Međunarodna banka za obnovu i razvoj u svojstvu GEF provedbene agencije. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode kao nositelj i korisnik darovnice doprinijet će provedbi Projekta in-kind aktivnostima za koje su planirana sredstva u Državnom proračunu.

Zbog velikog broja sudionika (Svjetska banka, Vlada RH, MZOIP, MF, Ministarstvo pravosuđa, Fond...) i kompleksnih procedura za zadovoljenje svih uvjeta, Darovnica je potpisana tek u rujnu 2014. godine, a sredstva su se mogla povlačiti od prosinca 2014. godine kada je Darovnica postala aktivna, stoga je i provedba svih aktivnosti prema Darovnici započela kasnije od planiranog.

Trenutno se na ovom Projektu provodi Ugovor o izradi Studije izvedivosti s analizom dobiti i gubitka, Zahtjeva naručitelja, Idejnog projekta s lokacijskom dozvolom i Aplikacije za EU-sufinanciranje zatvaranja odlagališta Diklo s prikupljanjem procjednih voda i postrojenjem za obradu procjednih voda kao i Ugovor o izradi modificirane studije utjecaja na okoliš uključivo javnu raspravu i proces diseminacije te kontrolne istražne radove i monitoring za odlagalište Diklo. Ugovor za izradu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za period 2015. - 2021. godinu zajedno sa Strateškom procjenom Plana završio je 31. listopada 2015. godine. Trenutno je u tijeku odabir revizora koji će revidirati projekt prema zahtjevima Svjetske banke, priprema projektnog zadatka za nabavu opreme za monitoring mora kao i identifikacija budućih projekata u okviru Darovnice.

Po ugovorima iz sredstava Darovnice u 2015. godini isplaćeno je 1.800.395,17 kn.

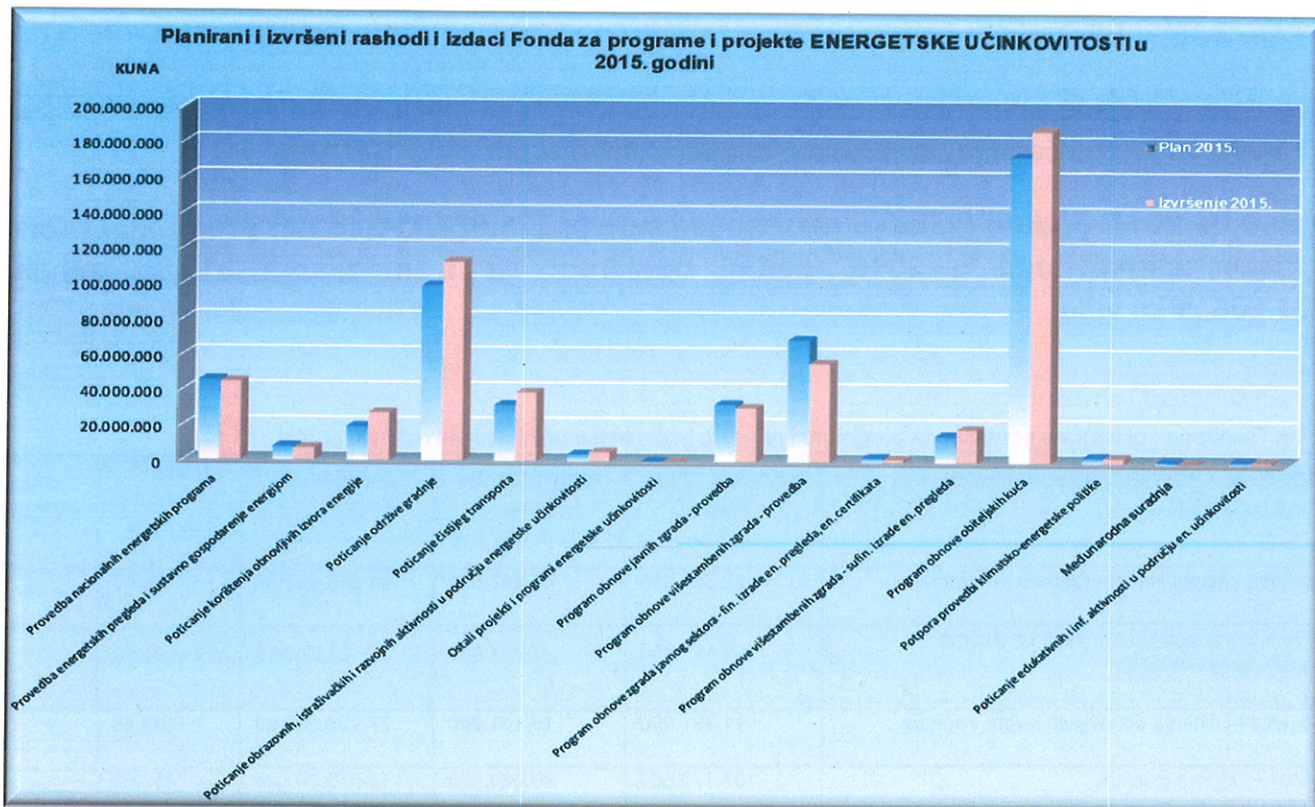
3.2. PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI U 2015. GODINI

Za programe i projekte energetske učinkovitosti u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od **504.713.000,00 kn**, od čega je ostvareno **535.661.123,61kn** odnosno 106,13%.

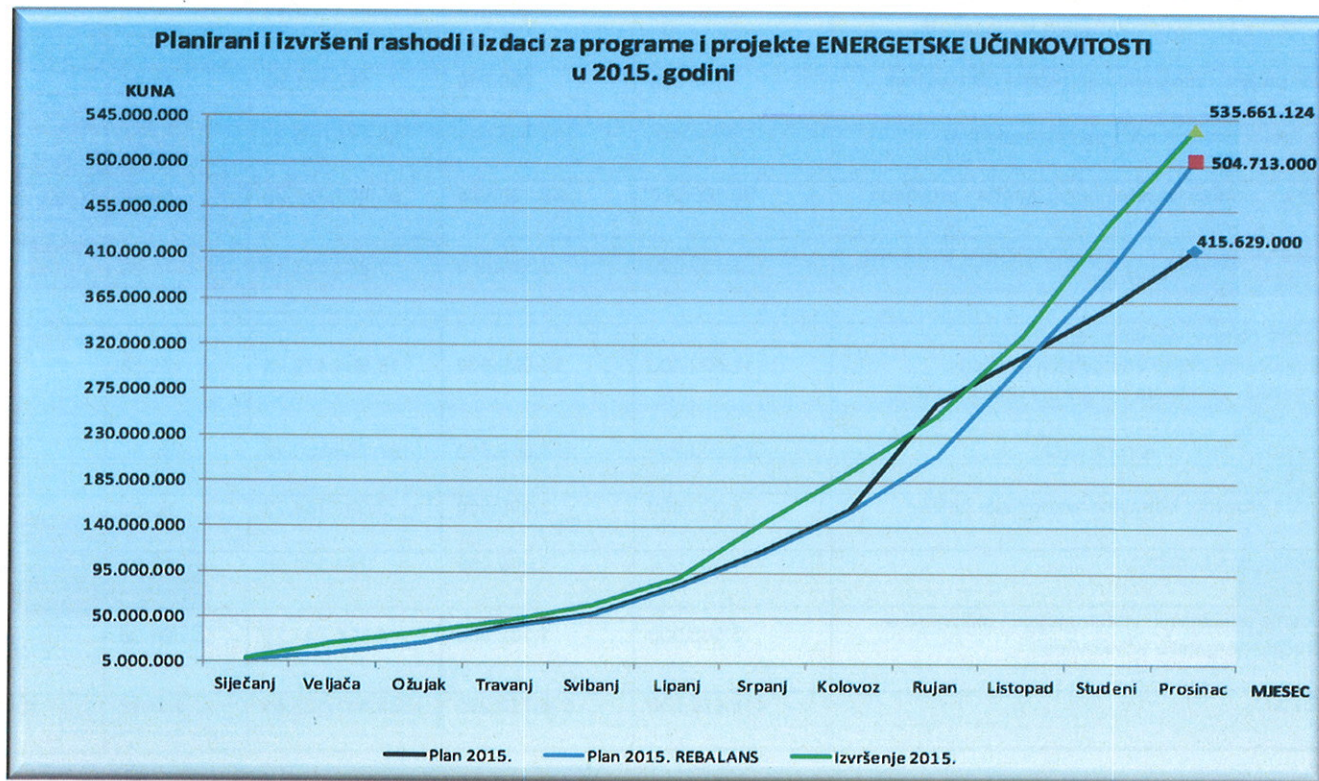
U odnosu na 2014. godinu (kada je realizacija iznosila 171.027.316,85 kn) programi i projekti energetske učinkovitosti u 2015. godini ostvareni su s indeksom 313,00 odnosno 364.633.806,76kn više.

Tablica 15. Planirana i ostvarena sredstva za programe i projekte energetske učinkovitosti u 2015. godini

	PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI	IZVORNI PLAN 2015.	TEKUĆI PLAN 2015.	IZVRŠENJE 2015.	INDEKS izvršenje/p lan 2015	% u uk. sredstvima
1.	Provedba nacionalnih energetske programa	32.320.000	45.257.000	44.565.497,37	98,47	8,32
2.	Provedba energetske pregleda i sustavno gospodarenje energijom	6.157.000	7.797.000	7.107.366,95	91,16	1,33
3.	Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije	11.391.000	19.151.000	27.285.509,99	142,48	5,09
4.	Poticanje održive gradnje	137.170.000	99.080.000	112.570.267,28	113,62	21,02
5.	Poticanje čistijeg transporta	31.500.000	31.700.000	39.053.358,04	123,20	7,29
6.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području energetske učinkovitosti	3.344.000	3.991.000	5.417.154,88	135,73	1,01
7.	Ostali projekti i programi energetske učinkovitosti	500.000	200.000	142.491,95	71,25	0,03
8.	Program obnove javnih zgrada - provedba	30.000.000	32.500.000	30.614.038,84	94,20	5,72
9.	Program obnove višestambenih zgrada - provedba	69.100.000	69.100.000	55.929.711,22	80,94	10,44
10.	Program obnove zgrada javnog sektora - fin. izrade en. pregleda, en. certifikata	2.500.000	2.500.000	1.822.313,10	72,89	0,34
11.	Program obnove višestambenih zgrada - sufinanciranje izrade energetske pregleda, energetske certifikata i projektne dokumentacije	11.500.000	15.000.000	18.834.479,95	125,56	3,52
12.	Program obnove obiteljske kuća	71.000.000	173.000.000	187.795.880,16	108,55	35,06
13.	Potpoma provedbi klimatsko-energetske politike	4.000.000	3.200.000	3.099.154,72	96,85	0,58
14.	Međunarodna suradnja	1.502.000	1.055.000	288.154,96	27,31	0,05
15.	Poticanje edukativnih i informacijske aktivnosti u području energetske učinkovitosti	3.645.000	1.182.000	1.135.744,20	96,09	0,21
	UKUPNO	415.629.000	504.713.000	535.661.123,61	106,13	100,00

Slika 42. Planirana i ostvarena sredstva za programe i projekte energetske učinkovitosti u 2015. godini

Slika 43. Planirana i ostvarena sredstva za programe i projekte energetske učinkovitosti po mjesecima u 2015. godini

Najveći udio sredstava odlazi na **Program obnove obiteljskih kuća** (35,06%), zatim na **Poticanje održive gradnje** (21,02%) te **Program obnove višestambenih zgrada** (10,44% kumulativno obnova, projektiranje i energetske preglede) kao što se može vidjeti na donjoj slici. Ovi podatci upravo potvrđuju da je Fond radio u skladu s 3.NAPEnU koji definira energetske obnovu postojećeg fonda zgrada kao prioritetnu mjeru kojom će se postići nacionalni ciljevi ušteda energije. Zgrade, naime sudjeluju s preko 40% u ukupnoj neposrednoj potrošnji energije u Hrvatskoj te je stoga ova strateška usmjerenost nacionalne politike energetske učinkovitosti opravdana i kao takva i postavljena kao temelj rada Fonda. Dodatno, ovime se potvrđuje da je Fond u 2015. godini također radio na temelju četiri nacionalna programa energetske obnove zgrada (obiteljskih kuća, višestambenih zgrada, javnih te komercijalnih zgrada), koje je Vlada usvojila tijekom 2014. i 2015. godine, a u skladu s 3. NAPEnU. Od ostalih aktivnosti treba istaknuti Provedbu nacionalnih energetske programe, gdje dominiraju projekti energetske učinkovite javne rasvjete, ali i sve veći broj industrijskih projekata te poticanje čistijeg transporta, koje iz godine u godinu dobiva sve veći značaj u djelovanju Fonda, s obzirom da je promet odgovoran za trećinu ukupne neposredne potrošnje energije u Hrvatskoj te je značajan izvor emisija onečišćujućih plinova u atmosferu.

PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI	Iznos planiranih sredstava Fonda (kn)	Iznos ostvarenih sredstava Fonda (kn)
Program obnove obiteljskih kuća	173.000.000,00	187.795.880,16
Poticanje održive gradnje	99.080.000,00	112.570.267,28
Program obnove višestambenih zgrada - provedba	69.100.000,00	55.929.711,22
Provedba nacionalnih energetske programe	45.257.000,00	44.565.497,37
Poticanje čistijeg transporta	31.700.000,00	39.053.358,04
Program obnove javnih zgrada - provedba	32.500.000,00	30.614.038,84
Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije	19.151.000,00	27.285.509,99
Program obnove višestambenih zgrada - sufin. izrade en. pregleda, en. certifikata i projektne dokumentacije	15.000.000,00	18.834.479,95
Provedba energetske pregleda i sustavno gospodarenje energijom	7.797.000,00	7.107.366,95
Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području energetske učinkovitosti	3.991.000,00	5.417.154,88
Podpora provedbi klimatsko-energetske politike	3.200.000,00	3.099.154,72
Program obnove zgrada javnog sektora - fin. izrade en. pregleda, en. certifikata	2.500.000,00	1.822.313,10
Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti	1.182.000,00	1.135.744,20
Međunarodna suradnja	1.055.000,00	288.154,96
Ostali projekti i programi energetske učinkovitosti	200.000,00	142.491,95

Slika 44. Planirana i ostvarena sredstva za programe i projekte energetske učinkovitosti po mjesecima u 2015. godini

Raskoraci između planiranih i isplaćenih sredstava nisu veliki, što ukazuje na značajna poboljšanja u procesu planiranja u Fondu. Razlozi raskoraka između planiranih i isplaćenih sredstava su razni i dominantno vezani uz eksterne uvjete i probleme kod korisnika. Najčešći razlozi koji uzrokuju smanjenje realizacije po određenim aktivnostima su odustajanje korisnika od projekta zbog

nemogućnosti zatvaranja financijske konstrukcije, nedovršavanje svih ugovornih obveza po kojim bi se projekt smatrao isplaćenim, produljenje roka provedbe projekta, smanjenje ugovorenih cijena po provedenim postupcima javne nabave od strane korisnika Fonda, itd. S druge strane, u nekim područjima, zbog povećanog interesa svih dionika za projekte energetske obnove zgrada kao i provedenih informativno-edukativnih aktivnosti ostvareni su i bolji rezultati od planiranih. Povećana realizacija svakako se može pripisati i netipično dobrim vremenskim prilikama krajem godine, zbog čega se građevinska sezona produžila i omogućila dovršetak velikog broja projekata, posebice u segmentu obiteljskih kuća.

Ukoliko se usporedi iznos ostvarenih sredstva Fonda za 2015. godinu s iznosima ostvarenima u 2013. i 2014. godini, vidi se da je za većinu programa i projekata energetske učinkovitosti značajno više sredstava ostvareno u 2015. godini. **Ukupno ostvarena sredstva Fonda u 2015. godini su za 747,81,00% veća u odnosu na 2013. godinu odnosno za 313,20,00% veća u odnosu na 2014. godinu.**

Tablica 16. Ostvarena sredstva za programe i projekte energetske učinkovitosti u razdoblju 2013. - 2015. godine

Red. broj	PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI	IZVRŠENJE 2013.	IZVRŠENJE 2014.	IZVRŠENJE 2015.	INDEKS 2015/2014	INDEKS 2015/2013
1.	Provedba nacionalnih energetskih programa (K2018)	27.408.256,81	39.978.226,52	44.565.497,37	111,47	162,60
2.	Provedba energetskih pregleda i sustavno gospodarenje energijom (K2019)	268.842,24	5.082.547,27	7.107.366,95	139,84	2643,69
3.	Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (K2020)	12.810.060,44	21.116.414,86	27.285.509,99	129,21	213,00
4.	Poticanje održive gradnje (K2021)	19.074.766,90	75.605.201,28	112.570.267,28	148,89	590,15
5.	Poticanje čistijeg transporta (K2022)	1.256.026,68	18.356.084,34	39.053.358,04	212,75	3109,28
6.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području energetske učinkovitosti (K2023)	153.980,00	2.063.212,39	5.417.154,88	262,56	3518,09
7.	Ostali projekti i programi energetske učinkovitosti (K2024)	124.285,25	301.275,50	142.491,95	47,30	114,65
8.	Program obnove višestambenih zgrada - provedba	0	0	30.614.038,84	-	-
9.	Program obnove zgrada javnog sektora - fin. izrade en. pregleda, en. certifikata	0	0	55.929.711,22	-	-
10.	Program obnove zgrada javnog sektora – financiranje izrade energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektnih zadataka (K2042)	0	1.515.590,17	1.822.313,10	120,24	-
11.	Program obnove višestambenih zgrada – sufinanciranje izrade energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektne dokumentacije (K2043)	0	3.381.000,26	18.834.479,95	557,07	-
12.	Program obnove obiteljskih kuća	0	0	187.795.880,16	-	-
13.	Provedba aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i nacionalnoj razini RH (A1004)	0	226.200,00	0	0,00	-
14.	Potpورا provedbi klimatsko-energetske politike (A1005)	0	2.137.575,00	3.099.154,72	144,98	-

15.	Međunarodna suradnja (A1006)	8.464.339,68	0	288.154,96	-	3,40
16.	Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti (A1007)	2.070.098,16	1.263.989,26	1.135.744,20	89,85	54,86
	UKUPNO	71.630.656,16	171.027.316,85	535.661.123,61	313,20	747,81

Napomena: Ostvarenje u 2013. godini na aktivnosti Međunarodne suradnje odnosilo se isključivo na sufinanciranje programa „Poticanje energetske efikasnosti u Hrvatskoj“ kojega je u ime Vlade RH provodio projektni ured UNDP-a (Programa Ujedinjenih naroda za razvoj).

U 2015. godini je realizirano **23.710 projekata** energetske učinkovitosti. Pri tome valja istaknuti da je od toga 19.673 projekta pojedinačne kupnje energetski najučinkovitijih kućanskih uređaja (na aktivnosti Poticanje nacionalnih energetske programe), što je ostvareno kroz dva javna poziva objavljena u lipnju i rujnu 2015. Bez kućanskih uređaja, u 2015. godini je realizirano **4.037 projekata**.

PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI	Broj realiziranih projekata
Provedba nacionalnih energetske programe	19.766,00
Program obnove obiteljskih kuća	1.771,00
Program obnove višestambenih zgrada - sufin. izrade en. pregleda, en. certifikata i projektne dokumentacije	940,00
Poticanje čistijeg transporta	417,00
Provedba energetske pregleda i sustavno gospodarenje energijom	294,00
Program obnove višestambenih zgrada - provedba	269,00
Poticanje održive gradnje	119,00
Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti	50,00
Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije	41,00
Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području energetske učinkovitosti	33,00
Ostali projekti i programi energetske učinkovitosti	4,00
Potpore provedbi klimatsko-energetske politike	4,00
Program obnove javnih zgrada - provedba	1,00
Program obnove zgrada javnog sektora - fin. izrade en. pregleda, en. certifikata	1,00
Međunarodna suradnja	0,00

Slika 45. Broj realiziranih projekata energetske učinkovitosti u 2015. godini po aktivnostima Fonda

Napomena: Bez kućanskih uređaja, broj projekata na aktivnosti Provedba nacionalnih energetske programe je 91.

Ukoliko se usporedi broj realiziranih ugovora (projekata) Fonda za 2015. godinu s brojem projekata realiziranim u 2013. i 2014. godini, vidi se da je značajno više projekata realizirano u 2015. godini. Ukupnih realiziranih projekata Fonda u 2015. godini je 1.540,22% više u odnosu na 2013. godinu i 347,3% više u odnosu na 2014. godinu (**promatrano bez kućanskih uređaja!**).

Tablica 17. Usporedba broja realiziranih projekata u 2015. godini u odnosu na 2013. i 2014. godinu za programe i projekte energetske učinkovitosti (po aktivnostima)

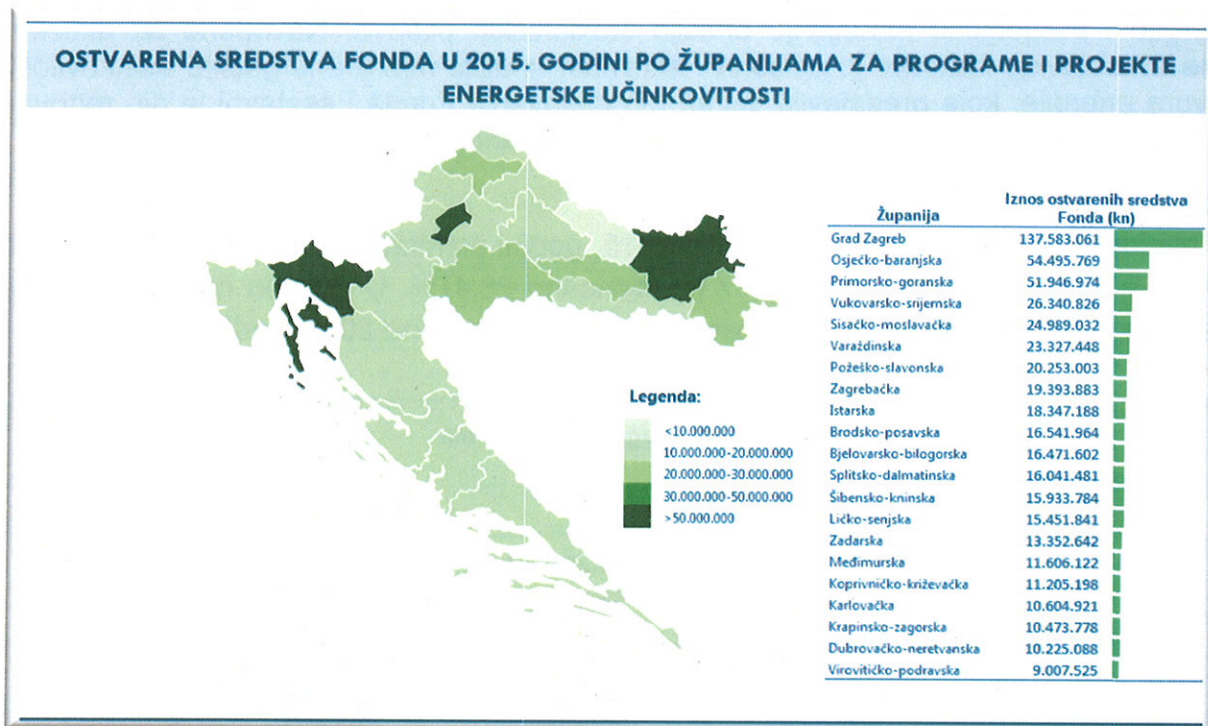
Red. broj	PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI	2013.	2014.	2015.
1.	Provedba nacionalnih energetske programa (K2018)	69	106	19.766
2.	Provedba energetske pregleda i sustavno gospodarenje energijom (K2019)	36	357	294
3.	Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (K 2020)	67	87	41
4.	Poticanje održive gradnje (K2021)	57	150	119
5.	Poticanje čistijeg transporta (K2022)	11	339	417
6.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području energetske učinkovitosti (K2023)	4	20	33
7.	Ostali projekti i programi energetske učinkovitosti (K2024)	5	8	4
8.	Program obnove zgrada javnog sektora – provedba (K2040)	0	0	1
9.	Program obnove višestambenih zgrada – provedba (K2041)	0	0	269
10.	Program obnove zgrada javnog sektora – financiranje izrade energetske pregleda, energetske certifikata i projektnih zadataka (K2042)	0	1	1
11.	Program obnove višestambenih zgrada – sufinanciranje izrade energetske pregleda, en. certifikata i projektne dokumentacije (K2043)	0	107	940
12.	Program obnove obiteljskih kuća	0	0	1.771
13.	Potporna provedbi klimatsko-energetske politike (A1005)	0	5	4
14.	Međunarodna suradnja (A1006)	2	0	0
15.	Poticanje edukativnih i informacijske aktivnosti u području EnU (A1007)	25	41	50
	UKUPNO	276	1.224	23.710

U usporedbi s prethodnim godinama može se reći da je evidentiran značajan porast ostvarenih sredstva Fonda i realiziranih projekata energetske učinkovitosti. Jedan od glavnih razloga je i činjenica da je u 2015. godini raspisano sveukupno 25 natječajeva i javnih poziva, od čega je 21 bio javni poziv koji je u odnosu na natječaje uvelike olakšao dostupnost i brzinu dodjele te apsorpcije sredstava Fonda.

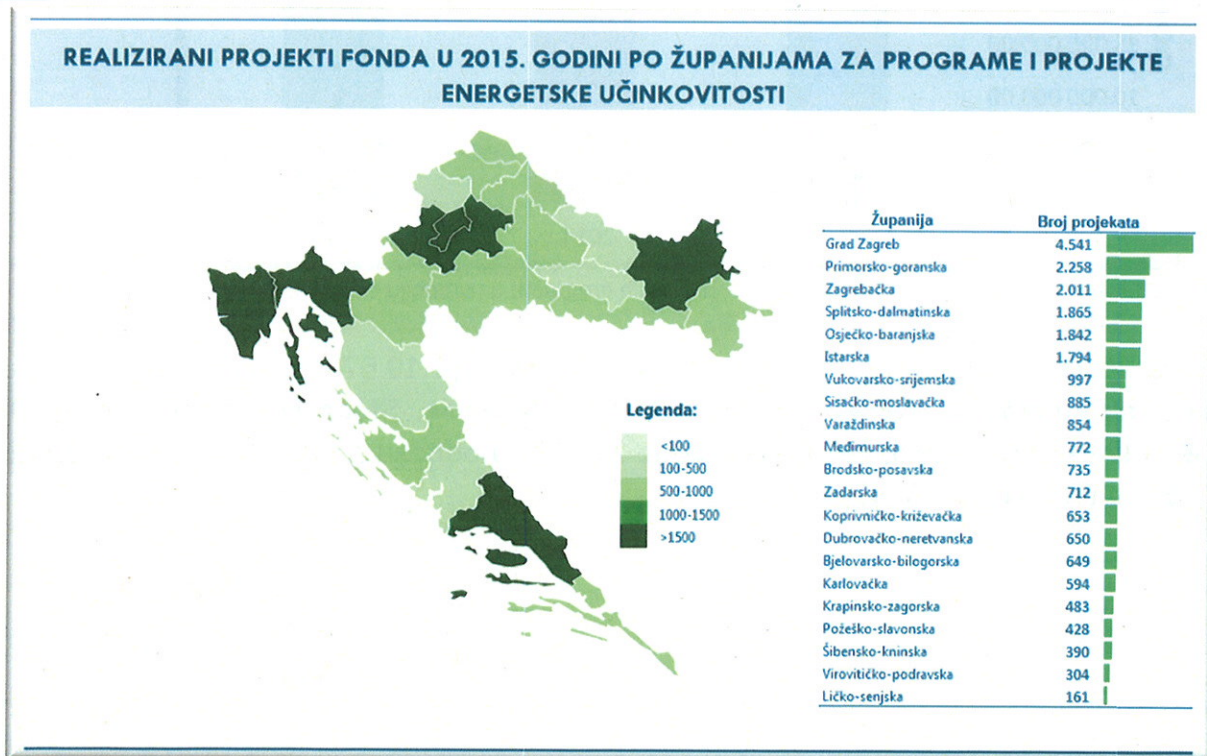
Zanimljivo je pogledati i geografsku raspodjelu dodijeljenih sredstava i broja realiziranih projekata, što je prikazano na donjim slikama. Najviše sredstava u 2015. godini ostvareno je u Gradu Zagrebu i to većinom za projekte energetske obnove javnih i komercijalnih zgrada, nakon čega slijede Osječko-baranjska županija s najviše ostvarenih sredstava za projekte obnove obiteljskih kuća i Primorsko-goranska županija s najviše ostvarenih sredstava za projekte obnove višestambenih zgrada.

Najviše je realiziranih ugovora (projekata) u 2015. godini također je u Gradu Zagrebu i to većinom

za projekte sufinanciranja kupnje kućanskih uređaja energetskog razreda A+++, nakon čega slijede Primorsko-goranska županija i Zagrebačka županija također s najviše realiziranih projekata za sufinanciranje kupnje kućanskih uređaja energetskog razreda A+++.

Slika 46. Ostvarena sredstva Fonda za programe i projekte energetske učinkovitosti u 2015. godini po aktivnostima Fonda

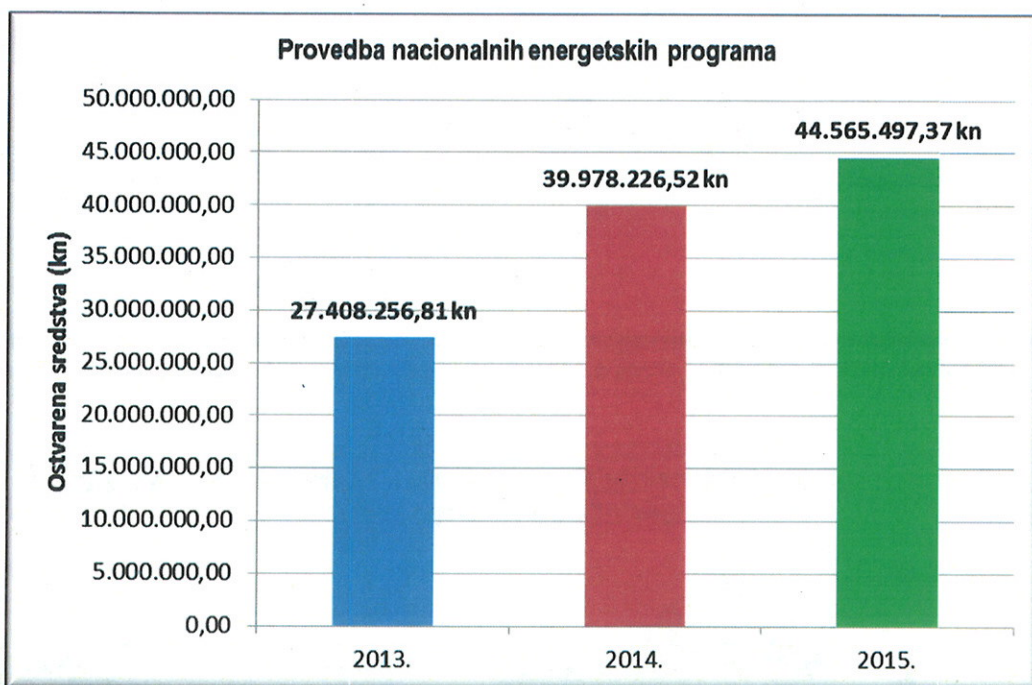
Slika 47. Broj realiziranih projekata Fonda u 2015. godini po aktivnostima Fonda

PREGLED OSTVARENJA PO AKTIVNOSTIMA

Djelovanje Fonda u području energetske učinkovitosti u 2015. godini bilo je organizirano kroz 15 aktivnosti kojima se osiguralo sufinanciranje različitih vrsta projekata koji doprinose smanjenju potrošnje energije i posljedično smanjenju emisija stakleničkih plinova. Navedene su aktivnosti kratko opisane u nastavku. Također je opisana i aktivnost analize mjera energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, koja predstavlja važan dio djelovanja Fonda i sastavni je dio redovnog poslovanja, te se za nju ne predviđaju posebna sredstva u Financijskom planu.

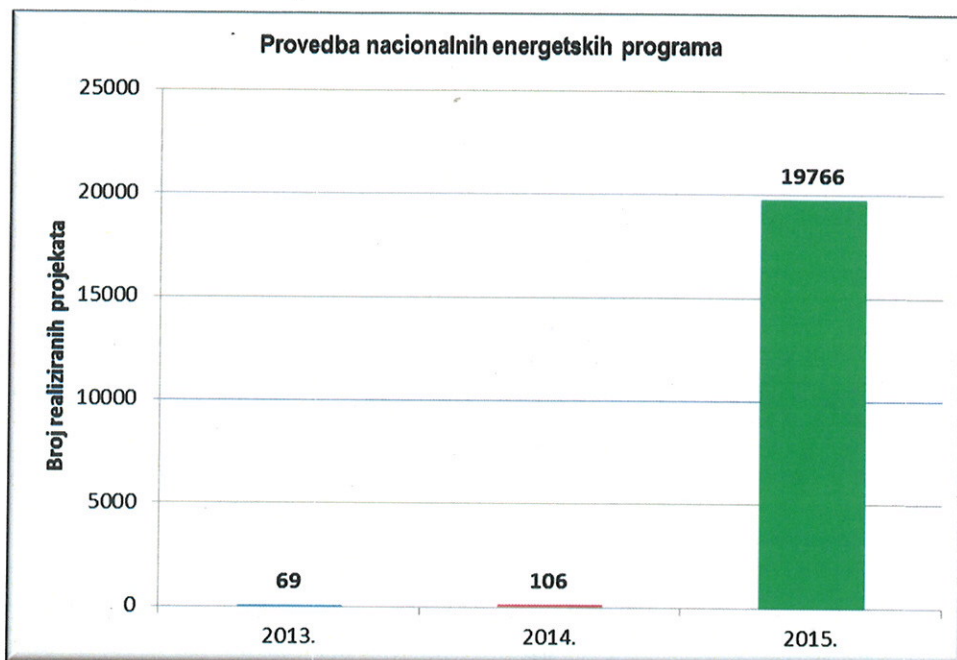
3.2.1. Provedba nacionalnih energetske programa

Za provedbu nacionalnih energetske programa u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 45.257.00,00 kn, a ostvareno je 44.565.497,37 kn, odnosno 98,47%. U odnosu na 2013. godinu ostvarena sredstva povećana su 62,60% odnosno 11,47% u odnosu na 2014. godinu.

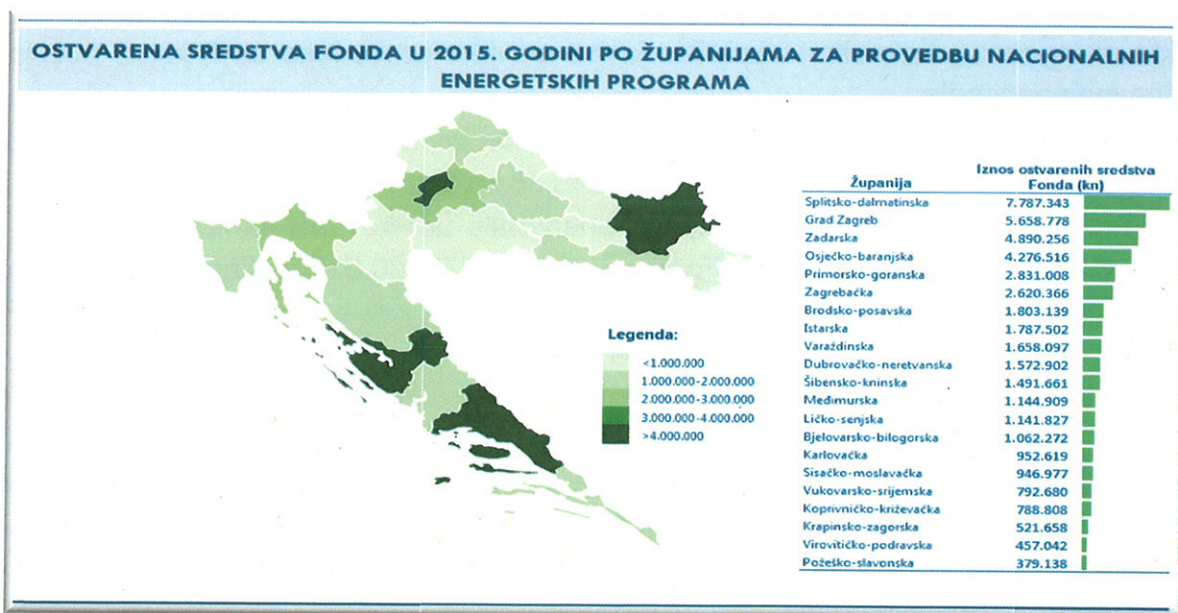
Slika 48. Ostvarena sredstva Fonda za provedbu nacionalnih energetske programa u razdoblju od 2013. do 2015. godine

U 2015. godini ukupno je realizirano 19.764 projekata, ali od toga 19.673 projekta (ugovora) se odnose na kupovinu kućanskih uređaja energetskog razreda A+++ . Stoga se na ovoj aktivnosti može reći da je ostvaren 91 projekt, što je povećanje 31,88% u odnosu na 2013. godinu odnosno smanjenje 14,15% u odnosu na 2014. godinu.

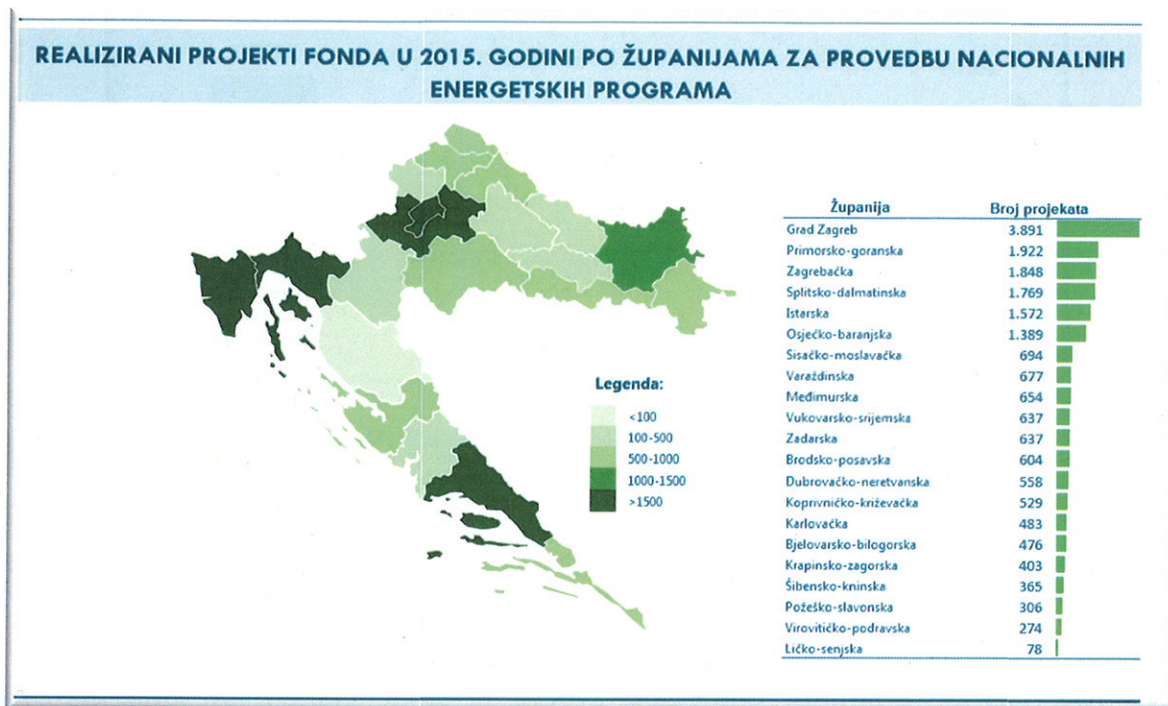
Slika 49. Broj realiziranih projekata Fonda za provedbu nacionalnih energetskeih programa u razdoblju od 2013. do 2015. godine (Napomena: Ukoliko se izuzmu projekti (ugovori) kupnje kućanskih uređaja energetskeog razreda A+++, broj realiziranih projekata u 2015. godini je 91.

Geografska raspodjela ostvarenih sredstava Fonda u 2015. godini za provedbu nacionalnih energetskeih programa prikazana je na donjoj slici. Najviše sredstava u 2015. godini ostvareno je na području Splitsko-dalmatinske županije i to u većini za projekte energetskei učinkovite i ekološke javne i vanjske rasvjete, nakon čega slijede Grad Zagreb za projekte sufinansiranja kupnje kućanskih uređaja energetskeog razreda A+++ te Zadarska županija također za projekte energetskei učinkovite i ekološke javne i vanjske rasvjete.

Slika 50. Ostvarena sredstva Fonda za provedbu nacionalnih energetskeih programa u 2015. godini po županijama Najviše realiziranih ugovora (projekata) u 2015. godini je u Gradu Zagrebu, nakon čega slijede

Primorsko-goranska i Zagrebačka županija u većini za projekte sufinanciranja kupnje kućanskih uređaja energetskog razreda A+++.

Slika 51. Broj realiziranih projekata Fonda za provedbu nacionalnih energetskih programa u 2015. godini po županijama

U 2015. godini putem javnih poziva i natječaja odobreno je 37.009.717,97 kn za 143 projekta, a sufinanciranje projekata iz nacionalnih energetskih programa odvijalo se kroz sljedeća programska područja, u skladu s Programom rada:

Energetski učinkovita i ekološka javna rasvjeta

Za projekte energetski učinkovite i ekološke javne rasvjete provedena su 3 javna poziva i to za neposredno sufinanciranje:

- provedbe projekata energetski učinkovite i ekološke javne i vanjske rasvjete, po kojem su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 25.669.043,36 kn za 32 projekata,
- izrade projektne dokumentacije za projekte energetski učinkovite i ekološke javne ili vanjske rasvjete za koji su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 2.100.912,09 kn za 39 projekt te za
- provedbu energetskih pregleda sustava javne rasvjete za koji su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 2.456.017,04 kn za 81 sustav javne rasvjete.

Ovo područje tradicionalno je atraktivno te je takvo ostalo i u 2015. godini, a broj prijava za izradu projekta dokumentacije ukazuje da je realno očekivati veliki interes za provedbu i u sljedećoj godini. Valja istaknuti da je javnim pozivom Fonda omogućeno sufinanciranje provedbe projekata rekonstrukcije javne rasvjete po tri modela sufinanciranja – klasični, javno-privatno partnerstvo i ugovor o energetskom učinku kako bi se potaknulo tržište energetskih usluga, sve u skladu s Programom rada.

Energetska učinkovitost u industriji

Za projekte energetske učinkovitosti u industriji proveden je 1 natječaj za sufinanciranje energetski učinkovitih elektromotornih pogona i ostalih mjera energetske učinkovitosti u proizvodnim procesima, po kojem su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 12.872.484,56 kn za 31 projekt. Broj projekata u ovom području pokazuje da je i dalje interes industrijskih tvrtki za ovakve projekte nizak te da u narednim godinama treba pojačati informativno-edukativne aktivnosti upravo za ovaj sektor. Ipak, broj projekata je u 2015. godini porastao u odnosu na 2014. godinu, kada ih je odobreno 18. Također treba istaknuti da su u 2015. godini započete prve aktivnosti Mreže industrijske energetske efikasnosti (MIEE), koja okuplja predstavnike Ministarstva gospodarstva, Ministarstva poduzetništva i obrta, Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Centra za praćenje poslovanje energetskog sektora i investicije, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske udruge poslodavaca i Fonda te je zajednički provedeno 7 radionica koje su za cilj upravo imale informiranje o zakonskim obvezama, koristima i mogućnostima sufinanciranja projekata energetske učinkovitosti u industriji i općenito u poslovnom sektoru.

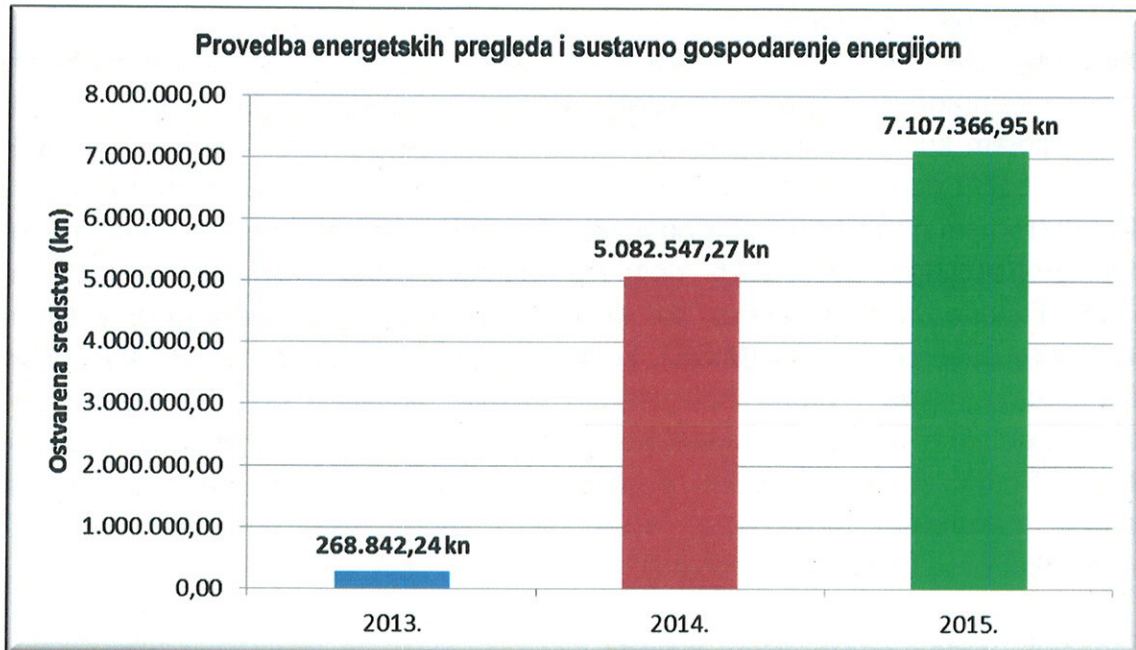
Kupnja kućanskih uređaja energetskog razreda A+++

U skladu s 3.NAPEnU i Programom rada, Fond je u 2015. godini pokrenuo program sufinanciranja energetski najučinkovitijih kućanskih uređaja. Valja istaknuti da se ova mjera nalazila u svim NAPEnU-ima, kao i u Nacionalnom programu energetske učinkovitosti za razdoblje 2008.-2016. godine, ali unatoč tome nikada nije implementirana. Fond je uložio sredstva u razvoj web aplikacije za vrlo jednostavnu prijavu građana i administraciju sustava te je u dva javna poziva omogućio sufinanciranje kupnje energetski najučinkovitijih kućanskih uređaja energetskog razreda A+++ za gotovo 20.000 građana (19.673).

Za provedbu nacionalnih energetskih programa u 2015. godini ukupno je ugovoreno sredstava u iznosu od 72.103.175,95 kn za 19.876 projekata. Ukoliko se izuzmu projekti (ugovori) za kućanske uređaje, to znači da su na ovoj aktivnosti u 2015.godini ugovorena 203 projekta.

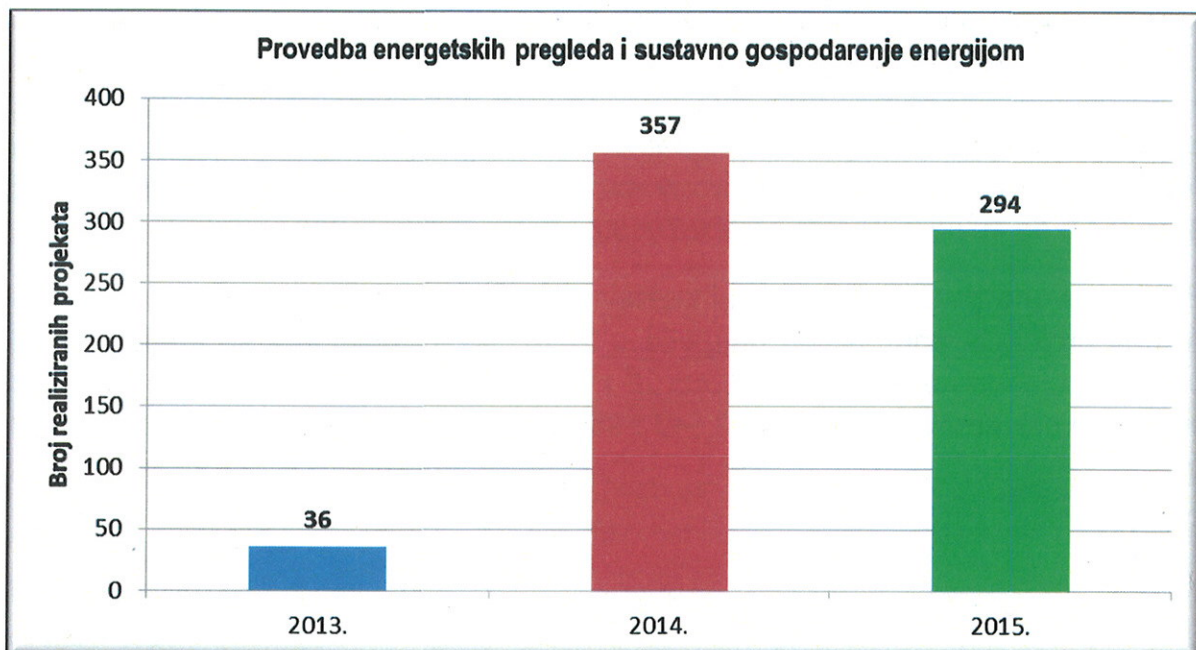
3.2.2. Provedba energetskih pregleda i sustavno gospodarenje energijom

Za provedbu projekata energetskih pregleda u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 7.797.000,00 kn, a ostvareno je 7.107.366,95 kn, odnosno 91,16%. U odnosu na 2013. godinu povećan je udio ostvarenih sredstava za 2.543.69% odnosno za 39% u odnosu na 2014. godinu.

Slika 52. Ostvarena sredstva Fonda za provedbu energetskeg pregleda i demonstracijskih aktivnosti u razdoblju od 2013. do 2015. godine

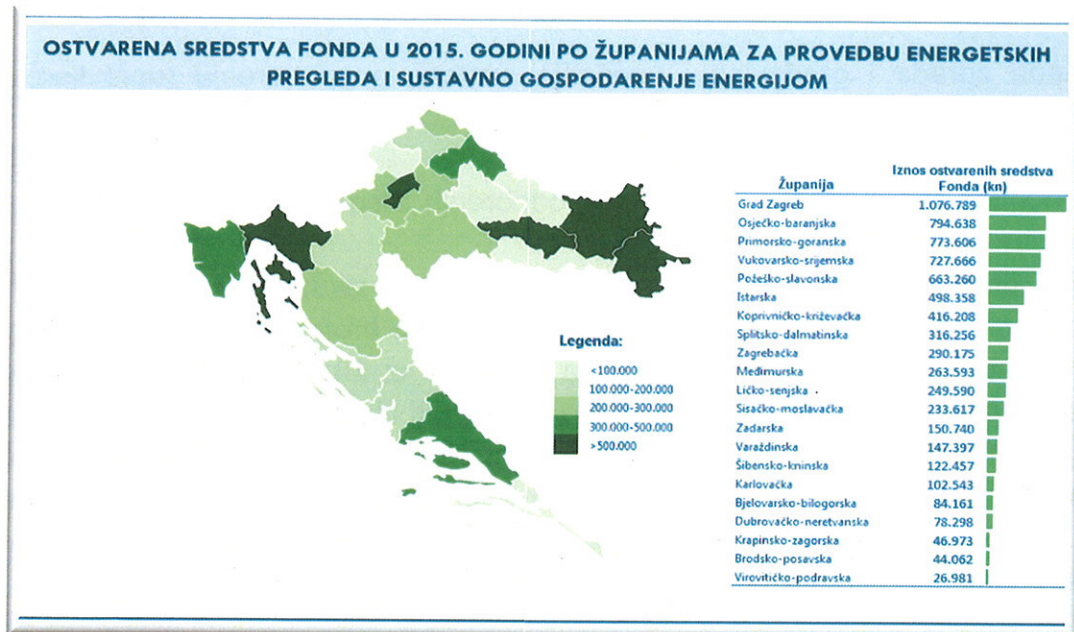
U 2015. godini ukupno je realizirano 294 projekata provedbe energetskeg pregleda, što je 716,67% više nego u 2013. godini odnosno za 17,65% manje u odnosu na 2014. godinu.

Slika 53. Broj realiziranih projekata Fonda za provedbu energetskeg pregleda i demonstracijskih aktivnosti u razdoblju od 2013. do 2015. godine

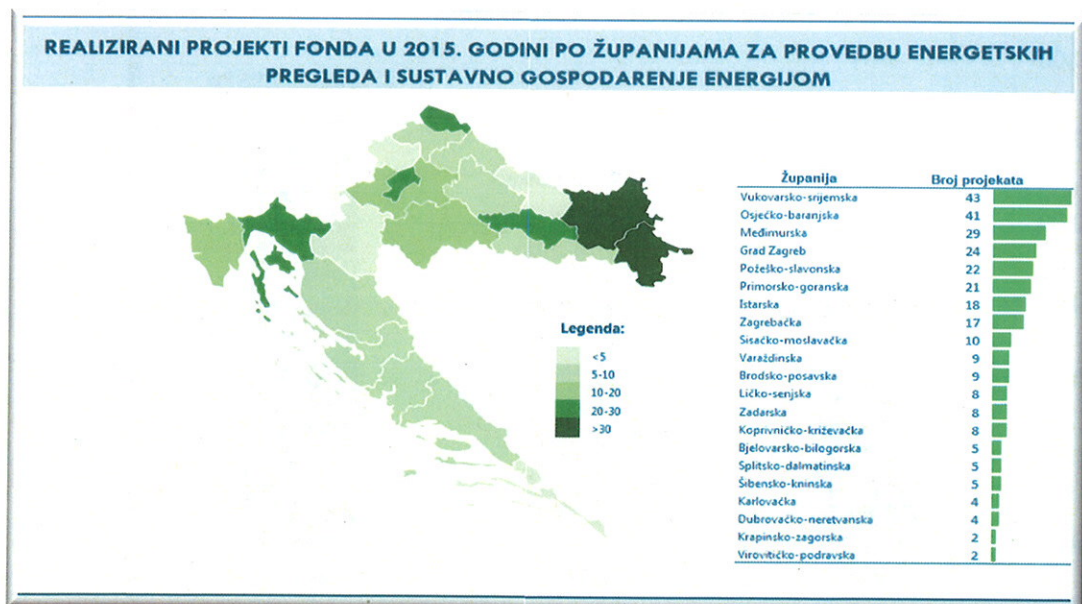
Geografska raspodjela ostvarenih sredstva Fonda u 2015. godini za provedbu energetskeg pregleda i sustavno gospodarenje energijom prikazana je na donjoj slici. Najviše sredstva Fonda u 2015. godini ostvareno je na području Grada Zagreba, nakon čega slijede Osječko-baranjska i Primorsko-goranska županija i to najviše za izradu energetskeg pregleda u zgradama, koje su

pravo na sufinanciranje ostvarile u proteklim godinama.

Slika 54. Ostvarena sredstva Fonda za provedbu energetskih pregleda i sustavno gospodarenje energijom u 2015. godini po županijama

U 2015. godini najviše je realiziranih projekata provedbe energetskih pregleda u Vukovarsko-srijemskoj i Osječko baranjskoj županiji s preko 40 realiziranih projekata, nakon čega slijede Međimurska županija, Grad Zagreb te Požeško-slavonska županija također u većini za izradu energetskih pregleda u zgradama.

Slika 55. Broj realiziranih projekata Fonda za provedbu energetskih pregleda i sustavno gospodarenje energijom u 2015. godini po županijama

U 2015. godini raspisana su dva javna poziva za sufinanciranje:

- energetskih pregleda zgrada i građevina i uvođenja sustava gospodarenja (upravljanja)

energijom u skladu sa normom HRN EN ISO50001 u malim i srednjim poduzećima i kod fizičkih osoba (obrta) za koji su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 1.292.913,94 kn za 68 projekata,

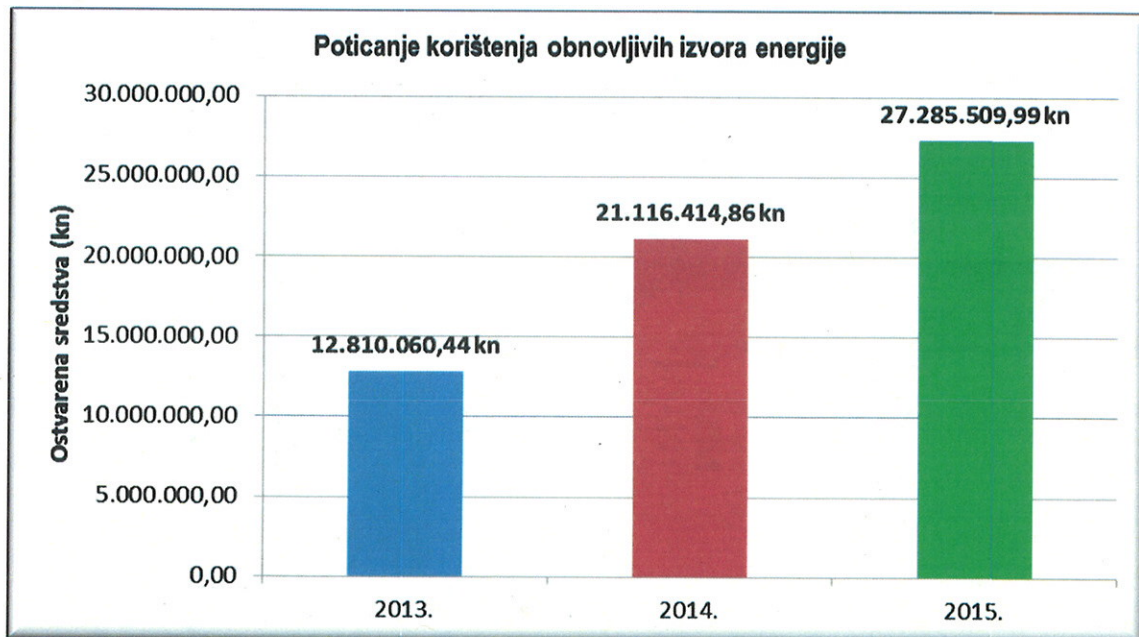
- energetskih pregleda zgrada i građevina i uvođenja sustava gospodarenja (upravljanja) energijom u skladu sa normom HRN EN ISO50001 u velikim poduzećima za koji su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 932.360,34 kn za 31 projekt.

U ovom trenutku nije moguće reći konačan broj i iznos odobrenih sredstava po ova dva javna poziva, s obzirom da su oba zatvorena 31.12.2015. .

Za provedbu energetskih pregleda i sustavno gospodarenje energijom ukupno je u 2015. godini ugovoreno sredstava u iznosu od 833.934,28 kn za 37 projekata. Ove brojke najvećim su dijelom rezultat ugovaranja projekata koji su odobreni po javnim pozivima iz 2014. Godine, dok će se ugovaranje projekata odobrenih po javnim pozivima iz 2015. ostvariti tijekom 2016., s obzirom da su oba javna poziva zatvorena koncem godine. Valja istaknuti da je Fond ovim aktivnostima pomogao velikim poduzećima da ostvare svoju zakonsku obvezu provedbe energetskog pregleda u skladu sa Zakonom o energetske učinkovitosti, dok je malim i srednjim poduzećima pomogao da sustavno počnu gospodariti energijom u skladu s odredbama 3.NAPEnU.

3.2.3. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije

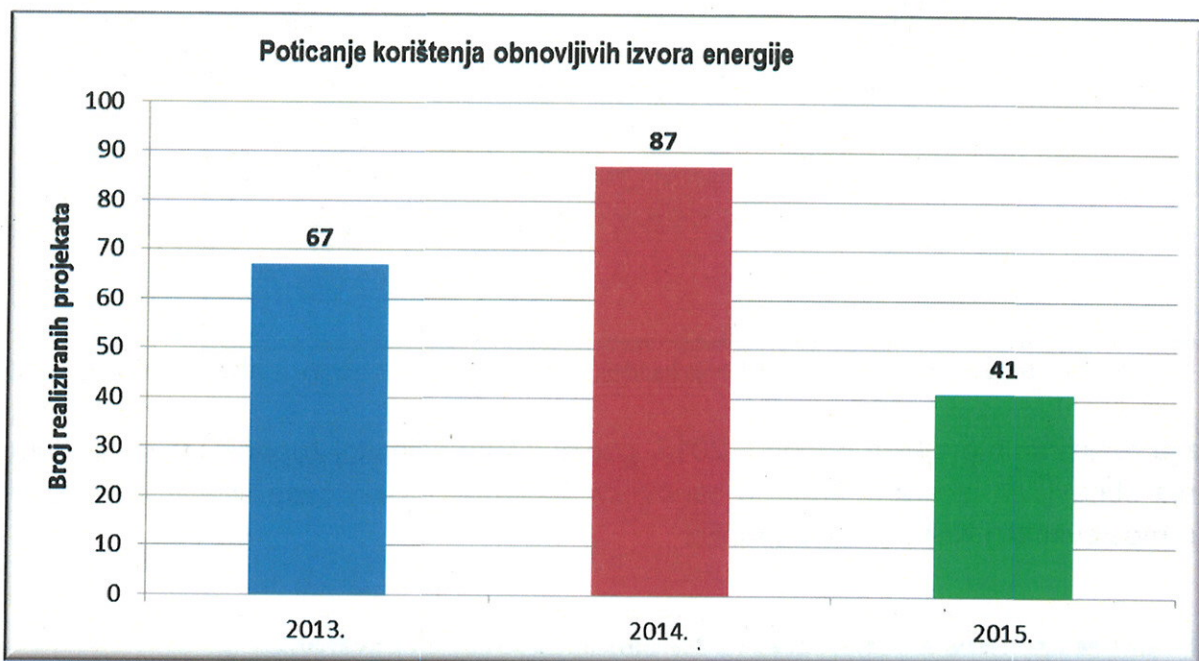
Za provedbu projekata poticanja korištenja obnovljivih izvora energije u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 19.151.000,00 kn, a ostvareno je 27.285.509,99 kn, odnosno 142,48%. U odnosu na 2013. godinu ostvarena sredstva povećana su za 113,00% odnosno za 29,21% u odnosu na 2014. godinu.

Slika 56. Ostvarena sredstva Fonda za projekte poticanja korištenja obnovljivih izvora energije u razdoblju od 2013. do 2015. godine

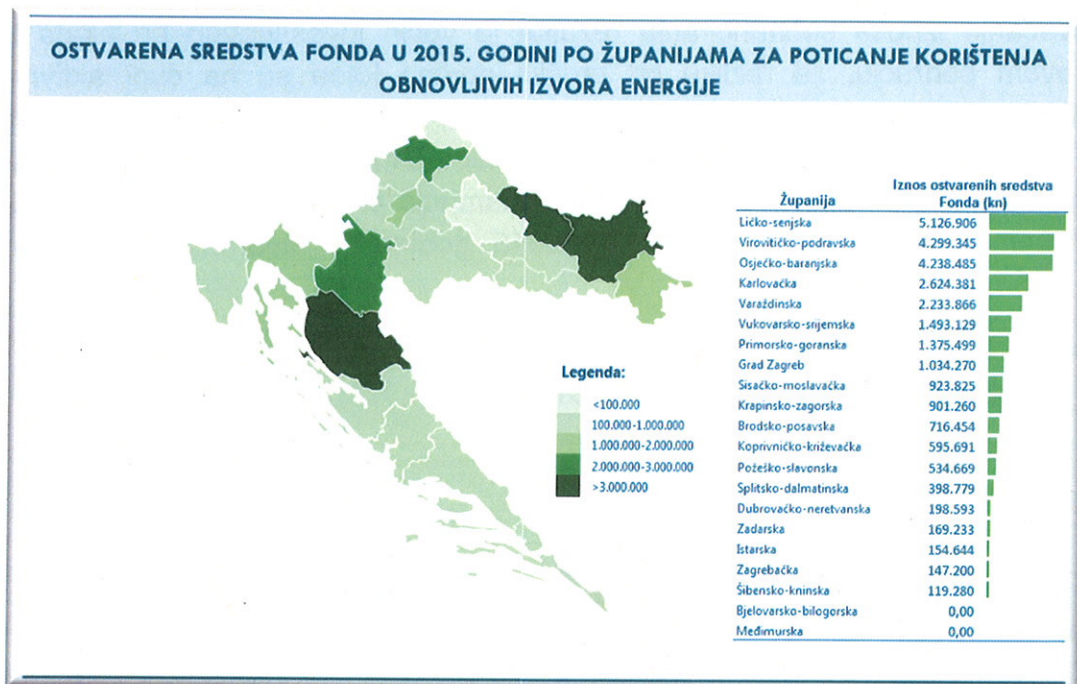
U 2015. godini ukupno je realiziran 41 projekt poticanja korištenja obnovljivih izvora energije što je 38,81% manje nego u 2013. godini odnosno 52,87% manje nego u 2014. godini. Ovo smanjenje

broja projekata, a povećanje iznosa sufinanciranja rezultat je većih investicijskih projekata koji počinju dominirati u ovom području, za razliku od prošlih godina kada su na ovoj aktivnosti dominirali mali projekti obnovljivih izvora energije u kućanstvima, koja su sufinanciranje dobivala preko jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Između ostaloga, ovo je i posljedica vrlo intenzivnih informativno-edukacijskih aktivnosti koje je Fond usmjerio prema poslovnom sektoru, a pogotovo prema turističkom sektoru za kojega je tijekom 2015. godine bio otvoren i zaseban javni poziv.

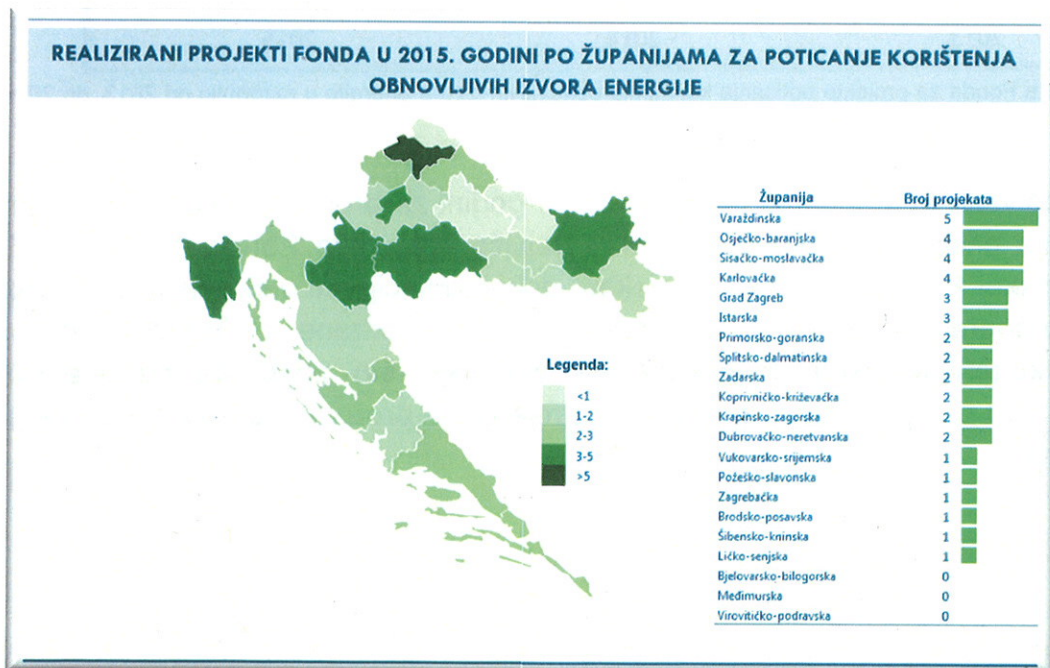
Slika 57. Broj realiziranih projekata Fonda za projekte poticanja korištenja obnovljivih izvora energije u razdoblju od 2013. do 2015. godine

Geografska raspodjela ostvarenih sredstava Fonda u 2015. godini za projekte poticanja korištenja obnovljivih izvora energije prikazana je na donjoj slici. Najviše sredstava Fonda u 2015. godini ostvareno je u Ličko-senjskoj županiji za izradu projektne dokumentacije za vjetroelektranu, nakon čega slijede Virovitičko-podravska za izgradnju fotonaponske elektrane i Osječko-baranjska županija za izgradnju kogeneracijskog postrojenja na biomasu, što znači da su financijski najintenzivniji projekti upravo oni u području izgradnje postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije.

Slika 58. Ostvarena sredstva Fonda za projekte poticanja korištenja obnovljivih izvora energije u 2015. godini po županijama

Najviše je realiziranih projekata Fonda u 2015. godini u Varaždinskoj županiji i to su većinom projekti korištenja obnovljivih izvora energije u osnovnim školama, nakon čega slijede Osječko-baranjska, Sisačko-moslavačka i Karlovačka županija.

Slika 59. Broj realiziranih projekata Fonda za projekte poticanja korištenja obnovljivih izvora energije u 2015. godini po županijama

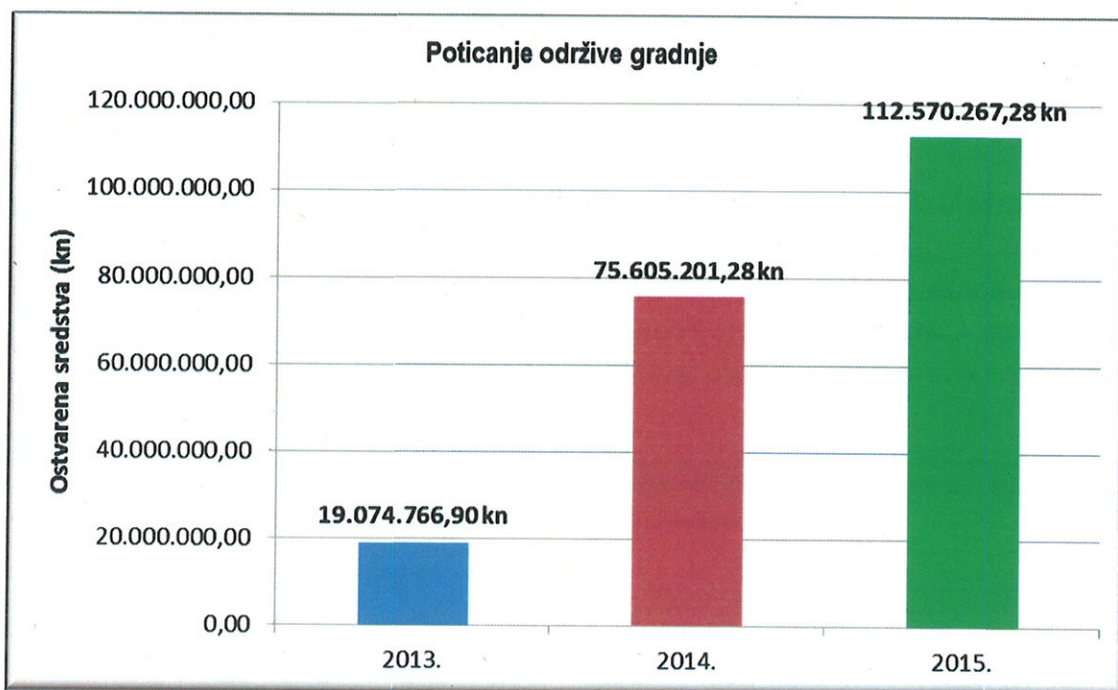
U 2015. godini proveden je 1 natječaj za sufinanciranje projekata obnovljivih izvora energije, po kojem su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 46.969.717,07 kn za 68 projekata te 1 javni poziv

za korištenje obnovljivih izvora energije u turističkom sektoru (u sklopu Programa energetske obnove komercijalnih zgrada) po kojem su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 15.696.249,06 kn za 70 projekata.

Za projekte poticanja korištenja obnovljivih izvora energije u 2015. godini ukupno je ugovoreno sredstava Fonda u iznosu od 64.941.596,74 kn za 136 projekata.

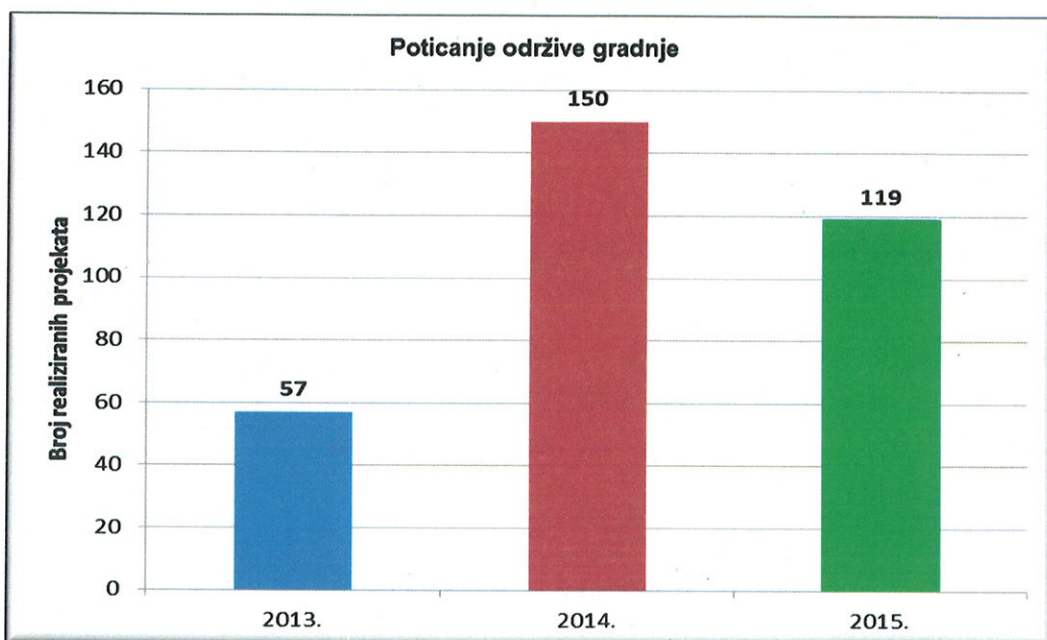
3.2.4. Poticanje održive gradnje

Za provedbu projekata održive gradnje u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 99.080.000,00 kn, a ostvareno je 112.570.267,28kn, odnosno 113,62%. U odnosu na 2013. godinu ostvarena sredstva povećana su za 590,15% odnosno za 148,89% u odnosu na 2014. godinu.

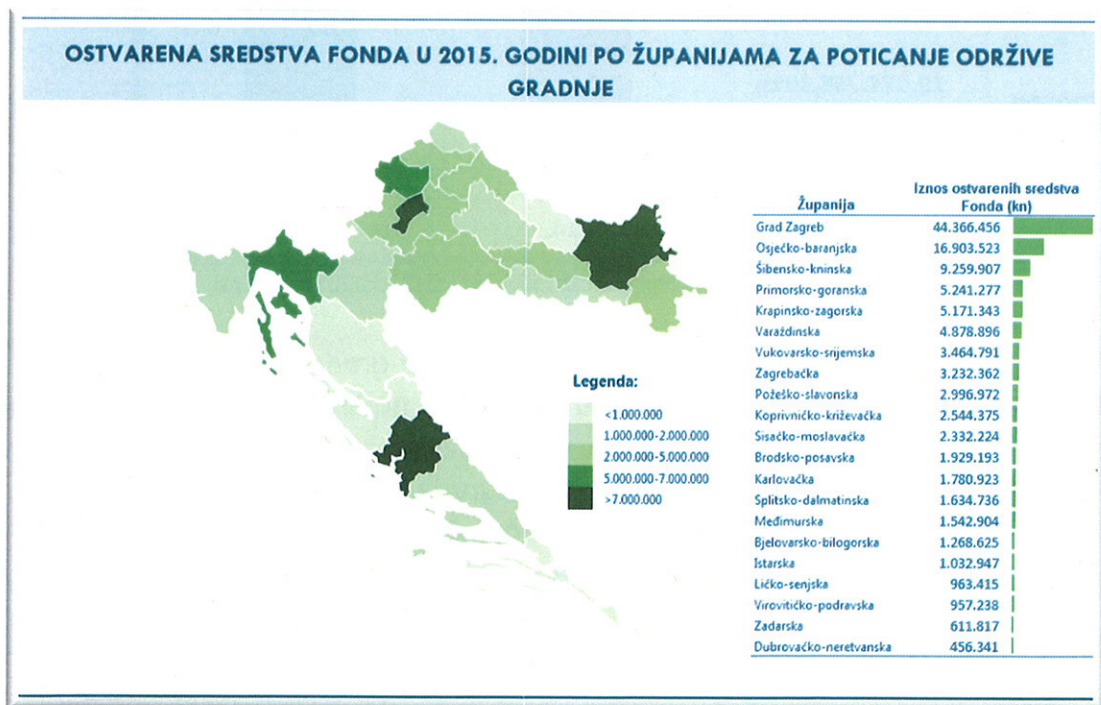
Slika 60. Ostvarena sredstva Fonda za projekte poticanja održive gradnje u razdoblju od 2013. do 2015. godine

U 2015. godini ukupno je realizirano 119 projekata poticanja održive gradnje što je 208,77% više nego u 2013. godini odnosno 20,67% manje u odnosu na 2014. godinu. Ovo smanjenje broja projekata, a povećanje iznosa sufinanciranja rezultat je većih investicijskih projekata koji počinju dominirati u ovom području, tj. projekata integralne obnove zgrada, za razliku od prošlih godina kada su na ovoj aktivnosti dominirali mali projekti, uključujući one u kućanstvima, koja su sufinanciranje dobivala preko jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Slika 61. Broj realiziranih projekata Fonda za projekte poticanja održive gradnje u razdoblju od 2013. do 2015. godine

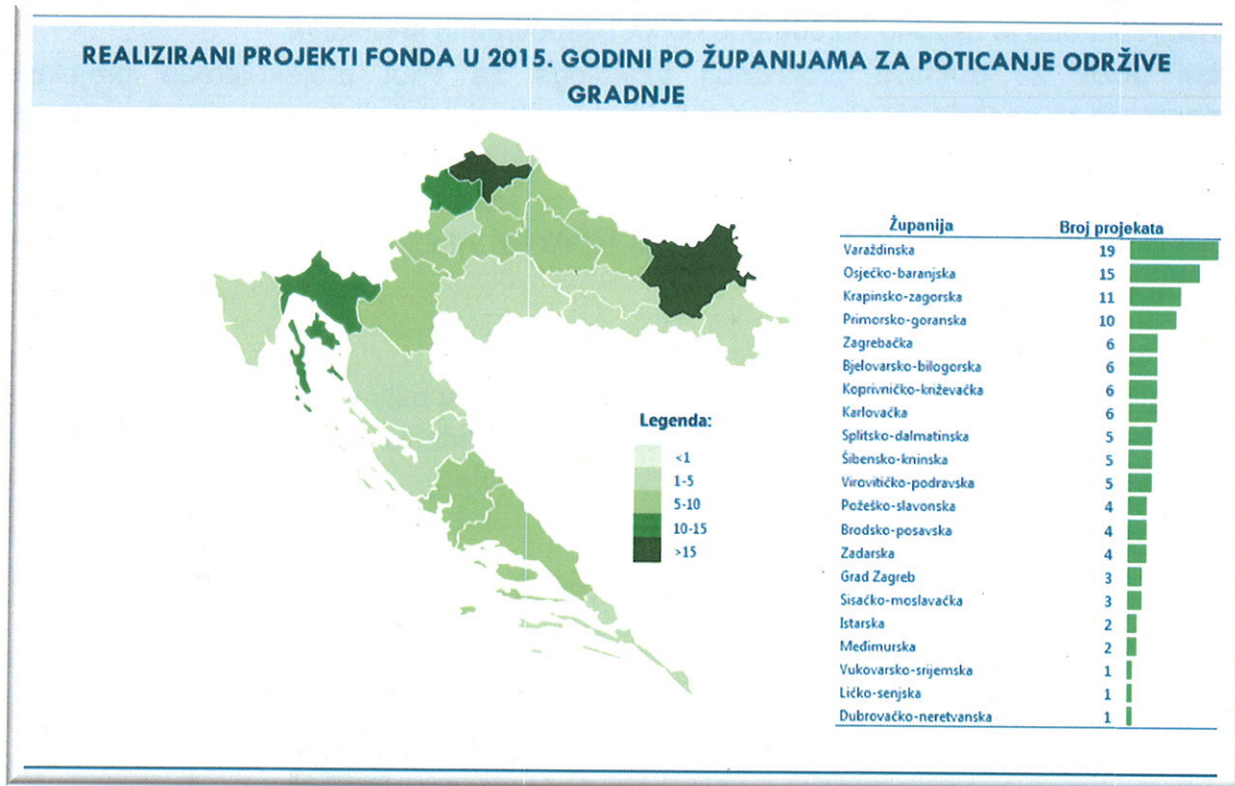
Geografska raspodjela ostvarenih sredstava Fonda u 2015. godini za projekte poticanja održive gradnje prikazana je na donjoj slici. Najviše sredstava Fonda u 2015. godini ostvareno je na području Grada Zagreba i to u većini za energetska obnovu studentskog naselja Stjepan Radić i studentskog naselja Cvjetno naselje u Zagrebu, nakon čega slijede Osječko-baranjska i Šibensko-kninska županija za energetska obnovu javnih zgrada.

Slika 62. Ostvarena sredstva Fonda za projekte poticanja održive gradnje u 2015. godini po županijama

Najviše je realiziranih projekata Fonda u 2015. godini i to za energetska obnovu javnih zgrada u

Varaždinskoj županiji, nakon čega slijede Osječko-baranjska, Krapinsko-zagorska i Primorsko-goranska županija.

Slika 63. Broj realiziranih projekata Fonda za projekte poticanja održive gradnje u 2015. godini po županijama

U 2015. godini s ove je aktivnosti za projekte poticanja održive gradnje u nestambenim zgradama proveden je 1 natječaj, po kojem su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 131.899.636,83 kn za 228 projekata (od toga je 70 projekata u sklopu Programa energetske obnove komercijalnih zgrada, dok su preostale zgrade jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, koje nisu imale priliku ući u Program energetske obnove zgrada javnog sektora kojega provodi APN). Kroz ovaj je natječaj omogućeno i sufinanciranje izgradnje novih zgrada koje moraju biti minimalno energetskog razreda A.

Za projekte održive gradnje u 2015. godini ukupno je ugovoreno 222.011.743,39 kn za 290 projekata. Rezultat je ovo velikog interesa za projekte energetske obnove. S druge strane, neki projekti odobreni po natječaju bit će tek ugovoreni u 2016. godini zbog vremena potrebnog da korisnici provedu postupke javne nabave.

Dodatno treba istaknuti da su u 2015. godini započele aktivnosti na povlačenju sredstava iz fondova Europske unije u području energetske učinkovitosti. U sklopu Operativnog programa "Konkurentnost i kohezija" 2014.-2020. (Specifični cilj 4c1 Smanjenje potrošnje energije u zgradama javnog sektora), a u suradnji s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja (posredničko tijelo razine 1; dalje: PT1) pripremljena su i objavljena 2 otvorena poziva i to:

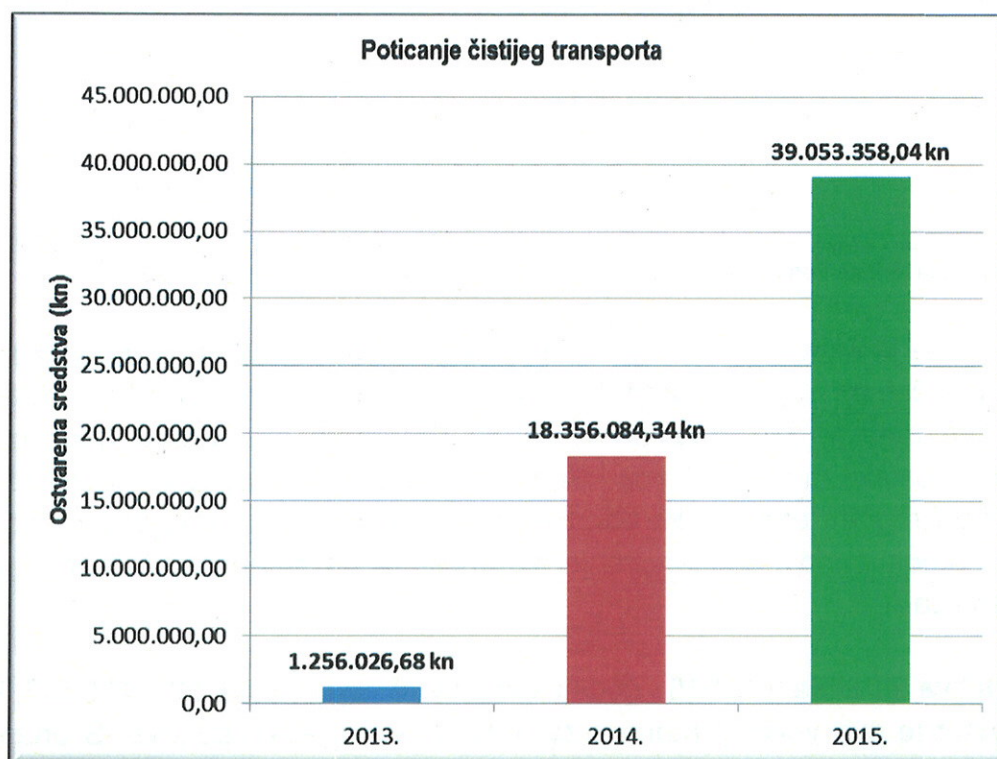
- Otvoreni poziv za dostavu projektnog prijedloga za Pilot projekt-Energetska obnova zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i

obrazovanja, Ref.oznaka 4c1.2. (datum objave: 19. lipnja 2015). Iz EU fondova osigurana su sredstva za pokriće 30% prihvatljivih troškova te sredstva Fonda od 40-65% prihvatljivih troškova. Alocirano je ukupno 50.000.000,00 kn bespovratnih sredstava.

- Otvoreni poziv za dostavu projektnog prijedloga za Pilot projekt-Izrada projektne dokumentacije za energetska obnova zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja, Ref.oznaka 4c1.1. (datum objave: 09. srpnja 2015). Iz EU fondova osigurana su sredstva za pokriće 85% prihvatljivih troškova te sredstva Fonda za 15% prihvatljivih troškova. Alocirano je ukupno 5.000.000,00 kn bespovratnih sredstava.

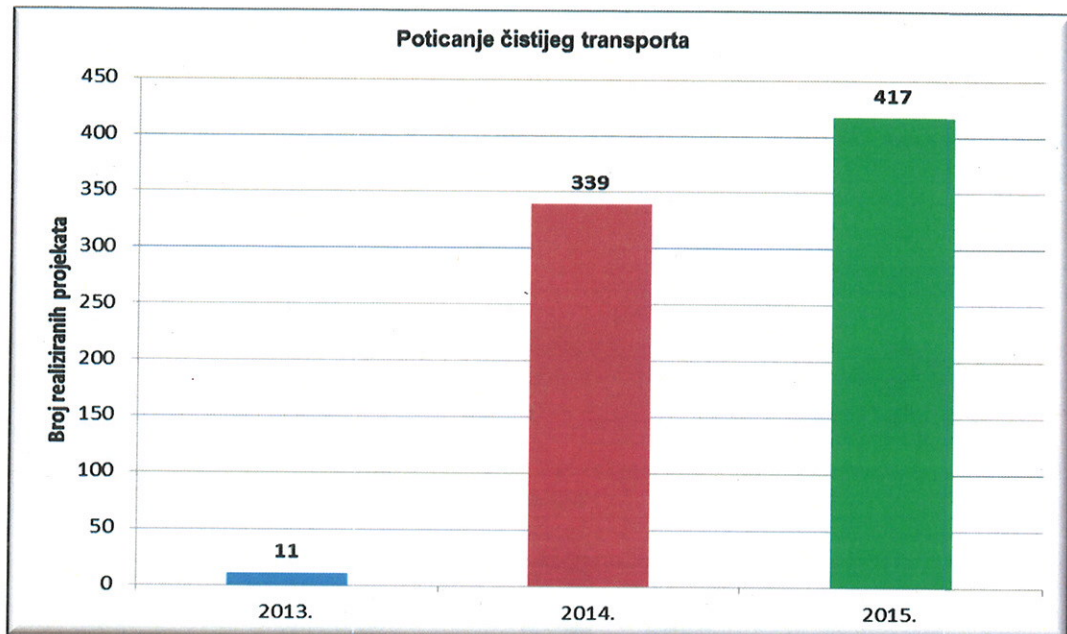
3.2.5. Poticanje čistijeg transporta

2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 31.700.000,00 kn, a ostvareno je 39.053.358,04kn, odnosno 123,20%. U odnosu na 2013. godinu ostvarena sredstva povećana su 3.109,28% odnosno 212,75% u odnosu na 2014. godinu.

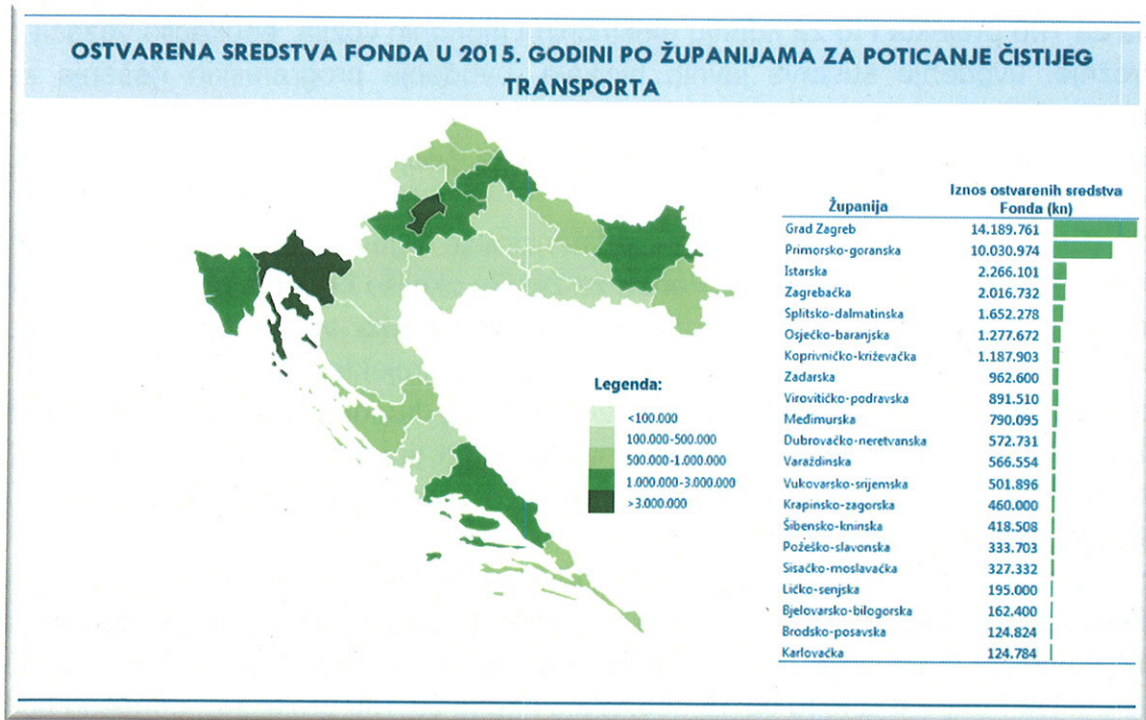
Slika 64. Ostvarena sredstva Fonda za projekte poticanja čistijeg transporta u razdoblju od 2013. do 2015. godine

U 2015. godini ukupno je realizirano 417 projekata poticanja čistijeg transporta, što je povećanje za 3.790,91% u odnosu na 2013. godinu odnosno za 123,01% u odnosu na 2014. godinu.

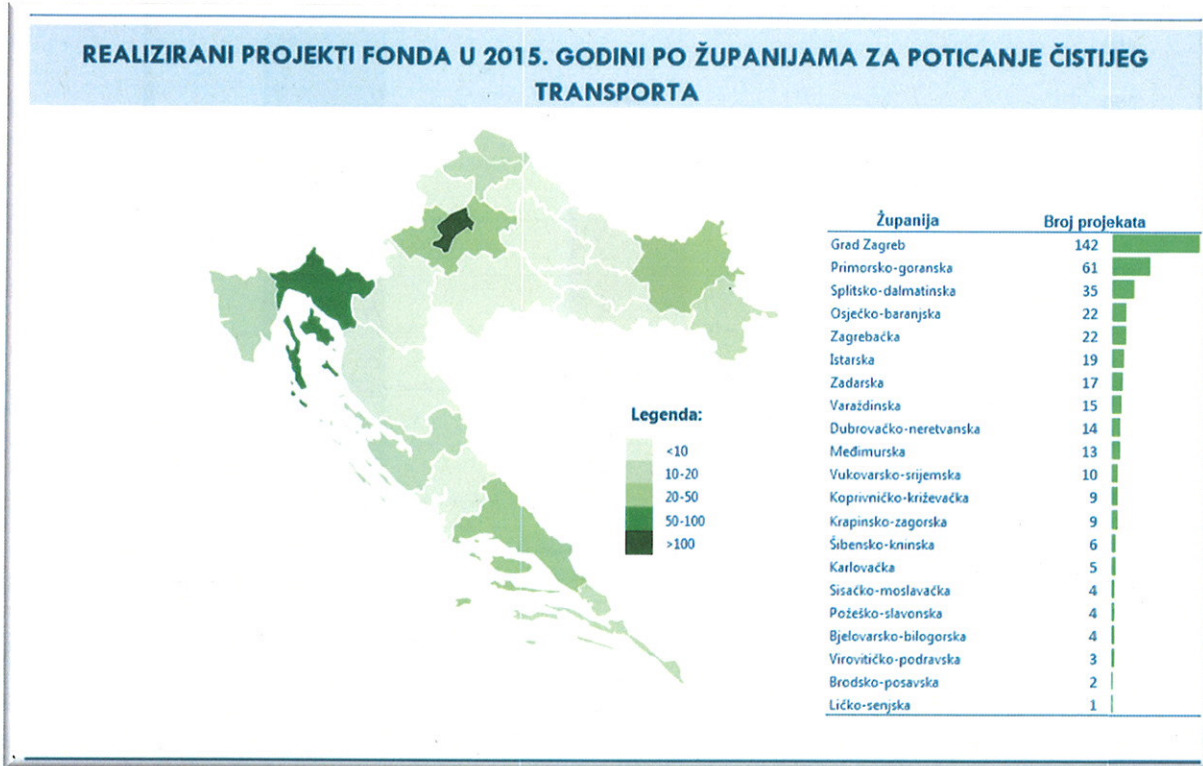
Slika 65. Broj realiziranih projekata Fonda za projekte poticanja čistijeg transporta u razdoblju od 2013. do 2015. godine

Geografska raspodjela ostvarenih sredstava Fonda u 2015. godini za projekte poticanja čistijeg transporta prikazana je na donjoj slici. Najviše sredstava Fonda u 2015. godini ostvareno je na području Grada Zagreba, nakon čega slijede Primorsko-goranska i Istarska županija i to za projekte sufinanciranja kupnje energetski učinkovitih vozila, s time da visina ostvarenih iznosa ovisi isključivo o broju i vrsti kupljenih vozila.

Slika 66. Ostvarena sredstva Fonda za projekte poticanja čistijeg transporta u 2015. godini po županijama. Najviše je realiziranih projekata Fonda u 2015. godini u Gradu Zagrebu, nakon čega slijede

Primorsko-goranska i Splitsko-dalmatinska županija također za projekte sufinanciranja kupnje energetske učinkovitih vozila.

Slika 67. Broj realiziranih projekata Fonda za projekte poticanja čistijeg transporta u 2015. godini po županijama

U 2015. godini putem javnih poziva i natječaja odobrena su sredstva Fonda u iznosu od 42.976.209,22 kuna za 766 projekata i to za kupnju električnih i hibridnih vozila, edukaciju vozača o elementima eko vožnje, uvođenje sustava javnih bicikala, uvođenje programskih rješenja za računalno planiranje i optimiranje ruta distribucija, zamjenu semaforских uređaja te pregradnju postojećih vozila na stlačeni prirodni plin. Za projekte poticanja čistijeg transporta provedeni su sljedeći javni natječaji i pozivi:

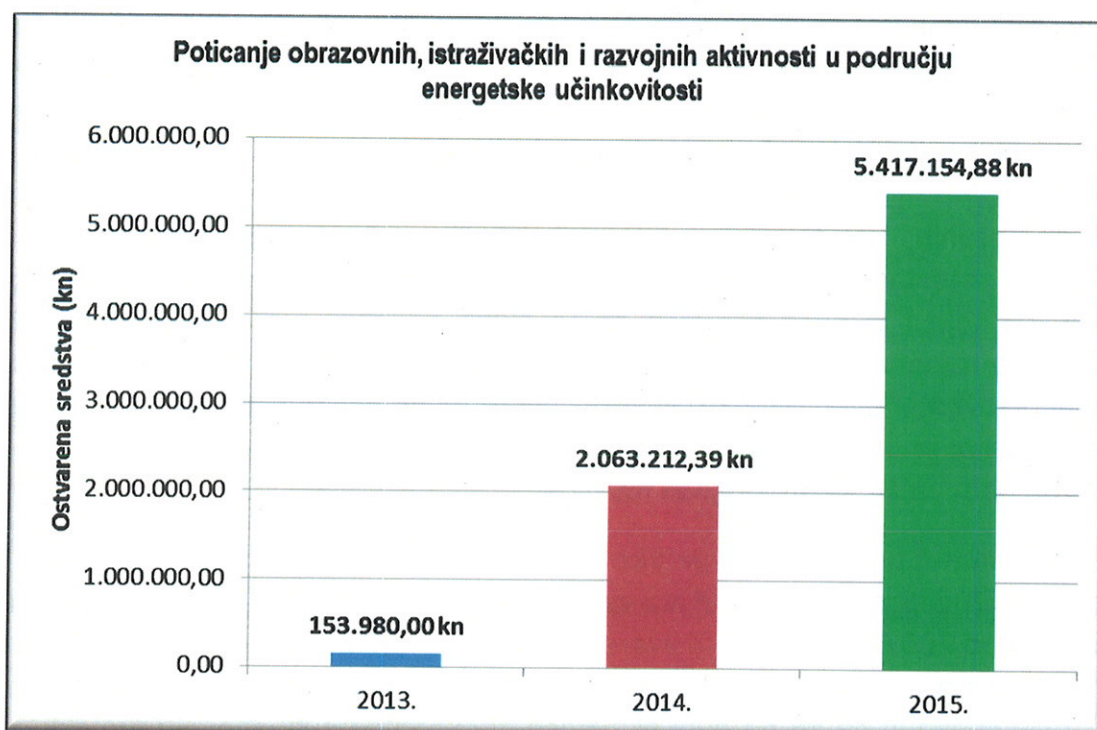
- Javni poziv (EnU-14/2015) za neposredno sufinanciranje trgovačkih društava i fizičkih osoba (obrnika) za korištenje sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost radi provedbe projekata edukacije vozača o elementima eko vožnje, po kojemu su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 75.181,60 kuna za 4 projekta,
- Javni poziv za neposredno sufinanciranje (EnU-12/2015) kupnje električnih i hibridnih vozila L1,L3,L6,L7,M1 i N1 kategorija građanima dodjelom donacije (poziv je objavljen 2 puta tijekom 2015.), po kojemu su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 16.216.986,71 kuna za 481 projekt, odnosno 481 vozilo,
- Javni poziv za neposredno sufinanciranje (EnU-13/2015) kupnje električnih i hibridnih vozila (kategorija L1, L3, L6, L7, M1, N1) trgovačkim društvima i fizičkim osobama (obrnici) dodjelom subvencija (poziv je objavljen 2 puta tijekom 2015.), po kojemu su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 18.555.476,31 kuna za 189 projekata, odnosno 501 vozilo,
- Javni Poziv (EnU-15/2015) za neposredno sufinanciranje ostalih mjera energetske

učinkovitosti u prometu za koji su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 8.128.564,60 kuna za 92 projekta.

Za projekte čistijeg transporta u 2015. godini ukupno su ugovorena sredstva Fonda u iznosu od 56.542.007,91 kn za 686 projekata. Među tim projektima su i projekti sufinancirani u sklopu programa Zelena linija kojega je pokrenulo Ministarstvo zaštite okoliša i prirode koji je namijenjen zaštićenim područjima prirode (nacionalni parkovi i parkovi prirode), kako bi i oni „ozelenili“ svoju flotu vozila i time doprinijeli očuvanju ovih područja prirode. U sklopu ovog programa sufinancirala se nabava ekološki prihvatljivih vozila i plovila te infrastruktura za punjenje električnih vozila. Tijekom 2015. godine Fond je uspostavio suradnju s Ministarstvom pomorstva, prometa i infrastrukture u prvom redu na izradi Nacionalnog okvira politike za poticanje infrastrukture za korištenje alternativnih goriva kao i na uspostavi modela za poticanje intermodalnog prijevoza.

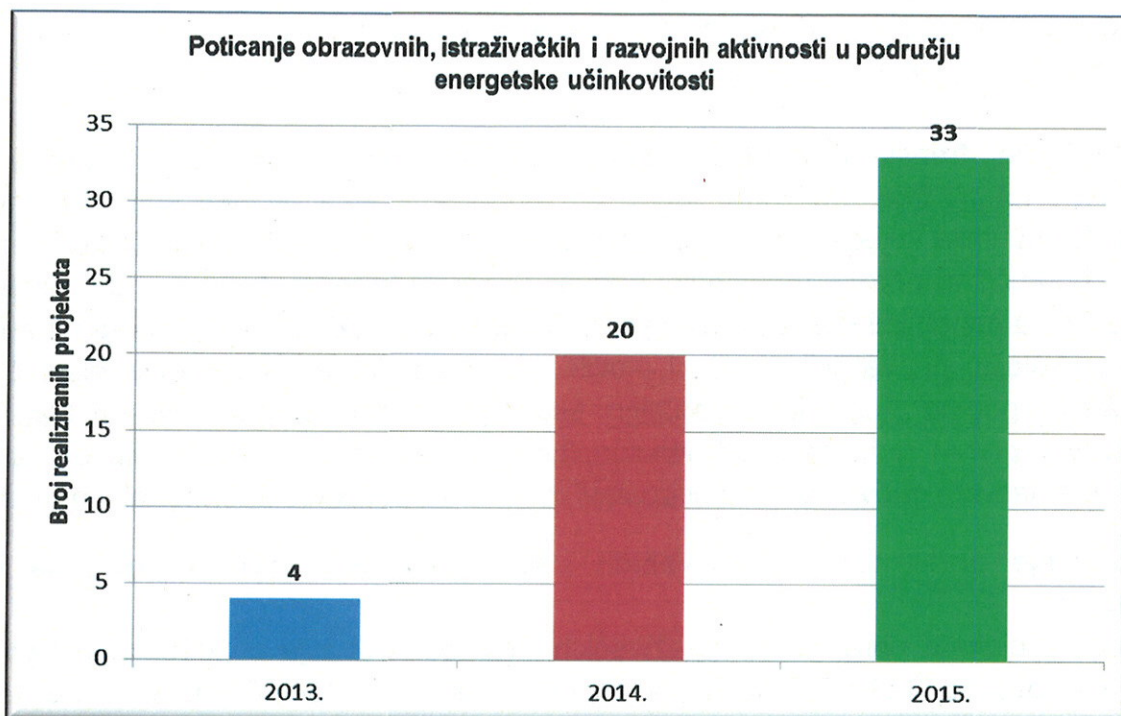
3.2.6. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u područja energetske učinkovitosti

Za provedbu projekata obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 3.991.000,00 kn, a ostvareno je 5.417.154,88 kn, odnosno 135,73%. U odnosu na 2013. godinu ostvarena sredstva povećana su 3.518,09% odnosno 262,56% u odnosu na 2014. godinu.

Slika 68. Ostvarena sredstva Fonda za projekte poticanja obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija u razdoblju od 2013. do 2015. godine

U 2015. godini ukupno je realizirano 33 projekta poticanja obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, što povećanje od 825% u odnosu na 2013. godinu odnosno 50% u odnosu na 2014. godinu.

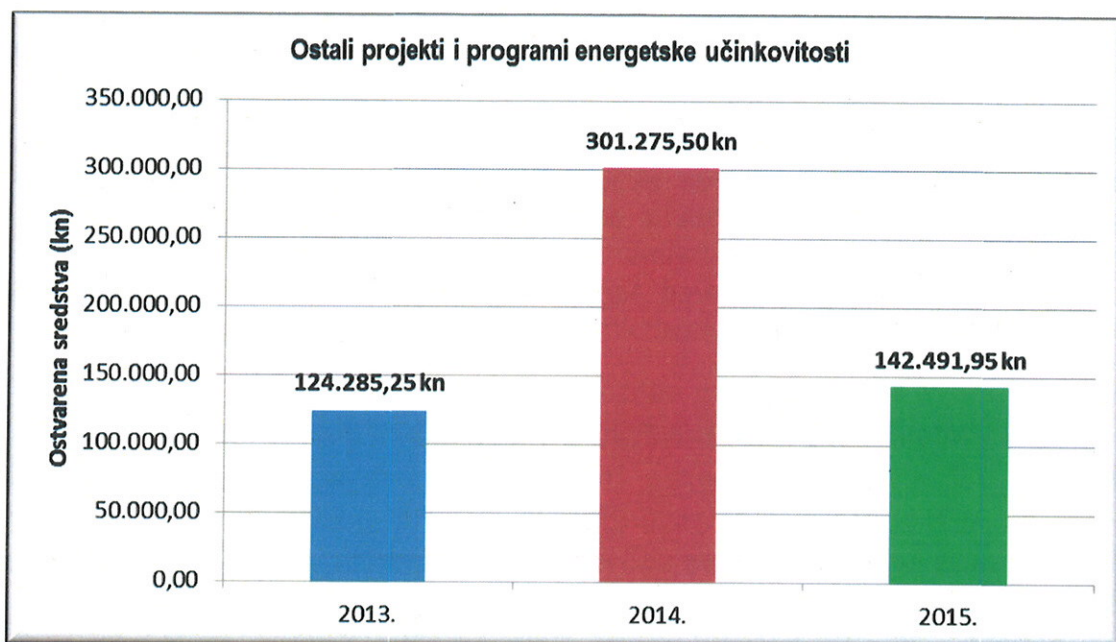
Slika 69. Broj realiziranih projekata Fonda za projekte poticanja obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija u razdoblju od 2013. do 2015. godine

U 2015. godini proveden je 1 javni poziv za projekte obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, po kojem je odobreno sufinanciranje 11 projekta u iznosu od 1.418.300,62 kn te 1 javni poziv za izradu programa i planova energetske učinkovitosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, po kojem je odobreno sufinanciranje 37 projekta u iznosu od 2.250.775,00 kn.

Za projekte obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija u 2015. godini ukupno je ugovoreno 32.019.005,17 kn sredstava Fonda za 109 projekata. Ovako veliki iznos sredstava posljedica je Odluke Vlade RH kojom je Fond zadužen da sa 100% financira projekt uspostave energetskog centra Bračak kao regionalnog centra izvrsnosti i znanja za energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije. Provedba ovog projekta je započela te će se nastaviti tijekom 2016. godine. Veliki broj projekata rezultat je ugovaranja projekata koji su bili odobreni tijekom protekle godine, a zbog postupaka javne nabave su se prolongirali na 2015.

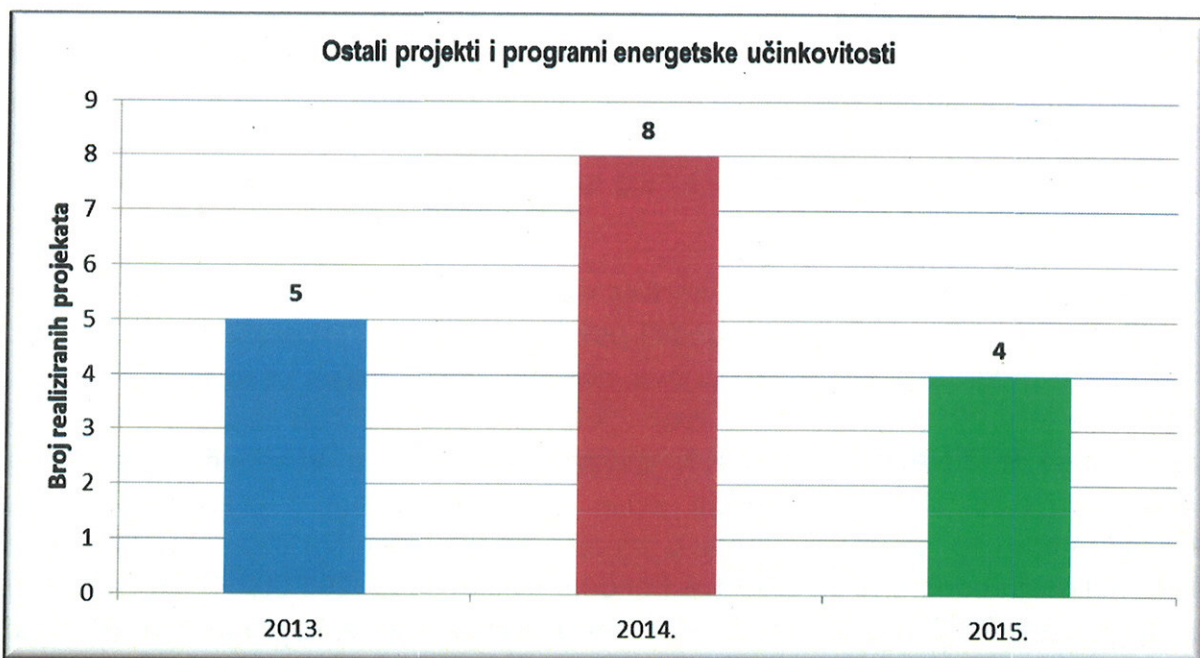
3.2.7. Ostali programi i projekti energetske učinkovitosti

Za provedbu ostalih programa i projekata energetske učinkovitosti u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 200.000,00 kn, a ostvareno je 142.491,95 kn, odnosno 71,25%. U odnosu na 2013. godinu ostvarena sredstva povećana su 14,65%, dok je ostvarenje u 2014. godini bilo veće za 53,70%. Valja istaknuti da se na ovoj aktivnosti dominantno sufinanciraju projekti organizacija civilnog društva.

Slika 70. Ostvarena sredstva Fonda za ostale programe i projekte energetske učinkovitosti u razdoblju od 2013. do 2015. godine

U 2015. godini ukupno su realizirana 4 projekta, što je smanjenje za 20% u odnosu na 2013. godinu odnosno 50% u odnosu na 2014.

Slika 71. Broj realiziranih projekata Fonda za ostale programe i projekte energetske učinkovitosti u razdoblju od 2013. do 2015. godine

U 2015. godini proveden je 1 zajednički natječaj Fonda i to za sufinanciranje projekata organizacija civilnog društva (udruga) u području zaštite okoliša i prirode, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije za koji su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 2.377.527,14 kn za 30 projekata i to za edukaciju i izradu studija. Područja zaštite okoliša i energetske učinkovitosti postaju nedjeljiva te je zbog toga nužno zadržati koncept jedinstvenog natječaja, čime će se

potaknuti sveobuhvatniji projekti.

Od gore navedenog broja odobrenih projekata, isključivo području energetske učinkovitosti pripada samo jedan projekt, za kojega su ugovorom odobrena sredstva Fonda u iznosu od 100.000,00 kn. Treba istaknuti da Fond kroz ovu aktivnost potiče razvoj civilnog društva u Hrvatskoj i djelovanje organizacija civilnog društva u području održivog (energetskog) razvoja. Ipak, broj projekata koji se po raspisanim natječajima odobri i koji se kasnije doista realiziraju je iznimno mali, što ukazuje na malen broj udruga koje ozbiljno djeluju u ovom području te na njihovu nedovoljnu kapacitiranost za pripremu kvalitetnih projektnih prijedloga.

3.2.8. Program obnove zgrada javnog sektora – provedba

Temeljem Odluke Vlade Fond je sklopio s Agencijom za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN) Ugovor o sufinanciranju provedbe Programa obnove zgrada javnog sektora. Temeljem ugovorne obveze, APN je dostavio završno izvješće za 2015. godinu za energetske obnovu zgrada javnog sektora, prema kojem je ukupno ugovoreno 20 projekata, kojima je obuhvaćeno 37 zgrada ukupne neto korisne površine 160.202,36 m². Od 20 ugovorenih projekata, u cijelosti je realiziran samo jedan projekt – Klinički bolnički centar Split, lokalitet Križine, za kojega je Fond isplatio 28.235.029,78 kn. Ostalih 19 projekata je u različitim stupnjevima provedbe, a za njih je Fond u 2015. godini isplatio 2.569.009,06 kn, što čini ukupnu realizaciju na ovoj aktivnosti od 30.614.038,84 odnosno 94,2% u odnosu na planirano. Valja istaknuti da krajem 2016. godine završava ugovor APN-a i Fonda temeljen na Programu, a da je trenutno u postupku ugovaranja još 6 projekata, dok je čak 17 projekata u postupku javne nabave. Ova 23 projekta obuhvaćaju 100 zgrada odnosno 319.519,97 m² neto korisne površine, a vrijednost im je 490.143.018,75 kn, uz predviđeno sudjelovanje Fonda u iznosu 247.864.925,20 kn, što je značajno više od Programom predviđenih 160.000.000,00 kn. Stoga je za nove projekte apsolutno nužno naći nove izvore sufinanciranja te ih uključiti u novi Program obnove zgrada javnog sektora za razdoblje 2016.-2020. kojega je nužno izraditi i usvojiti u skladu s 3.NAPEnU.

3.2.9. Program obnove višestambenih zgrada – provedba

Temeljem 2. NAPEnU Fond je u 2014. godini pokrenuo aktivnost Program obnove višestambenih zgrada, a Vladin program energetske obnove višestambenih zgrada usvojen je tek krajem lipnja 2014. godine te je u 2015. godini Fond svoje djelovanje u potpunosti uskladio s tim Programom, koji je proizašao iz 3.NAPEnU. U 2015. godini provedena su 2 natječaja za sufinanciranje energetske obnove višestambenih zgrada, jedan u proljeće, a drugi u jesen 2015. Na proljetnom natječaju odobrena su sredstva Fonda u iznosu od 112.831.078,93kn za 284 projekta. Na jesenskom natječaju odobrena su sredstva Fonda u iznosu od 96.295.992,42 kn za 167 projekata. Valja istaknuti da u 2013. i 2014. godini nije bilo realiziranih projekata na ovoj aktivnosti, pa se stoga ne daju usporedni prikazi. U 2015. realizirano je 68 projekata energetske obnove višestambenih zgrada, koji su svi odobreni po natječaju iz 2014. godine. Također je realiziran i 21 projekt s proljetnog natječaja iz 2015. godine, pa je ukupan broj realiziranih projekata 89, s ukupno isplaćenim sredstvima od 35.195.701,66 kn.

Također, s ove je aktivnosti u 2015. pokrenuta i provedba mjere sufinanciranja nabave i ugradnje uređaja za mjerenje potrošnje toplinske energije u postojećim višestambenim zgradama, u skladu s Programom. Sufinanciranje je omogućeno putem javnog poziva i to za 417 zgrada u iznosu

44.764.066,37 kn. Od toga su 228 projekta već i realizirana s ukupno isplaćenim sredstvima Fonda u iznosu od 23.345.625,34 kn.

Ukupna realizacija na ovoj aktivnosti je 55.929.711,22 odnosno 80,94%.

Za program obnove višestambenih zgrada u 2015. godini ukupno je ugovoreno sredstava Fonda u iznosu od 161.222.401,46 kn za 691 projekt.

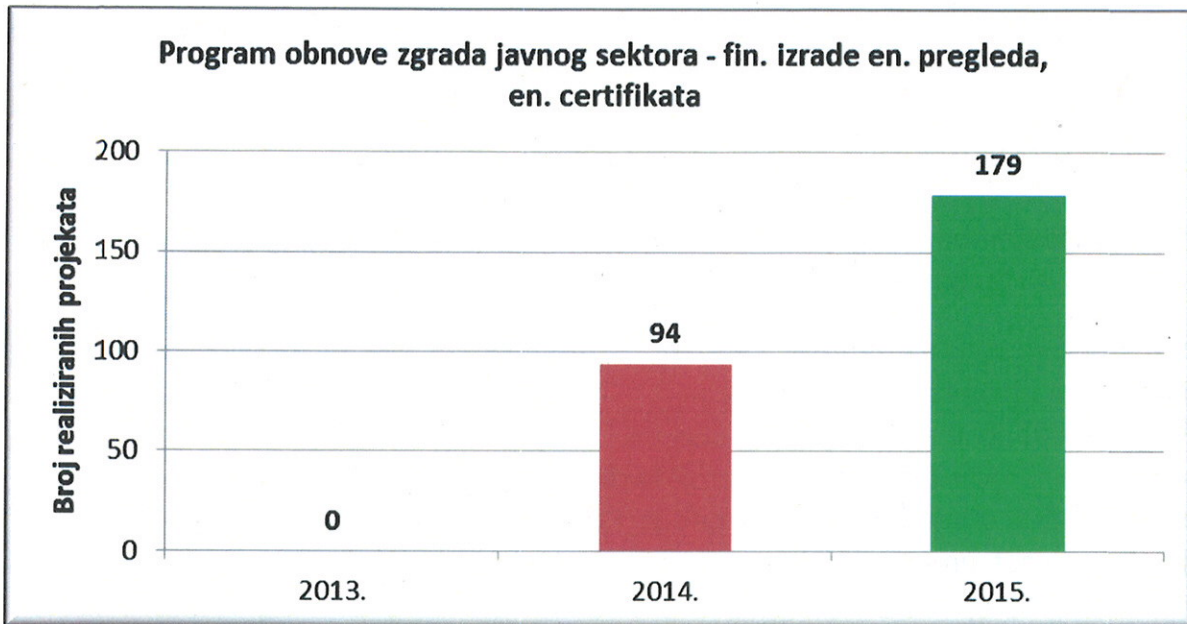
3.2.10. Program obnove zgrada javnog sektora – financiranje izrade energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektnih zadataka

Za provedbu Programa obnove zgrada javnog sektora i to njegovog dijela koji se odnosi na izradu energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektnih zadataka u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 2.500.000,00 kn, a ostvareno je 1.822.313,10 kn, odnosno 72,89%. U odnosu na 2014. godinu ostvarena sredstva povećana su za 20,24%.

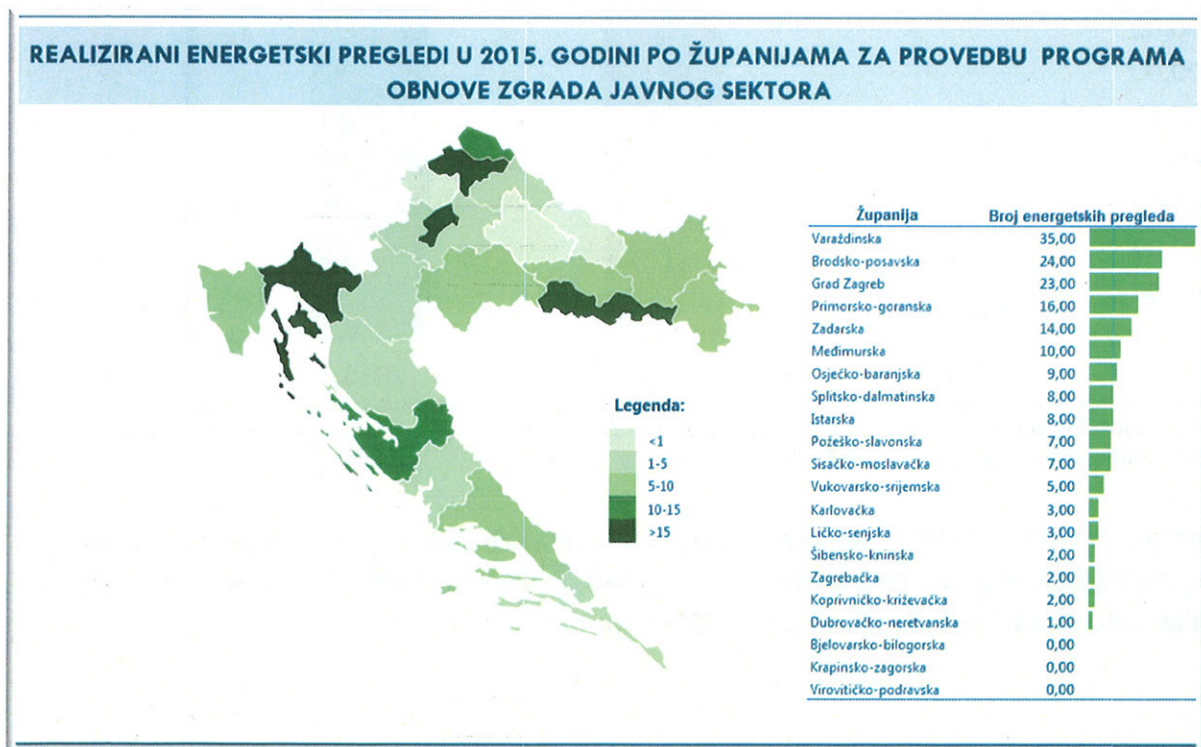
Slika 72. Ostvarena sredstva Fonda za program obnove zgrada javnog sektora – financiranje izrade energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektnih zadataka u razdoblju od 2013. do 2015. godine

Temeljem ugovorne obveze, APN je dostavio završni izvještaj za 2015. godinu, prema kojemu je za 179 zgrade javnog sektora, ukupne korisne neto površine 258.087,58 m², napravljen energetski pregled i certifikat, što je za 90,43% više nego u 2014. godini.

Slika 73. Broj realiziranih projekata Fonda za program obnove zgrada javnog sektora – financiranje izrade energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektnih zadataka u razdoblju od 2013. do 2015. godine

Najveći broj realiziranih energetskih pregleda za zgrade javnog sektora ostvaren je u Varaždinskoj županiji, nakon čega slijede Brodsko-posavska županija i Grad Zagreb.

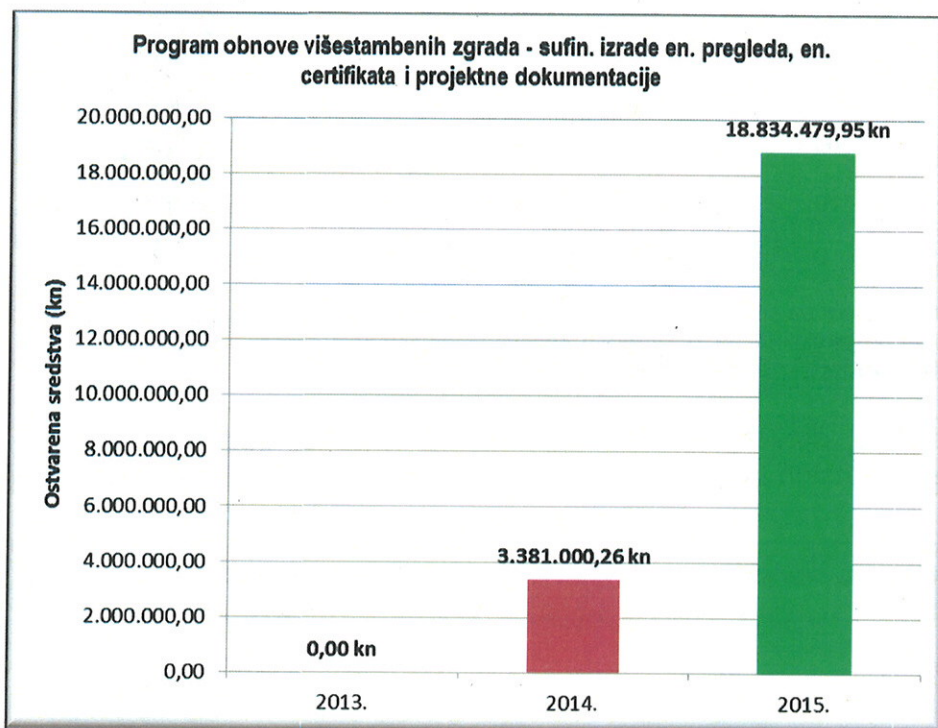
Slika 74. Realizirani energetski pregledi u 2015. godini za provedbu programa obnove javnog sektora po županijama

S obzirom da se ova aktivnost Fonda temeljila na Programu obnove zgrada javnog sektora koji pokriva razdoblje 2014.- 2015. godine, ugovor s APN-om je istekao, a mogući nastavak će ovisiti o

odredbama novog Programa obnove zgrada javnog sektora, kojega je u skladu s 3.NAPEnU potrebno donijeti za razdoblje 2016. – 2020.

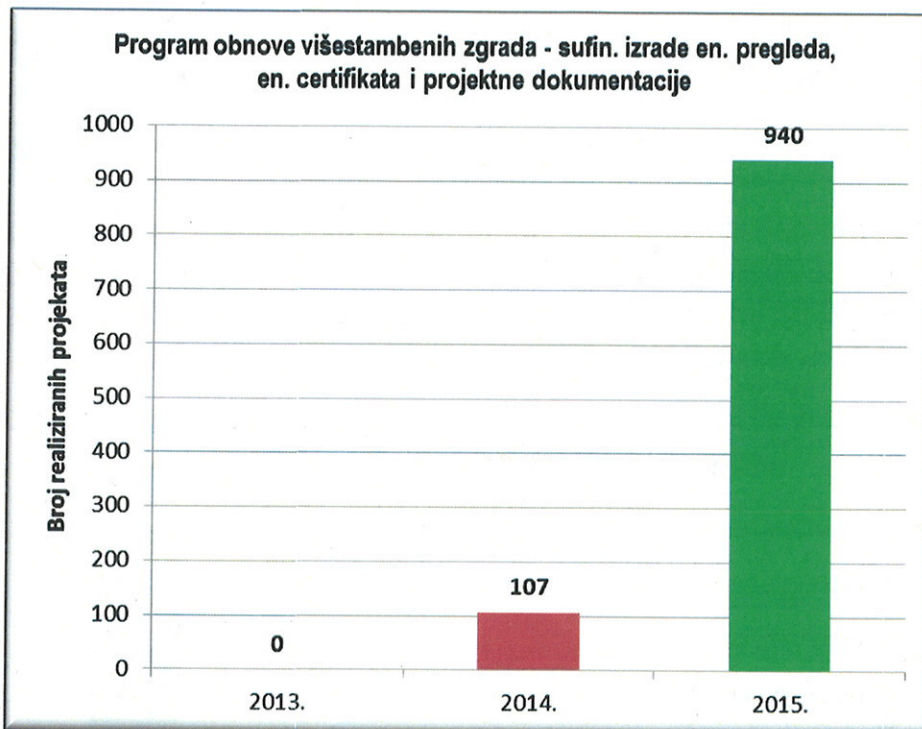
3.2.11. Program obnove višestambenih zgrada – sufinanciranje izrade energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektne dokumentacije

Za projekte izrade energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektne dokumentacije za višestambene zgrade u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 15.000.000,00 kn, a ostvareno je 18.834.479,95 kn, odnosno 125,56%. U odnosu na 2014. godinu ostvarena sredstva povećana su za 557,07%, dok u 2013. godini ova aktivnost nije postojala.

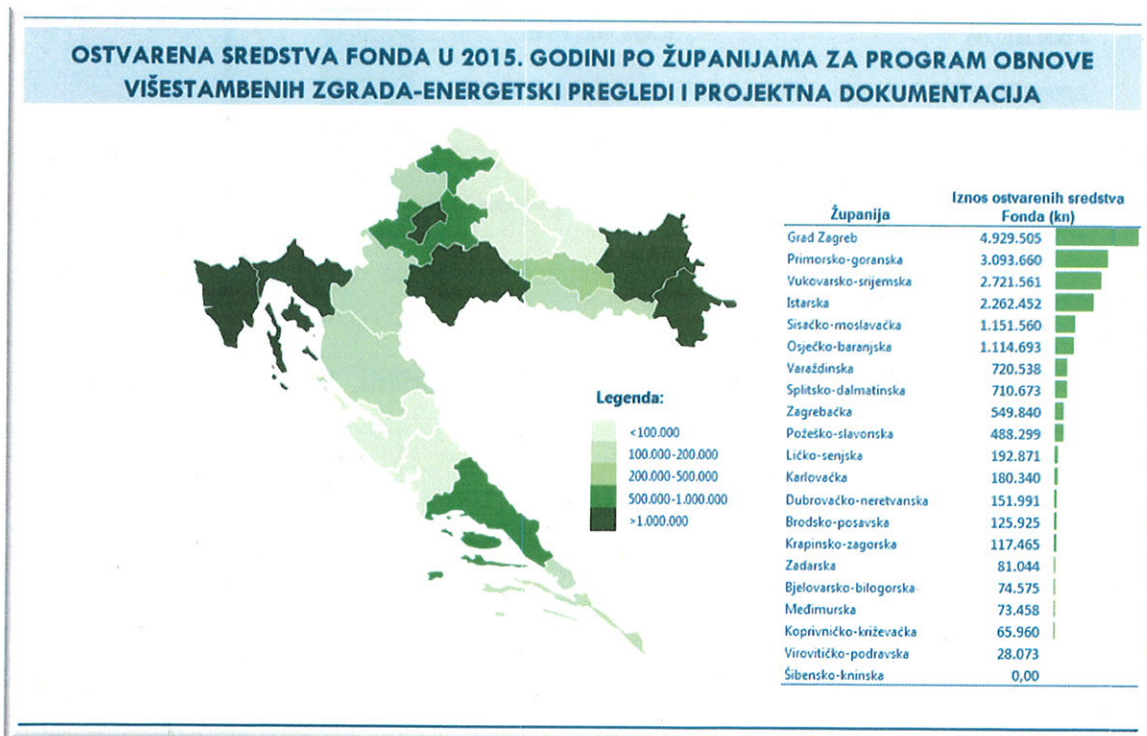
Slika 75. Ostvarena sredstva Fonda za a program obnove višestambenih zgrada – izrada energetskih pregleda, certifikata i projektne dokumentacije u razdoblju od 2013. do 2015. godine

Ukupno je realizirano 940 projekata, što je u odnosu na 2014. godinu, kada je ova aktivnost i pokrenuta, povećanje za 778,5%.

Slika 76. Broj realiziranih projekata Fonda za program obnove višestambenih zgrada – izrada energetskih pregleda, certifikata i projektne dokumentacije u razdoblju od 2013. do 2015. godine

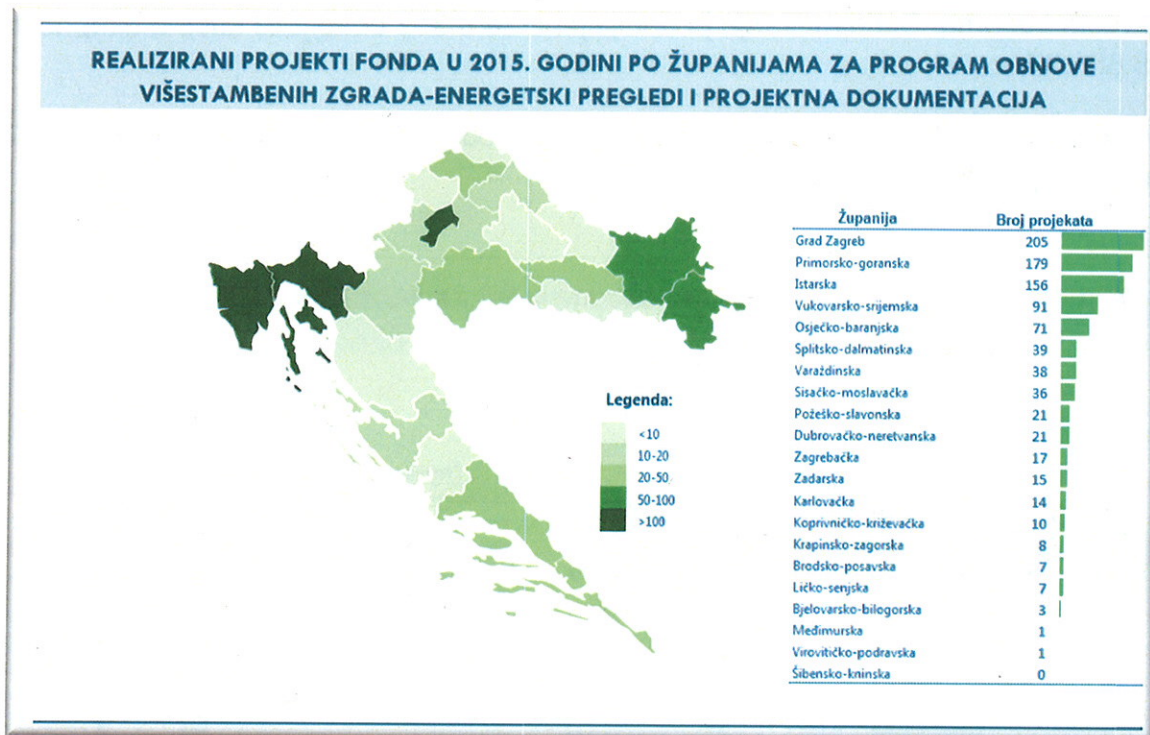
Geografska raspodjela ostvarenih sredstava Fonda u 2015. godini za projekte izrade projektne dokumentacije i energetskih pregleda višestambenih zgrada prikazana je na donjoj slici.

Slika 77. Ostvarena sredstva Fonda za projekte izrade projektne dokumentacije i energetskih pregleda višestambenih zgrada u 2015. godini po županijama

Najviše sredstava Fonda u 2015. godini ostvareno je na području Grada Zagreba, nakon čega slijede Primorsko-goranska, Vukovarsko-srijemska i Istarska županija.

Najviše je realiziranih projekata Fonda u 2015. godini u Gradu Zagrebu, nakon čega slijede Primorsko-goranska i Istarska županija.

Slika 78. Broj realiziranih projekata izrade projektne dokumentacije i energetske pregleda višestambenih zgrada u 2015. godini po županijama

U 2015. godini putem javnih poziva odobrena su sredstva Fonda u iznosu od 23.176.385,22 kn za 1.357 projekata i to za izradu projektne dokumentacije i energetske pregleda višestambenih zgrada. Ukupno su provedena 2 javna poziva i to za:

- financiranje izrade projektne dokumentacije za projekte povećanja energetske učinkovitosti u višestambenim zgradama za koji su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 19.213.112,85 kn za 626 projekata te
- sufinanciranje energetske pregleda i energetske certificiranja postojećih višestambenih zgrada za koji su odobrena sredstva Fonda u iznosu od 3.936.272,37 kn za 731 projekta (447 zgrada).

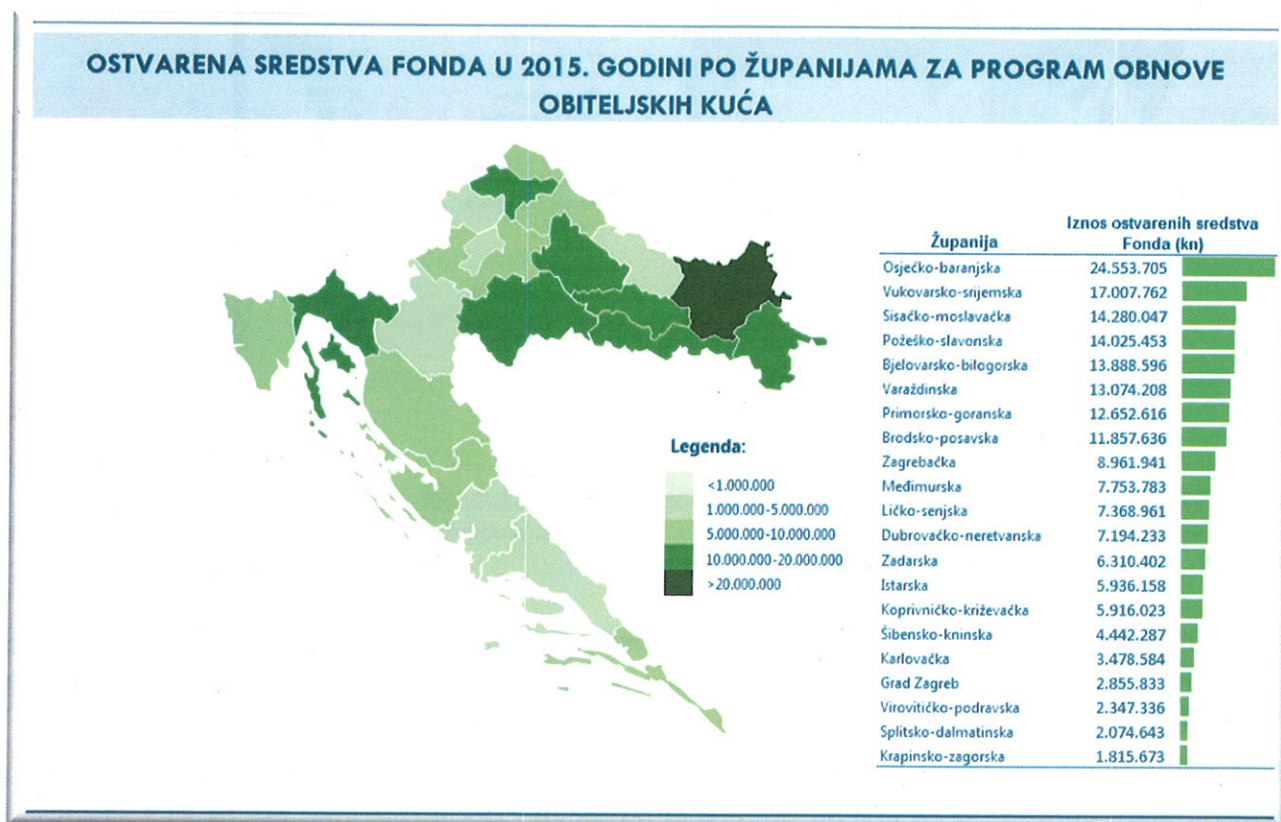
Za izradu projektne dokumentacije i energetske pregleda višestambenih zgrada u 2015. godini ukupno su ugovorena sredstva Fonda za u iznosu od 22.549.076,04 kn za 1.288 projekata.

3.2.12. Program obnove obiteljskih kuća

U 2015. godini otvorena je ova nova aktivnost, kako bi se olakšalo praćenje provedbe Programa energetske obnove obiteljskih kuća. U 2014. godini Program se provodio putem suradnje s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, dok je u 2015. godini Vlada RH promijenila

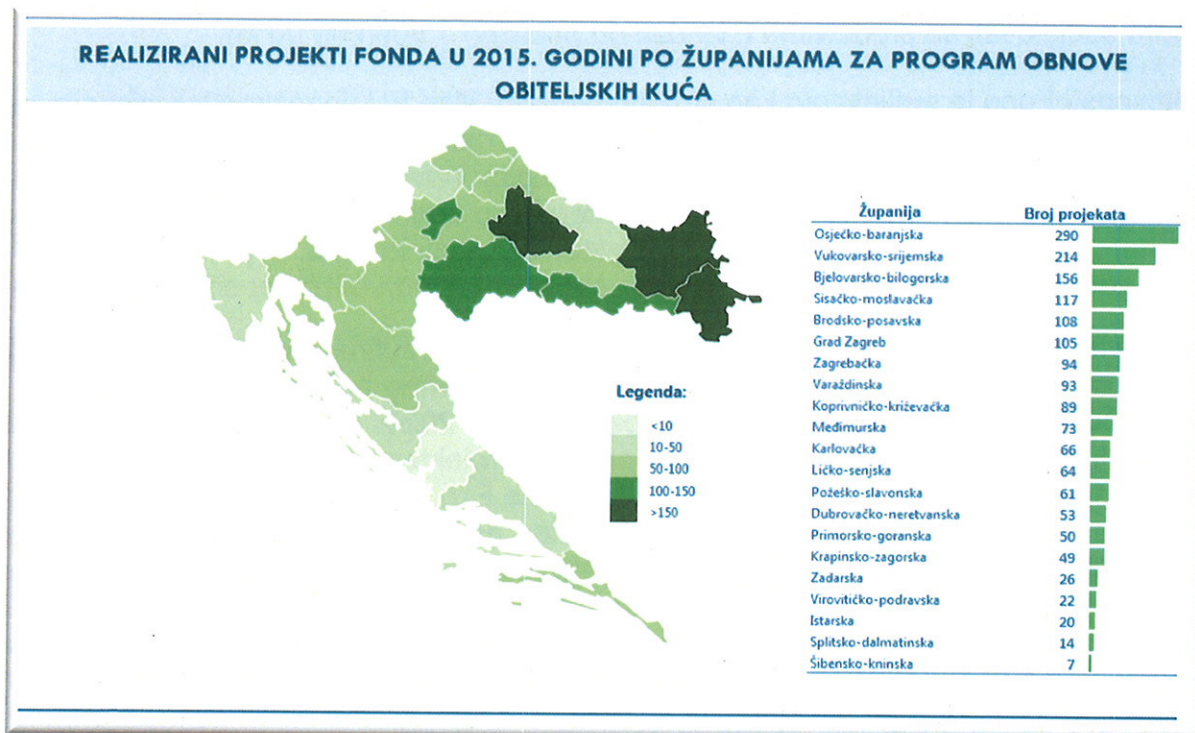
Program te zadužila Fond za njegovo provođenje, na način da se svim građanima omogući prijava za sufinanciranje izravno Fondu. Na ovaj način građani više nisu ovisili o tome želi li se njihova lokana samouprava uključiti u provedbu Programa ili ne, što je prethodno identificirano kao najveći provedbeni problem. Fond je, stoga, u 2015. godini objavio jedan jedinstveni javni poziv za građane prijavom na koji su mogli ostvariti sufinanciranje za mjere energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u svojim kućama. Sufinanciranje je dodijeljeno za 9.352 obiteljske kuće u ukupnom iznosu od 506.055.651,77 kn.

Geografska raspodjela ostvarenih sredstava Fonda u 2015. godini za projekte obnove obiteljskih kuća prikazana je na donjoj slici.

Slika 79. Ostvarena sredstva Fonda za projekte obnove obiteljskih kuća u 2015. godini po županijama

Najviše sredstava Fonda u 2015. godini ostvareno je na području Osječko-baranjske županije, nakon čega slijede Vukovarsko-srijemska, Sisačko-moslavačka i Požeško-slavonska županija. Najviše je realiziranih projekta Fonda u 2015. godini također u Osječko-baranjskoj županiji, nakon čega slijede Vukovarsko-srijemska, Bjelovarsko-bilogorska i Sisačko-moslavačka županija. Ovakva raspodjela je očekivana, jer su upravo ove županije one koje imaju najviše područja posebne državne skrbi, na kojima su građani mogli ostvariti sufinanciranje od čak 80%.

Slika 80. Broj realiziranih projekata Fonda za projekte obnove obiteljskih kuća u 2015. godini po županijama

U sklopu ove aktivnosti u 2015. godini ukupno je ugovoreno sredstava Fonda u iznosu od 496.413.814,96 kn za 9.161 projekt, dok se sklapanje ugovora za preostale odobrene projekte prolongiralo na 2016. godinu.

3.2.13. Potpora provedbi klimatsko-energetske politike

Za provedbu klimatsko-energetske politike Republike Hrvatske u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 3.200.000,00 kn, a ostvareno je 3.099.154,72 kn odnosno 96,85%. Ostvarenje u 2015. godini bilo je veće za 44,98% u odnosu na 2014. godinu. Ova aktivnost osmišljena je u svrhu sufinanciranja projekata izrade stručnih podloga, studija i drugih dokumenata potrebnih za definiranje provedbe nacionalne klimatsko-energetske politike. U 2015. godini sufinancirano je ukupno 6 takvih projekata tijela državne uprave, i to: Ministarstva gospodarstva, Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture te Centra za praćenje poslovanja energetskeg sektora i investicija, a za same potrebe rada Fonda financirana je izrada Programa dodjele državnih potpora za zaštitu okoliša za razdoblje 2015.-2017. U studenom 2015. godine Vlada RH Odlukom je zadužila Fond za financiranje istraživačko-razvojnih projekata u području klimatsko-energetske politike u iznosu od 17.000.000,00 kuna, pri čemu će se odabir i financiranje projekata provoditi preko Hrvatske zaklade za znanost, s kojom Fond sklapa ugovor

3.2.14. Međunarodna suradnja

Fond je 2015. godini nastavio europsku partnersku suradnju kao nacionalni nositelj provedbe u inicijativi ERA-Net Smart Grids Plus kroz projekt uspostave baze znanja i provedbe transnacionalnog javnog poziva za primjenjive znanstveno-istraživačke projekte u području naprednih energetskeg mreža. Temeljem javnog poziva Fond će u provedbi jednog projekta

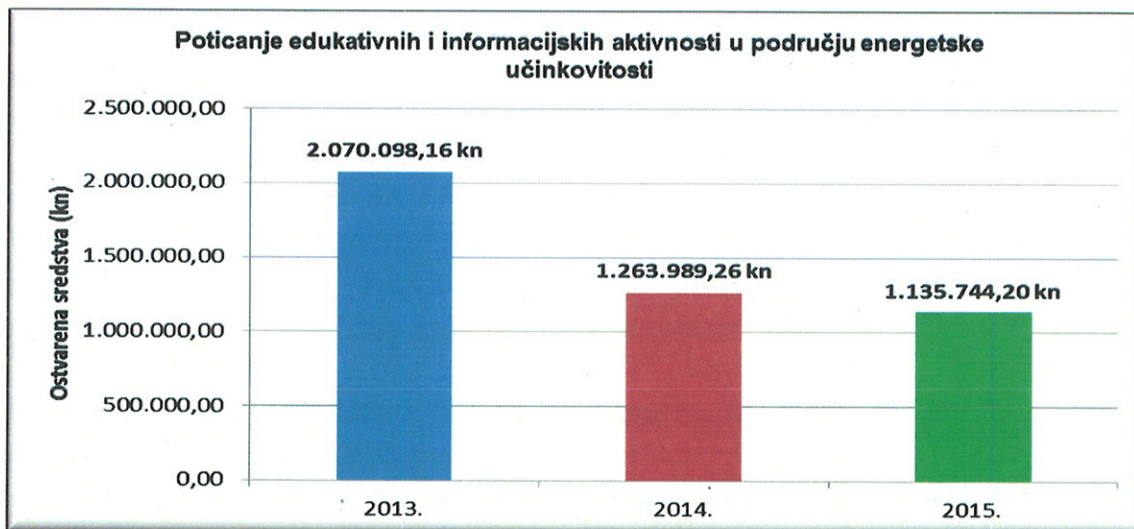
hrvatskog partnera sudjelovati sa sredstvima u iznosu od približno 1.500.000,00 kn.

U sklopu ove aktivnosti Fond je sudjelovao kao stručni partner u više EU financiranih projekata, od kojih posebno treba istaknuti projekt „Razvoj visokoobrazovnih standarda zanimanja i standarda kvalifikacija za područje održive i zelene gradnje uz razvoj novog sveučilišnog diplomskog programa održive i zelene gradnje s naglaskom na mediteransko područje“ čiji je nositelj provedbe Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu. Za sudjelovanje u provedbi projekta Fondu su u 2015. godini isplaćena sredstva Europskog socijalnog fonda u iznosu od 19.878,27 kn.

U sklopu ove aktivnosti proveden je javni poziv za neposredno sufinanciranje međunarodnih projekata sufinanciranih sredstvima Europske unije u sklopu Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (engl. *Horizon2020*) za razdoblje 2014. – 2020. S obzirom da su hrvatski partneri za EU sufinanciranje većinom uspješno prijavili projekte znanstveno-istraživačke ili stručne prirode za koje su ostvarili 100% financiranje od strane EU, po javnom pozivu nije odobren niti jedan zahtjev. Iz navedenog razloga ovakav javni poziv neće se ubuduće raspisivati. Valja istaknuti da je istovjetan poziv bio objavljen i prošle godine, na kojemu je odobreno sufinanciranje za 24 projekta te se njihova realizacija proteže na više godina i isplate su podložne pravilima EU programa, što je razlog slabe realizacije financijskih sredstava na ovoj aktivnosti. Naime, sredstva su planirana u iznosu od 1.055.000,00 kn, dok je isplaćeno svega 288.154,96 kn odnosno 27,31%.

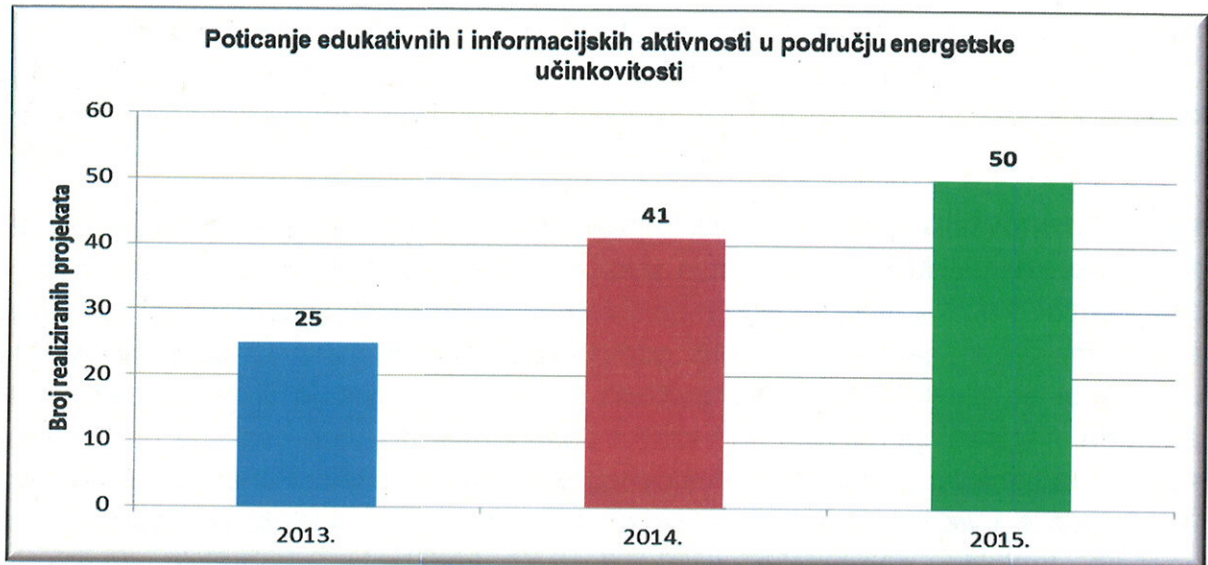
3.2.15. Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti

Za provedbu poticanja edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od 1.182.000,00 kn, a ostvareno je 1.135.744,20 kn, odnosno 96,09%. U odnosu na 2013. godinu smanjena su ostvarena sredstva za 45,16 odnosno za 10,15% u odnosu na 2014. godinu.

Slika 81. Ostvarena sredstva Fonda za poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti u razdoblju od 2013. do 2015. godine

U 2015. godini ukupno je na ovoj aktivnosti sklopljeno 50 ugovora, što je za 21,95% više u odnosu na 2014. godinu odnosno 100% više u odnosu na 2013. godinu.

Slika 82. Broj realiziranih projekata Fonda za poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti u razdoblju od 2013. do 2015. godine

Valja istaknuti da je ovo vrlo specifična aktivnost, na kojoj su sredstva rezervirana za potrebe provedbe aktivnosti od strane Fonda, a koje su usmjerene na potencijalne korisnike te podrazumijevaju organizaciju raznih radionica, tribina, kampanja, izradu informativno-edukativnih materijala i sl.

U sklopu aktivnosti informiranja i edukacije javnosti, provedene su tri nacionalne medijske kampanje s ciljem poticanja korištenja čistijeg transporta, povećanja energetske učinkovitosti obiteljskih kuća te poticanje kupnje energetski učinkovitijih kućanskih uređaja A+++ uz koje su tiskani tematski informativno-edukativni letci i brošure. Kampanje su uključivale emitiranje televizijskih i radijskih oglasa na lokalnim i nacionalnim medijima, te oglase u tisku i na online portalima, a za A+++ kućanske uređaje i oglase na vanjskim površinama.

Zajedno s Ministarstvom zaštite okoliša i prirode Fond je sudjelovao na preko 30 javnih tribina namijenjenih građanima, s ciljem bližeg predstavljanja programa Fonda. Njihova informiranost bila je od ključne važnosti za provedbu programa. U sklopu pojedinih javnih tribina održane su i informativno-edukativne radionice o programima Fonda, namijenjene turističkom sektoru te upraviteljima višestambenih zgrada i predstavnicima stanara, zbog potrebe za preciznijim informacijama o aktualnim javnim pozivima i natječajima namijenjenim spomenutim skupinama.

Osim o programima Fonda, građani i predstavnici poslovnog sektora su od strane Fonda educirani i o komponentama održivog razvoja te mogućnostima smanjenja potrošnje energije u svojim radnim prostorima, putem koncepta „Zeleni ured“, a u pojedine škole i gradske knjižnice Fond je postavio ukupno devet „Zelenih knjižnica energetske učinkovitosti“ s publikacijama iz područja energetske učinkovitosti i zaštite okoliša.

Fond je osim u vlastitoj organizaciji aktivno sudjelovao i u provedbi više od 100 raznih informativno-edukativnih događanja u organizaciji jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave, udruga i drugih pravnih osoba, održavanjem predavanja i sudjelovanjem na okruglim

stolovima i tribinama radi savjetovanja krajnjih korisnika i građana. Predstavnici stručnih službi Fonda su se uključili i u radionice za predstavnike iz sektora industrije u organizaciji županijskih gospodarskih komora, a podržan je i niz stručnih konferencija i edukacija namijenjenih stručnoj javnosti.

Kao jedan od pokrovitelja Fond se priključio projektu Poslovnog dnevnika „Poslovni uzlet“, koji je pokrenut pod pokroviteljstvom Ministarstva poduzetništva i obrta. Riječ je o projektu koji kroz niz aktivnosti promiče i potiče male i srednje poduzetnike te im omogućuje dodatnu edukaciju za još bolji uspjeh. Poslovnom sektoru je u 2015. godini bilo na raspolaganju 13 javnih poziva i natječaja Fonda. Kako bi se izbjegle pogreške prilikom prijave na natječaje ili javne pozive zanimljive poduzetnicima, naglasak je stavljen na važnost dostavljanja potpune i valjane dokumentacije. Na 16 besplatnih radionica u organizaciji Poslovnog dnevnika djelatnici Fonda su u ulozi edukatora pojasnili i tehničke uvjete natječaja koji moraju biti zadovoljeni kako bi se ostvarila mogućnost sufinanciranja projekta energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije. Poduzetnicima je također predstavljen već spomenuti koncept Zelenog ureda koji se sastoji od radionice namijenjene zaposlenicima te prijedloga niza besplatnih mjera koje imaju utjecaj na povećanje energetske učinkovitosti ponašanja u uredskim prostorijama. Na radionicama je sudjelovalo preko 400 poduzetnika i obrtnika.

Bolja informiranost i znanje dionika u području energetske učinkovitosti je temelj za razvoj projekata, ostvarivanje energetske i financijske uštede te ispunjavanje preuzetih obveza Republike Hrvatske u provedbi politike 2020 i klimatsko-energetskog paketa do 2030 godine. S ciljem pružanja primjera kvalitetnih projekata iz različitih domena, izrađena je brošura 20 primjera dobre prakse projekata energetske učinkovitosti (ovo je druga po redu takva brošura, prva je bila izrađena 2014. godine). Brošura prikazuje različite projekte energetske učinkovitosti koje je sufinancirao Fond, a koji se tiču različitih područja – od gospodarenja energijom, preko energetske učinkovitosti u zgradarstvu, javnoj rasvjeti, industriji i prometu te korištenja obnovljivih izvora energije - kako u kućanstvu, tako i za proizvodnju električne energije. Radi se o projektima provedenima u suradnji s međunarodnim institucijama, lokalnim jedinicama, privatnim poduzetnicima i građanima vrijednima više od 240 milijuna kn, zahvaljujući kojima su postignute uštede veće od 20.000 tona CO₂ godišnje.

Izrazito važno sredstvo informiranja o programima Fonda pokazala se službena stranica Fonda koja je novi izgled i funkcionalnost dobila 2015. godine, uoči objavljivanja javnog poziva o energetske obnovi postojećih obiteljskih kuća. Upravo je o spomenutom javnom pozivu bilo najviše upita, interesa te potreba za pružanjem informacija. Stoga se stranica pokazala izuzetno korisnom, a samim time i posjećenom.

U 2015. godini je nastavljen rad besplatnog info telefona 0800 200 170, preuzetog od projekta Poticanje energetske učinkovitosti u Hrvatskoj. Na info telefonu korisnici su imali priliku dobiti informacije o svim programima sufinanciranja Fonda, kao i upute za prijavu na iste, a najviše su ga koristili upravo građani. Besplatni info telefon pokazao se kao nužnost, pogotovo za provedbu programa energetske obnove obiteljskih kuća. Dodatno je u 2015. godini oformljen i mali info ured na adresi Fonda, gdje su se građani i osobno mogli raspitati o procedurama za prijavu na javne

pozive i uvjetima za ostvarivanje sredstava Fonda.

Kroz sve navedene aktivnosti, Fond je uspostavio suradnju s nizom institucija, tvrtki i fizičkih osoba, a s ciljem edukacije i motiviranja predstavnika svih sektora potrošnje energije na njeno učinkovitije korištenje.

Također, pozornost se daje i analizi učinaka ovakvih aktivnosti. Tako je svim korisnicima poticaja za energetske obnovu obiteljskih kuća poslan anketni upitnik o programu, procesu prijave, suradnji s Fondom, certifikatorima i izvođačima te informativnim materijalima. Na upitnik je u kratkom roku odgovorio veliki dio korisnika, a povratne informacije su doista pozitivne. Zadovoljni su sa programom, smatraju da procedura nije previše zahtjevna, tekst javnog poziva im je razumljiv kao i informacije iz raznih informativnih materijala, koje su posebno pohvalili. Vrlo su zadovoljni komunikacijom putem e-maila, jer smo brzo odgovarali na sve njihove upite, dok se kao slabija točka pokazala tek naša info linija, što ćemo korigirati u ovogodišnjem programu, a najčešća pitanja ćemo (kao i dosad) svakako objaviti na našim stranicama. Provedba ovakvih analiza postat će uobičajena praksa Fonda, a sve u svrhu poboljšanja usluge krajnjim korisnicima.

3.2.16. Analiza mjera energetske učinkovitosti za korisnike sredstava Fonda

Fond je i u 2015. godini surađivao s državnim tijelima i nadležnim ministarstvima te drugim pravnim osobama u izradi svih redovnih izvješća o ostvarenim uštedama energije i smanjenju štetnih emisija realiziranim programima, projektima, mjerama i aktivnostima financiranim sredstvima Fonda.

Krajem 2015. godine dovršen je Izvještaj o ostvarenim uštedama energije iz programa i projekata Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost do konca 2014. godine. Sveukupno je za 2014. godinu napravljeno 3.613 izračuna ušteda za 662 realizirana projekta te ukupni iznos ušteda energije za 2014. godinu iznosi 0,63 PJ što čini 3,18% nacionalnog cilja za 2016. godinu. Ukoliko se te uštede pridodaju sveukupnim uštedama Fonda za sve projekte kojima nije istekao životni vijek mjere one iznose 1,63 PJ što čini 8,28% nacionalnog cilja za 2016. godinu. Najveće uštede ostvarene su iz mjera energetske učinkovitosti u industriji koje čine 51,59% od ukupnih ušteda Fonda za 2014. godinu. U izvještaju je također izrađen doprinos ušteda iz projekata Fonda za 2014. godinu po mjerama politike u sektorima neposredne potrošnje iz 3. Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti gdje je Fond kroz projekte realizirao uštede od 0,1932 PJ što čini 15,95% cilja za 2014. godinu. Najveći udio Fonda ostvaren je za mjeru poticanja eko vožnje sa 63,97%, nakon čega slijedi mjera energetske učinkovite javne rasvjete sa 48,57%, program obnove obiteljskih kuća sa 43,23%, poticaji za energetske učinkovita vozila sa 38,13% te uvođenje sustava individualnog mjerenja potrošnje toplinske energije sa 5,28%. Iako nije naveden cilj za 2014. godinu za program obnove višestambenih zgrada Fonda je u 2014. godini ostvario uštedu kroz 5 projekata u iznosu od 0,0156 PJ.

U studenom 2015. godine započeta je edukacija djelatnika Fonda koju je provelo Nacionalno koordinacijsko tijelo za energetske učinkovitost pri Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (CEI) i unos podataka u Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda (SMIV) s obzirom da temeljem Zakona o energetske učinkovitosti (NN 127/2014) Fond kao

davatelj subvencija ima zakonsku obvezu unosa podataka o mjerama iz realiziranih projekata u svrhu praćenja i ocjenjivanja uspješnosti provedbe nacionalnih ciljeva utvrđenih Strategijom energetskog razvoja i Nacionalnim akcijskim planom. Također napravljeni su kratki priručnici koji bi djelatnicima Fonda olakšali unos podataka u SMIV. Unos svih projekata u SMIV realiziranih u 2015. godini dovršen je krajem veljače 2016. godine. Sveukupno je uneseno 23.505 realiziranih projekata Fonda (od toga se 19.671 projekt odnosi na pojedinačnu kupnju energetski najučinkovitijih kućanskih uređaja, dok preostala 3.834 projekta predstavljaju investicije u različite mjere energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije) za koje su isplaćena sredstva Fonda u iznosu od 414,5 milijuna kuna, a čija je ukupna vrijednost investicije 897,3 milijuna kuna. Ukupno izračunate uštede energije koje su rezultat svih ovih projekata iznose 738,38 TJ (205,11 GWh) što čini 3,73% nacionalnog cilja za 2016. godinu. Provedbom ovih projekata emisije stakleničkih plinova smanjene su za oko 50.000 tCO₂. Donja tablica prikazuje ostvarene uštede po aktivnostima Fonda, koje su i opisane u ovom izvješću, a koje donose mjerljive uštede energije.

Tablica 18. Uštede po aktivnostima Fonda iz projekata realiziranih u 2015. godini

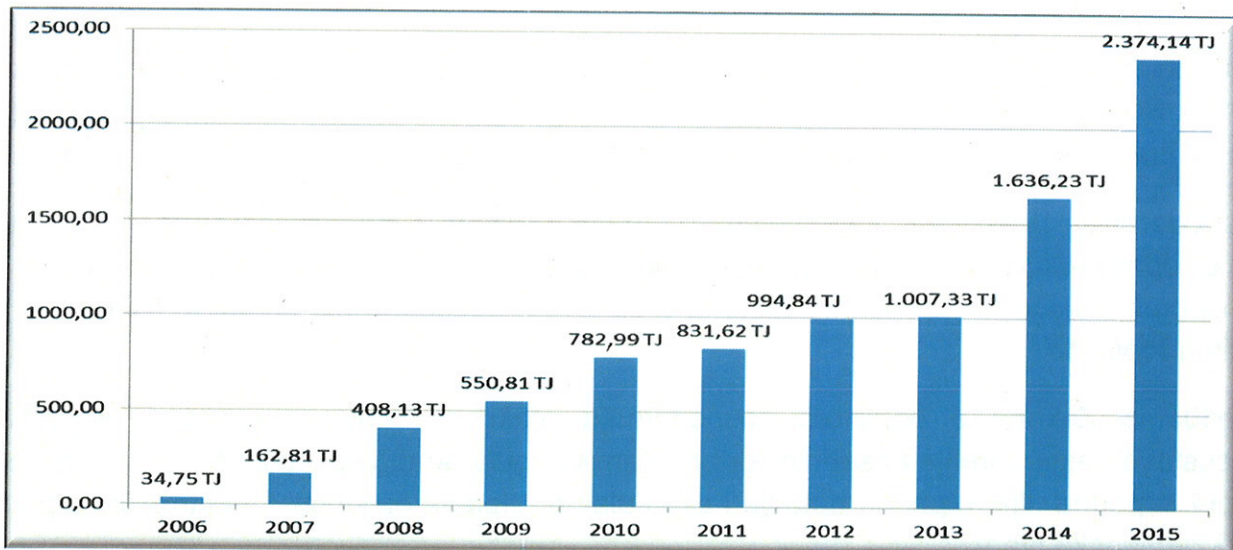
Red. broj	PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI	Broj projekata	Uštede energije [TJ]	Uštede emisija CO ₂ [t]
1.	Provedba nacionalnih energetskih programa (K2018)	19.737	65,41	5.144,05
2.	Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (K 2020)	6	9,72	502,86
3.	Poticanje održive gradnje (K2021)	107	92,97	6.845,12
4.	Poticanje čistijeg transporta (K2022)	380	29,65	2.130,77
5.	Program obnove zgrada javnog sektora – provedba (K2040)	1	35,80	2.683,77
6.	Program obnove višestambenih zgrada – provedba (K2041)	2.957	269,43	14.353,99
7.	Program obnove obiteljskih kuća	317	235,39	18.379,21
	UKUPNO	23.505	738,38	50.039,76

Ukoliko se promatraju ukupne uštede iz svih projekata Fonda realiziranih do kraja 2015. godine i to samo onih kojima nije istekao životni vijek mjere, onda ukupne uštede iznose 2.374,14 TJ (663,80 GWh), što čini 12,01% nacionalnog cilja za 2016. godinu. Doprinos pojedinih aktivnosti Fonda ostvarenju ovog cilja prikazan je u donjoj tablici. Treba istaknuti da su se do 2014. godine računale uštede iz energetskih pregleda. Međutim, s obzirom da je u 2015. godini većina sufinanciranih energetskih pregleda obuhvaćala višestambene zgrade i javnu rasvjetu, koji se koriste u svrhu ulaska u postupak obnove, uštede se nisu računale, čime se izbjeglo dvostruko obračunavanje ušteda.

Tablica 19. Uštede po aktivnostima Fonda iz svih projekata realiziranih do kraja 2015. godine

Red. broj	PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI	Broj projekata	Uštede energije [TJ]	Uštede emisija CO ₂ [t]
1.	Provedba nacionalnih energetske programa (K2018)	20.188	1.354,48	143.086,38
2.	Energetski pregledi i sustavno gospodarenje energijom (K2019)	96	6,84	552,71
3.	Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (K 2020)	86	69,44	4.368,32
4.	Poticanje održive gradnje (K2021)	343	263,17	17.027,93
5.	Poticanje čistijeg transporta (K2022)	1.274	139,59	10.358,74
6.	Program obnove zgrada javnog sektora – provedba (K2040)	1	35,80	2.683,77
7.	Program obnove višestambenih zgrada – provedba (K2041)	2.957	269,43	14.353,99
8.	Program obnove obiteljskih kuća	317	235,39	18.379,21
	UKUPNO	25.262	2.374,14	210.811,05

Uštede energije iz realiziranih projekata Fonda po godinama prikazani su na donjoj slici. Razvidno je da su najveće uštede postignute upravo u 2015. godini, što je posljedica velikog broja realiziranih projekata. Valja istaknuti da uštede ostvarene u 2015. godini predstavljaju gotovo trećinu, točnije čak 31,1% ukupno ostvarenih ušteda iz svih projekata Fonda realiziranih do kraja 2015. godine za koje nije istekao životni vijek mjere.

Slika 83. Ostvarene uštede iz projekata Fonda po godinama

Detalniji podaci o ostvarenim uštedama dani su u Prilogu (Uštede iz projekata Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti realiziranih do konca 2015. godine) ovog Izvješća.

Rezultati analiza i ocjene mjera energetske učinkovitosti temelj su za izradu informativno-edukativnih materijala za sve dionike te je temeljem tih rezultata izrađena brošura Primjeri dobre

prakse projekata energetske učinkovitosti u Hrvatskoj - 2015.godina. Osim toga, podatci se koriste i za daljnje unaprjeđenje programa i uvjeta sufinanciranja Fonda.

3.3. GOSPODARENJE POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA U 2015. GODINI

U 2015. godini na području gospodarenja posebnim kategorijama otpada prioriteta Fonda bili su poduzimanje mjera za učinkovito sakupljanje i uporabu svih vrsta posebnih kategorija otpada i s tim u svezi ostvarivanje pravilnicima i direktivama EK propisanih ciljeva za svaku posebnu kategoriju otpada u svrhu smanjivanja količina otpada koje se odlažu na odlagalištima, iskorištavanja vrijednih svojstava otpada i ostvarivanja nacionalnih ciljeva navedenih u Strategiji gospodarenja otpadom.

U tom cilju Fond je pratio i analizirao sve sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada i provodio kontrolu svih sudionika u sustavima sa ciljem unaprjeđenja funkcioniranja sustava.

U 2015. godini Fond je sudjelovao u izradi i/ili izmjeni:

- Pravilnika o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 111/15),
- Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15) i
- Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15).

Također su izdane:

- Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom (NN 97/15),
- Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 105/15) i
- Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima (112/15).

U drugoj polovici 2015. godine, započeta je izrada Registra kao dijela integralnog informacijskog sustava Fonda. Registar će voditi Fond i putem navedenog registra, između ostalog, prijavljivat će se proizvodi od kojih nastaje jedna ili više posebnih kategorija otpada.

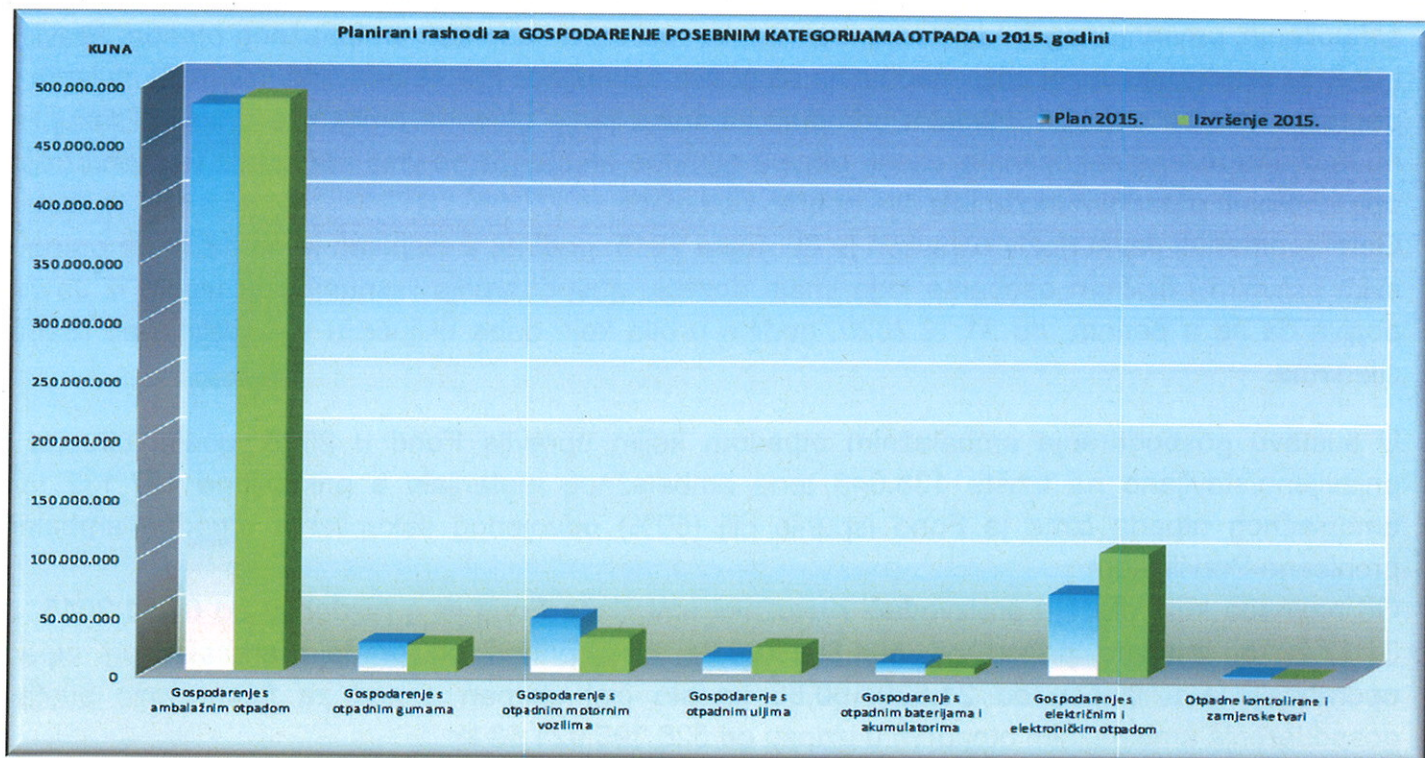
Sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada koji je uspostavio Fond osigurava sveobuhvatno zbrinjavanje posebnih kategorija otpada korištenjem u energetske svrhe ili u materijalnoj uporabi sukladno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i podzakonskim propisima.

Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom Fond organizira i osigurava provođenje sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada (ambalažni otpad, otpadne gume, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadni električni i elektronični otpad i kontrolirane i zamjenske tvari).

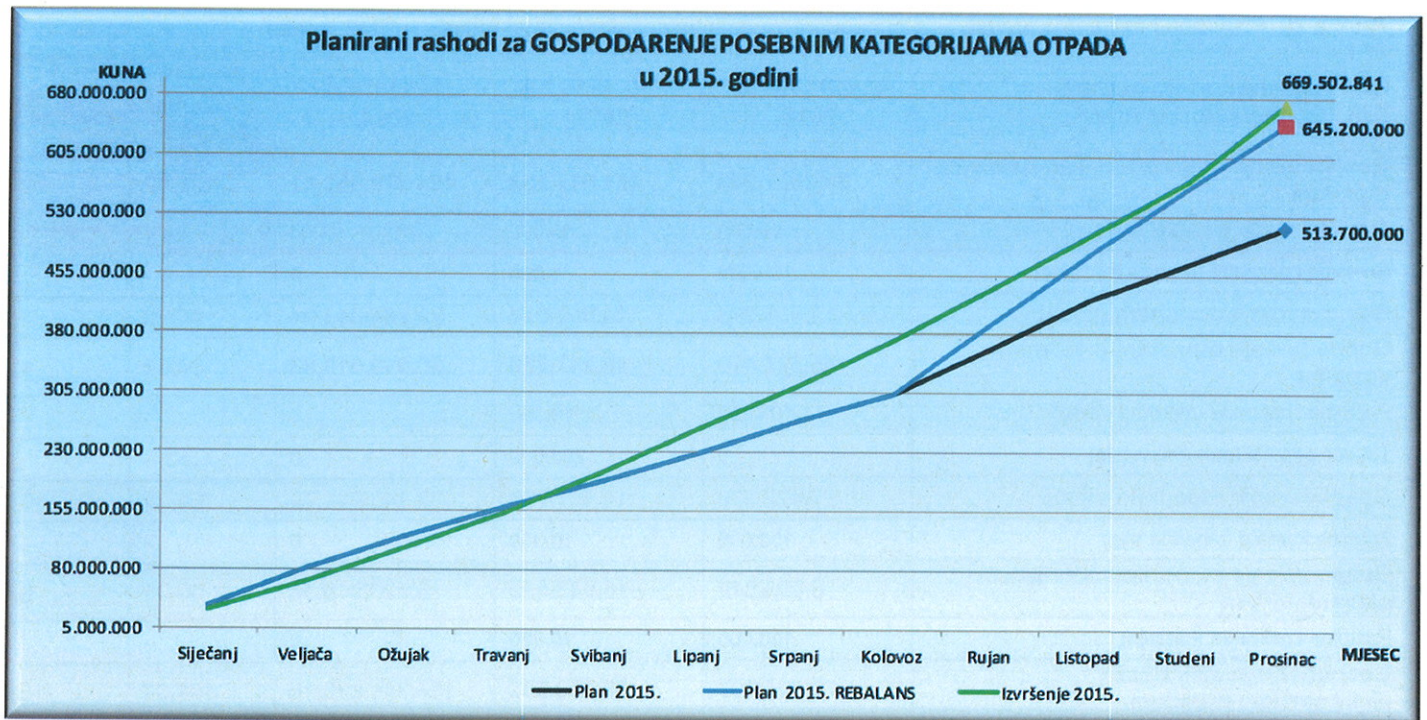
Za gospodarenje posebnim kategorijama otpada u 2015. godini planirana su sredstva u iznosu od **645.200.000,00 kn**, a ostvareno je **669.502.840,91 kn**, odnosno 103,77%.

Tablica 20. Planirana i ostvarena sredstva za gospodarenje posebnim kategorijama otpada u 2015. godini

GOSPODARENJE POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	IZVORNI PLAN 2015.	TEKUĆI PLAN 2015.	IZVRŠENJE 2015.	INDEKS izvršenje/plan 2015.	% u uk. sredstvima
Gospodarenje ambalažom i ambalažnim otpadom	349.621.243	479.454.134	484.379.563,41	101,02	72,35
Zatezne kamate (ambalažni otpad)	100.000	10.000	0	-	-
Pristojbe i naknade (ambalažni otpad)	100.000	1.000	0	-	-
Gospodarenje otpadnim gumama	19.501.266	24.506.074	22.284.043,94	90,93	3,33
Gospodarenje otpadnim motornim vozilima	45.527.410	46.247.369	30.019.019,88	64,62	4,48
Pristojbe i naknade (motorna vozila)	100.000	10.000	0	-	-
Tekuće pomoći (motorna vozila)	0	200.000	0	-	-
Gospodarenje otpadnim uljima	17.422.362	14.487.790	22.346.941,72	154,14	3,34
Zatezne kamate (otpadna ulja)	100.000	10.000	0	-	-
Gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima	8.003.812	10.033.199	6.026.818,18	60,01	0,90
Pristojbe i naknade (baterije)	100.000	10.000	0	-	-
Gospodarenje električnim i elektroničkim otpadom	72.023.707	69.089.292	104.341.820,18	151,02	15,58
Zatezne kamate (električni i elektronički otpad)	100.000	1.000	0	0,77	-
Otpadne kontrolirane i zamjenske tvari	900.200	1.130.142	104.633,60	9,18	0,02
Pristojbe i naknade (kontrolirane tvari)	100.000	10.000	0	-	-
UKUPNO	513.700.000	645.200.000	669.502.840,91	103,77	

Slika 84. Planirana i ostvarena sredstva prema Pravilnicima

Slika 85. Planirana i ostvarena sredstva po mjesecima za gospodarenje s posebnim kategorijama otpada u 2015. godini

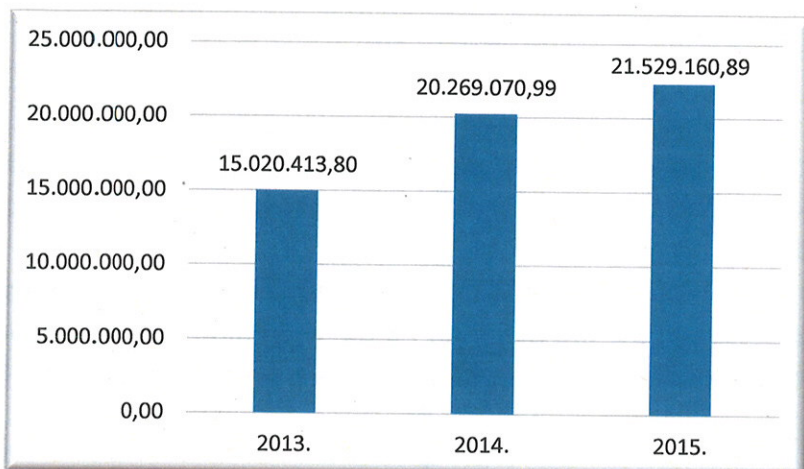
3.3.1. Gospodarenje ambalažnim otpadom

Temeljem odredbi Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15) Fond je uspostavio sustav sakupljanja, privremenog skladištenja, transporta, reciklaže i uporabe ambalažnog otpada. Pravilnik i Uredba predviđaju Javni poziv kao način za odabir sakupljača koji će obavljati uslugu skupljanja na području koje se odlukom ministra određuje za sakupljanje otpadne ambalaže u kojem sakupljači nude cijenu usluge sakupljanja, cijenu otkupa otpadne ambalaže po vrsti materijala te cijenu troška uporabe onih otpadnim materijala čija uporaba se plaća.

Gore spomenuti Javni poziv objavljen je 30. rujna 2015. godine, a raspisan je na način da omogućiti svim pravnim i fizičkim osobama koje imaju dozvolu gospodarenja i ispunjavaju uvjete iz Javnog poziva da se u periodu do 31.12.2020. godine u bilo koje doba uključe u sakupljanje po realnim cijenama.

U sustavu gospodarenja ambalažnim otpadom kojim upravlja Fond u 2015. godini ukupno je prijavljeno/stavljeno na tržište 138.043 tona ambalažnog materijala a prikupljeno 127.132 tone ambalažnog otpada čime je Fond ispunio cilj (60%) odvojenog sakupljanja otpadne ambalaže propisane Pravilnikom.

Od naknada koje plaćaju proizvođači i uvoznici ambalaže Fond je u razdoblju od 01.01.2015. do 31.12.2015. ostvario prihod od 504.866.760,64 kn i prihod od prodaje ambalažnog otpada oporabiteljima u iznosu od 21.529.160,89 kn što čini ukupan prihod za financiranje sustava gospodarenja ambalažnim otpadom u iznosu od 526.395.921,53 kn.

Slika 86. Ostvareni prihodi od prodaje ambalažnog otpada u razdoblju od 2013. - 2015.godine

Odluka o cijeni preuzimanja otpadne ambalaže za obradu donosi se temeljem čl. čl. 32. st. 1., a u svezi čl. 36. Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži za jednu godinu, a u cilju provedbe čl. 67. Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Istom se utvrđuje cijena preuzimanja otpadne ambalaže od pića u sustavu gospodarenja posebnim kategorijama otpada i otpadnih vreća Fonda. Prednost u preuzimanju otpadne ambalaže daje se ovlaštenim osobama za obradu koje imaju sklopljen ugovor s Fondom. Obzirom da je gore citiranom odredbom Pravilnika propisano kako se cijena utvrđuje prema tržišnim cijenama otpadne ambalaže, Fond je istu odredio u odnosu na prosječnu tržišnu cijenu ambalažnog otpada temeljenu na vrijednostima u referentnom intervalu. Za ambalažni otpad od PET-a i LDPE-a otkupna cijena određena je u odnosu na prosječnu tržišnu cijenu 2015. godine prema podacima portala EUWID. Dobiveni iznos umanjuje se za 10% zbog udjela nečistoća u sakupljenom otpadnom ambalažnom materijalu te dodatnih 5% zbog otežane gospodarske situacije u RH.

Za Al ambalažni otpad otkupna cijena određena je u odnosu na prosječnu tržišnu cijenu 2015. godine prema podacima portala letsrecycle.com umanjenu za 30% zbog primjesa željeza u sastavu istog, te 15% zbog udjela nečistoća i primjesa u sakupljenom metalnom ambalažnom otpadu. U navedenih 15% podrazumijeva se vlaga, svi metali osim željeza i željeznih legura i aluminija i aluminijskih legura, zapaljivi nemetalni materijali te ostale vrste materijala koji ne provode električnu energiju. Dodatno se dobivena cijena umanjuje za 5% zbog otežane gospodarske situacije u RH, te za 10% temeljem limitirane ponude ove vrste materijala, budući da se u Republici Hrvatskoj godišnje skupi samo oko 1.000 tona Al/Fe otpadne ambalaže što je nedovoljno za osiguravanje optimalnog poslovanja oporabitelja.

Za stakleni ambalažni otpad otkupna cijena određena je u odnosu na prosječnu tržišnu cijenu tijekom 2015. godine prema podacima portala let'srecycle.com umanjenu za 10% zbog udjela nečistoća i primjesa u sakupljenoj otpadnoj ambalaži te dodatnih 5% zbog otežane gospodarske situacije u RH.

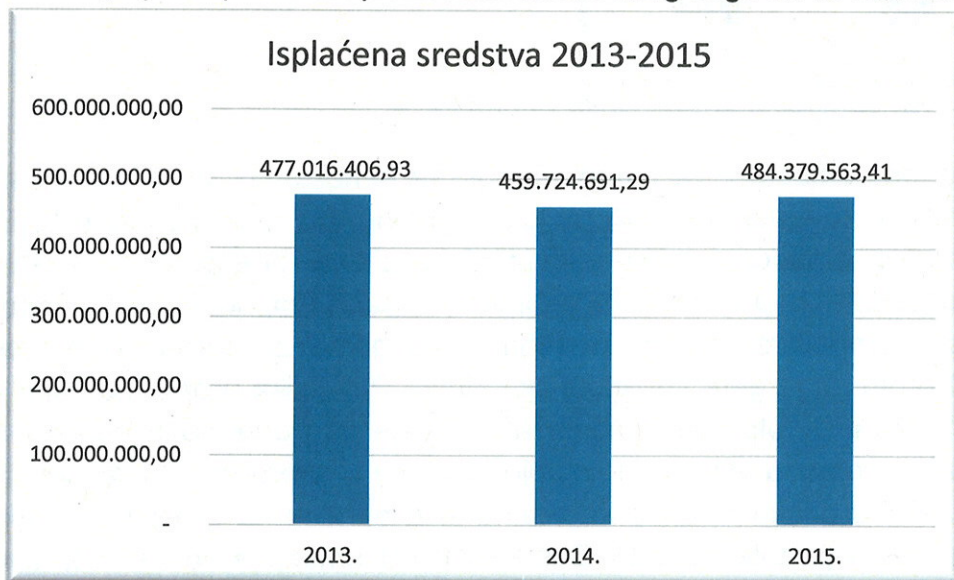
U istom su razdoblju rashodi za pokrivanje troškova sustava gospodarenja ambalažnim otpadom iznosili **484.379.563,41 kn**, kako slijedi:

- rashodi tekućeg razdoblja gospodarenja 483.643.418,26 kn

- povrati temeljem izvoza proizvođača	736.145,15 kn
Ukupni rashodi	484.379.563,41 kn

Zbog iznadprosječne turističke sezone količina sakupljene otpadne ambalaže znatno je premašila planirane te je to utjecalo na povećanje rashoda u 2015. godini u odnosu na 2013. godinu (isplaćeno 477.016.406,93 kn) i 2014. godinu (isplaćeno 459.724.691,29 kn).

Također, zbog dinamike provedbe novih podzakonskih propisa, a temeljem koje se procjenjivala ušteda u sustavu gospodarenja otpadne ambalaže i s tim u svezi su za 2015. godinu planirani manji rashodi, nije se provodila planiranim tokom zbog čega su se rashodi sustava povećali od planiranih.

Slika 87. Isplaćena sredstva za gospodarenje ambalažnim otpadom u razdoblju 2013. – 2015. godine

3.3.2. Gospodarenje otpadnim gumama

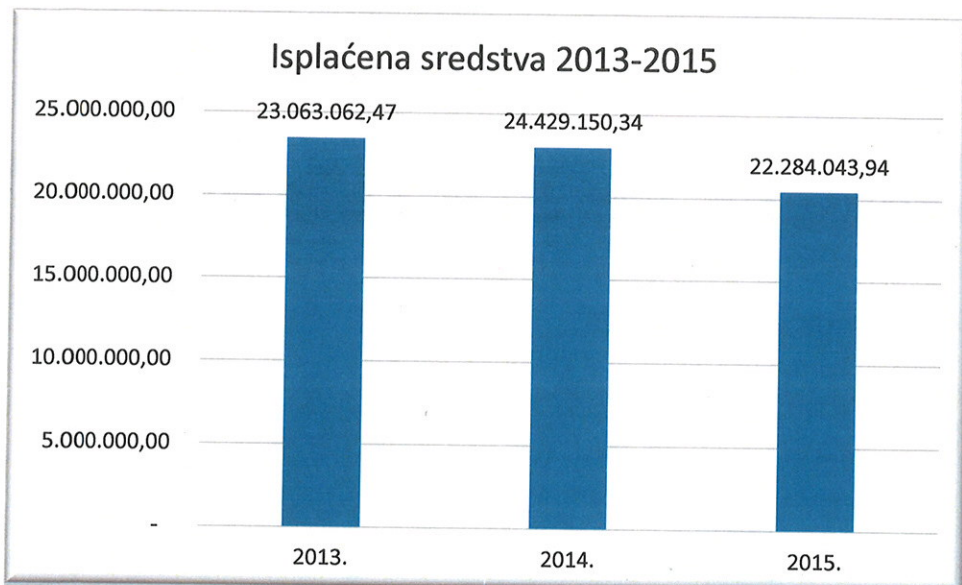
Temeljem odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 31/09, 156/09 i 86/13) Fond je uspostavio sustav skupljanja, privremenog skladištenja, razvrstavanja, prijevoza od privremenih skladišta skupljača do skladišta oporabitelja te materijalnu i energetski oporabu otpadnih guma. Odlukom Vlade Republike Hrvatske o izmjeni naknada u sustavima gospodarenja otpadnim vozilima i otpadnim gumama (NN 40/15) smanjenje su kako ulazne naknade za proizvođače i uvoznike/unosnike, tako i naknade za sakupljanje i oporabu istih. Time je nastavljena optimizacija troškova i sustava gospodarenja otpadnim gumama te smanjeno opterećenja na gospodarske subjekte.

U sustavu gospodarenja otpadnim gumama kojima upravlja Fond u 2015. godini ukupno je prijavljeno/stavljeno na tržište 19.774 tona guma a odvojeno je sakupljeno 18.674 tona otpadnih guma, što čini 94% količina stavljenih na tržište. Od sakupljenih količina materijalno je oporabljeno 14.006 t (75%), a energetski 4.210 (25%) čime su postignuti ciljevi propisani Pravilnikom.

Od naknada koje plaćaju proizvođači/uvoznici guma Fond je u razdoblju 2015. godini ostvario prihod od 33.042.897,66 kn.

U istom su razdoblju rashodi za pokrivanje troškova sustava gospodarenja otpadnim gumama iznosili:

- rashodi tekućeg razdoblja gospodarenja	20.465.286,77 kn
- povrati temeljem izvoza proizvođača	1.818.757,17 kn
Ukupni rashodi	22.284.043,94 kn

Slika 88. Isplaćena sredstva za gospodarenje otpadnim gumama u razdoblju 2013. – 2015. Godine

3.3.3. Gospodarenje otpadnim vozilima

Temeljem odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15) Fond je uspostavio sustav sakupljanja otpadnih vozila koji obuhvaća preuzimanje od posjednika otpadnih vozila uz isplate Pravilnikom propisanih naknada posjednicima za predaju cjelovitih otpadnih vozila (ovisno o lokaciji njihove predaje ovlaštenom skupljaču), privremeno skladištenje, prijevoz od skladišta skupljača do skladišta obrađivača te obradu i/ili uporabu. Odlukom Vlade Republike Hrvatske o izmjeni naknada u sustavima gospodarenja otpadnim vozilima i otpadnim gumama (NN 40/15) smanjenje su kako ulazne naknade za proizvođače i uvoznike/unosnike, tako i naknade za sakupljanje i uporabu istih. Time je nastavljena optimizacija troškova i sustava gospodarenja otpadnim vozilima te je smanjeno opterećenje na gospodarske subjekte. Pravilnikom o gospodarenju otpadnim vozilima predviđeno je da troškove gospodarenja otpadnim vozilima snose proizvođači vozila i fizičke osobe – građani uplatom naknade gospodarenja otpadnim vozilima na račun Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, a Fond time preuzima obvezu ispunjavanja ciljeva proizvođača o uporabi otpadnih vozila.

Novost ovog Pravilnika je da je uplata naknade gospodarenja otpadnim vozilima Fondu uvjet za prvu registraciju vozila u Republici Hrvatskoj a što kontroliraju djelatnici MUP-a prilikom prve registracije vozila.

U sustavu gospodarenja otpadnim vozilima kojima upravlja Fond u 2015. godini ukupno je prijavljeno/stavljeno na tržište 54.757 tona vozila a odvojeno je sakupljeno i predano na uporabu 13.110 tona otpadnih vozila.

Od naknada koje plaćaju proizvođači-uvoznici vozila Fond je u 2015.godini ostvario prihod od

66.377.852,42 kn.

U istom su razdoblju rashodi za pokrivanje troškova sustava gospodarenja otpadnim vozilima iznosili:

- rashodi tekućeg razdoblja gospodarenja	28.168.184,53 kn
- povrati temeljem izvoza proizvođača	1.850.835,35 kn
Ukupni rashodi	30.019.019,88 kn

U odnosu na 2013. godinu smanjen je iznos isplaćenih sredstava za 33% (isplaćeno je 44.776.525,89 kn), a u odnosu na 2014. godinu za 12% (isplaćeno je 34.079.933,36 kn).

Slika 89. Isplaćena sredstva za gospodarenje otpadnim vozilima u razdoblju 2013. – 2015. godine

3.3.4. Gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima

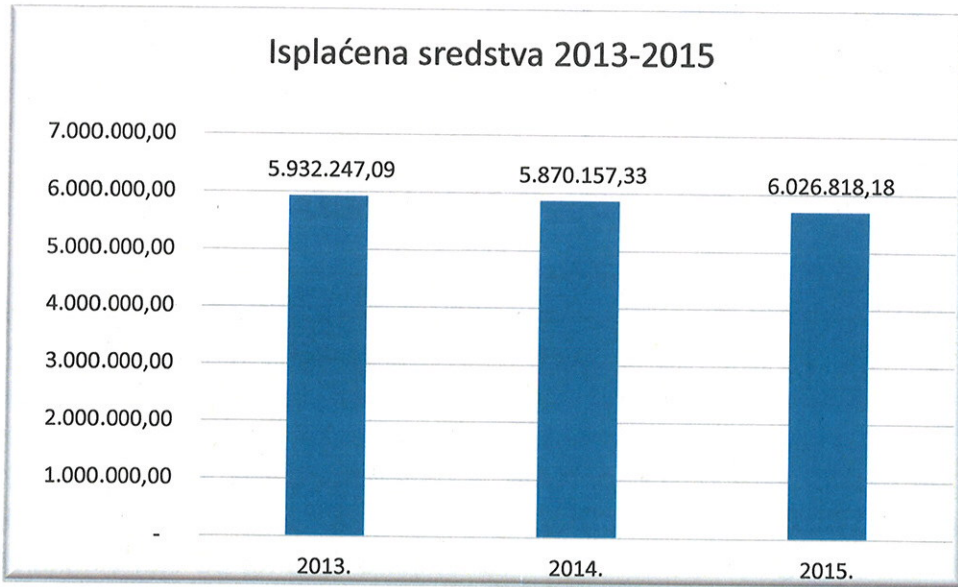
Temeljem odredbi Pravilnika o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 111/15) Fond je uspostavio sustav skupljanja, privremenog skladištenja, prijevoza od skladišta skupljača do skladišta obrađivača/oporabitelja otpadnih baterija i akumulatora (otpadnih startera, prijenosnih baterija i akumulatora te industrijskih baterija i akumulatora). Izmjena u odnosu na prijašnji Pravilnik jest u tome što Fond više ne upravlja sustavom gospodarenja otpadnih industrijskih baterija i akumulatora i startera već organizira samo sustav gospodarenja prijenosnim baterijama i akumulatorima. Sakupljanje otpadnih industrijskih baterija i akumulatora i startera prepušteno je tržištu uz obvezu poštivanja Pravilnikom propisanih uvjeta vezanih za odvajanje, sakupljanje i obradu istih.

U sustavu gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima kojima upravlja Fond u 2015. godini ukupno je prijavljeno/stavljeno na tržište 6.916 tone baterija i akumulatora a odvojeno je sakupljeno 5.578 tona otpadnih baterija i akumulatora.

Od naknada koje plaćaju proizvođači-uvoznici za proizvedene i uvezene količine startera, prijenosnih i industrijskih baterija i akumulatora Fond je u 2015. godini ostvario prihod od 8.435.266,11 kn.

U istom su razdoblju rashodi za pokrivanje troškova sustava gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima iznosili:

- rashodi tekućeg razdoblja gospodarenja	5.703.600,73 kn
- povrati temeljem izvoza proizvođača	323.217,45 kn
- povrati temeljem upravnih i sudskih postupaka	kn
Ukupni rashodi	6.026.818,18 kn

Slika 90. Isplaćena sredstva za gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima u razdoblju 2013. – 2015. godine

3.3.5. Gospodarenje otpadnim uljima

Temeljem odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11), 45/12 i 86/13) Fond je uspostavio sustav gospodarenja otpadnim uljima. U sustavu gospodarenja otpadnim uljima kojima upravlja Fond u 2015. godini ukupno je prijavljeno/stavljeno na tržište 20.624 tona ulja, a odvojeno je sakupljeno 845 tona otpadnih jestivih ulja i 6.342 tone otpadnih mazivih ulja odnosno ukupno 7.187 tona otpadnih ulja.

Od naknada koje plaćaju proizvođači-uvoznici svježih mazivih ulja Fond je u 2015. godini ostvario prihod od 36.559.316,71 kn.

U istom su razdoblju rashodi za pokrivanje troškova sustava gospodarenja otpadnim uljima iznosili:

- rashodi tekućeg razdoblja gospodarenja	7.029.756,38 kn
- povrati temeljem izvoza proizvođača	6.768.207,57 kn
- rashodi temeljem sudskih presuda	8.548.977,77 kn
Ukupni rashodi	22.346.941,72 kn

U 2015. godini povećani su troškovi gospodarenja otpadnim uljima u odnosu na planirane zbog isplaćenih sredstava (8.548.977,77 kn) temeljem sudskih presuda.

Slika 91. Isplaćena sredstva za gospodarenje otpadnim uljima u razdoblju 2013. – 2015. godine

3.3.6. Gospodarenje otpadnim električnim i elektroničkim otpadom

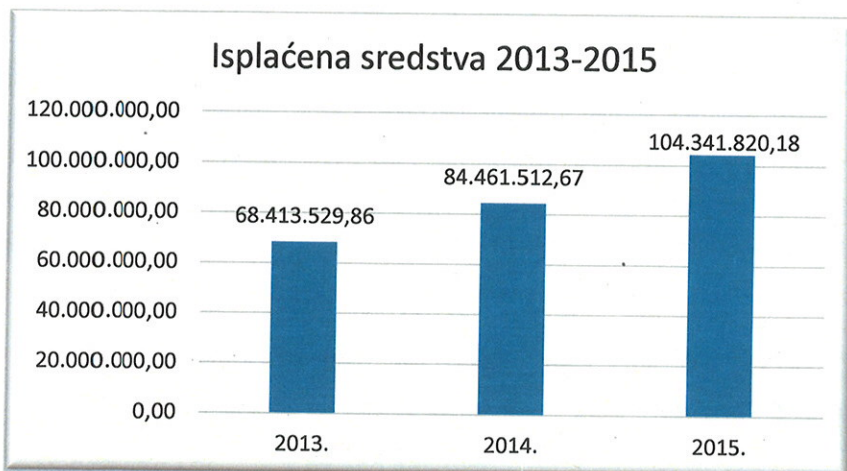
Temeljem odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom (NN 42/14, 48/14, 107/14 i 139/14) Fond je uspostavio sustav odvojenog skupljanja električnog i elektroničkog otpada radi njegove oporabe, zbrinjavanja, zaštite okoliša i zdravlja ljudi. U sustavu gospodarenja otpadnim električnim i elektroničkim otpadom kojim upravlja Fond u 2015. godini ukupno je prijavljeno/stavljeno na tržište 43.212t EE opreme, a odvojeno je sakupljeno 23.677 t otpadne EE opreme. U 2015. godini odvojeno je sakupljeno od kućanstva i pravnih osoba 5,25 kg po stanovniku otpadne EE opreme. Od toga je od kućanstva sakupljeno 4,45 kg po stanovniku što je iznad zadanog cilja od 4 kg po stanovniku.

Od naknada koje Fondu plaćaju proizvođači i uvoznici EE opreme u razdoblju 2015. godine Fond je ostvario prihod od 107.593.825,62 kn.

U istom su razdoblju rashodi za pokrivanje troškova sustava gospodarenja električnim i elektroničkim otpadom iznosili:

- rashodi tekućeg razdoblja gospodarenja	91.291.940,04 kn
- povrati temeljem izvoza proizvođača	13.049.880,14 kn
Ukupni rashodi	104.341.820,18 kn

U odnosu na 2013. godinu povećan je udio isplaćenih sredstava za 52,52%, (isplaćeno 68.413.529,86 kn) a u odnosu na 2014. godinu povećan je udio isplaćenih sredstava za 23,53% (isplaćeno je 84.461.512,67 kn). Na povećanje rashoda gospodarenja otpadnim električnim i elektroničkim otpadom u 2015. godini u odnosu na planirane rashode utjecala je količina sakupljene otpadne električne i elektroničke opreme koja je premašila je planiranih 4 kg/st. Također na povećanje rashoda gospodarenja otpadnim električnim i elektroničkim otpadom u 2015. godini u odnosu na planirane rashode utjecala je i činjenica da su Ministarstvo zaštite okoliša i prirode i Fond raspisali javni poziv za građane za kupnju energetski najučinkovitijih kućanskih uređaja u lipnju 2015 godine. Kupnjom uređaja uz poticaj veliki broj građana zamijenilo je svoj stari uređaj a time se povećala i količina otpadne električne i elektroničke opreme.

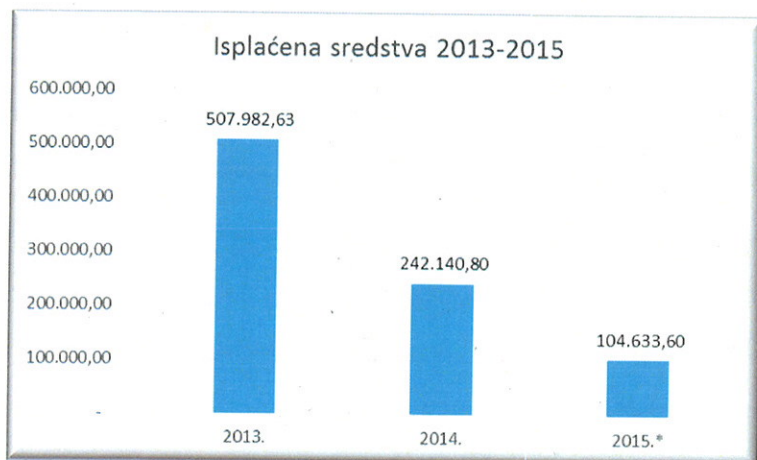
Slika 92. Isplaćena sredstva za gospodarenje otpadnim električnim i elektroničkim otpadom u razdoblju 2013. – 2015. godine

3.3.7. Gospodarenje kontroliranim i zamjenskim tvarima

Fond je temeljem Vladine Uredbe o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (NN 120/05 i 92/12) uz suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i prirode 2011. godine sklopio sa 3 Centra za prikupljanje, obnavljanje i uporabu tvari koje oštećuju ozonski sloj ugovore o obavljanju poslova prikupljanja, razvrstavanja, privremenog skladištenja i izvoza na zbrinjavanje tvari koje se ne mogu obnoviti i/ili uporabiti. Zbog kašnjenja u instaliranju opreme za obnavljanje, uporabu i provođenje fizikalno-kemijskih analiza tvari koje su predmet obnavljanja i/ili zbrinjavanja i s tim u svezi i obuke osoblja za rad, do sada je samo jedan Centar je započeo sa radom i to sredinom 2012. godine.

U 2015. godini Fond nije ostvario prihode na temelju naknade za gospodarenje kontroliranim tvarima stavljenim na tržište RH, dok je u istom razdoblju rashod za gospodarenje tvarima koje oštećuju ozonski sloj iznosio 104.633,60 kn.

U odnosu na 2013. godinu smanjen je udio isplaćenih sredstava (isplaćeno je 507.982,63 kn), a u odnosu na 2014. godinu smanjen je udio isplaćenih sredstava (isplaćeno je 242.140,80 kn).

Slika 93. Isplaćena sredstva za gospodarenje kontroliranim i zamjenskim tvarima u razdoblju 2013. – 2015. Godine

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. godine Fond je ostvario prihode od naknada koje plaćaju proizvođači i uvoznici proizvoda od kojih nastaju posebne kategorije otpada u iznosu od 778.395.080,10 kn. Ostvareni prihodi u cijelosti pokrivaju rashode gospodarenja posebnim

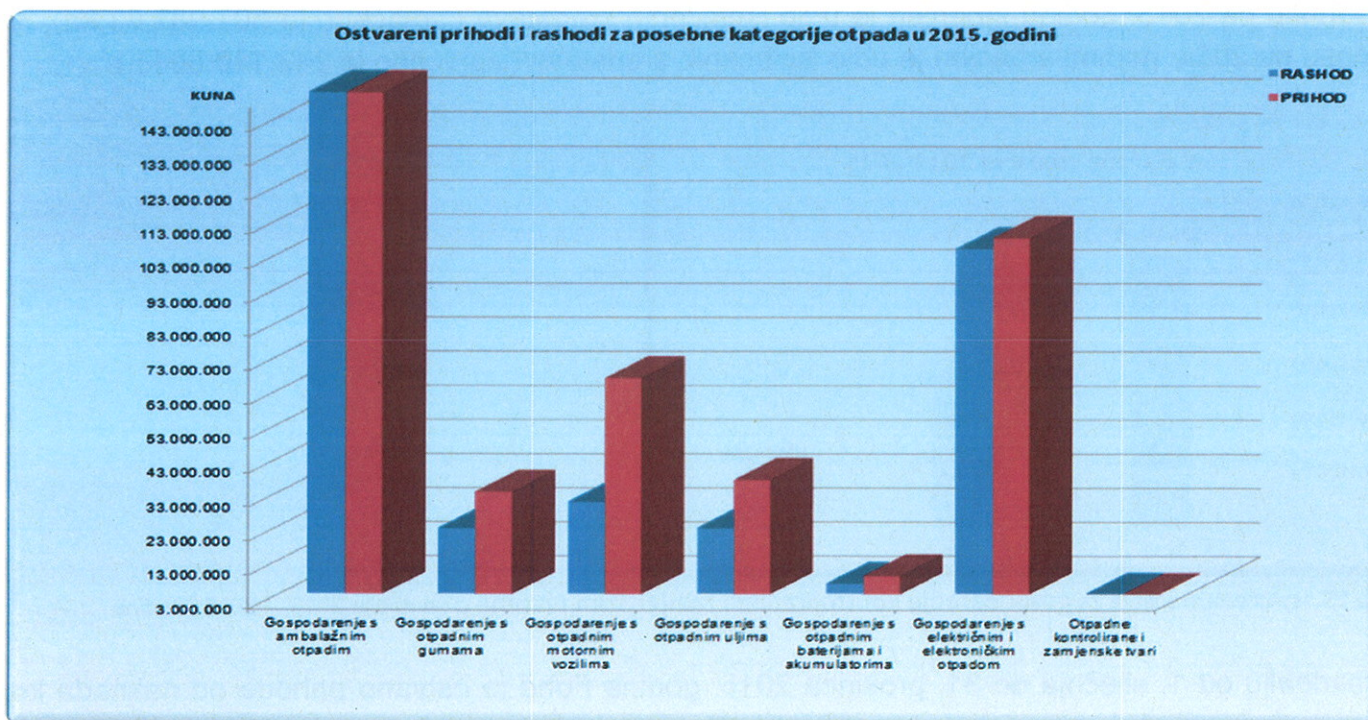
kategorijama otpada koji su u istom razdoblju iznosili 669.502.840,91 kn.

Promatrajući prihode i rashode po pravilnicima, svi prihodi po pojedinom Pravilniku, osim otpadnih i kontroliranih zamjenskih tvari, pokrivaju rashode po istom Pravilniku, a višak prihoda nad rashodima se Odlukom Upravnog odbora o raspodjeli viška prihoda godišnje raspoređuje na ostale projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti, primarno za daljnja unapređenja sustava gospodarenja otpadom, smanjenja nastanka otpada i u programe poticanja primarnog odvajanja vrijednih sirovina iz komunalnog otpada.

Tablica 21. Usporedba ostvarenih prihoda i rashoda za posebne kategorije otpada u 2015. godini po pravilnicima

GOSPODARENJE POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	Prihodi 2015.	Rashodi 2015.
Gospodarenje ambalažnim otpadom	526.395.921,53	484.379.563,41
Gospodarenje otpadnim gumama	33.042.897,66	22.284.043,94
Gospodarenje otpadnim motornim vozilima	66.377.852,47	30.019.019,88
Gospodarenje otpadnim uljima	36.559.316,71	22.346.941,72
Gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima	8.425.266,11	6.026.818,18
Gospodarenje električnim i elektroničkim otpadom	107.593.825,62	104.341.820,18
Otpadne kontrolirane i zamjenske tvari	0,00	104.633,60
UKUPNO	778.395.080,10	669.502.840,91

Sukladno podacima o sakupljenim i oporabljenim količinama te financijskim pokazateljima, vidljivo je da je sustav posebnih kategorija otpada temeljen na naknadama za gospodarenje financijski samoodrživ.

Slika 94. Ostvareni prihodi i rashodi za posebne kategorije otpada u 2015. godini

Otpadna ambalaža je dominantno volumenski najveća kategorija u sustavu posebnih kategorija otpada. Osim količinski, ova kategorija ima i najznačajniji financijski aspekt: za gospodarenje ovom vrstom otpada u sustav se uplaćuje najveći dio naknada te se najveći dio i rashoduje.

Sustav povratne naknade, kao jedan od glavnih faktora visoke stope prikupljanja otpadne ambalaže nastavlja pozitivan trend iz proteklih godina. Trend rasta može se pripisati ekonomskoj situaciji u zemlji koja direktno utječe na pažljivije raspolaganje raspoloživim sredstvima kućanstava, a time i na povećan povrat boca i limenki u sustavu povratne naknade.

Sustav povratne naknade igra vrlo veliku ulogu u visokom stupnju sakupljanja otpadne ambalaže te se dugoročno namjerava usmjeravati na što veći dio automatiziranog prihvata boca i limenki čime će se direktno moći bolje kontrolirati struktura sakupljenih količina te tijekom samog ambalažnog otpada. Bazirano na podacima prikupljenim kroz GTIN čitače na uređajima za automatizirani prihvata ambalažnog otpada u sustavu povratne naknade u kombinaciji sa prijavljenim količinama od strane proizvođača i uvoznika, biti će moguće detaljnije i kvalitetnije pratiti ispravnost prijavljenih količina. Temeljeno na ustanovljenim poboljšanjima, očekuje se lakša kontrola sustava te mogućnost bržeg reagiranja u slučaju ustanovljenih nepravilnosti. Kroz spomenutu automatizaciju sustava povratne naknade očekuju se dugoročne uštede i smanjenje naknada čime će se značajno rasteretiti gospodarstvo, te daljnje poboljšanje kvalitete kontrole sustava te manja mogućnost manipulacije količinama od strane uključenih partnera.

4. ADMINISTRACIJA

4.1. USTROJSTVO I UPRAVLJANJE

4.1.1. Upravni odbor

Tijela Fonda su direktor i Upravni odbor.

Vlada Republike Hrvatske imenovala je na svojoj sjednici 28. studenog 2013. godine Svena Müllera, dipl.ing građ., za direktora Fonda.

Direktor vodi poslovanje Fonda te obavlja druge poslove propisane Zakonom. Djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti za direktora Fonda utvrđeni su Statutom u skladu sa Zakonom.

Upravni odbor ima predsjednika i šest članova.

U Upravni odbor Fonda imenovana su dva predstavnika ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša, predstavnik ministarstva nadležnog za poslove energetike, predstavnik ministarstva nadležnog za poslove financija, predstavnik Hrvatskoga sabora, predstavnik Hrvatske gospodarske komore, predstavnik iz redova stručnjaka iz područja zaštite okoliša. Na sjednicama Upravnog odbora sudjeluje i predstavnik Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, bez prava glasa. Predsjednika i članove Upravnog odbora imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske. Upravni odbor pravovaljano raspravlja i odlučuje kada je na sjednici nazočno više od polovice ukupnog broja članova, a odluke donosi većinom glasova ukupnog broja članova.

U radu Upravnog odbora sudjeluje i direktor Fonda, bez prava odlučivanja.

Upravni odbor je tijekom 2015. godine, sukladno Zakonu o Fondu i Statutu Fonda donio Program rada i Financijski Plan za 2015. godinu, te Godišnji program raspisivanja javnih poziva i javnih natječaja. Upravni odbor je tijekom 2015. godine donio i Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Tijekom 2015. godine, Upravni odbor je donio između ostalih i sljedeće važnije Odluke i to :

- Odluku temeljem koje se Javnoj ustanovi Nacionalni park Paklenica odobravaju sredstva pomoći za sufinanciranje projekta „Unapređenje posjetiteljske infrastrukture Nacionalnog parka Paklenica“
- Odluku kojom se Sveučilištu u Zagrebu-Studentskom centru u Zagreb odobravaju sredstva donacije Fonda za financiranje projektne dokumentacije za projekt održive gradnje „Energetska obnova građevina, infrastrukture i okoliša unutar studentskog naselja Stjepan Radić i studentskog naselje Cvjetno naselje u Zagrebu“,
- Odluku o odabiru korisnika sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za sufinanciranje projekata obnovljivih izvora energije,
- Odluku temeljem koje se Javnoj ustanovi Nacionalni park Krka odobravaju sredstva pomoći Fonda za sufinanciranje projekta „Eko kampus Puljani-projekt rekonstrukcije i prenamjene bivših vojnih objekata u Puljanima u sklopu Nacionalnog parka Krka“.
- Odluku temeljem koje se trgovačkom društvu Bikarac d.o.o., odobravaju sredstva kapitalne pomoći Fonda za sufinanciranje troškova projekta ŽCGO Bikarac – 2 faza,
- Odluku kojom se Sveučilište u Zagrebu – Studentski centar u Zagrebu, odobravaju sredstva

donacije Fonda za projekt održive gradnje „Energetska obnova građevina, infrastrukture i okoliša unutar studentskog naselja Stjepan Radić i studentskog naselja Cvjetno naselje u Zagrebu“,

- Odluku kojom se trgovačkom društvu Eko d.o.o., odobravaju sredstva donacije Fonda za sufinanciranje troškova projekta CGO Biljane Donje,

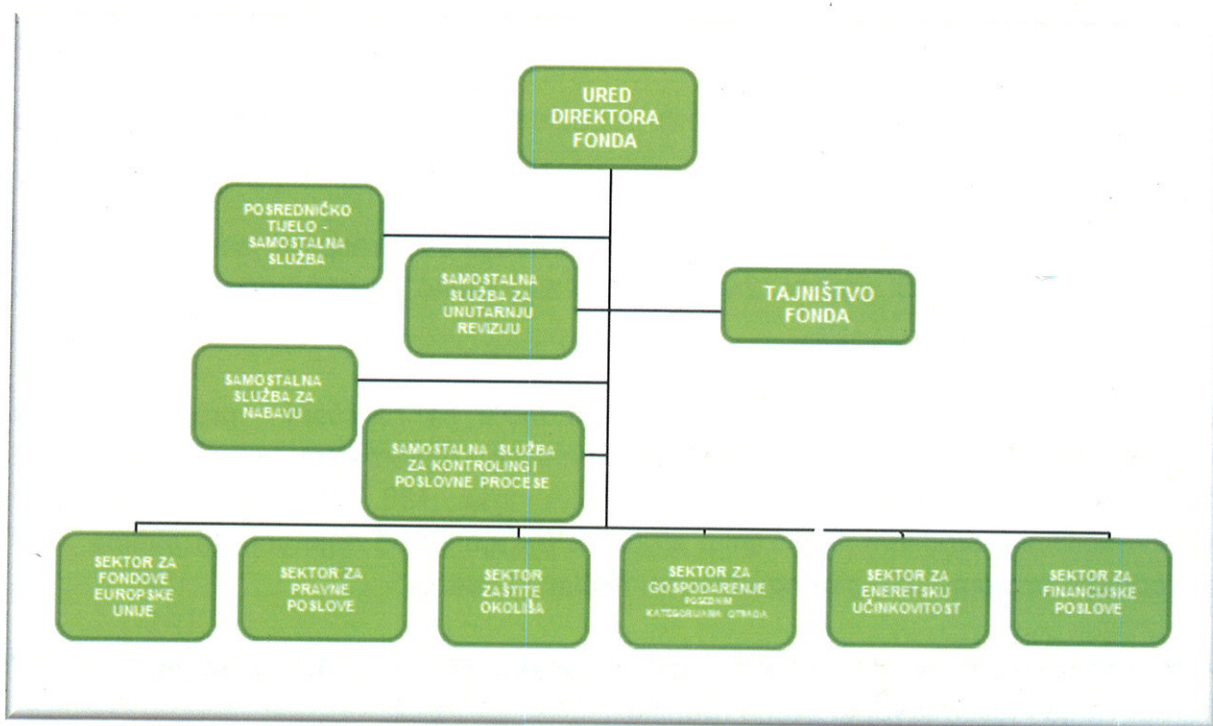
- Odluku temeljem koje se Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu, odobravaju sredstva pomoći Fonda za financiranje mjere „MPR-11 Izrada registra emisija onečišćujućih tvari za male i difuzne izvore s prostornom raspodjelom u EMEP mreži visoke revolucije“.

Djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti te način rada Upravnog odbora utvrđuje se Statutom Fonda.

4.1.2. Ustrojstvo

Fond je ustrojen kao pravna osoba s pravima, obvezama i odgovornostima koje ima u skladu sa Zakonom, Statutom Fonda i drugim propisima.

Pravilnikom u unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (KLASA: 024-04/15-02/1, URBROJ: 563-09/86-15-1 od 11. ožujka 2015.) uređeno je unutarnje ustrojstvo Fonda na način da su osnovne ustrojstvene jedinice Fonda sektori te Samostalne službe, Ured direktora i Tajništvo Fonda.

Slika 95. Grafički prikaz ustrojstva Fonda

Unutarnje ustrojstvo Fonda i djelokrug unutarnjih ustrojstvenih jedinica temelji se na optimalnom ustroju u cilju učinkovitog rada i postizanja visoke stručne razine u ostvarivanju djelatnosti Fonda.

Fondu je dodijeljena uloga PT2, pored područja gospodarenja otpadom za koje je bio nadležan i u okviru Operativnog programa „Zaštita okoliša“ 2007.-2013. i za područja energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, klimatskih promjena, zaštite zraka, biološke raznolikosti, radi čega se kontinuirano ističe potreba za jačanjem administrativnih kapaciteta unutar tijela u Sustavu

upravljanja i kontrole ESI fondova radi učinkovitijeg povlačenja EU sredstava.

Uzimajući u obzir značajno povećani broj planiranih projekata koji će se sufinancirati EU sredstvima, složene propisane procedure te obim aktivnosti delegiranih od strane Posredničkih tijela razine 1 i to posebice poslove odabira projekata iz područja zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, zaprimanje i registraciju projektnih prijava, administrativne provjere, provjere prihvatljivosti prijavitelja i ako je primjenjivo partnera, ocjenjivanje kvalitete, provjere prihvatljivosti izdataka, te nadzor provedbe projekata, bit će nužno povećati broj izvršitelja. Administrativni troškovi rada i edukacije zaposlenika PT2 sufinanciraju se do 85% kroz tehničku pomoć koja je osigurana iz EU fondova kroz OP Zaštita okoliša 2007-2013 i OP Učinkoviti ljudski resursi 2014-2020.

4.1.3. Materijalni resursi

Fond posluje na adresi Radnička cesta 80 u Zagrebu. Poslovni prostor je primjereno uređen za rad radnika, opremljen odgovarajućim uredskim namještajem i opremom.

4.1.4. Ljudski potencijali

Početakom 2015. godine u Fondu je bilo zaposleno 247 radnika. Tijekom godine zaposleno je još 30 radnika, dok je 5 radnika prekinulo radni odnos u Fondu.

U Fondu su na dan 31. prosinca 2015. godine bila zaposlena 272 radnika. Od navedenog broja radnika, 168 čine žene, dok je muškaraca 104.

Prosječna starost radnika je 40,3 godina, a najviše radnika nalazi se u rasponu od 36 - 44 godina. Od 272 radnika na dan 31.12.2015. godine, 248 ih je bilo zaposleno na neodređeno vrijeme, a 24 na određeno vrijeme.

Kvalifikacijska struktura pokazuje izrazito visoki udio radnika sa završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem ili specijalističkim diplomskim stručnim studijem, kojih ima 188. Radnika sa završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem ili stručnim studijem u trajanju od najmanje tri godine ima 7, sa završenom srednjom školom 76 te osmogodišnjom školom 1 radnik.

Fond svoje kapacitete izgrađuje na dva načina: zapošljavanjem visokostručnih kadrova i sustavnim ulaganjem u obrazovanje i usavršavanje svojih radnika.

Edukacija radnika se tijekom 2015. godine provodila sukladno Planu izobrazbe i prema raspoloživim financijskim sredstvima s naglaskom na usvajanje stručnog znanja. Radnici Fonda su potrebna stručna znanja usvajali putem savjetovanja, seminara, radionica, sudjelovanjem u radnim skupinama u zemlji i inozemstvu u kojima su prenosili znanja na druge sudionike ili su usvajali znanja od strane domaćih ili svjetskih stručnjaka iz područja zaštite okoliša i energetske učinkovitosti. Posebna pažnja posvećena je i polaganju državnih stručnih ispita, stjecanju potrebnih certifikata, informatičkih znanja, upravljanja projektima te području financija i prava.

4.1.5. Propisi o ustrojstvu i redu Fonda

Vežano za unutarnje ustrojstvo, sistematizaciju, način rada te opće poslove Fond je u svom radu tijekom 2015. godine primjenjivao sljedeće zakonske i podzakonske propise :

Pravilnik u unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (KLASA: 024-04/15-02/1, URBROJ: 563-09/86-15-1 od 11. ožujka 2015.) kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo Fonda, nazivi ustrojstvenih jedinica i njihov djelokrug rada, okvirni broj radnika, način upravljanja kao i druga pitanja od značaja za rad Fonda.

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (KLASA: 024-04/14-02/10, URBROJ: 563-09/86-15-1 od 16. lipnja 2015.), kojim su sistematizirani položaji i radna mjesta u Fondu na način da se osiguraju uvjeti za stručno i učinkovito obavljanje djelatnosti Fonda.

U dijelu kojim se uređuje zasnivanje radnog odnosa, uvjeti rada, prava i obveze radnika, ugovor o radu, organizacija rada, način utvrđivanja plaća i druga pitanja u svezi radnog odnosa od značaja za radnike Fonda, primjenjuje se odredbe Pravilnika o radu (KLASA: 024-04/11-02/04, URBROJ: 563-09/01-11-01 od 3. listopada 2011., KLASA: 024-04/11-02/04, URBROJ: 563-02-01/16-13-3 od 1. kolovoza 2013., KLASA: 024-04/11-02/04, URBROJ: 563-02-01/16-13-5 od 30. travnja 2014.) kao i odredbe Zakona o radu („Narodne novine“ 93/14).

Pravilnikom o plaćama i naknadama (KLASA: 024-04/11-02/08, URBROJ: 563-09/01-11-01 od 23. studenog 2011., KLASA: 024-04/11-02/08, URBROJ: 563-09/01-11-02 od 19. prosinca 2011., KLASA: 024-04/11-02/08, URBROJ: 563-02-01/16-13-4 od 1. kolovoza 2013.) uređuju se plaće, naknade i druga materijalna primanja radnika Fonda.

U svojem radu Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, također primjenjuje Pravilnik o radu pisarnice (KLASA: 024-04/12-02/03, URBROJ: 563-09/01-12-01 od 12. prosinca 2012.), Pravilnik o zaštiti od požara (KLASA: 115-01/15-01-1, URBROJ: 563-09/01-16-15-2 od 16. veljače 2015.), Pravilnik o zaštiti na radu, KLASA: 024-04/15-02/2, URBROJ: 563-09/01-16-15-2 od 16. veljače 2015.), Pravilnik o video nadzoru (KLASA: 024-04/15-02/3, URBROJ: 563-09-1/16-15-2 od 16. veljače 2015.), Pravilnik o zaštiti arhivskog i registraturnog gradiva (KLASA: 024-04/12-02/09, URBROJ: 563-09/801-12-01 od 14. listopada 2012., KLASA: 024-04/12-02/09, URBROJ: 563-09/86-14-4 od 15. svibnja 2014.) kao i Pravilnik o korištenju službenih automobila (KLASA: 024-04/08-02/3, URBROJ: 563-01-09-01 od 27. siječnja 2009).

4.1.6. Informatizacija

Tijekom 2015. godine informacijski sustav Fonda znatno je unaprijeđen novim funkcionalnostima te su izrađeni ključni moduli za povezivanje najnužnijih segmenata poslovnih procesa koji su razvijani u različitim informacijskim podsustavima.

Velika količina dokumentacije koja pristiže u Fond i potreba dobre kolaboracije ustrojstvenih jedinica u odvijanju poslovnih procesa, postavile su zahtjev za maksimalnim smanjenjem kolanja dokumentacije u papirnatom obliku. Stoga je u 2015. godini, uveden sustav digitalnog praćenja

dokumentacije (DMS) te nabavljen software za skeniranje dokumenata, koji je povezan s DMS sustavom što omogućava praćenje i pregled dokumenata u digitalnom obliku bez potrebe njihovog fizičkog kolanja Fondom.

Podsustav za uredsko poslovanje znatno je unaprijeđen i nadograđen novim modulima kako bi podržao rad s izuzetno velikim brojem predmeta, uvjetovanih velikim brojem javnih poziva i donesenih rješenja. Nadogradnje i unapređenja velikim su dijelom omogućila automatizaciju i maksimalno pojednostavljenje svih radnji kako bi se u što kraćem roku mogao obraditi ogroman broj dokumenata i zadovoljiti posebnu organizaciju pisarnice koja je u nekoliko navrata bila potrebna.

Podsustav je usko povezan s DMS podsustavom te se unos dokumenata u isti provodi već na samom ulazu u Fond, pri urudžbiranju.

Unaprijeđeni su i izrađeni novi moduli za povezivanje podsustava pisarnice s podsustavom za naplatu naknada u dijelu automatizacije urudžbiranja izlazne dokumentacije koja se u velikim količinama generira u Službi naplate naknada.

Za potrebe obrade podataka o sufinanciranju A+++ kućanskih aparata izrađeni su novi, specifični moduli za prihvrat podataka iz vanjskog sustava u koji su prijavljivani podaci kupaca, brzo automatsko urudžbiranje i skeniranje dokumentacije potrebne za isplatu sredstava, generiranje odluka i ugovora, prijenos podataka u financijsko računovodstveni podsustav na danju obradu i isplatu te prijenos svih podataka u Registar ugovora.

Povećanje broja sufinanciranih projekata uvjetovalo je potrebu boljeg i transparentnijeg praćenja ugovora i plaćanja po istima. Stoga se nužnom nametnula potreba izgradnje registra svih ugovora, odluka, sporazuma, dodataka ugovorima i narudžbenica (u daljnjem tekstu ugovora). Budući da su do sada ugovori bili praćeni parcijalno, na više mjesta, prema komponentama potrebnim pojedinoj službi, najprije je napravljena detaljna analiza svih postojećih podataka o ugovorima i potreba praćenja podataka za sve ustrojstvene jedinice Fonda. Time su objedinjeni svi podaci o ugovorima koji su se vodili u financijskom sustavu za praćenje projekata, sustavu javne nabave i pojedinačnim upisnicima podataka o ugovorima u sektorima i službama koje vode projekte korisnika sredstava Fonda. Uz dizajniranje i izgradnju baze podataka, izrađene su aplikacije za unos, ažuriranje, pregled ugovora, povezivanje registra ugovora s podsustavom za financijsko praćenje isplata i računovodstvenim podsustavom te se u svakom trenutku za svaki projekt može vidjeti stanje isplata. Izrađen je čitav niz izvješća te omogućeno administriranje sustava.

Sustav naplate naknada unaprijeđen je novim funkcionalnostima prijave podataka o uvozu vozila za građanstvo. Kako bi se građanstvu pojednostavila čitava procedura uvoza i dobivanja potrebne dokumentacije za registraciju vozila, izrađene su web aplikacije za prijavu, koje se vrše u Carinskim upravama, povezanim sa sustavom naplate naknada Fonda te se direktno u Carinskim upravama obveznicima uručuje rješenje Fonda o naplati naknade i automatski vrši zaduženje u informacijskom sustavu Fonda.

Uvjetovano izmjenama referentnih pravilnika, velike su izmjene napravljene i u modulima za naplatu naknada za baterije i akumulatore te sva ostala vozila.

U svrhu povezivanja s računovodstvenim sustavom instaliran je novi programski paket za putne naloge.

4.1.7. Javna nabava

Sukladno Programu rada i Financijskom planu za 2015. godinu, doneseni su Plan nabave i Izmjene plana nabave za 2015. godinu u iznosu od 42.898.200,00 kn, te je proveden ukupno 135 postupaka nabave. Na temelju Zakona o javnoj nabavi i provedbenih propisa, stvoren je sustav internih propisa koji omogućuju transparentno i dosljedno provođenje postupaka javne nabave. Donošenjem provedbenih propisa, Naputka o postupanju u postupcima nabave i Izmjena Naputka, obuhvaćene su zakonodavne norme u području javne nabave ali i aktivnosti propisane Zakonom o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i mjere propisane Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti za proračunsku 2014. godinu.

Propisan je cjelokupni tijek postupka nabave od izrade plana nabave, do provedbe postupka nabave pa do izvršenje ugovora sa jasnim određenjem obveza i odgovornosti svake osobe koja sudjeluje u postupku nabave. Naputak je obavezan interni akt koji obvezuje Fond i sve osobe koje sudjeluju u postupku nabave da postupaju u potpunosti na način koji je u njemu opisan.

Postupak nabave je strogo formalan i složen postupak, koji uključuje pravne i ekonomske aspekte. Naputkom se stvaraju pretpostavke za ostvarenje ciljeva javne nabave kao što su : zadovoljiti potrebe Fonda uz istodobno ostvarivanje najbolje vrijednosti za uložena sredstva, omogućiti gospodarskim subjektima pristup na jednakoj, transparentnoj i pravičnoj osnovi, osigurati jednakost tretmana kroz djelotvornu i učinkovitu zaštitu prava gospodarskih subjekata, sprječavanje rizika u sklopu postupaka javne nabave i mjere suzbijanja korupcije i sukoba interesa u javnoj nabavi. Uređena su tri najvažnija područja u postupku javne nabave, rizici i mjere za njihovo otklanjanje, postupci koji se odnose na izradu Plana nabave za potrebe Fonda, način nabave roba, radova i usluga svih vrijednosti te nadležnosti unutarnjih ustrojstvenih jedinica Fonda i osoba u pripremi i provođenju postupaka.

Uspostavljen je jedinstveni registar ugovora.

Uspostavom sustava elektroničke dostave dokumenta putem sustava e-GOP osigurani su preduvjeti za elektroničku komunikaciju i bez papirnato poslovanje u cjelokupnom postupku nabave od izrade plana nabave i zahtjeva za nabavu do izrade ugovora.

U navedeni postupak nabave interpolirana je elektronička dostava ponuda propisana Zakonom o javnoj nabavi.

Osim redovnih aktivnosti u Fondu, Samostalna služba javne nabave je pružala tehničku pomoć korisnicima sredstava Fonda u 28 postupaka javne nabave.

IV. ZAKLJUČNO RAZMATRANJE

Realizacijom projekata, programa i sličnih aktivnosti u području zaštite okoliša Fond doprinosi ostvarenju nacionalnih i EU ciljeva.

Izmjenom općih akata Fonda u ožujku 2014. godini i uvođenje modela Javnog poziva za neposredno sufinanciranje projekata omogućilo se korisnicima **lakše povlačenje sredstava Fonda i brža realizacija tih projekata**, čiji rezultati su vidljivi iz ovog Izvešća.

Radi ostvarenja **općih i posebnih ciljeva** Fond je u 2015. godini proveo sljedeće aktivnosti u području zaštite okoliša:

- **pokrenuo je nove sanacije odlagališta otpada** na lokacijama koje su ishodile potrebne dozvole, a sve u cilju zaštite okoliša i zdravlja ljudi (kroz aktivnost Sanacija odlagališta otpada),
- **sufinancirao je projekte odvojenog prikupljanja otpada** putem Javnih poziva za neposredno sufinanciranje projekata nabave komunalne opreme i vozila, te izgradnje reciklažnih dvorišta. Realizacijom tih projekata povećava se korištenje vrijednih svojstava otpada i smanjenje korisnog otpada na odlagalištima otpada (kroz aktivnosti Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada, Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava optada i Ostali projekti i programi),
- **uspostavljao cjeloviti sustav gospodarenja otpadom** na području Primorsko - goranske i Istarske županije budući da su dva CGO na tom području (Kaštijun i Mariščina) u završnoj fazi (probnom radu), odlagališta su sanirana ili u završnim radovima sanacije, a projekti odvojenog prikupljanja otpada u provedbi. Navedeno je u skladu s EU politikom zaštite okoliša kojoj je cilj promicati održivost razvoj i štititi okoliš za sadašnje i buduće naraštaje (kroz aktivnosti Gospodarenje otpadom – izgradnja CGO i Izgradnja pretovarnih stanica),
- **značajno je povećan broj projekata** zaštite, očuvanja, poboljšanja kvalitete zraka, tla, vode i mora. Realizacijom ovih projekata Fond se približava ciljevima Nacionalnog plana djelovanja na okoliš za sve sastavnice okoliša (kroz aktivnost Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, voda i mora),
- **potaknuo je projekte** koji se odnose na rekonstrukciju i uređenje posjetiteljskih centara i izgradnju, uređenje i opremanje prijemnih i edukativno-interpretacijskih centara u nacionalnim parkovima i parkovima prirode, čime se doprinosi zaštiti i očuvanju prirode kao i edukaciji i informiranju posjetitelja, te promociji turizma na području Republike Hrvatske (kroz aktivnost Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti),
- **povećan je broj obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti** u području zaštite okoliša, osobito edukacije stanovništva u području gospodarenja otpadom (kroz aktivnosti Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša i sličnih aktivnosti iz područja energetske učinkovitosti i Međunarodna suradnja),
- **omogućio je jačanje kapaciteta** organizacija civilnoga društva (udruga) i braniteljskih zadruga, čije je primarno djelovanje usmjereno na područje zaštite okoliša i prirode (kroz aktivnosti Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora i Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, programa i sl. aktivnosti).

Ulaganjem sredstava Fonda u projekte zaštite okoliša doprinosi se općem cilju, a to je **smanjenje**

onečišćenja okoliša i održivo korištenje prirodnih resursa.

Najznačajniji učinci ulaganja Fonda u **projekte energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije** su smanjenje neposredne potrošnje energije (posljedično i potrošnje primarne energije) te povećanje udjela obnovljivih izvora u potrošnji energije, čime se doprinosi nacionalnim ciljevima iskazanim u nacionalnim akcijskim planovima energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije i općenito u nacionalnoj klimatsko-energetskoj politici. Ukupno izračunate uštede energije koje su rezultat svih ovih projekata iznose 738,38 TJ (205,11 GWh) što čini 3,73% nacionalnog cilja za 2016. godinu. Provedbom ovih projekata u 2015. godini emisije stakleničkih plinova smanjene su za oko 50.000 tCO₂. Ukoliko se promatraju ukupne uštede iz svih projekata Fonda do 2015. godine i to samo onih kojima nije istekao životni vijek mjere, onda ukupne uštede iznose 2.374,14 TJ (663,80 GWh), što čini 12,01% nacionalnog cilja za 2016. godinu. Mora se istaknuti da su nacionalni ciljevi visoki i da se njihovo ispunjavanje prati primjenom različitih metoda – kako pomoću različitih indikatora koji se temelje na energetske statistikama, tako i samim izračunom ušteda iz pojedinačnih projekata, što se primjenjuje u Fondu. Prema podacima dostupnim iz SMIV-a, projekti koje sufinancira Fond daju apsolutno najveći doprinos ostvarenju nacionalnih ciljeva.

Fond je u 2015. godini postigao ciljeve iskazane u Programu rada za 2015. godinu i to:

- poticao je **sustavno planiranje** aktivnosti za poboljšanje energetske učinkovitosti i povećanje korištenja obnovljivih izvora energije na lokalnoj i nacionalnoj razini kroz sufinanciranje lokalnih i nacionalnih strateških i provedbenih programa i planova (aktivnosti Poticanje aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i nacionalnoj razini Republike Hrvatske i Provedba energetske politike Republike Hrvatske),
- poticao je sustavno utvrđivanje potencijala i mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti kroz sufinanciranje **energetskih pregleda** za sve dionike (aktivnosti Provedba energetskih pregleda i demonstracijskih aktivnosti, Program obnove zgrada javnog sektora – financiranje izrade energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektnih zadataka i Program obnove višestambenih zgrada – sufinanciranje izrade energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektne dokumentacije),
- omogućio je **kvalitetniju pripremu projekata** energetske učinkovitosti kao preduvjeta za dobivanje sredstava za sufinanciranje same provedbe kako od Fonda tako i iz ostalih raspoloživih EU i međunarodnih izvora (poglavito u području javne rasvjete i sektoru industrije kroz aktivnost Provedba nacionalnih energetskih programa te za višestambene zgrade kroz aktivnost Program obnove višestambenih zgrada – sufinanciranje izrade energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektne dokumentacije),
- **višestruko je povećao broj odobrenih i provedenih investicijskih projekata** energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u svim sektorima neposredne potrošnje energije (kućanstva, javne i komercijalne usluge, industrija i promet), kojima se ostvaruju mjerljive i dokazive uštede energije i povećanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora (kroz aktivnosti Provedba nacionalnih energetskih programa, Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije, Poticanje održive gradnje i Poticanje čistijeg transporta),
- **povećan je broj obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti** u području „zelenih“

tehnologija, kao preduvjeta transformacije prema niskougljičnom gospodarstvu i to kroz sufinanciranje kako domaćih projekata tako i međunarodnih projekata u kojima sudjeluju hrvatske tvrtke i institucije (kroz aktivnosti Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša i sličnih aktivnosti iz područja energetske učinkovitosti i Međunarodna suradnja),

- omogućio je **jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva** (udruga), čije je primarno djelovanje usmjereno na područje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije sufinanciranjem njihovih projekata (kroz aktivnost Ostali programi i projekti energetske učinkovitosti) te je
- značajno **unaprijedio vlastite informativno-edukativne aktivnosti** te ih stavio u službu podizanja razine svijesti svih dionika u društvu o značaju i koristima poboljšanja energetske učinkovitosti, čime je ostvaren **značajan porast broja dionika** uključenih u programe sufinanciranja Fonda te je **Fond postao vidljiva i u javnosti široko prepoznata institucija** koja potiče poboljšanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije.

Sustav **gospodarenja posebnim kategorijama otpada** ima za cilj sprječavanje nekontroliranog odbacivanja posebnih kategorija otpada u prirodu ili u komunalni otpad. U 2015. godini na području gospodarenja posebnim kategorijama otpada prioritet Fonda bilo je poduzimanje mjera za učinkovito sakupljanje i oporabu svih vrsta posebnih kategorija otpada i s tim u svezi ostvarivanje pravilnicima i direktivama EK propisanih ciljeva za svaku vrstu posebnih kategorija.

U 2015. godini, u odnosu na postavljene ciljeve sakupljanja, oporabe i recikliranja, Fond je ispunio ciljeve odvojenog sakupljanja, oporabe i recikliranja ambalažnog otpada, otpadnih guma i otpadnih vozila. Cilj stope skupljanja otpadnih baterija i akumulatora nije ispunjen, dok je cilj odvojenog skupljanja EE otpada od kućanstva ispunjen. Ciljevi obrade, oporabe ili recikliranja za EE otpad su ispunjeni, dok ciljeve za obradu i recikliranje otpadnih baterija i akumulatora prati Hrvatska agencija za okoliš i prirodu. Za otpadna ulja nema propisanih ciljeva.

Tijekom 2015. godine, za kategorije otpadnih vozila i otpadnih guma, napravljena je revizija naknada iz važećih Pravilnika koje Fond plaća za sakupljanje i oporabu. Polazeći od cijena sličnih usluga na tržištu pokazala se potreba za usklađenjem naknada na način da se iste smanje. S tim u svezi otvorio se prostor i za smanjenje ulaznih naknada koje proizvođači vozila i guma plaćaju Fondu. Stoga je Fond dostavio nadležnom Ministarstvu prijedlog izmjena naknada proizvođača, te naknada za sakupljanje i oporabu predmetnih kategorija otpada koje je stupilo na snagu u 2015. godini. Kroz predložena smanjenja ulaznih naknada umanjuje se financijsko opterećenje uvoznika i proizvođača vozila i guma, a što bi u krajnjoj liniji trebalo rezultirati i smanjenjem finalne cijene vozila i guma za potrošača.

Za kategorije otpadnih ulja te otpadnih baterija potrebno je nastaviti sa promicanjem važnosti pravilnog zbrinjavanja kako bi se u narednim godinama ostvarili zadani ciljevi te umanjio štetan utjecaj na okoliš.

Radom na ispunjavanju najvažnijih ciljeva u području zaštite okoliša i energetske učinkovitosti Fond

ispunjava svoju misiju i viziju, čija provedba je usko povezana s količinom dostupnih resursa, kako financijskih tako i ljudskih.

Unatoč otežanim uvjetima poslovanja zbog nepovoljne situacije u gospodarstvu, Fond je uspio ostvariti temeljne ciljeve Programa rada za 2015. godinu.

U cilju transparentnosti rada Fonda i promociji njegovog programa prema građanima, poduzetnicima i javnom sektoru diljem Republike Hrvatske tijekom 2015. godine poboljšana je komunikacije sa zainteresiranom javnošću putem web stranice i info linije.

Klasa: 024-04/16-04/1

Urbroj: 563-06-2-2-16-20

Zagreb, 12. rujan 2016. godine

v.d. DIREKTOR
prof. dr. sc. Ljubomir Majdandžić, dipl. ing.

V. POPIS KRATICA I OZNAKA

APN	Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama
AZO	Agencija za zaštitu okoliša
CGO	Centar za gospodarenje otpadom
CO2	uglični dioksid
EE otpad/oprema	Električni i elektronički otpad/oprema
EnU	Energetska učinkovitost
EU	Europska unija
Fond	Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
GEF	Globalni fond za okoliš (Global Environmental Facility)
HAK	Hrvatski autoklub
HCFC	klorofluorouglikovodik
IPA	Instrument pretpristupne pomoći
ISZO	Informacijski sustav zaštite okoliša
JLP(R)S	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
LULUCF	Program Ujedinjenih za povrat ravnoteže stakleničkih plinova u atmosferi i terestrijalnoj biosferi (eng. <i>Land use, Land Use Change and Forestry</i>)
MBO	Mehaničko-biološka obrada
MGIPU	Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja
MINGO	Ministarstvo gospodarstva
MP	Ministarstvo poljoprivrede
MRRFEU	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
MZOIP	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
NAPEnU	Nacionalni akcijski plan za energetska učinkovitost
NN	Narodne novine
OiE	Obnovljivi izvori energije
PS	Pretovarne stanice
RCGO	Regionalni centar za gospodarenje otpadom
RH	Republika Hrvatska
SMiV	Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije
UNDP	Program Ujedinjenih naroda za razvoj (eng. <i>United Nations Development Programme</i>)
UNFCCC	Program Ujedinjenih naroda za klimatske promjene (eng. <i>United Nations Framework Convention on Climate Change.</i>)
UNIDO	Program Ujedinjenih naroda za industrijski razvoj (eng. <i>United Nations Industrial Development Organization</i>)
ZoEnU	Zakon o energetska učinkovitosti
ŽKT	Županijske komunalne tvrtke
NIR	Nacionalni inventar stakleničkih plinova (National Inventory Report)
HZZ	Hrvatska zaklada za znanost
OPKK	Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“
PT2	Posredničko tijelo razine 2

PRILOG - UŠTEDE IZ PROJEKATA FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST REALIZIRANIH DO KONCA 2015. GODINE

1. Uštede energije i smanjenje emisija stakleničkih plinova iz projekata Fonda u 2015. godini

Izračun ušteta za projekte Fonda realizirane u 2015. godini izrađen je unosom podataka o sufinanciranim mjerama u Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteta (SMIV). Temeljem Zakona o energetske učinkovitosti (NN 127/2014) Fond kao davatelj subvencija ima zakonsku obvezu unosa podataka o mjerama iz projekata koji ostvaruju uštede u SMIV u svrhu praćenja i ocjenjivanja uspješnosti provedbe nacionalnih ciljeva utvrđenih Strategijom energetske razvoja i Nacionalnim akcijskim planom. Unos podataka u SMIV započeo je nakon početne edukacije djelatnika Fonda, koju je u studenom 2015. godine provelo Nacionalno koordinacijsko tijelo za energetske učinkovitost pri Centru za praćenje poslovanja energetske sektora i investicija (CEI) te je završen krajem veljače 2016. godine.

U 2015. godini ukupno je u SMIV uneseno 23.505 realiziranih projekata Fonda (od toga se 19.671 projekt odnosi na pojedinačnu kupnju energetske najučinkovitijih kućanskih uređaja, dok preostala 3.834 projekta predstavljaju investicije u različite mjere energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije) za koje su isplaćena sredstva Fonda u iznosu od 414,5 milijuna kuna, a čija je ukupna vrijednost investicije 897,3 milijuna kuna.

Ukupno izračunate uštede energije koje su rezultat svih ovih projekata iznose 738,38 TJ (205,11 GWh) što čini 3,73% nacionalnog cilja za 2016. godinu. Provedbom ovih projekata emisije stakleničkih plinova smanjene su za oko 50.000 tCO₂.

Uštede po aktivnostima Fonda

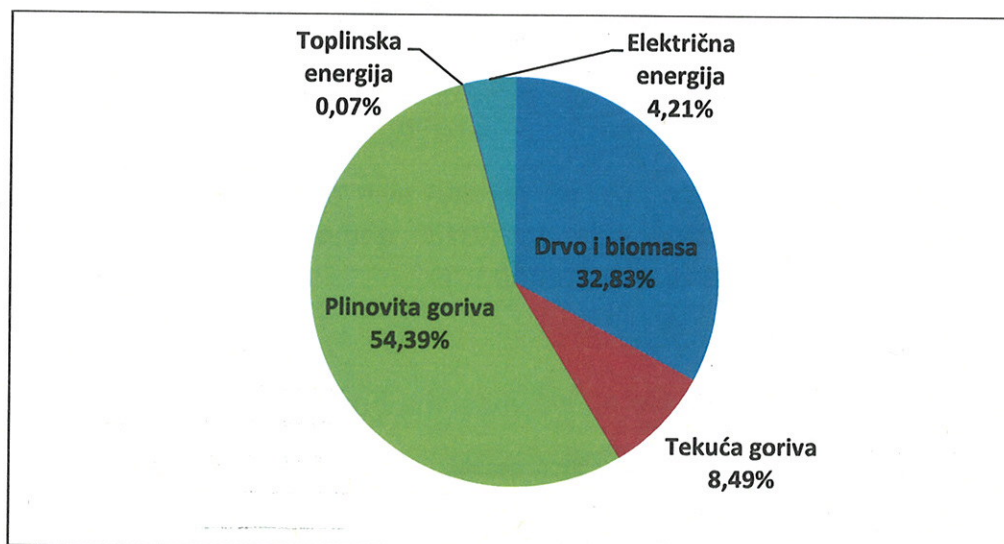
U Tablici 1 prikazane su uštede po aktivnostima Fonda.

Tablica 1 Uštede po aktivnostima Fonda u 2015. godini

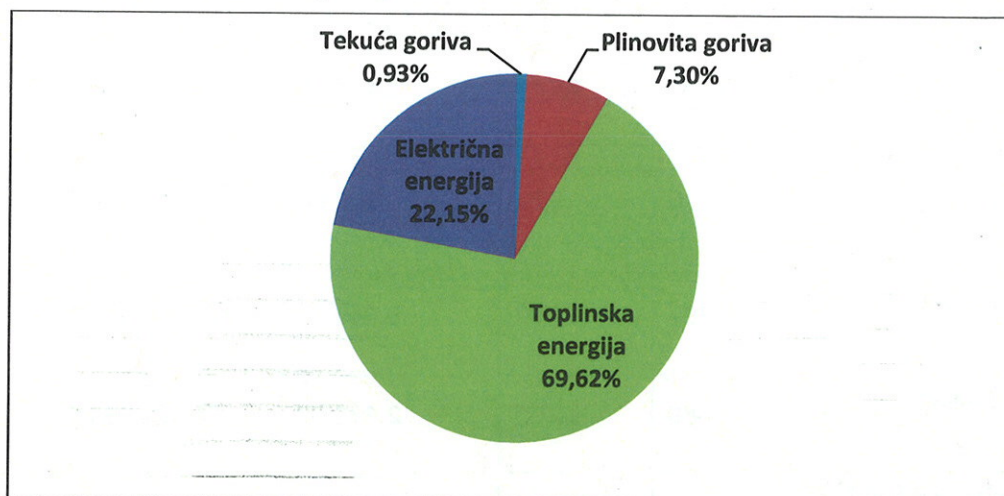
Aktivnosti Fonda	Broj projekata	Uštede energije [TJ]	Uštede emisija CO ₂ [t]	Ukupni iznos investicije [kn]	Ukupno isplaćena sredstva Fonda [kn]
1. Provedba nacionalnih energetske programa	19.737	65,41	5.144,05	137.887.584,85	46.369.736,02
2. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije	6	9,72	502,86	7.096.786,42	1.079.182,26
3. Poticanje održive gradnje	107	92,97	6.845,12	187.489.490,76	91.541.454,45
4. Poticanje čistijeg transporta	380	29,65	2.130,77	68.524.181,27	16.554.770,15
5. Program obnove javnih zgrada	1	35,80	2.683,77	70.587.574,44	23.997.481,89

6. Program obnove obiteljskih kuća	2.957	269,43	14.353,99	297.743.374,04	183.440.228,27
7. Program obnove višestambenih zgrada	317	235,39	18.379,21	127.939.505,57	51.517.226,18
Ukupno:	23.505	738,38	50.039,76	897.268.497,35	414.500.079,22

Najveće su uštede energije realizirane kroz aktivnost Program obnove obiteljskih kuća koje čine 36,49% ukupnih ušteda energije ostvarenih uz pomoć Fonda u 2015. godini. Slijedeća najuspješnija aktivnost je Program obnove višestambenih zgrada, koja je ostvarila 31,88% ukupnih ušteda energije u 2015. Iako je najviše ušteda energije realizirano kroz Program obnove obiteljskih kuća, najviše emisija CO₂ je smanjeno kroz Program obnove višestambenih zgrada. Razlog tome je što je drugi najviše korišten energent za grijanje u obiteljskim kućama ogrjevno drvo, koje čini 32,83% ušteda energije Fonda u 2015. godini (Dijagram 1), a čija emisija CO₂ iznosi 0 kgCO₂/kWh prema Pravilniku o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju i uštedu energije (Pravilnik), dok u višestambenim zgradama je dominantni energent toplinska energija iz centraliziranih toplinskih sustava (Dijagram 2), koja čini 69,62% ušteda energije Fonda za 2015. godinu.

Dijagram 1 Struktura ušteda energije iz projekata Fonda prema energentima u obiteljskim kućama u 2015. godini

Dijagram 2 Struktura ušteda energije iz projekata Fonda prema energentima u višestambenim zgradama u 2015. godini

Poticanje održive gradnje ostvarilo je 12,59% ukupnih ušteda energije Fonda za 2015. godinu. Projekti koji su se provodili pod ovom aktivnosti dominantno su projekti energetske obnove postojećih nestambenih zgrada (komercijalnih i javnih koje nisu ušle u program kojega po ESCO modelu provodi APN), dok se mali dio projekta odnosi i na izgradnju novih zgrada prema niskoenergetskim standardima.

Provedba nacionalnih energetskega programa ostvarila je 8,86% ukupnih ušteda energije Fonda za 2015. godinu. Ova aktivnost uključuje mjere u industrijskim pogonima, mjere nove instalacije ili rekonstrukcije sustava javne rasvjete te kupnju energetske najučinkovitijih kućanskih uređaja.

Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije ostvarilo je 1,32% ukupnih ušteda energije Fonda za 2015. godinu. Ova aktivnost uključuje mjere uporabe sunčanih toplinskih sustava, kotlova na biomasu, dizalice topline i fotonaponske sunčeve module u nestambenim zgradama.

Poticanje čistijeg transporta ostvarilo je 4,02% ukupnih ušteda energije Fonda za 2015. godinu. Ova aktivnost uključuje mjere zamjene postojećih i kupovinu novih vozila (električnih, hibridnih i plug-in hibridnih vozila) te treninge eko vožnje.

Aktivnost Fonda s najmanjim brojem realiziranih projekata je Program obnove javnih zgrada, a ostvarila je 4,85% ukupnih ušteda energije Fonda za 2015. godinu. Radi se o velikom projektu obnove bolnice, koja je uključila kombinaciju mjera unutar jedne zgrade i to izolaciju vanjske ovojnice, zamjenu stolarije, rekonstrukciju sustava grijanja, ugradnju sunčanog toplinskog sustava te zamjenu unutarnje rasvjete.

Osim ovih aktivnosti, Fond je u svom Programu rada i Financijskom planu za 2015. godinu imao još 8 aktivnosti, za koje se nisu unosili podatci u SMIV, iz razloga što većina tih aktivnosti nema mjerljivi podatak o uštedi energije. Među tim aktivnostima posebice treba istaknuti energetske preglede. Provedbom energetskega pregleda dobiva se uvid u strukturu potrošnje energije u građevini, kao i u troškove za energiju te se definiraju mogućnosti za prioritetne organizacijske i investicijske zahvate kojima se može smanjiti potrošnja energije i s njom povezani troškovi. Do 2014. godine računale su se uštede iz energetskega pregleda sukladno Pravilniku. Međutim, s obzirom da je u 2015. godini većina sufinanciranih energetskega pregleda obuhvaćala višestambene zgrade i javnu rasvjetu, koji se ionako koriste u svrhu ulaska u postupak obnove, uštede se nisu računale te se time izbjeglo dvostruko obračunavanje ušteda.

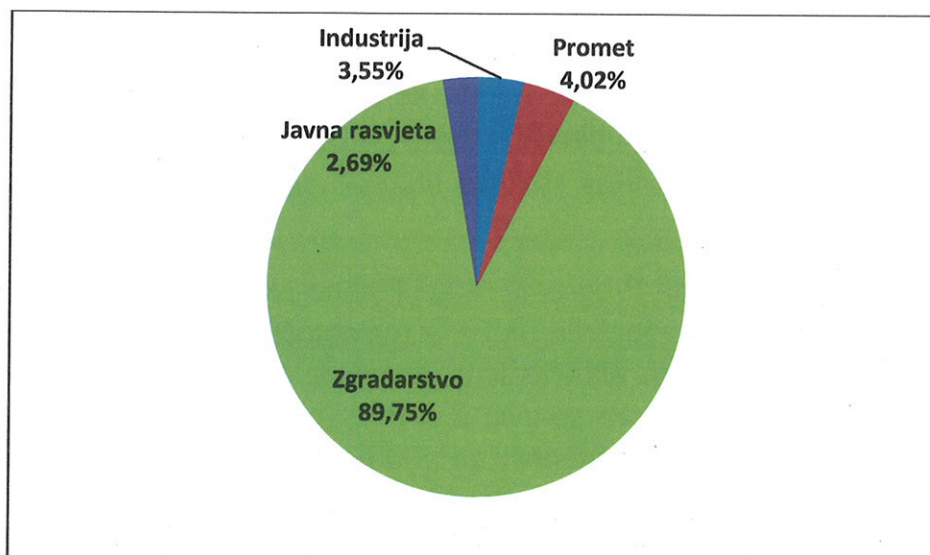
Uštede po sektorima neposredne potrošnje

U Tablici 2 prikazane su uštede po sektorima neposredne potrošnje u 2015. godini. U Dijagramu 3 može se vidjeti da je u 2015. godini dominantni nositelj ušteda Fonda zgradarstvo, koje čini 89,75% ušteda, nakon čega slijedi promet s 4,02%, industrija s 3,55% te javna rasvjeta s 2,69%.

Tablica 2 Uštede Fonda po sektorima neposredne potrošnje u 2015. godini

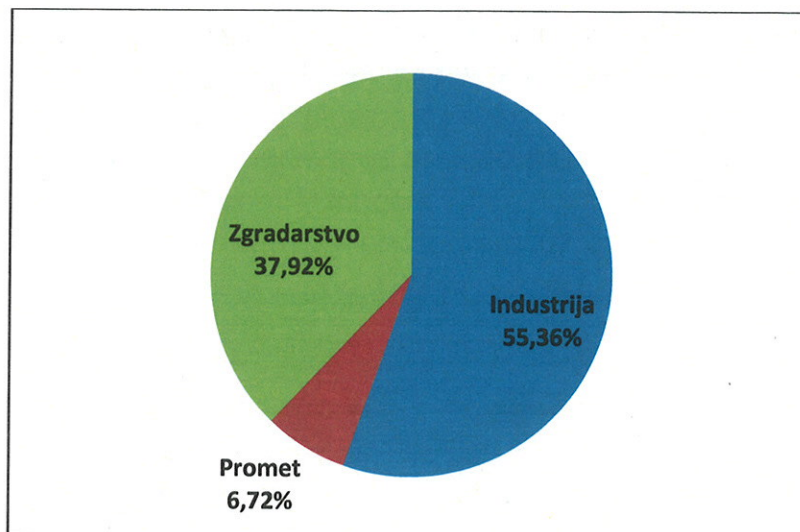
Sektor	Broj projekata	Uštede energije [TJ]	Uštede emisija CO ₂ [t]	Ukupni iznos investicije [kn]	Ukupno isplaćena sredstva Fonda [kn]
Industrija	6	26,21	1.737,42	23.600.425,35	4.677.477,94
Promet	380	29,65	2.130,77	68.524.181,27	16.554.770,15
Zgradarstvo	23.081	662,67	44.352,34	765.521.935,47	372.310.151,00
Javna rasvjeta*	38	19,85	1.819,23	39.621.955,26	20.957.680,13
Ukupno:	23.505	738,38	50.039,76	897.268.497,35	414.500.079,22

* u SMIV-u se mjera javne rasvjete pripada sektoru zgradarstva

Dijagram 3 Uštede iz projekata Fonda po sektorima neposredne potrošnje u 2015. godini

Zanimljivo je primijetiti da je do 2015. godine industrija uvijek bila dominantni nositelj ušteda Fonda te je sveukupno do 2014. godine ostvarivala čak 55,36% sveukupnih ušteda (Dijagram 4). Uštede iz projekata u industriji su u pravilu velike jer se radi o energetski intenzivnim tehnološkim procesima, međutim industrija čini samo 16,8% udjela u ukupnoj neposrednoj potrošnji energije u Hrvatskoj za razliku od zgradarstva koje čini 42,36% (Izvor: Energija u Hrvatskoj 2013).

Dijagram 4 Uštede iz projekata Fonda po sektorima neposredne potrošnje do 2014. godine

Uštede u zgradarstvu

U Tablici 3 dane su uštede Fonda prema vrstama zgrada za 2015. godinu. Može se vidjeti da je najviše ušteda energije realizirano u stambenim zgradama.

Tablica 3 Uštede u sektoru zgradarstva za 2015. godinu

Zgrade	Broj projekata	Uštede energije [TJ]	Uštede emisija CO ₂ [t]	Ukupni iznos investicije [kn]	Ukupno isplaćena sredstva Fonda [kn]
Obiteljske kuće	22.628	276,44	14.809,69	360.221.494,04	199.176.631,87
Višestambene zgrade	317	235,39	18.379,21	127.939.505,57	51.517.226,18
Uslužne javne	101	123,67	9.138,67	245.868.564,09	109.460.006,18
Uslužne komercijalne	35	27,17	2.024,78	31.492.371,77	12.156.286,77
Ukupno:	23.081	662,67	44.352,34	765.521.935,47	372.310.151,00

Najviše projekata u zgradarstvu realizirano je u obiteljskim kućama, s time da je 19.671 projekt kupnje najučinkovitijih kućanskih uređaja pridodan obiteljskim kućama, s obzirom da nije poznat podatak o tome stanuju li građani koji su kupili uređaje u obiteljskim kućama ili višestambenim zgradama. Ukupno je u 2015. godini realizirano 2.957 projekata energetske obnove obiteljskih kuća, od kojih se većina odnosi na direktno sufinanciranje građana, dok se manji dio odnosi na projekte sufinancirane preko jedinica lokalne i regionalne samouprave po natječaju iz 2014. godine. Mjere koje su realizirane uključuju zamjenu vanjske stolarije, izolaciju vanjske ovojnice, ugradnju plinskog kondenzacijskog kotla te ugradnju sustava za korištenje obnovljivih izvora energije. Najviše projekata u obiteljskim kućama realizirano je mjerom obnove toplinske izolacije koja uključuju izolaciju vanjske ovojnice i zamjenu vanjske stolarije i ona čini čak 75,28% ukupnih ušteda energije za obiteljske kuće (Tablica 4). Slijedi mjera instalacija ili zamjena sustava za grijanje i potrošnu toplu vodu (PTV) koja se odnosi na ugradnju plinskog kondenzacijskog kotla i kotla na biomasu i

ona čini 11,3% ušteta. Mjera integralna obnova postojećih zgrada obuhvaća kombinaciju građevinskih i strojarskih mjera odnosno zahvat na vanjskoj ovojnici zgrade u vidu toplinske izolacije i/ili zamjene stolarije te rekonstrukciju sustava grijanja te ona čini 7,32% ušteta. Ostalih 6,1% ušteta odnosi se na mjeru ugradnje sustava za korištenje obnovljivih izvora energije kao što su dizalice topline, solarni toplinski sustavi te fotonaponski moduli. Međutim, treba istaknuti da je u SMIV za 2.957 projekata (obiteljskih kuća) uneseno 4.215 mjera, što znači da se mjere na jednoj obiteljskoj kući kombiniraju, čime se svakako postižu bolji učinci.

Tablica 4 Uštede po realiziranim mjerama u obiteljskim kućama u 2015. godini

Vrsta mjere u SMIV-u	Broj projekata	Uštede energije [TJ]	Uštede emisija CO ₂ [t]	Ukupni iznos investicije [kn]	Ukupno isplaćena sredstva Fonda [kn]
Obnova toplinske izolacije (M2)	2.441	202,82	7.260,19	237.524.036,35	149.748.619,53
Instalacija ili zamjena sustava za grijanje i PTV (M4)	193	30,46	5.078,93	19.903.662,54	10.306.468,63
Integralna obnova postojećih zgrada (M1)	191	19,72	870,19	20.802.539,60	12.872.474,71
Instalacija dizalica topline (M13)	19	8,32	512,01	2.579.532,73	1.099.465,89
Instalacija solarnog toplinskog sustava (M7)	99	7,61	584,94	14.836.552,38	8.193.635,24
Fotonaponski sunčevi moduli (M16)	14	0,52	47,72	2.097.050,44	1.219.564,27
Instalacija ili zamjena kućanskih uređaja (M8)	19.671	7,01	455,70	62.478.120,00	15.736.403,60
Ukupno:	22.628	276,44	14.809,69	360.221.494,04	199.176.631,87

U Tablici 5 prikazane su realizirane mjere u višestambenim zgradama. Najviše projekata realizirano je mjerom instalacije uređaja za individualno mjerenje potrošnje, koja obuhvaća ugradnju razdjelnika topline i kalorimetara te čini 70,04% ušteta u višestambenim zgradama. Razlog ovako velike uštete za ugradnju razdjelnika i kalorimetra je taj što prilikom izračuna Pravilnik pretpostavlja da će se primjenom ove mjere doprinijeti sveukupnom smanjenju potrošnje energije za grijanje i PTV za 10% na razini cijele zgrade. Ovakvu pretpostavku Pravilnika tek treba potvrditi praksa, odnosno podatci opskrbljivača energijom. Druga po redu je mjera obnove toplinske izolacije i ona čini 27,44% ušteta energije, dok integralna obnova koja podrazumijeva kombinaciju građevinskih i strojarskih mjera čini svega 2,51%. Najmanje ušteta odnosi se na zamjenu rasvjete u zajedničkim prostorijama višestambenih zgrada, no ona se nikada ne sufinancira individualno već zajedno s mjerama obnove toplinske izolacije ili integralne obnove zgrade. U SMIV je ukupno uneseno 374 mjera za 317 projekata.

Tablica 5 Uštede po realiziranim mjerama u višestambenim zgradama u 2015. godini

Vrsta mjere u SMIV-u	Broj projekata	Uštede energije [TJ]	Uštede emisija CO ₂ [t]	Ukupni iznos investicije [kn]	Ukupno isplaćena sredstva Fonda [kn]
Instalacija uređaja za individualno mjerenje potrošnje (M15)	236	164,86	12.511,11	60.241.581,94	24.079.495,42
Obnova toplinske izolacije (M2)	78	64,60	5.535,13	65.789.118,42	26.674.208,68
Integralna obnova postojećih zgrada (M1)	1	5,93	332,81	1.889.264,71	755.705,88
Instalacija ili zamjena rasvjetnih tijela u kućanstvima (M9)	2	0,0018	0,16	19.540,50	7.816,20
Ukupno:	317	235,39	18.379,21	127.939.505,57	51.517.226,18

U Tablici 6 dane su uštede po realiziranim mjerama za nestambene zgrade. Najviše ušteta energije realizirano je mjerom obnove toplinske izolacije, koja je ostvarila 47,23% ušteta u nestambenim zgradama. U 2015. godini najviše je realizirano projekata u javnim zgradama te su čak za njih 101 izračunate uštede. 35 projekata odnosi se na komercijalne zgrade. Većina projekata se odnosi na energetska obnova postojećih zgrada, dok ih se samo 7 odnosi na izgradnju zgrada prema niskoenergetskim standardima (mjera Uvođenje nove građevinske regulative M3). Ukupno je u SMIV uneseno 278 mjera za 136 projekata.

Tablica 6 Uštede po realiziranim mjerama u nestambenim zgradama u 2015. godini

Vrsta mjere u SMIV-u	Broj projekata	Uštede energije [TJ]	Uštede emisija CO ₂ [t]	Ukupni iznos investicije [kn]	Ukupno isplaćena sredstva Fonda [kn]
Obnova toplinske izolacije (M2)	64	71,24	4.666,93	145.138.390,00	69.854.287,55
Integralna obnova postojećih zgrada (M1)	14	42,32	3.263,60	78.525.269,55	29.249.349,52
Instalacija ili zamjena rasvjetnih sustava u zgradama uslužnog i industrijskog sektora (M10)	38	17,84	1.635,21	26.375.000,20	10.980.950,77
Instalacija dizalica topline (M13)	1	8,35	394,92	2.107.969,32	381.940,38
Instalacija ili zamjena sustava za grijanje i PTV (M4)	5	6,20	874,50	4.041.453,83	1.865.579,23

Uvođenje nove građevinske regulative (M3)*	7	1,99	118,51	13.452.239,20	7.520.129,02
Instalacija solarnog toplinskog sustava za pripremu PTV (M7)	5	1,79	113,76	5.677.712,21	870.239,77
Ostale mjere u zgradarstvu**	1	0,89	76,07	337.128,75	269.703,00
Fotonaponski sunčevi moduli (M16)***	0	0,12	10,98	199.420,50	34.932,00
Instalacija ili zamjena sustava hlađenja (M17)	1	0,10	8,97	1.506.352,30	589.181,71
Ukupno:	136	150,83	11.163,45	277.360.935,86	121.616.292,95

*mjera se odnosi na izgradnju zgrada po niskoenergetskim standardima

**mjera se odnosi na ugradnju termostatskih radijatorskih ventila

***broj projekata je nula jer je unutar jednog projekta u zgradi sufinancirano više mjera odnosno fotonaponski modul i dizalica topline pa je pod dizalicu stavljena jedinica za broj projekata.

Uštede u industriji

Uštede energije iz realiziranih mjera u industriji čine 3,55% ukupnih ušteta u 2015. godini. U sektoru industrije ukupno je realizirano 6 projekata, koji se odnose na rekonstrukciju proizvodnog pogona. Međutim, u sklopu natječaja za industriju još su realizirana 22 projekta zamjene rasvjete u industrijskim halama i ta mjera u SMIV-u spada pod zgradarstvo, tako da se uštede iz te mjere pribrajaju zgradarstvu i to komercijalnom sektoru. Ukupne uštede energije iznose 26,21 TJ (7,28 GWh) te su smanjene emisije stakleničkih plinova za 1.737,42 tCO₂.

Uštede u javnoj rasvjeti

Za mjeru instalacije novog ili rekonstrukciju postojećeg sustava javne rasvjete ukupno je u 2015. godini realizirano 38 projekata s ukupnim iznosom investicije od 39.621.955,26 kuna i isplaćenim sredstvima Fonda od 20.957.680,13 kuna. Ukupne uštede energije iznose 19,85 TJ (5,51 GWh) te su smanjene emisije stakleničkih plinova za 1.819,23 tCO₂.

Uštede u prometu

U Tablici 7 prikazane su uštede po realiziranim mjerama u prometu. Najviše projekata realizirano je mjerom zamjene vozila i to na hibridni pogon, dok je najviše ušteta energije u 2015. godini ostvareno treningom eko vožnje. Iako eko vožnja ima manje projekata treba uzeti u obzir da je sveukupno kroz edukaciju prošlo 903 korisnika i to pretežno vozača kamiona pa je ušteta iz tog razloga veća jer se prema Pravilniku ona zapravo računa na isti način kao i za kupnju vozila samo što se uz prosječnu godišnju kilometražu vozača u obzir uzima razlika u potrošnji goriva prije i nakon treninga eko vožnje koja se obično kreće 5-20% ovisno o vozaču.

Tablica 7 Uštede po realiziranim mjerama u prometu u 2015. godini

Vrsta mjere u SMIV-u	Broj projekata	Uštede energije [TJ]	Uštede emisija CO ₂ [t]	Ukupni iznos investicije [kn]	Ukupno isplaćena sredstva Fonda [kn]
Eko vožnja (T2)	8	17,51	1.298,89	1.225.949,35	420.988,24
Zamjena postojećih i kupovina novih vozila (T1)	372	12,14	831,88	67.298.231,92	16.133.781,91
Ukupno:	380	29,65	2.130,77	68.524.181,27	16.554.770,15

2. Doprinos Fonda u ostvarenju nacionalnog cilja ušteda energije

Doprinos projekata realiziranih u 2015. godini

U Tablici 8 prikazan je doprinos projekata Fonda realiziranih u 2015. godini ciljevima uštede energije po sektorima neposredne potrošnje, koji su definirani u 3. Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti. Najveći doprinos Fonda ostvaren je za sektor kućanstava u iznosu od 7,64%, zatim sektor usluga s 4,69%, industrija s 0,77% te sektor prometa s 0,49%. Ovo je očekivano, s obzirom da je sektor zgradarstva (kućanstva i usluge) i najzastupljeniji u projektima sufinanciranim od strane Fonda.

Tablica 8 Udio Fonda u realizaciji ciljeva ušteda po sektorima neposredne potrošnje iz 3. NAPON u 2015. godini

Sektor	Uštede energije [PJ]	Cilj 2016 [PJ]	Udio Fonda [%]
Industrija	0,0262	3,40	0,77%
Promet	0,0297	6,03	0,49%
Kućanstva	0,5118	6,70	7,64%
Usluge	0,1707	3,64	4,69%
Ukupno:	0,7384	19,77	3,73%

U Tablici 9 prikazan je doprinos projekata Fonda prema mjerama definiranim u 3. Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti. Ukupno ostvarene uštede po ovim mjerama iznose oko 0,62 PJ, što čini 22,85% cilja za 2015. godinu. Najveći udio od 88,05% ostvaren je za mjeru Program energetske obnove obiteljskih kuća 2014. – 2016., nakon čega slijedi mjera poticanja eko vožnje s 29,68% te uvođenje sustava individualnog mjerenja potrošnje toplinske energije s 20,28%. Treba napomenuti da se za mjeru Program energetske obnove zgrada javnog sektora (2014. - 2015.) uzimaju isključivo uštede projekata provedenih preko Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN). Međutim, ukoliko bi se tim uštedama pridodale uštede iz

pojedinačnih mjera sufinanciranih u zgradama javnog sektora kroz aktivnost Fonda Poticanje održive gradnje, onda bi te uštede iznosile 0,1237 PJ te bi udio Fonda u ostvarenju cilja mjere onda iznosio 64,75%.

Tablica 9 Udio Fonda u realizaciji ciljeva ušteda po mjerama politike u sektorima neposredne potrošnje iz 3. NAPEnU u 2015. godini

Naziv mjere	Uštede energije [PJ]	Cilj 2015 [PJ]	Udio Fonda [%]
Program energetske obnove obiteljskih kuća 2014. - 2016	0,2694	0,306	88,05%
Program energetske obnove višestambenih zgrada	0,0705	0,365	19,32%
Uvođenje sustava individualnog mjerenja potrošnje toplinske energije	0,1649	0,813	20,28%
Program energetske obnove zgrada javnog sektora (2014. -2015.)	0,0358 (0,1237)	0,191	18,74% (64,75%)
Program energetske obnove komercijalnih nestambenih zgrada	0,0272	0,657	4,13%
Program „Energetski učinkovita javna rasvjeta“	0,0198	0,198	10,02%
Financijski poticaji za energetski učinkovita vozila	0,0121	0,113	10,74%
Poticanje eko vožnje	0,0175	0,059	29,68%
Ukupno:	0,6173 (0,7052)	2,702	22,85% (26,01%)

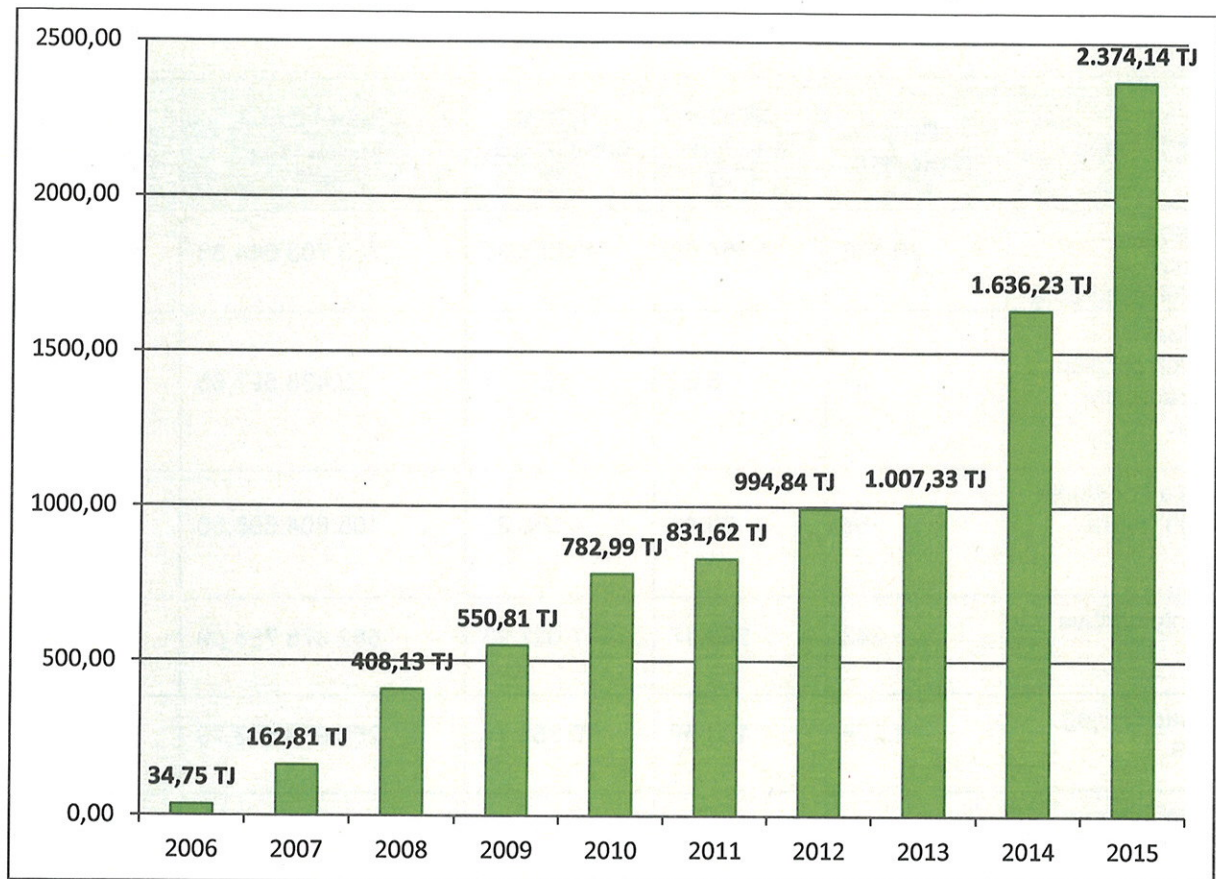
Ukupan doprinos projekata realiziranih do kraja 2015. Godine

Ukoliko se promatraju ukupne uštede iz svih projekata Fonda do 2015. godine i to samo onih kojima nije istekao životni vijek mjere, onda ukupne uštede iznose 2.374,14 TJ (663,80 GWh), što čini 12,01% nacionalnog cilja za 2016. godinu. Do 2015. godine ukupno su izračunate uštede za 25.262 projekata Fonda za koje su isplaćena sredstva u iznosu od oko 841 milijun kuna s ukupnim iznosom investicije od oko 2,15 milijarde kuna. Ukupno su smanjene emisije stakleničkih plinova za oko 210.000 tCO₂.

Tablica 10 Uštede po aktivnostima Fonda do 2015. godine

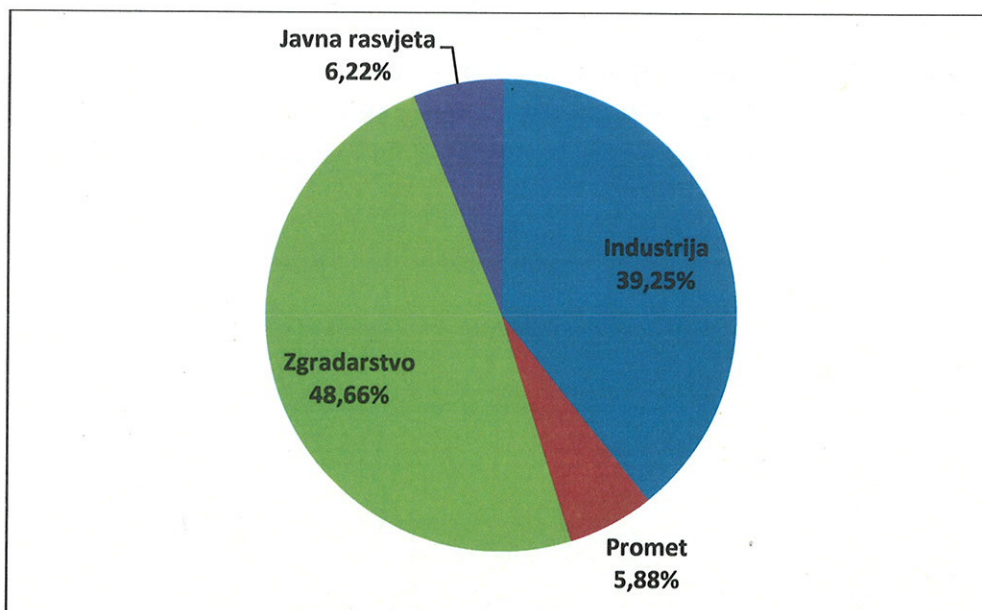
Aktivnosti Fonda	Broj projekata	Uštede energije [TJ]	Uštede emisija CO ₂ [t]	Ukupni iznos investicije [kn]	Ukupno isplaćena sredstva Fonda [kn]
1. Provedba nacionalnih energetskih programa	20.188	1.354,48	143.086,38	709.703.644,88	239.135.746,11
2. Provedba energetskih pregleda i demonstracijskih aktivnosti	96	6,84	552,71	2.438.597,85	978.730,21
3. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije	86	69,44	4.368,32	105.804.696,60	30.506.670,85
4. Poticanje održive gradnje	343	263,17	17.027,93	582.378.765,09	197.976.337,17
5. Poticanje čistijeg transporta	1.274	139,59	10.358,74	258.958.563,73	114.246.213,88
6. Program obnove javnih zgrada	1	35,80	2.683,77	70.587.574,44	23.997.481,89
7. Program obnove obiteljskih kuća	2.957	269,43	14.353,99	297.743.374,04	183.440.228,27
8. Program obnove višestambenih zgrada	317	235,39	18.379,21	127.939.505,57	51.517.226,18
Ukupno:	25.262	2.374,14	210.811,05	2.155.554.722,19	841.798.634,56

Ukoliko se usporede godišnje uštede iz projekata Fonda po godinama (s time da se uštede nisu kumulativno zbrajale već su se pridodavale uštedama ostvarenim u sljedećoj godini), onda se iz Dijagrama 5 može vidjeti da su najveće godišnje uštede realizirane upravo u 2015. godini i one čine čak 31,1% od ukupnih ušteda svih projekata Fonda za koje nije istekao životni vijek mjere.

Dijagram 5 Uštede iz projekata Fonda po godinama

U Dijagramu 6 prikazan je udio ušteta iz realiziranih projekata Fonda do 2015. godine za koje nije istekao životni vijek mjere po sektorima neposredne potrošnje. Najveće uštede iz projekata Fonda realiziranih do 2015. godine su u sektoru zgradarstva s 48,66%, nakon čega slijedi industrija s 39,25%, sektor prometa s 5,88% te javna rasvjeta s 6,22%.

Dijagram 6 Uštede iz projekata Fonda po sektorima neposredne potrošnje do 2015. godine

U Tablici 11 prikazan je doprinos projekata Fonda ciljevima uštede energije po sektorima neposredne potrošnje za projekte realizirane do 2015. godine za koje nije istekao životni vijek mjere. Ostvarene uštede čine 12,01% nacionalnog cilja za 2016. godinu. Sveukupno je najveći udio Fonda u realizaciji cilja za sektor industrije 27,4%, zatim sektor usluga 14,31%, kućanstva 11,67% te sektor prometa 2,31%.

Tablica 11 Udio Fonda u realizaciji ciljeva ušteda po sektorima neposredne potrošnje do 2015. godine

Sektor	Uštede energije [PJ]	Cilj 2016 [PJ]	Udio Fonda [%]
Industrija	0,9318	3,40	27,40%
Promet	0,1396	6,03	2,31%
Kućanstva	0,7818	6,70	11,67%
Usluge	0,5210	3,64	14,31%
Ukupno:	2,3741	19,77	12,01%

3. Zaključak

U 2015. godini ostvarene su najveće uštede energije do sada i one čine čak 31,1% od ukupnih ušteda svih projekata Fonda za koje nije istekao životni vijek mjere. Ukupno je za 2015. godinu u SMIV uneseno 23.505 realiziranih projekata Fonda s ukupnim iznosom investicije od oko 897 milijuna kuna te isplaćenim sredstvima od oko 414 milijuna kuna. Ukupno su izračunate uštede energije u iznosu od 738,38 TJ (205,10 GWh), što čini 3,73% nacionalnog cilja za 2016. godinu te su smanjene emisije stakleničkih plinova za oko 50.000 tCO₂. Najviše ušteda energije realizirano je kroz aktivnost Program obnove obiteljskih kuća, koja čini 36,49% ukupnih ušteda energije Fonda za 2015. godinu, dok je najviše smanjeno emisija CO₂ kroz aktivnost Program obnove višestambenih zgrada. U 2015. godini po prvi put najviše ušteda je realizirano u sektoru zgradarstva i to za stambene zgrade, za razliku od prijašnjih godina kada su najveće uštede Fonda realizirane u sektoru industrije.

Najveći udio Fonda u realizaciji ciljeva po sektorima neposredne potrošnje u 2015. godini je za sektor kućanstava u iznosu od 7,64%, zatim sektor usluga s 4,69%, industrije s 0,77% te sektor prometa s 0,49%. Fond je također prema mjerama politike iz 3. Nacionalnog akcijskog plana ostvario uštede od 0,7410 PJ, što čini 25,67% cilja za 2015. godinu. Najveći udio u ukupno ostvarenim uštedama Fonda u 2015. godini pripada mjeri Program energetske obnove obiteljskih kuća 2014. – 2016 te iznosi 88,05%, nakon čega slijedi mjera poticanja eko vožnje s 29,68% te uvođenje sustava individualnog mjerenja potrošnje toplinske energije s 20,28%.

Ukoliko se promatraju ukupne uštede iz svih projekata Fonda do 2015. godine i to samo onih kojima nije istekao životni vijek mjere, onda ukupne uštede iznose 2.374,14 TJ (663,80 GWh), što čini 12,01% nacionalnog cilja za 2016. godinu. Najviše je ušteda ostvareno u sektoru zgradarstva 48,66%, nakon čega slijedi industrija s 39,25%, sektor prometa s 5,88% te javna rasvjeta s 6,22%. Ukoliko se pak promatra realizacija ciljeva po sektorima neposredne potrošnje onda je ona najveća za sektor industrije u iznosu od 27,4%, zatim sektor usluge s 14,31%, kućanstva s 11,67% te sektor prometa s 2,31%.